

॥ ઉઠો, જાગો અને ધ્યેયપ્રાપ્તિ સુધી કાર્યરત રહો. ॥

વિવેકાનંદ એકેડમી

August-2021

કરન્ટ અફેર્સ

પૂર્વ અધ્યક્ષી સરકારના
સીમા સાય, સોના વિકાસના
પ્રયત્નમાં અને વૃક્ષ વિરમ્બી ઉજવણીને અન્વેષી વિકાસકર્તા - "વૃક્ષ ગુજરાત"

૭૨માં
વન મહોત્સવ-૨૦૨૧ની ઉજવણી
ઉમરગામ તાલુકામાં "મારૂતિનંદન વન" લોકાર્પણ કાર્યક્રમ

વૃક્ષો વાવીએ, માવજત કરીએ
ગુજરાતને હરિયાણું બનાવીએ

ઉર્જિવાન હાથસાળ અને હસ્તશિલ્પ ક્ષેત્ર સાથે
સંકળાયેલા તમામ લોકોને નમન
રાષ્ટ્રીય હાથસાળ દિવસ
NATIONAL HANDLOOM DAY

હોકીના જાદુગર
મેજર ધ્યાનચંદ ને
અપારું સર્વોચ્ચ સન્માન

ખેલ રત્ન પુરસ્કાર
હવે ઓળખાઈ
મેજર ધ્યાનચંદ
ખેલ રત્ન પુરસ્કારથી

રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદ ને
OBC સંશોધન બિલ કો મંજૂરી દી

ZYCOV-D®
World's first Plasmid DNA Vaccine for Covid-19

Novel Corona Virus 2019-nCoV Vaccine
ZYCOV-D®
સરખે-સી
For intramuscular use only
Zybus

હેનરીવાવાગોડ
ન્યૂયોર્ક અને
આસપાસના વિસ્તારમાં
અસરો

"Operation Devi Shakti"
India evacuates more than
800
People
from
Afghanistan

વિવેકાનંદ એકેડમી

700, મુખ્ય શોપીંગ સેન્ટર, ઇન્ડવાયરી ઓફિસ સામે, સેક્ટર-22, ગાંધીનગર.

M:9925698721 | 8490927713

ખાસ નોંધ : સંસ્થાની એપ્લિકેશન "Vivekanand Academy" પર
રોજરોજનું કરન્ટ મુકવામાં આવે છે. જેની વિગીટ કરવા વિનંતી

સ્થાનિક બાબતો

1. ગુજરાત સરકાર : “પાંચ વર્ષ આપણી સરકારના, સૌના સાથથી, સૌના વિકાસના” અંતર્ગત તા. 1 થી 9 ઓગસ્ટ 2021 સુધી વિવિધ થીમ આધારિત કાર્યક્રમોનું આયોજન તારીખ, થીમ અને રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ :

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાના કાર્યક્રમ			
તારીખ	થીમ	રાજ્યકક્ષાના કાર્યક્રમ	મહાનુભાવો
1 ઓગસ્ટ	જ્ઞાનશક્તિ દિવસ	મહાત્મા મંદિર, ગાંધીનગર	મંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ યુડાસમા, સાંસદ-ભાજપ પ્રદેશ પ્રમુખ શ્રી સી. આર. પાટીલ
2 ઓગસ્ટ	સંવેદના દિવસ	રાજકોટ	મંત્રી શ્રી ઈશ્વરભાઈ પરમાર
3 ઓગસ્ટ	અન્નોત્સવ દિવસ	દાહોદ	વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી (વચ્ચુંઅલી) મંત્રી શ્રી જયેશભાઈ રાદડિયા સાંસદ-ભાજપ પ્રદેશ પ્રમુખ શ્રી સી. આર. પાટીલ
4 ઓગસ્ટ	નારી ગૌરવ દિવસ	વડોદરા	મંત્રી શ્રી વિભાવરીબેન દવે
5 ઓગસ્ટ	કિસાન સન્માન દિવસ	ભુજ - કચ્છ	મંત્રી શ્રી આર. સી. ફળદુ
6 ઓગસ્ટ	રોજગાર દિવસ	સુરત	મંત્રી શ્રી સૌરભભાઈ પટેલ સાંસદ-ભાજપ પ્રદેશ પ્રમુખ શ્રી સી. આર. પાટીલ
7 ઓગસ્ટ	વિકાસ દિવસ (સવારે)	ગાંધીનગર	ગૃહ મંત્રી શ્રી અમિતભાઈ શાહ (વચ્ચુંઅલી), નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી નીતિનભાઈ પટેલ, સાંસદ-ભાજપ પ્રદેશ પ્રમુખ શ્રી સી. આર. પાટીલ
7 ઓગસ્ટ	વિકાસ દિવસ (સાંજે)	હિંમતનગર	નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી નીતિનભાઈ પટેલ
8 ઓગસ્ટ	શહેરી જનસુખાકારી દિવસ	અમદાવાદ	મંત્રી શ્રી પ્રદિપસિંહ જાડેજા
9 ઓગસ્ટ	વિશ્વ આદિવાસી દિવસ	રાજપીપળા - નર્મદા	મંત્રી શ્રી ગણપતભાઈ વસાવા

તા. 1 ઓગસ્ટ : જ્ઞાનશક્તિ દિવસ

✓ મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ મહાત્મા મંદિર ગાંધીનગર ખાતે યોજાયો

જ્ઞાન શક્તિ દિવસ વિશે :

- ✓ પ્રાથમિક, માધ્યમિક શિક્ષણના 100 અને ઉચ્ચ શિક્ષણના 51 મળી કુલ 151 કાર્યક્રમો મંત્રીશ્રીઓ અને મહાનુભાવોની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયો
- ✓ જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ હેઠળ રૂ.135 કરોડના ખર્ચે તૈયાર થયેલ 3659 શાળાઓના 12 હજાર જેટલા સ્માર્ટ ક્લાસનું લોકાર્પણ
- ✓ રૂ.95 કરોડના ખર્ચે નિર્મિત 1050 શાળા ઓરડા, રૂ.10 કરોડના ખર્ચે નિર્મિત 71 પંચાયત ઘર તથા રૂ.4.80

- કરોડના ખર્ચે નિર્મિત ઘોળકા અને નવસારી તાલુકા પંચાયત કચેરીનું થશે લોકાર્પણ
- ✓ રૂ.58 કરોડના ખર્ચે નિર્માણ થનાર 647 શાળાના ઓરડાઓ અને રૂ.21 કરોડના ખર્ચે નિર્માણ થનાર 144 પંચાયત ઘરનું ખાતમુહૂર્ત
- ✓ રૂ.35 કરોડના ખર્ચે 256 માધ્યમિક શાળાઓમાં કોમ્પ્યુટર લેબનો શુભારંભ
- ✓ શોધ યોજના અંતર્ગત 1000 પીએચ.ડી. સ્ટુડન્ટસને સ્કોલરશીપ અપાઈ
- ✓ મુખ્યમંત્રી યુવા સ્વાવલંબન યોજના હેઠળ 2008 વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ શિક્ષણની સહાય વિતરણ
- ✓ નમો ઈ-ટેબ્લેટનું લાભાર્થી વિદ્યાર્થીઓને વિતરણ
- ✓ સ્ટુડન્ટ સ્ટાર્ટઅપ એન્ડ ઈનોવેશન પોલીસી હેઠળ રાજ્યની 16 કોલેજો અને યુનિવર્સિટી સાથે એમ.ઓ.યુ. કુલ 18,670 વિદ્યાર્થીઓને મળશે લાભ.

જ્ઞાનશક્તિ દિવસ મુખ્ય કાર્યક્રમ

- ✓ મુખ્ય મહેમાન : મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી
- ✓ વિશેષ ઉપસ્થિતિ : શિક્ષણમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ યુડાસમા, સાંસદ સભ્ય શ્રી સી.આર.પાટીલ
- ✓ તા.01-08-2021, સમય: સવારે 10 કલાકે, સ્થળ: મહાત્મા મંદિર, ગાંધીનગર

2. ગુજરાત સરકાર : સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓમાં રૂ. 8 હજાર કરોડના ખર્ચે "સ્કૂલ ઓફ એક્સલન્સ"નો પ્રોજેક્ટ સ્કૂલ ઓફ એક્સલન્સ પ્રોજેક્ટ વિશે :

- ✓ ગુજરાતના શિક્ષણ વિભાગે ધોરણ 1થી 12ની 11 હજાર સરકારી તથા 4 હજાર ગ્રાન્ટેડ શાળાઓમાં સંપૂર્ણ બદલાવ માટે આશરે રૂ. 8 હજાર કરોડના ખર્ચે મિશન સ્કૂલ્સ ઓફ એક્સલન્સ પ્રોજેક્ટ હાથ ધર્યો.
- ✓ આ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત રૂ. 3,700 કરોડની લોન માટે વિશ્વ બેન્કે મંજૂરી આપી દીધી છે, રૂ.1,850 કરોડની લોન એશિયન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ઇન્વેસ્ટમેન્ટ બેન્ક પાસેથી મેળવવાની પ્રક્રિયા અંતિમ તબક્કામાં.

- ✓ રૂ. 2050 કરોડ રાજ્યના બજેટમાંથી મેળવાશે તેમજ રૂ. 400 કરોડ અન્ય સ્ત્રોતો પાસેથી મેળવવાનું આયોજન.

પ્રારંભ :

- ✓ છ વર્ષના સમયગાળામાં હાથ ધરાનારો આ સમગ્ર પ્રોજેક્ટ આ વર્ષ 2021-22થી શરૂ થયો
- ✓ જેમાં 40 લાખ વિદ્યાર્થીઓ ધરાવતી ધોરણ 1થી 8ની 15 હજાર પ્રાથમિક શાળાઓને તથા 17 લાખ વિદ્યાર્થીઓ ધરાવતી 4 હજાર ગ્રાન્ટ ઇન એઇડ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને તેમજ 1 હજાર સરકારી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને સ્કૂલ્સ ઓફ એક્સેલન્સ તરીકે રૂપાંતરિત કરાશે.
- ✓ જે અંતર્ગત 10 હજાર શાળાઓ સ્કૂલ્સ ઓફ એક્સેલન્સમાં ફેરવવા માટે 1,000 દિવસનો એક્શન પ્લાન શરૂ કરી દેવાયો.

કામગીરી :

- ✓ આ કુલ 15 હજાર સ્કૂલ્સ ઓફ એક્સેલન્સ માટે અલગ નવો એક્સેલન્સ અભ્યાસક્રમ ગુજરાતી-અંગ્રેજી ભાષામાં તૈયાર કરાશે, જેમાં સ્કીલ ડેવલપમેન્ટ ઉપરાંત કોડિંગ, આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ, મશીન લિનિંગ જેવું ટેકનોલોજી આધારિત રોજગારલક્ષી પ્રશિક્ષણ અપાશે.
- ✓ આ પ્રોજેક્ટ હેઠળ દર વર્ષે 4 હજાર નવા વર્ગખંડો મુજબ 6 વર્ષમાં આશરે 25 હજાર નવા વર્ગખંડો, દોઢ લાખ સ્માર્ટ ક્લાસરૂમ, 25 હજાર કમ્પ્યુટર લેબ તથા 5 હજાર અટલ ટિન્કરિંગ લેબ સ્થપાશે.
- ✓ શિક્ષકોની ભરતીમાં સુધારણા માટે અત્યારે જે એમસીક્યૂસ આધારિત ટેટ/ટાટ પરીક્ષાઓ છે, તેના બદલે પ્રત્યાયન કુશળતા, હાયર ઓર્ડર થિન્કિંગ સ્કીલ તથા વૈજ્ઞાનિક મૂલ્યાંકન એમ ત્રણ તબક્કાની પરીક્ષા પેટર્ન દાખલ થશે.
- ✓ અત્યારે જેમની ઓછામાં ઓછી 15 વર્ષની સિવસ બાકી છે તેવા 1.05 લાખ પ્રાથમિક શિક્ષકોમાં તથા માધ્યમિક-ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના 49 હજાર શિક્ષકોમાં ક્ષમતા વિકસાવાશે.
- ✓ આ સમગ્ર પ્રોજેક્ટ હેઠળ દરેકે દરેક વિદ્યાર્થીના શિક્ષણના પરિણામોનું મોનિટરિંગ તથા ડેટા એનાલિસીસ કરવા માટે શિક્ષણ વિભાગના નવા તૈયાર થઈ રહેલા સંકુલ ખાતે આધુનિક કમાન્ડ એન્ડ કંટ્રોલ સેન્ટર પણ કોરોનાકાળમાં કાર્યરત કરી દેવાયું છે.

3. UNSC : ભારતનો 7મો કાર્યકાળ - તા. 1 ઓગસ્ટ 2021

ભારતે ફ્રાન્સ પાસેથી આ જવાબદારી સંભાળી

- ✓ ભારત જાન્યુઆરી, 2021માં 7મી વાર ડિસેમ્બર, 2022 સુધીના સમયગાળા માટે યુએનએસસીનું હંગામી સભ્ય બનેલું.
- ✓ સૌપ્રથમ 1950-51માં હંગામી સભ્ય બન્યું હતું. પછી 1967-68, 1972-73, 1977-78, 1984-85 અને 1991-92માં બન્યું.
- ✓ ભારત લાંબા સમયથી આ પરિષદના કાયમી સભ્યપદ અને તેના સ્વરૂપમાં સુધારા માટે પ્રયાસરત છે.
- ✓ યુએનએસસીમાં હાલ 15 સભ્ય છે, જે પૈકી અમેરિકા, રશિયા, બ્રિટન, ફ્રાન્સ અને ચીન એમ 5 કાયમી સભ્ય છે. બાકીના 10 હંગામી સભ્યની ચૂંટણી દર બે વર્ષે બે વર્ષ માટે થાય છે.

4. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020 : ભારતીય બેડમિન્ટન સ્ટાર પી.વી.સિંધુ બ્રોન્ઝ મેડલ વિજેતા

- ✓ સતત બે ઓલિમ્પિકમાં બે મેડલ જીતનાર પ્રથમ ભારતીય મહિલા ખેલાડી
- ✓ અગાઉ પી.વી. સિંધુ વર્ષ 2016 રિયો ઓલિમ્પિક સિલ્વર મેડલ
- ✓ હરીફ : ઝિયાઓ બિંગ-ચીન

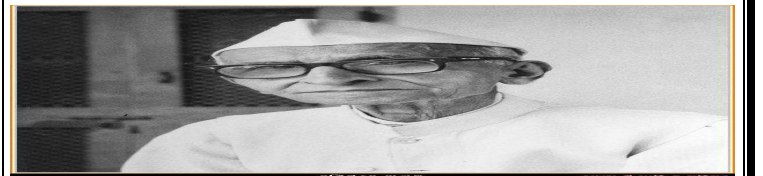

- ✓ ભારતીય પુરુષ ખેલાડીમાં અગાઉ રેસલર સુશીલ કુમારે સતત બે ઓલિમ્પિકમાં મેડલ જીત્યા હતા

5. જન્મ દિન વિશેષ : 01 ઓગસ્ટ

ચિત્રકાર-કલાગુરુ : રવિશંકર રાવળ

જન્મ : 01 ઓગસ્ટ 1892 અવસાન : 9 ડિસેમ્બર 1977

- ✓ 20માં સૈકાના પ્રારંભે ચિત્રકારોનું સ્થાન સમાજમાં દુકાનનાં પાટિયા ચિતરનારા કરતાં વધુ ન હતું ત્યારે ગુજરાતમાં ચિત્રકળાને ગૌરવભર્યું સ્થાન અપાવનાર રવિશંકર રાવળનો જન્મ ભાવનગરમાં થયો હતો.
- ✓ પ્રાથમિક-માધ્યમિક શિક્ષણ ભાવનગરમાં.
- ✓ 1910માં મેટ્રિક થયા પિતાની ઈચ્છા વિરુદ્ધ મુંબઈની આર્ટ સોસાયટીમાં ચિત્રકળાનું શિક્ષણ લીધું.

- ✓ 1916માં જે.જે. સ્કૂલ ઓફ આર્ટ્સનો સુવર્ણચંદ્રક પ્રાપ્ત થયો અને તેઓની કલાયાત્રા પ્રમાણિત થઈ.
- ✓ 1919માં મુંબઈ છોડી અમદાવાદમાં કળાપ્રવૃત્તિઓ શરૂ કરી.
- ✓ હાજી મોહમ્મદ અલારખિયાના સંપર્કથી પ્રેરાઈને 1924માં અમદાવાદમાં 'કુમાર' કાર્યાલયની સ્થાપના અને તેનું સંચાલન

લેખન :

- ✓ કળા પ્રવૃત્તિઓ નિમિત્તે અજંટાના કળા મંડપો, કળા ચિંતન, કલાકારની સંસ્કારયાત્રા, કલાકારની કલમે, મૈં દીઠા નવા માનવી, ભારતીય સંસ્કૃતિના પૂજક જેમ્સ કલિંસ શીર્ષકથી પુસ્તકો પણ લખ્યાં.
- ✓ 'આત્મકથાનક' નામે રવિશંકર રાવળે આત્મકથા લખી.

સન્માન :

- ✓ ગુજરાતના આ કલાગુરુને કલાપ્રવૃત્તિ માટે ગુજરાત વિદ્યાસભા દ્વારા 1930ના વર્ષનો રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક.
- ✓ 1965માં ભારત સરકારનો પદ્મશ્રી ખિતાબ.
- ✓ 1970માં લલિતકલા અકાદમીના ફેલો
- ✓ રવિશંકર રાવળ આર્ટ ગેલેરી એમ વિવિધ રીતે સન્માન થયું છે.

6. દિન વિશેષ : ફેન્ડશીપ ડે ઓગસ્ટનો પ્રથમ રવિવાર

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (01-08-2021)

1. ગુજરાતમાં "પાંચ વર્ષ આપણી સરકારના, સૌના સાથથી, સૌના વિકાસના" અંતર્ગત કયા સમયગાળા દરમિયાન વિવિધ થીમ આધારિત કાર્યક્રમોનું આયોજન કરાયું - તા. 1 થી 9 ઓગસ્ટ 2021
2. ગુજરાતમાં રૂપાણી સરકારના પાંચ વર્ષ નિમિત્તે તા. 1 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં જ્ઞાનશક્તિ દિવસનો રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ ક્યાં યોજાયો - મહાત્મા મંદિર ગાંધીનગર
3. જ્ઞાન શક્તિ દિવસે શોધ યોજના અંતર્ગત કેટલા પીએચ.ડી. સ્ટુડન્ટસને સ્કોલરશીપ અપાઈ - 1000
4. ગુજરાતમાં સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓમાં અંદાજે કેટલા કરોડના ખર્ચે "સ્કૂલ ઓફ એક્સલન્સ" પ્રોજેક્ટ શરૂ કરાયો - રૂ. 8 હજાર કરોડ
5. સ્કૂલ ઓફ એક્સલન્સ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત કયા ધોરણની શાળાઓને આવરી લેવાશે - ધોરણ 1થી 12
6. ગુજરાતમાં સ્કૂલ ઓફ એક્સલન્સ પ્રોજેક્ટનો કેટલા વર્ષના સમયગાળા માટે કયા વર્ષથી પ્રારંભ થયો - 6 વર્ષ અને વર્ષ 2021-22

7. ગુજરાતમાં સ્કૂલ ઓફ એક્સલન્સ પ્રોજેક્ટ હેઠળ કેટલી સરકારી અને ગ્રાન્ટેડ શાળાઓ આવરી લેવાઈ છે - 11 હજાર સરકારી તથા 4 હજાર ગ્રાન્ટેડ શાળા
8. સ્કૂલ ઓફ એક્સલન્સ માટે નવો અભ્યાસક્રમ કઈ બે ભાષાઓમાં તૈયાર કરાશે - ગુજરાતી અને અંગ્રેજી
9. સ્કૂલ ઓફ એક્સલન્સમાં સ્કીલ ડેવલપમેન્ટ ઉપરાંત અન્ય કયું રોજગારલક્ષી પ્રશિક્ષણ અપાશે - ટેકનોલોજી આધારિત કોર્સિંગ, AI, મશિન લર્નિંગ વગેરે
10. UNSCમાં સૌપ્રથમ ભારત કયા વર્ષે હંગામી સભ્ય બન્યું હતું - વર્ષ 1950-51
11. UNSCમાં તા. 1 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ ભારતનો હંગામી સભ્ય તરીકેનો કેટલામો કાર્યકાળ શરૂ થયો - 7
12. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં કઈ ભારતીય બેડમિન્ટન સ્ટારે બ્રોન્ઝ મેડલ મેળવ્યો - પી.વી.સિંધુ
13. સતત બે ઓલિમ્પિકમાં બે મેડલ જીતનાર પ્રથમ ભારતીય મહિલા ખેલાડી - પી.વી.સિંધુ
14. અગાઉ ભારતીય બેડમિન્ટન સ્ટાર પી.વી. સિંધુએ કયા ઓલિમ્પિકમાં સિલ્વર મેડલ મેળવ્યો હતો - વર્ષ 2016 રિયો ઓલિમ્પિક
15. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં પી.વી.સિંધુની હરિફ ખેલાડી અને દેશ જણાવો - ઝિયાઓ બિંગ-ચીન
16. ગુજરાતના કલાગુરુ પૂ. રવિશંકર રાવળનો જન્મ કયા-ક્યારે થયો હતો - ભાવનગર તથા તા. 01 ઓગસ્ટ 1892
17. હિન્દી ફિલ્મોની ટ્રેજેડી ક્વિન તરીકે કઈ અભિનેત્રીને ઓળખવામાં આવે છે - મીનાકુમારી
18. રવિશંકર રાવળે હાજી મોહમ્મદ અલારખિયાના સંપર્કથી પ્રેરાઈને કયું મેગેઝિન શરૂ કર્યું હતું - 'કુમાર'
19. 'કુમાર' મેગેઝિનનો પ્રારંભ ક્યારે થયો હતો - 1924
20. રવિશંકર રાવળની આત્મકથાનું નામ જણાવો - 'આત્મકથાનક'
21. ગુજરાતી સાહિત્યનો પ્રતિષ્ઠિત રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક કોના દ્વારા આપવામાં આવે છે - ગુજરાત વિદ્યાસભા
22. ગુજરાતી સાહિત્યનો વર્ષ-1930નો રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક કોને આપવામાં આવ્યો હતો- રવિશંકર રાવળ
23. રવિશંકર રાવળને કયા વર્ષમાં ભારત સરકારે પદ્મશ્રીથી સન્માનિત કર્યા હતા- વર્ષ-1965
24. સમગ્ર વિશ્વમાં ઓગસ્ટનો પ્રથમ રવિવાર કયા દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે - ફેન્ડશીપ ડે

1. સંવેદના દિવસ : 2 ઓગસ્ટ રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ-રાજકોટ ધર્મેન્દ્રસિંહ કોલેજ, રાજકોટ ખાતે મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના વરદ્ હસ્તે અને સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા મંત્રીશ્રી ઈશ્વરભાઈ પરમારની ઉપસ્થિતિમાં કાર્યક્રમ

મુખ્યમંત્રી બાળ સેવા યોજના

- ✓ કોરોનામાં તા. 18 માર્ચ 2020થી એક માતા અથવા પિતા ગુમાવનાર 3963 બાળકોને તેના 18 વર્ષ સુધી માસિક રૂ. 2,000ની સહાય
- ✓ યોજનાનો પ્રારંભ : તારીખ 2 ઓગસ્ટ-રાજકોટ

2 ઓગસ્ટ સંવેદના દિવસ

5 વર્ષ આપણી સરકારના

સૌના સાથથી, સૌના વિકાસના

મુખ્યમંત્રી બાળ સેવા યોજના

કોરોનામાં વાલીની છત્રછાયા ગુમાવનાર બાળકો પ્રત્યે સંવેદના

શૈક્ષણિક લોન તેમજ વિદેશ અભ્યાસની લોન

881મી વધુ બાળકોને પ્રતિમાસ ₹ 4000ની સહાય એમ કુલ ₹ 35 લાખથી વધુની સહાય

24 વર્ષ સુધીના બાળકોને આફ્ટર સ્કેર યોજના અંતર્ગત પ્રતિમાસ ₹ 6000ની સહાય

માતા-પિતા ગુમાવ્યાં હોય તેવી કન્યાઓને કસ્તુરબા ગાંધી બાલિકા વિદ્યાલય અને નિવાસી શાળાઓમાં સિલ્લા માટે પ્રવેશમાં અગ્રતા

- ✓ જે બાળકોએ માતા-પિતા બંને ગુમાવ્યા હોય તેવા 978 બાળકોને મુખ્યમંત્રી બાળ સેવા યોજના અંતર્ગત માસિક રૂ.4,000ની આર્થિક સહાય ચૂકવાઈ

સેવાસેતુ કાર્યક્રમની 6ઠી આવૃત્તિ : સમગ્ર રાજ્યમાં 433 સેવા સેતુ કાર્યક્રમોની શરૂઆત :

પાંચ વર્ષ સુશાસનના પાંચ વર્ષ સંવેદનશીલ પારદર્શક પ્રસાદાનના

સરકારી સેવા નાગરિકોની આંગળીના ટેરવે : ઈ-સેવા સેતુ

આવક-મે કામગીરી, રેલાકારક, નેત્ર સ્વરૂપા સીવાનું પ્રમાણપત્ર, ઊંચક અને ટી-એમ. જાતિના કામગીરી જેવી જનકલિતવલેલી સેવાઓ વીડીઓ અંગતગીતા ટેરવે ઉપલબ્ધ નથી છે

જ્યાં માનવી રજા સુવિધાનો મેન ઈ-સેવા સેતુના માધ્યમથી નિવાસવર્ગ સુધારવાનું પ્રથમ સાર્વજનિક વ્યવસ્થા

સરકારી વહીવટી નેત્રના વક્ર કમ્પ્લેક્સ 3૬૦ ડિગ્રી પરિણામવહી બદલાવ આપ્યો છે

વધુ ૮ ઊંચક ગ્રામ પંચાયતો ઈ-સેવા સેતુ કાર્યક્રમ હેઠળ આવરી લેવાનું કાર્ય પૂર્ણગતના આર છે

ઈ-સેવા સેતુ કાર્યક્રમના પ્રથમ વરણમાં ૭ ઊંચક આજમારવાવલોમાં ૨૨ સેવાઓને સંબંધિતવાઈલન કરવામાં આવી છે

- ✓ પ્રત્યેક તાલુકા દીઠ એક સેવા સેતુ કાર્યક્રમ મળીને 248 કાર્યક્રમો યોજાશે
- ✓ નગરપાલિકા દીઠ એક સેવા સેતુ કાર્યક્રમ મળીને 156 કાર્યક્રમો યોજાશે
- ✓ મહાનગરપાલિકા કક્ષાએ ઝોન દીઠ એક વોર્ડમાં કુલ 29 સેવા સેતુ કાર્યક્રમો યોજાશે

સેવા સેતુ કાર્યક્રમનો ઉદ્દેશ :

- ✓ એક પણ સાચો લાભાર્થી સરકારી લાભોથી વંચિત નહીં રહે.
- ✓ હવે નાગરિકોને ધક્કા ખાવા નહીં પડે, વચેટિયા વિના સરકારી સેવાઓનો મળશે લાભ
- ✓ ઘરઆંગણે જ મળશે સરકારની 57 જેટલી સેવાઓની સુવિધાઓ
- ✓ અત્યાર સુધીમાં 5 તબક્કામાં 12,800 કાર્યક્રમો દ્વારા 2 કરોડથી વધુ લોકોએ સેવા સેતુ કાર્યક્રમોનો લાભ મેળવ્યો
- ✓ સેવા સેતુ કાર્યક્રમ દ્વારા 99.81 ટકા અરજીઓનો સ્થળ ઉપર જ ત્વરિત નિકાલ
- ✓ સ્લોગન : સેવાનો સેતુ, જનહિતનો હેતુ

2. વાલ્મિકી એવોર્ડ 2021

પ્રથમ સન્માન : કટાર લેખક-સાહિત્યકાર ડોક્ટર ગુણવંત શાહને એનાયત

- ✓ હાલમાં નિવાસ : વડોદરા

વાલ્મિકી સન્માન વિશે :

- ✓ સન્માન સહિત રૂ 1 લાખ 25 હજારની રકમ ધરાવતો આ એવોર્ડ ગુણવંત શાહને તેમના જીવનપર્યંત સાહિત્યમાં પ્રદાન બદલ અપાયો.
- ✓ આ એવોર્ડની આ પ્રથમ આવૃત્તિ જ છે જેનો પ્રથમ એવોર્ડ જ ડો.ગુણવંત શાહને અપાયો
- ✓ જાહેરાત : કથાકાર મોરારીબાપુ મહુવા

3. ભારત સરકાર : PM નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે દેશમાં પ્રથમવાર નવી ડિજિટલ પેમેન્ટ સિસ્ટમ e-RUPI તા. 2 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ લોન્ચ કરાઈ

- ✓ મુખ્ય હેતુ : ભારતમાં પ્રથમવાર કેશલેસ અને કોન્ટેક્ટ લેસ પેમેન્ટ માટે નવી સિસ્ટમ

ઈ-રૂપી સિસ્ટમ વિશે :

- ✓ e-Rupi એ એક પ્રકારનું પ્રી-પેઇડ ઈ-વાઉચર છે જે QR Code તેમજ એસએમએસને આધારે કામ કરશે.

- ✓ મોબાઈલ યૂઝર્સ દ્વારા તેનો રોકડ વ્યવહાર કર્યા વિના કોઈપણ પ્રકારનાં પેમેન્ટ માટે ઉપયોગ કરી શકાશે.
- ✓ આ સિસ્ટમ સિવસિસ આપનારાઓને તેના લાભાર્થીઓ સાથે જોડે છે તેમજ સર્વિસ પ્રોવાઈડરને ફિઝિકલ સંપર્ક વિના ડિજિટલી અન્યો સાથે જોડે છે.

ફાયદા :

- ✓ આ સિસ્ટમનો અમલ થવાથી જુદીજુદી સરકારી યોજનાઓ માટે લાભાર્થીઓને કોઈ અવરોધો વિના પેમેન્ટ મળશે. આથી ભ્રષ્ટાચાર ઘટશે. આના ઉપયોગથી દેશમાં ડિજિટલ પેમેન્ટને વેગ મળશે.

ઈ-રૂપીની અન્ય વિશેષતાઓ :

- ✓ આ એક QR કોડ તેમજ SMS સ્ટ્રિંગ બેઝડ ઈ-વાઉચર છે. જેને સીધેસીધા લાભાર્થીઓનાં મોબાઈલ પર મોકલવામાં આવે છે.
- ✓ આ એક પ્રકારની વન ટાઈમ પેમેન્ટ સર્વિસ છે જેમાં યૂઝર્સ કોઈ કાર્ડ વિના કે ડિજિટલ પેમેન્ટ એપ વિના કે ઈન્ટરનેટ બેન્કિંગ વિના વાઉચર રિડિમ્ડ કરીને પૈસા મેળવી શકે છે કે ચૂકવી શકે.
- ✓ લેવડદેવડ પૂરી થયા પછી જ સર્વિસ પ્રોવાઈડરને રકમની ચુકવણી કરાય છે.
- ✓ સિસ્ટમ પ્રીપેઇડ હોવાથી કોઈ મધ્યસ્થી વિના સર્વિસ પ્રોવાઈડરને સમયસર પૈસા ચૂકવી શકાય.
- ✓ પ્રાઈવેટ કંપનીઓ તેના કર્મચારીઓને કલ્યાણ માટે કે કોર્પોરેટ સામાજિક જવાબદારી માટેની યોજના હેઠળ ઈ-વાઉચરનો ઉપયોગ કરીને રકમ ચૂકવી શકે છે.
- ✓ શરૂઆતના તબક્કામાં આ સિસ્ટમનો ઉપયોગ દેશનાં હેલ્થ સેક્ટરનાં લાભાર્થીઓ માટે કરાશે.
- ✓ e-Rupi એક એવું ઉદાહરણ છે કે જેમાં આધુનિક ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરાયો છે. જે એવું પુરવાર કરે છે કે ભારત 21મી સદીમાં આગળ વધી રહ્યું છે.
- ✓ દેશમાં સ્વતંત્રતાના 75મા વર્ષની ઉજવણી વખતે જ ઈ-વાઉચર લોન્ચ કરાઈ રહ્યું છે.

જે કાર્ય માટે પેમેન્ટ કરાયું હશે તે કાર્યમાં જ આપવામાં આવેલી રકમનો ઉપયોગ થશે :

- ✓ આ ઈ-રૂપી વાઉચરથી દેશમાં ડિજિટલ ટ્રાન્ઝેક્શન તેમજ ડાયરેક્ટ બેનિફિટ ટ્રાન્ઝેક્શન (DBT)ને વેગ આપી શકાશે.
- ✓ આને કારણે દેશમાં દરેક લોકોને ટાર્ગેટ્ડ, ટ્રાન્સપરન્ટ અને લીકેજ ફ્રી પેમેન્ટના લાભ મળશે.

- ✓ કોઈ સામાન્ય સંસ્થા કે સંગઠન કોઈની સારવાર માટે કે અભ્યાસ માટે કે અન્ય કોઈ કામ માટે મદદ કરવા માગતી હશે તો રોકડ વ્યવહાર કર્યા વિના તે e-Rupi દ્વારા પેમેન્ટ કરી શકશે.

- ✓ આને કારણે જે કાર્ય કરવા માટે પેમેન્ટ કરાયું હશે તે કાર્યમાં જ આપવામાં આવેલી રકમનો ઉપયોગ થવાનું નિશ્ચિત બનશે.

- ✓ e-Rupi પર્સન તેમજ પર્યાવરણ સ્પેસિફિક છે.

e-RUPI શું છે :

- ✓ નેશનલ પેમેન્ટ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા (NPCI) દ્વારા તેના UPI પ્લેટફોર્મ પર તેને વિકસાવવામાં આવી.
- ✓ ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ફાઈનાન્શિયલ સિવસિસ, મિનિસ્ટ્રી ઓફ હેલ્થ એન્ડ ફેમિલી વેલ્ફેર તેમજ નેશનલ હેલ્થ ઓથોરિટીના સહયોગથી તે તૈયાર કરવામાં આવી છે.

4. ભુવનેશ્વર : 100 ટકા કોરોના રસીકરણવાળું દેશનું પ્રથમ શહેર

- ✓ ભુવનેશ્વર કોરોનાથી બચવા 100% રસી ધરાવતું દેશનું પ્રથમ શહેર બન્યું. ભુવનેશ્વરમાં 18 વર્ષથી ઉપરના 9 લાખ લોકો છે. અત્યાર સુધીમાં 18.16 લાખ ડોઝ અપાઈ ચૂક્યા છે.
- ✓ ઓડિશાની રાજધાની : ભુવનેશ્વર
- ✓ મુખ્યમંત્રી : નવીન પટનાયક

5. સ્પેશિયલ ઓલિમ્પિક મૂવમેન્ટ-2022

ભારતીય દળોના બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર તરીકે અભિનેતા સોનુ સુદની પસંદગી

Sonu Sood became the brand ambassador of the Special Olympic Movement Will lead athletes in 2022

6. ભારતીય નૌસેનાના જહાજ INS તલવારે આફ્રિકાના પૂર્વીય તટ પર યોજાયેલા કટલાસ એક્સપ્રેસ યુદ્ધ અભ્યાસ 2021માં ભાગ લીધો

7. નૂપુર ચતુર્વેદી : ભારત બિલ પેમેન્ટ સિસ્ટમના નવા CEO બન્યા

8. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020

સિદ્ધિ : ભારતીય મહિલા હોકી ટીમના 41 વર્ષના ઇતિહાસમાં પ્રથમવાર સેમિફાઇનલમાં પહોંચી

કેપ્ટન : રાની રામપાલુ

હરીફ : ઓસ્ટ્રેલિયા

અન્ય વિગતો :

- ✓ 3 વખતના ઓલિમ્પિક ચેમ્પિયન ઓસી.ને 1-0થી હરાવ્યું
- ✓ 41 વર્ષમાં માત્ર ત્રીજવાર ઓલિમ્પિક્સ રમી રહેલી ભારતીય મહિલા હોકી ટીમે ત્રણવારની ઓલિમ્પિક્સ ચેમ્પિયન ટીમ ઓસ્ટ્રેલિયાને 1-0થી હરાવી.
- ✓ મહિલાઓની હોકી 1980માં ઓલિમ્પિકમાં સામેલ થઈ હતી. ત્યારે ભારતીય ટીમ ચોથા ક્રમે રહી હતી.
- ✓ 2016 સુધી ઓલિમ્પિકમાં ન પહોંચી. 2016માં તે 12મા ક્રમે રહી.

ભારત પ્રથમ દેશ જેની બંને ટીમ સેમિફાઇનલમાં પહોંચી :

- ✓ અત્યાર સુધી કોઈપણ દેશની પુરુષ-મહિલા ટીમ ઓલિમ્પિકમાં એકસાથે સેમિફાઇનલમાં પહોંચી નહોતી.

9. મ્યાનમાર : લશ્કરી વડા જનરલ મિન ઓન્ગ હવાઈંગ હવે દેશના નવા વડાપ્રધાન બની ગયા

મ્યાનમારમાં લશ્કરી શાસનના નવા અધ્યાયનો આરંભ

10. નજીબ મીકાતિ લેબેનોનના નવા વડાપ્રધાન તરીકે ચુંટાયા

11. આંતરરાષ્ટ્રીય ક્લિનએર કેટેલિસ્ટ પ્રોગ્રામ અંતર્ગત ભારતના એક માત્ર શહેર ઈન્દોરની પસંદગી

12. દિન વિશેષ : તા. 31 જુલાઈ વિશ્વ રેન્જર દિવસ

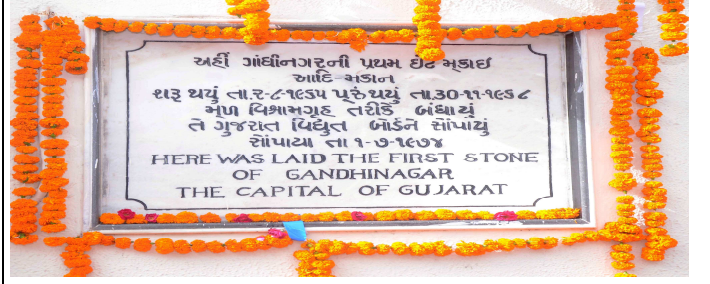
- ✓ **શીમ 2021 : Ranger safety and wellbeing**
- ✓ પ્રાકૃતિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની જાળવણી દરમિયાન પોતાનો જીવ ગુમાવનાર અથવા ઘાયલ થનારા રેન્જર્સને આ દિવસે યાદ કરવામાં આવે છે.

✓ યુનેસ્કો દ્વારા ઉજવણી

13. દિન વિશેષ : 02 ઓગસ્ટ

(1) રાજધાની ગાંધીનગરનો 57મો સ્થાપના દિવસ

✓ સ્થાપના : 2જી ઓગસ્ટ 1965 જાહેરાત : 16 માર્ચ 1960

✓ ગાંધીનગર શહેરની રચના કરનાર પ્રથમ ઇજનેર : ચંદુબાપા (ચંદ્રકાંત ભોગીલાલ જાની પઢારિયા)

(2) મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીનો 65મો જન્મ દિવસ

✓ જન્મ : રંગુન (બર્મા)

(3) સંઘ પ્રદેશ દાદરાનગર હવેલીનો 68મો મુક્તિ દિવસ

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (02-08-2021)

1. ગુજરાતમાં રાજ્યકક્ષાનો સંવેદના દિવસ ક્યાં-ક્યારે ઉજવાયો - રાજકોટ તથા 2 ઓગસ્ટ
2. મુખ્યમંત્રી બાળ સેવા યોજના અંતર્ગત કોરોનામાં તા. 18 માર્ચ 2020થી એક માતા અથવા પિતા કોઈ એક ગુમાવનાર બાળકોને રાજ્ય સરકાર 18 વર્ષ સુધી માસિક કેટલી સહાય આપશે - રૂ. 2,000
3. તારીખ 2 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ ગુજરાતમાં સેવાસેતુ કાર્યક્રમની કેટલામી આવૃત્તિનો રાજ્યકક્ષાનો ક્યાંથી પ્રારંભ થયો - 68મી તથા રાજકોટ
4. સેવા સેતુ કાર્યક્રમ અંતર્ગત તારીખ 2 ઓગસ્ટ-2021ની સ્થિતિએ સરકારની કેટલી સુવિધાનો લાભ મળે છે - 57
5. ગુજરાતમાં કયા કટાર લેખક-સાહિત્યકારને પ્રથમ વાલ્મિકી એવોર્ડ 2021 અપાયો - ગુણવંત શાહ
6. કથાકાર મોરારીબાપુ દ્વારા અપાતો વાલ્મિકી એવોર્ડ વિજેતાને કેટલી રાશિ આપી સન્માનિત કરાઈ છે - સન્માન સહિત રૂ. 1 લાખ 25 હજાર

7. તા. 2 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ PM નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે દેશમાં પ્રથમવાર કઈ નવી ડિજિટલ પેમેન્ટ સિસ્ટમ લોન્ચ કરાઈ - e-RUPI
8. ઈ-રૂપી સિસ્ટમ એટલે શું - e-Rupi એ એક પ્રકારનું પ્રી-પેઇડ ઈ-વાઉચર જે QR Code તેમજ SMSને આધારે કામ કરશે
9. e-RUPI પેમેન્ટ સિસ્ટમ કઈ સંસ્થા દ્વારા વિકસાવવામાં આવી - નેશનલ પેમેન્ટ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા
10. 100 ટકા કોરોના રસીકરણવાળું દેશનું પ્રથમ શહેરનું નામ જણાવો - ભુવનેશ્વર
11. સ્પેશિયલ ઓલિમ્પિક મૂવમેન્ટ-2022ના ભારતીય દળોના બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર તરીકે ઓગસ્ટ-2021માં કોની પસંદગી કરાઈ - અભિનેતા સોનુ સૂદ
12. ભારતીય નૌસેનાના જહાજ INS તલવારે આફ્રિકાના પૂર્વીય તટ પર યોજાયેલા કયા યુદ્ધ અભ્યાસ 2021માં ભાગ લીધો - કટલાસ એક્સપ્રેસ યુદ્ધ અભ્યાસ
13. ભારત બિલ પેમેન્ટ સિસ્ટમના નવા CEO તરીકે કોની પસંદગી કરાઈ - નૂપુર ચતુર્વેદી
14. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં ભારતીય મહિલા હોકી ટીમના કેટલા વર્ષના ઇતિહાસમાં પ્રથમવાર સેમિફાઇનલમાં પહોંચી - 41
15. ભારતીય મહિલા હોકી ટીમના વર્તમાન કેપ્ટનનું નામ જણાવો - રાની રામપાલ

16. ઓગસ્ટ-2021માં મ્યાનમારમાં નવા વડાપ્રધાન તરીકે કોણે જાતે પદ સંભાળ્યું - લશ્કરી વડા જનરલ મિન ઓન્ગ હવાઈંગ
17. તાજેતરમાં ચૂંટાયેલા લેબેનોનના નવા વડાપ્રધાનનું નામ જણાવો - નજીબ મીકાતિ
18. આંતરરાષ્ટ્રીય ક્લિનએર કેટેલિસ્ટ પ્રોગ્રામ અંતર્ગત ભારતના કયા એક માત્ર શહેરની પસંદગી કરાઈ - ઈન્દોર
19. વિશ્વ રેન્જર દિવસ ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - તા. 31 જુલાઈ
20. વિશ્વ રેન્જર દિવસ-2021ની થીમ જણાવો - Ranger safety and wellbeing
21. ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીનો તાજેતરમાં કેટલામો જન્મ દિવસ ઉજવાયો- 65
22. ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીનો જન્મ દિવસ જણાવો- 02 ઓગસ્ટ
23. ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીનો જન્મ કયા શહેરમાં થયો હતો- રંગુન(બર્મો)
24. ગુજરાતના પાટનગર ગાંધીનગરનો જન્મ દિવસ જણાવો - 02/08/1965
25. તાજેતરમાં પાટનગર ગાંધીનગરનો કેટલામો જન્મ દિવસ ઉજવાયો - 57
26. સંઘ પ્રદેશ દાદરાનગર હવેલીનો મુક્તિ દિવસ જણાવો - 2 ઓગસ્ટ
27. 2 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ સંઘ પ્રદેશ દાદરાનગર હવેલીનો કેટલામો મુક્તિ દિવસ ઉજવાયો - 68

DATE : 03-08-2021

1. ગુજરાત સરકાર : તા. 3 ઓગસ્ટ :
પ્રધાનમંત્રી ગરીબ કલ્યાણ અન્ન યોજના : વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીની દિલ્હીથી વર્ચ્યુઅલ ઉપસ્થિતિમાં દાહોદ ખાતેથી વિનામૂલ્યે અનાજ વિતરણનો પ્રારંભ

- ✓ રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ : દાહોદ
- ✓ દાહોદ - ઉગતા સૂર્યનો પ્રદેશ

PM શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના સંબોધનના મુખ્ય અંશ :

- ✓ PM ગરીબ કલ્યાણ અન્ન યોજના હેઠળ ગુજરાતના 71 લાખ પરિવારોને 3.5 કરોડ લોકોને દિવાળી સુધી વિનામૂલ્યે રાશન અપાશે
- ✓ કેન્દ્રની વન નેશન વન રાશન કાર્ડ યોજના લાગુ કરનાર ભારતનું પ્રથમ રાજ્ય ગુજરાત.
- ✓ દેશના દરેક નાગરિકની અન્ન સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવા ભારત સરકારની અભૂતપૂર્વ પહેલ
- ✓ દાહોદ ખાતે આયોજિત રાજ્યકક્ષાના કાર્યક્રમમાં વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી વર્ચ્યુઅલી ઉપસ્થિત રહી રાજ્યના લાભાર્થીઓ સાથે સંવાદ
- ✓ મુખ્ય મહેમાન : મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી

✓ **વિશેષ ઉપસ્થિતિ:** નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રી નીતિનભાઈ પટેલ, અન્ન, નાગરિક પુરવઠા મંત્રીશ્રી જયેશ રાદડિયા, સંસદ સભ્યશ્રી સી.આર.પાટીલ

અનાજ વિતરણ કાર્યક્રમ :

✓ 'પ્રધાનમંત્રી ગરીબ કલ્યાણ અન્ન યોજના' હેઠળ મે-2021 થી નવેમ્બર-2021 સુધી રાજ્યના 'રાષ્ટ્રીય અન્ન સલામતિ કાયદા' હેઠળ આવરી લેવાયેલ 71.88 લાખ પરિવારોની 3.48 કરોડ જન સંખ્યાને દર માસે મળવાપાત્ર રાહતદરના અનાજ ઉપરાંત વ્યક્તિદીઠ વધારાના 3.5 કિલો ઘઉં અને 1.5 કિલો ચોખા મળી કુલ 5 કિલો અનાજનું વિનામૂલ્યે વિતરણ

✓ 'અનાજ વિતરણ અને લાભાર્થીઓ સાથે સંવાદ કાર્યક્રમ' અંતર્ગત રાજ્યની તમામ 17,000 વાજબી ભાવની દુકાનો ખાતે ઉત્સવપૂર્ણ વાતાવરણમાં વિનામૂલ્યે અનાજ વિતરણ

✓ રાજ્યની તમામ મહાનગરપાલિકા અને નગરપાલિકા વિસ્તારોમાં 500 મોટા કાર્યક્રમોનું આયોજન

યોજનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ :

✓ આ યોજના છેલ્લા એક વર્ષથી સમગ્ર દેશમાં ચાલી રહી છે. દેશનો કોઈ ગરીબ ભૂખ્યો સૂવે નહીં

✓ કોરોના જેવી મહામારી 100 વર્ષમાં પ્રથમ વખત આવી છે. પરંતુ, ભારતે આ સંકટનો પહેલેથી ઓળખી તેને ખાળવા માટે આગોતરૂ આયોજન કરીને આ યોજના અમલમાં મૂકી છે.

✓ દેશમાં 80 કરોડથી વધુ ગરીબોને મફત અનાજ આપવા પાછળ કેન્દ્ર સરકારે 2 લાખ કરોડનો માતબર ખર્ચ કર્યો છે. જેનાથી વિશ્વના અનેક દેશો પ્રભાવિત થયો છે.

✓ ગુજરાતની જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થાની પ્રશંસા કરતા વડાપ્રધાન મોદીએ કહ્યું વન નેશન વન રાશન યોજના લાગુ કરવામાં ગુજરાત સમગ્ર દેશમાં પ્રથમ રાજ્ય હતું.

✓ તેના કારણે લોકડાઉનમાં ફસાયેલા અનેક પ્રવાસી શ્રમિકોને તેમના વતન સિવાયના બીજા સ્થળેથી રાશન મળી રહ્યું અને તેનો કોરોનાકાળમાં પણ રાશનથી વંચિત ના રહ્યા.

2. ગુજરાત સરકાર : કોરોનામાં અવસાન પામેલ સરકારી કર્મચારીના વારસને રૂ.25 લાખ ચૂકવવાનો નિર્ણય

✓ માપદંડ : માત્ર આવશ્યક સેવાના કિસ્સામાં લાભ

વિગત : ગુજરાત સરકારે આવશ્યક સેવાઓ બજાવતી વખતે કોરોનાથી સંક્રમિત થઈ અવસાન પામેલા રોજમદાર, ફિક્સ

પગારદાર, પંચાયતસેવા, પાલિકા- પંચાયતો સહિતના કોઈપણ કર્મચારી-અધિકારીના વારસને રૂ.25 લાખની સહાય અપાશે.

✓ કર્મચારીનું અવસાન કોરોનાને કારણે જ થયું છે તે અંગેનું તબીબી અધિકારીનું પ્રમાણપત્ર જિલ્લા સિવિલ સર્જન કે મુખ્ય તબીબી અધિકારીનો અભિપાય, કર્મચારીને સોંપવામાં આવેલી ફરજ અંગેનો હુકમ, સોંપાયેલી ફરજ આવશ્યક સેવામાં આવે છે કે કેમ તે અંગેનું સક્ષમ સત્તાધિકારીનું પ્રમાણપત્ર, આવશ્યક સેવાઓના ભાગરૂપે કર્મચારીએ બજાવેલી ફરજનું વર્ણન, કર્મચારીને સોંપાયેલી કામગીરી કોવિડ-19 સાથે સીધી રીતે સંકળાયેલી હતી કે કેમ જેવા 17 પ્રકારના પુરાવા બીડાણ રૂપે અવસાન પામેલા કર્મચારીના કુટુંબીજન પાસે માગવામાં આવ્યા.

✓ તમામ પુરાવા કર્મચારીના વારસોએ રજૂ કરવાના રહેશે અને તેને ચકાસણી બાદ જ સહાય મળી શકશે

✓ **સહાયની ચુકવણી :** મુખ્યમંત્રી રાહત નિધિ

3. પંચાયત વિભાગ : ગુજરાત સરકાર (વહીવટ)

ગામડાઓમાં રાજ્ય સરકારની વિવિધ યોજનાઓનો પ્રચાર-શ્રેષ્ઠ અમલ માટે ઉત્કૃષ્ટ કામગીરી કરનાર પંચાયતના ગ્રામ્ય કોમ્પ્યુટર સાહસિક(VCE)ને ત્રણ કક્ષાએ ઇનામ આપી સન્માનિત કરાશે

કામગીરીની વિગત :

✓ **ઇલેક્ટ્રિક વાહન પોલીસી** ઉપરાંત સરકારની માદરે વતન પ્રેમ યોજના અને ડિજિટલ સેવાસેતુ કાર્યક્રમનો પણ પ્રચાર કરવાનો રહેશે.

✓ રાજ્ય સરકારની 57 એવી સેવાઓ છે કે જેને ડિજિટલ સેવા સેતુ મારફતે ગ્રામજનોને પુરી પાડવામાં આવે છે.

✓ આ સેવાઓ મેળવવા માટે ગામડાના લોકો ગ્રામ્ય કોમ્પ્યુટર સાહસિક (વીસીઇ)નો સંપર્ક કરે છે.

✓ આ સિસ્ટમ ગ્રામ્ય લેવલે સીધી રીતે સંકળાયેલી હોવાથી આ ત્રણેય યોજનાઓના અમલીકરણ માટે ગ્રામ્ય લોકોને પ્રોત્સાહિત કરવા આ સેન્ટરની સેવાઓની આવશ્યકતા હોવાથી વિભાગે ઇનામની એક સ્કીમ શરૂ કરી.

✓ આ સ્કીમ પ્રમાણે ગ્રામ્ય કોમ્પ્યુટર સાહસિક સિસ્ટમ તરફથી જે ગામની આંતરમાળખાકીય સુવિધા, નાગરિક માટેની સામાન્ય સેવાઓ તેમજ ત્રણેય યોજનાઓની ખાસિયતોનું સર્વેક્ષણ કરીને તેનો એકશન પ્લાન સૂચવવાનો રહેશે.

✓ આ કામગીરી અંગેનો અહેવાલ સંબંધિત તલાટી કમ મંત્રી દ્વારા પ્રામાણિત કરાવીને વીસીઈ સેન્ટરે તાલુકા વિકાસ અધિકારી મારફતે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીને દર મહિને મોકલી આપવાનો રહેશે.

✓ જે ગ્રામ્ય કોમ્પ્યુટર સાહસિકની કામગીરી સર્વશ્રેષ્ઠ હશે તેવા ત્રણે ત્રણ પ્રકારના ઇનામ અપાશે.

VCE માટેની ઇનામી રકમ :

✓ તાલુકાકક્ષાએ પ્રથમ ઇનામ રૂ.11,000, દ્વિતીય ઇનામ રૂ.5,000 અને તૃતીય ઇનામ રૂ.2,500 રાખવામાં આવ્યું

✓ જિલ્લાકક્ષાએ અનુક્રમે રૂ.25,000, રૂ.15,000 અને રૂ.10,000નું ઇનામ રાખવામાં આવ્યું.

✓ રાજ્યકક્ષાએ ઇનામની રકમ રૂ.1,50,000, રૂ.1,00,000 અને રૂ. 50,000 રાખવામાં આવી.

✓ VCE : વિલેજ કોમ્પ્યુટર એન્ટરપ્રેન્યોર

4. મનરેગા : કોરોના કાળમાં મનરેગા હેઠળ 100 દિવસની રોજગારી આપનાર 1 થી 10 રાજ્યો

મહત્વના તારણો :

✓ "ગ્રામીણ મંત્રાલયના રિપોર્ટમાં ગુજરાતમાં વર્ષ 2020-21માં 14.08 લાખ પરિવારને કામ મળ્યાનું જાહેર થયું. તે પૈકી 17,237 પરિવારને 100 દિવસની રોજગારી મળી.

મનરેગા યોજના વિશે :

✓ ગ્રામીણ ક્ષેત્રે રોજગારીની તકો ઉપલબ્ધ થાય, સ્થળાંતર અટકે તો ગામડા તૂટે નહિ અને અર્થતંત્રમાં સંતુલન જળવાય તે ઉદ્દેશ્યથી ભારત સરકારે વર્ષ 2005થી મનરેગા એક્ટ હેઠળ નાગરિકોને લઘુત્તમ 100 દિવસની રોજગાર ગેરંટીનો અધિકાર આપ્યો.

✓ ગત વર્ષે લોકડાઉન અમલમાં આવતા શહેરોમાંથી મોટાપાયે ગામડાઓમાં સ્થળાંતર થયું. આથી, ભારત સરકારે દેશના તમામ રાજ્યોને મોટાપાયે મનરેગા હેઠળ કામો શરૂ કરી નાગરિકોને રોજગારી પુરી પાડવા આદેશ કર્યો હતો.

✓ ગુજરાતમાં દૈનિક રૂ.224ના વેતને કામ કરવા માટે કોરોનાની શરૂઆતથી જ વર્ષ 2020-21માં 1,40,584 પરિવારોએ તૈયારી દર્શાવી હતી, કામ માંગ્યું હતું. ગુજરાત

સરકારે 14,08,439ને જ મનરેગા હેઠળ કામ આપ્યું. તેમાંથી 100 દિવસ 17,237 પરિવારને રોજગારી મળી.

✓ ગુજરાત કરતાં પાડોશી રાજ્યો અને ઉત્તરપ્રદેશ, કર્ણાટક, ઓડિસા, બિહાર જેવા રાજ્યો પોતાને ત્યાં મનરેગા હેઠળ ગરીબ, શ્રમિક પરિવારને રોજગારી આપવામાં આગળ રહ્યાં છે.

✓ ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલયના રિપોર્ટમાં કોરોનાકાળમાં ભારતમાં 389 કરોડ શ્રમ દિવસોનું સર્જન કર્યું. જે અગાઉના વર્ષ 2019-20 કરતા 47 ટકા વધુ છે.

✓ કોરોનાકાળના વર્ષ 2020-21માં 1.89 કરોડ નવા જોબકાર્ડ સાથે 7.55 કરોડ પરિવારને મનરેગા હેઠળ રોજગારી આપ્યાનું પણ જણાવ્યું

ક્રમ અને રાજ્ય

1. રાજસ્થાન
2. ઉત્તરપ્રદેશ
3. ઓડીશા
4. મધ્યપ્રદેશ
5. કર્ણાટક
6. મહારાષ્ટ્ર
7. બિહાર
8. પંજાબ
9. ગુજરાત
10. હરિયાણા

✓ અહેવાલ : ગ્રામીણ મંત્રાલય

5. ભારત-US સંરક્ષણ સંબંધો

ભારતને 82 મિલિયન ડોલરમાં હાર્પૂન જોઈન્ટ કોમન ટેસ્ટ સેટ (JCTS) તેમજ તેને લગતાં અન્ય સાધનો વેચવા અમેરિકાએ મંજૂરી આપી

હાર્પૂન વિશે :

✓ એશિયા પેસિફિક વિસ્તારમાં મહત્વનાં ડિફેન્સિવ પાર્ટનરની સુરક્ષામાં વધારો થશે.

✓ હાર્પૂન એ દરિયામાં જહાજોને તોડી પાડતી મિસાઈલ્સ છે.

✓ અમેરિકન કોંગ્રેસ દ્વારા પરવાનગી મળ્યા પછી પેન્ટાગોનની ડિફેન્સ સિક્યુરિટી કોઓપરેશન એજન્સી દ્વારા આ માટેનું સર્ટિફિકેટ અપાશે.

✓ ભારતે હાર્પૂન જોઈન્ટ કોમન ટેસ્ટ સેટ ખરીદવા રસ દર્શાવ્યો હતો.

✓ ઉપરાંત એક હાર્પૂન ઇન્ટરમીડિયેટ લેવલ મેઇન્ટેનન્સ સ્ટેશન, તેના સ્પેરપાર્ટ્સ અને રિપેરિંગ માટેનાં પાર્ટ્સ, ટેસ્ટ ઈક્વિપમેન્ટ્સ, પબ્લિકેશન્સ અને ટેકનિકલ ડોક્યુમેન્ટ્સ તથા ટ્રેનિંગને લગતી તમામ સુવિધાઓ ભારતને આપવામાં આવશે.

6. જન્મ દિન વિશેષ : 03 ઓગસ્ટ

રસાયણશાસ્ત્રી : ટી.કે. ગજ્જર

જન્મ : 3 ઓગસ્ટ 1863 અવસાન : 16 જુલાઈ-1920

- ✓ ટી.કે. ગજજરના ટૂંકા નામે જાણીતા થયેલા ત્રિભુવનદાસ કલ્યાણરાય ગજજરનો આજે જન્મ દિવસ.
- ✓ સુરતમાં જન્મેલા ગજજરના પૂર્વજો મૂળ અમદાવાદના હતા તેમના પિતા કલ્યાણરાય શિલ્પશાસ્ત્રી હતા તેમણે આને લગતું એક પુસ્તક પણ લખ્યું હતું.
- ✓ ટી. કે. ગજજરે શરૂનું શિક્ષણ સુરતમાં લીધું અને મેટ્રિક મુંબઈથી કર્યું હતું 1882માં પ્રથમ વર્ગમાં બી.એસ.સી કર્યું
- ✓ ડિસે. 1886માં વડોદરા કોલેજમાં રસાયણશાસ્ત્રના અધ્યાપક તરીકે નિમાયા દરમિયાન પોતાની વિદ્વતાથી સયાજીરાવ ગાયકવાડને પણ પ્રભાવિત કર્યા હતા
- ✓ મહારાજાએ તેમણે રંગ અને છાપકામના ઉદ્યોગોનો અભ્યાસ કરી અહેવાલ તૈયાર કરવાનું કામ સોંપ્યું હતું આના પાયા પર તેમણે વડોદરા, સુરત અને અમદાવાદમાં રંગકામની શાળાઓ શરૂ કરી હતી.
- ✓ ટી.કે. ગજજર આજે ફેકલ્ટી ઓફ ફાઈન આર્ટ્સ તરીકે પસિદ્ધ થયેલી "કલાભવન"ના પ્રયોજક તરીકે પણ જાણીતા છે.
- ✓ 1890માં સ્થપાયેલી આ સંસ્થામાં ચિત્ર, રસાયણ અને રંગશાળા, યંત્રશાળા, શિલ્પ અને ઈજનેરી, ખેતી અને માતૃભાષા એમ છ વિભાગો રાખ્યા હતા.
- ✓ સ્થાનિક કાવાદાવાઓથી તંગ આવી તેઓ મુંબઈ ચાલ્યા ગયા અને વિલ્સન કોલેજમાં જોડાયા હતા.
- ✓ સ્વદેશી અને બહિષ્કાર આંદોલન દરમિયાન કેટલાક લોકોએ રાણી વિક્ટોરિયાના બાવળા પર ડામર ચોપડી દીધો હતો તેણે સ્વચ્છ કરવામાં ભલભલા રુસ્તમો નિષ્ફળ રહ્યા ત્યારે આ દેશી રસાયણશાસ્ત્રીએ એસેડિક એસીડ અને ક્લોરીનથી આ ડામર સાફ કરી પુતળાને પૂર્વવત કર્યું હતું. તેનાથી શ્રી ગજજરની પ્રતિષ્ઠામાં ખાસ્સો વધારો થયો હતો
- ✓ આ વિગતનો લેખ "ટાઈમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા" પત્રમાં પણ પ્રકાશિત થયો હતો.
- ✓ વડોદરામાં એલેમ્બિકની સ્થાપના અને મુંબઈમાં ઇન્ફલુએન્સા અને સુરતમાં પ્લેગ વખતે પેટન્ટ દવાઓ

બજારમાં મુકવી જેવા કાર્યો માટે પણ ટી.કે.ગજજર પસિદ્ધ થયા.

- ✓ 16 જુલાઈ 1920ના રોજ અવસાન થયું હતું.
- ✓ પરાધીન ભારતના રસાયણક્ષેત્રે શ્રી ટી.કે. ગજજરે માતબર યોગદાન આપ્યું હતું.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (03-08-2021)

1. તા. 3 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ ગુજરાતમાં પ્રધાનમંત્રી ગરીબ કલ્યાણ અન્ન યોજના હેઠળ કોની વર્ચ્યુઅલ ઉપસ્થિતિમાં ક્યા સ્થળેથી વિનામૂલ્યે અનાજ વિતરણનો પ્રારંભ કરાયો - વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદી તથા દાહોદ
2. ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 3 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ રાજ્યકક્ષાનો અનાજ વિતરણ કાર્યક્રમ ક્યાં યોજાયો - દાહોદ
3. PM ગરીબ કલ્યાણ અન્ન યોજના હેઠળ ગુજરાતના 71 લાખ પરિવારોના 3.5 કરોડ લોકોને આગામી ક્યાં સુધી વિનામૂલ્યે રાશન અપાશે - દિવાળી
4. કેન્દ્રની વન નેશન વન રાશન કાર્ડ યોજના લાગુ કરનાર ભારતનું પ્રથમ રાજ્ય જણાવો - ગુજરાત
5. ગુજરાતમાં અનાજ વિતરણ માટે ઓગસ્ટ-2021ની સ્થિતિએ કેટલી વ્યાજબી ભાવની દૂકાનો આવેલી છે - 17,000
6. કોરોનામાં અવસાન પામેલ સરકારી કર્મચારીના વારસને ગુજરાત સરકારે કેટલી રકમ ચૂકવવાનો નિર્ણય કર્યો છે - રૂ.25 લાખ
7. કોરોનામાં અવસાન પામેલ સરકારી કર્મચારીના વારસને ગુજરાત સરકાર દ્વારા રૂ. 25 લાખની સહાયની રકમ ક્યા ફંડમાંથી ચૂકવાશે - મુખ્યમંત્રી રાહત નિધિ
8. ગુજરાતના ગામડાઓમાં રાજ્ય સરકારની વિવિધ યોજનાઓનો પ્રચાર-શ્રેષ્ઠ અમલ માટે ઉત્કૃષ્ટ કામગીરી કરનાર ક્યા કર્મીને ત્રણ કક્ષાએ ઇનામ આપી સન્માનિત કરાશે - પંચાયતના ગ્રામ્ય કોમ્પ્યુટર સાહસિક(VCE)
9. VCEનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - વિલેજ કોમ્પ્યુટર એન્ટરપ્રેન્યોર
10. ગુજરાતના ગામડાઓમાં રાજ્ય સરકારની વિવિધ યોજનાઓનો પ્રચાર-શ્રેષ્ઠ અમલ માટે ઉત્કૃષ્ટ કામગીરી કરનાર VCEને તાલુકા, જિલ્લા અને રાજ્યકક્ષાએ પ્રથમ, દ્વિતીય અને તૃતીય વિજેતાને કેટલું ઇનામ અપાશે - તાલુકાકક્ષાએ પ્રથમ ઇનામ રૂ.11,000, દ્વિતીય ઇનામ

- રૂ.5,000 અને તૃતીય ઇનામ રૂ.2,500, જિલ્લાકક્ષાએ અનુક્રમે રૂ.25,000, રૂ.15,000 અને રૂ.10,000 તથા રાજ્યકક્ષાએ રૂ.1,50,000, રૂ.1,00,000 અને રૂ. 50,000
11. કોરોના કાળમાં ભારતમાં મનરેગા હેઠળ 100 દિવસની રોજગારી આપનાર 1 થી 10 રાજ્યોના નામ જણાવો - (1) રાજસ્થાન, (2) ઉત્તરપ્રદેશ, (3) ઓડીશા, (4) મધ્યપ્રદેશ, (5) કર્ણાટક, (6) મહારાષ્ટ્ર, (7) બિહાર, (8) પંજાબ, (9) ગુજરાત તથા (10) હરિયાણા
  12. ભારતને 82 મિલિયન ડોલરમાં હાર્પૂન જોઈન્ટ કોમન ટેસ્ટ સેટ (JCTS) તેમજ તેને લગતાં અન્ય સાધનો વેચવા ક્યા દેશે મંજૂરી આપી - અમેરિકા
  13. હાર્પૂન જોઈન્ટ કોમન ટેસ્ટ સેટ મિસાઈલ્સનો મુખ્ય ઉપયોગ જણાવો - દરિયામાં જહાજોને તોડી પાડવા

14. રસાયણશાસ્ત્રી ટી.કે. ગજજરનો જન્મ દિવસ જણાવો - 3 ઓગસ્ટ 1863
15. રસાયણશાસ્ત્રી ત્રિભુવનદાસ કલ્યાણરાય ગજજરનું હુલામણુ નામ જણાવો - ટી.કે. ગજજર
16. રસાયણશાસ્ત્રી ટી.કે. ગજજરનો જન્મ ક્યાં થયો હતો - સુરત
17. ફેકલ્ટી ઓફ ફાઈન આર્ટસ તરીકે પસિદ્ધ થયેલી "કલાભવન"ના પ્રયોજક તરીકે કોણ જાણીતા છે - ટી.કે. ગજજર
18. ફેકલ્ટી ઓફ ફાઈન આર્ટસ તરીકે પસિદ્ધ થયેલી "કલાભવન"ની સ્થાપના ક્યા વર્ષમાં થઈ હતી - વર્ષ-1890

DATE : 04-08-2021

1. નારી ગૌરવ દિવસ : તા. 4 ઓગસ્ટ 2021 (વહીવટ)
મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની અધ્યક્ષતામાં વડોદરા ખાતે રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ યોજાવો

- ✓ મુખ્યમંત્રી મહિલા ઉત્કર્ષ યોજનાના બીજા તબક્કાનો પ્રારંભ
- વિગત :** મુખ્યમંત્રી મહિલા ઉત્કર્ષ યોજના અંતર્ગત વગર વ્યાજે રૂ. 120 કરોડનું 14 હજાર સખી મંડળની 1 લાખથી વધુ બહેનોને ધિરાણ અપાયુ
- ✓ રૂ. 17.17 કરોડના ખર્ચે નિર્મિત આંગણવાડી (નંદ ઘર) તથા અન્ય કચેરીના 223 મકાનોનું લોકાર્પણ અને રૂ. 13.96 કરોડના ખર્ચે નિર્માણ થનાર 140 મકાનોનું ખાતમુહૂર્ત
- ✓ રૂ. 2.40 કરોડના ખર્ચે લુણાવાડા (મહીસાગર) અને નવસારી ખાતે નવનિર્મિત સખી વન સ્ટોપ સેન્ટરનું લોકાર્પણ તથા ગાંધીનગર, સાબરકાંઠા અને અરવલ્લી જિલ્લા ખાતે નિર્માણ પામનાર સખી વન સ્ટોપ સેન્ટરનું ખાતમુહૂર્ત
- ✓ યોજનાનો સૌપ્રથમ પ્રારંભ : 17 સપ્ટેમ્બર 2020- ગાંધીનગર

નારી ગૌરવ દિવસનો મુખ્ય કાર્યક્રમ

- ✓ મુખ્ય મહેમાન : મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી
- ✓ વિશેષ ઉપસ્થિતિ : મહિલા અને બાળ વિકાસ રાજ્યમંત્રી શ્રીમતી વિભાવરીબેન દવે

2. ગુજરાત સરકાર : 121 વર્ષ જૂની જૂનાગઢની બહાઉદીન કોલેજને ગુજરાત સરકાર દ્વારા "હેરિટેજ સ્મારક"માં સ્થાન (વારસો)

કોલેજ-ઇમારતનો ઇતિહાસ :

- ✓ જૂનાગઢના નવાબના સાળા અને જે પોતે ભણ્યા નહોતા એ વઝીર બહાઉદીનભાઈના નામની કોલેજને રાજ્ય સરકારે હેરિટેજ સ્મારકની યાદીમાં સ્થાન આપ્યું.
- ✓ જૂનાગઢની ઐતિહાસિક ઓળખ સમા સ્થળો હવે જીવંત બની જશે.

- ✓ 1897માં જેનો પાયો નંખાયો હતો એ બહાઉદીન કોલેજમાં વર્ષ 1900થી અભ્યાસકાર્ય શરૂ થઈ ગયું હતું. તે સમયે આ કોલેજનું મુંબઈ યુનિવર્સિટી સાથે જોડાણ કરવામાં આવ્યું હતું.
- ✓ હાલ લગભગ 1964/1965થી તે સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી છે તેના બિલ્ડિંગનું જૂની બાંધણીવાળું કલાત્મક માળખું, એ સમયનો એશિયાનો એક પણ પીલરના ટેકા વિનાનો સેન્ટ્રલ હોલ, વગેરે બાબતોને કાયમી ધોરણે જાળવી રાખવા માટે ખુદ રાજ્ય સરકાર જ કાર્યરત થશે.

ઇમારતની વિશેષતા :

- ✓ પાયા વિધી : 25 માર્ચ, 1897
- ✓ શિક્ષણકાર્ય શરૂ : 3 નવે. 1900
- ✓ બાંધકામ ખર્ચ : રૂ. 2.50 લાખનો
- ✓ મુંબઇ યુનિવર્સિટી સાથે જોડાણ : 1901
- ✓ પ્રથમ વર્ષે દાખલ થયેલા વિદ્યાર્થીઓ : 97
- ✓ ફર્સ્ટ ક્લાસ ગ્રેજ્યુએટ પાસ થનાર જે. એલ. સાઠ
- ✓ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશનનો અભ્યાસક્રમ : અંગ્રેજી, ગણિત, વિજ્ઞાન, સંસ્કૃત, ફારસી, ફેન્ય, તત્ત્વજ્ઞાન, ઇતિહાસ, અર્થશાસ્ત્ર.
- ✓ પ્રથમ પ્રિન્સિપાલ : માર્શ હેસ્કેથ
- ✓ ઇમારતનું બાંધકામ : જેઠાભાઈ ભગાભાઈ મિસ્ત્રી

બાંધકામનો ઉત્તમ નમૂનો :

- ✓ આ બિલ્ડિંગનો મધ્ય ખંડ 100 ફૂટ લાંબો અને 60 ફૂટ પહોળો અને ઉંચી છત હોવા છતાં તેમાં એકપણ પીલર નથી. એ સ્થાનિક કારીગરની કોઠાસૂઝનો ઉત્તમ નમૂનો.

કયા મહાનુભાવે અભ્યાસ કર્યો :

- ✓ ઝવેરચંદ મેઘાણી, ગૌરીશંકર જોષી (ધૂમકેતુ), મનોજ ખંડેરિયા, શૂન્ય પાલનપુરી, રાજેન્દ્ર શુક્લ, ગિરીજાશંકર આચાર્યએ બહાઉદીન કોલેજમાં અભ્યાસ કર્યો હતો

3. કેન્દ્રીય કેબિનેટ : ભારત સરકાર (વહીવટ)

કેન્દ્રીય કેબિનેટ દ્વારા મહત્વની મંજૂરી-નિર્ણય :

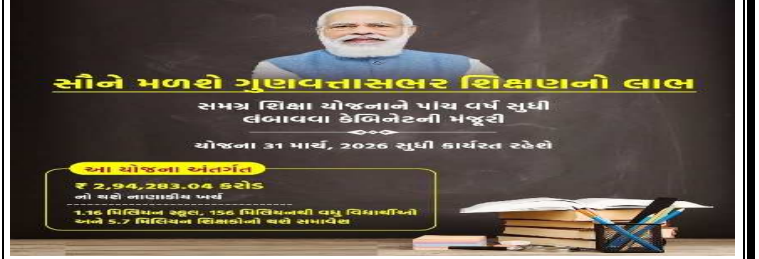
(1) બનાત્કાર પીડિતા માટે 389 પોસ્કો સહિત 1023 ફાસ્ટ ટ્રેક સ્પેશિયલ કોર્ટને બે વર્ષ માટે મંજૂરી :

- ✓ કેબિનેટે સપ્ટેમ્બર 2019થી આરંભ કરવામાં આવેલી પોસ્કો તથા ફાસ્ટ ટ્રેક સ્પેશિયલ કોર્ટ યોજના વધુ બે વર્ષ ચાલુ રાખવા માટે રૂ. 1,572.86 કરોડનું ભંડોળ મંજૂર કર્યું.
- ✓ તેમાં રૂ. 971.70 કરોડ કેન્દ્ર આપશે અને રૂ. 601.16 કરોડ રાજ્યોએ ફાળવવાના રહેશે.
- ✓ કેન્દ્ર પોતાનો ભાગ નિર્ભયા ફંડમાંથી ચૂકવશે. 12 વર્ષથી નાની બાળકીઓ અને 16 વર્ષથી નાની તરુણીઓ ઉપર વધતા જતા બનાત્કારના કેસો દેશ માટે ચિંતાજનક.

- ✓ આવી પીડિતાઓ માટે લાંબી કાનૂની પ્રક્રિયા બોજ ન બની જાય અને તેઓ સરળતાથી બનાત્કારીઓ સામે કાયદેસર પગલાં ભરી શકે એ માટે ખાસ આવા કેસ માટેની ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ તથા પોસ્કો કોર્ટની હારમાળાની રચના કરવામાં આવી હતી.
- ✓ તેમાં મદદરૂપ થવા ક્રિમિનલ લો (એમેન્ડમેન્ટ) એક્ટ 2018માં મૃત્યુદંડ સુધીની કડક સજાની જોગવાઈ કરી આપી હતી.

(2) સમગ્ર શિક્ષા યોજનાને પાંચ વર્ષ માટે મંજૂરી :

કાર્યકાળ :

- ✓ સ્કૂલ શિક્ષણ માટે સમગ્ર શિક્ષા યોજનાને પણ 1 એપ્રિલ 2021થી 31 માર્ચ 2026 સુધીના પાંચ વર્ષ માટે કેબિનેટમાં મંજૂરી આપવામાં આવી.
- ✓ તેના માટે રૂ. 2,94,283 કરોડની ફાળવણી કરવામાં આવી હતી.
- ✓ આ યોજના હેઠળ ક્લાસરૂમ્સ અને શિક્ષણ બંનેનું ઉચ્ચ ધોરણ બધા જ વિદ્યાર્થીઓને મળી રહેશે. જેથી શિક્ષણમાં સ્થાયી વિકાસના ધ્યેય પાર પાડી શકાય.
- ✓ નેશનલ એજ્યુકેશન પોલિસી હેઠળ યુનિવર્સલ શિક્ષણ આપવાનું ધ્યેય પણ પાર પડી શકે.

(3) MOU :

- ✓ કેબિનેટમાં ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સ્પેસ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી(I-IST) અને ડેલ્ફ યુનિવર્સિટી ઓફ ટેકનોલોજી (YU Deft) વચ્ચેના MOUને પણ મંજૂરી.
- ✓ આ સમજૂતી હેઠળ તમામ શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને સામેલ કરીને વિજ્ઞાનના શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો અને રિસર્ચ પ્રવૃત્તિ ચલાવવામાં આવશે. જેથી બે દેશો વચ્ચે તેમાં સંયુક્ત રિસર્ચ મિટિંગ, PhD પ્રોગ્રામ તથા ડબલ ડિગ્રી પ્રોગ્રામ, વૈજ્ઞાનિક સામગ્રી, પ્રકાશનો, માહિતી પ્રોફેસરો, વિદ્યાર્થીઓ અને સંશોધકોનું આદાનપ્રદાન થઈ શકે.

4. ભારતીય નૌકાદળ (સંરક્ષણ)

ભારતના પ્રથમ સ્વદેશી યુદ્ધ જહાજ INS વિકાંતના પ્રથમ સામુદ્રિક પરીક્ષણનો પ્રારંભ

- ✓ ભારતનાં પ્રથમ સ્વદેશી વિમાનવાહક જહાજ વિક્રાંત(IAC)ના પહેલા સમુદ્રી પરીક્ષણનો પ્રારંભ
- ✓ દેશમાં નિર્મિત સૌથી મોટા આ યુદ્ધજહાજને 2022ની મધ્ય સુધીમાં ભારતીય નૌસેનામાં સામેલ કરવામાં આવશે.
- ✓ આ સાથે ભારત એ દેશોની યાદીમાં સામેલ થઇ ગયું છે જેની પાસે વિશિષ્ટ ક્ષમતાવાળું સ્વદેશીરૂપથી ડિઝાઇન કરેલું સ્વનિર્મિત અત્યાધુનિક યુદ્ધજહાજ છે.
- ✓ આ યુદ્ધજહાજને 1971ના યુદ્ધમાં મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવનાર જહાજનું INS વિક્રાંતનું નામ આપવામાં આવ્યું.
- ✓ INS વિક્રાંતના 50 વર્ષે તે જ નામનું યુદ્ધજહાજ સમુદ્રમાં પરીક્ષણ અર્થે રવાના થયું.
- ✓ આ યુદ્ધજહાજમાં એક સાથે 35 થી 40 વિમાન રહી શકશે જેમાં ફાઇટર પ્લેન, હેલિકોપ્ટર અને નૌસેનાના યુએવીનો સમાવેશ થાય છે.

INS વિક્રાંતની વિશેષતાઓ :

- ✓ વજન - 40 હજાર ટન લંબાઈ - 860 ફીટ
- ✓ પહોળાઈ - 204 ફીટ ઊંચાઈ - 194 ફીટ
- ✓ સ્ટાફની સંખ્યા - 1700 કમ્પાર્ટમેન્ટ - 2300
- ✓ મહત્તમ સ્પીડ - 52 કિલોમીટર નોર્મલ સ્પીડ - 33 કિલોમીટર
- ✓ રેન્જ - 13,900 કિલોમીટર ડેકની સંખ્યા - 14
- ✓ સમુદ્રમાં મહત્તમ દિવસ - 45
- ✓ ફાઇટર વિમાન - 24 મિગ-29
- ✓ ડેકનો કુલ વિસ્તાર - 1,10,000 ચોરસ ફીટ
- ✓ ખર્ચ : 24,000 કરોડ
- ✓ નિર્માણ : ભારતીય નેવી અને કોચિન શિપયાર્ડ લિમિટેડ
- ✓ IAC : ઇન્ડિયન એરક્રાફ્ટ કેરિયર

5. BRO : નવો રેકોર્ડ

પૂર્વી લદ્દાખમાં વિશ્વનો સૌથી ઊંચો મોટરેબલ રોડ બનાવ્યો

વિશેષતા : બોર્ડર રોડ ઓર્ગેનાઇઝેશન (BRO)એ પૂર્વી લદ્દાખમાં ઉમલિંગ્લા પાસ ખાતે 19,300 ફૂટની ઊંચાઈએ વિશ્વનો સૌથી ઊંચો મોટરેબલ રોડ બનાવ્યો.

- ✓ BROએ 52 કિલોમીટર લાંબો બ્લેક ટોપ માર્ગ બનાવ્યો છે. તે ઉમલિંગ્લા પાસ ખાતેથી પસાર થાય છે.

- ✓ આ સાથે તેણે બોલિવિયામાં ઉતુરુન્કુ જ્વાળામુખી પર 18,953 ફૂટની ઊંચાઈએ બનાવવામાં આવેલા મોટરેબલ રોડના રેકોર્ડને તોડ્યો હતો.
- ✓ ઉમલિંગ્લા પાસ પૂર્વી લદ્દાખના ચુમાર સેક્ટરના મહત્ત્વના શહેરોને જોડે છે. તેના લીધે સ્થાનિક પ્રજાને લેહથી ડેમચોક અને ચિસુમ્લેને જોડતો વૈકલ્પિક માર્ગ મળશે.
- ✓ આના કારણે તેમની સામાજિક-આર્થિક સ્થિતિમાં સુધારો થશે અને લડાખમાં પ્રવાસનને વેગ મળશે.
- ✓ શિયાળા દરમિયાન અહીં તાપમાન -40 ડિગ્રી સેલ્સિયસ પહોંચી જાય છે અને 19,300 ફૂટના સ્તરે ઓક્સિજનનું સ્તર સામાન્ય સ્થળોથી 50 ટકા ઓછું હોય છે.

6. POK : ચૂંટણી બાદ નવા PM તરીકે અબ્દુલ કયૂમ નિયાઝીની નિમણૂક

- ✓ પાકિસ્તાનના વડાપ્રધાન ઈમરાન ખાને તહેરિક-એ-ઈન્સાફ પક્ષના અબ્દુલ કયૂમ નિયાઝીની પાકિસ્તાને પચાવી પાડેલા કાશ્મીર (પીઓકે)ના નવા વડાપ્રધાન તરીકે નિમણૂક કરી.
- ✓ પીઓકેમાં નવી રચાયેલી 53 સભ્યોની વિધાનસભામાં નિયાઝીને 33 વોટ મળ્યા હતા જ્યારે સંયુક્ત વિપક્ષના ઉમેદવાર ચૌધરી લતિફ અકબરને 15 વોટ મળ્યા હતા.
- ✓ નિયાઝી પાકિસ્તાન મુસ્લીમ લીગ-નવાઝના રાજા ફરુક હૈદરનું સ્થાન ગ્રહણ કરશે.
- ✓ વડાપ્રધાન ઈમરાન ખાનના પક્ષે 53 સભ્યોના ગૃહમાં 32 બેઠકો મેળવી.
- ✓ પીઓકેમાં સૌપ્રથમ વખત પાકિસ્તાન તહેરિક-એ-ઈન્સાફની સરકાર રચાશે.

ભારતે વિરોધ નોંધાવ્યો :

- ✓ પીઓકેમાં તાજેતરમાં યોજાયેલી ચૂંટણી તેમજ વડાપ્રધાનની નિમણૂકનો ભારતે વિરોધ કર્યો છે.
- ✓ ભારતે પીઓકેમાં થયેલી ચૂંટણીને નકારી કાઢી.
- ✓ ભારતનું કહેવું છે કે આ બધું માત્ર દેખાડો છે. પાકિસ્તાને ગેરકાયદે રીતે કબજો કરેલા કાશ્મીર પર ચૂંટણી કરાવી શકે નહીં. ભારત આ મુદ્દે આકરો વિરોધ નોંધાવે છે. ભારતના ક્ષેત્રો પર પાકિસ્તાનનો કોઈ અધિકાર નથી. તેણે વહેલી તકે પીઓકેનો વિસ્તાર ખાલી કરી દેવો જોઈએ.

7. ટાઇપ -054 ફીગેટ શીપ-પાકિસ્તાન

ચીને પાકિસ્તાન માટે અત્યાધુનિક યુદ્ધ જહાજ બનાવ્યું

- ✓ પાકિસ્તાની નૌસેના સાથે મળીને હિંદમહાસાગર પર રાજ કરવાનું શમણું જોઈ રહેલા ચીની ડ્રેગને પાકિસ્તાન માટે એક નવું અત્યાધુનિક યુદ્ધજહાજ બનાવ્યું.
- ✓ ટાઇપ-054 ફ્રીગેટ શિપને શાંઘાઈના હુડોંગ ઝોંગહુઆ શિપયાર્ડમાં લોન્ચ કરવામાં આવ્યું

યુદ્ધજહાજ વિશે :

- ✓ આ યુદ્ધજહાજમાં અત્યાધુનિક સરફેસ, સબ સરફેસ અને એન્ટિ એરહથિયાર લાગેલાં છે.
- ✓ આમાં ઇલેક્ટ્રોનિક વોરફેયર, હવામાં અને જમીન પર નજર રાખવા માટે ઉપકરણો અને સેન્સર લગાવવામાં આવશે.
- ✓ પાકિસ્તાની નૌસેનામાં આ યુદ્ધજહાજના સામેલ થવાથી તેની શક્તિમાં વધારો થશે જે ભારત માટે ચિંતાનું કારણ.

8. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020

- ✓ સિલ્વર મેડલ વિજેતા ભારતીય મહિલા બોક્સર લલલિના બોરગોહેન (23)
- ✓ વેઈટ કેટેગરી : 69 કિલોગ્રામ વતન : આસામ
- ✓ હરીફ : બુસેનાઝ સુરમેનેલી (ગોલ્ડ વિજેતા)
- ✓ દેશ : તુર્કી

9. સપ્તાહ વિશેષ : વિશ્વ સ્તનપાન સપ્તાહ

- ✓ દર વર્ષે 1લી થી 7મી ઓગસ્ટ સુધી વિશ્વ સ્તનપાન સપ્તાહ
- ✓ થીમ 2021 : “સ્તનપાન થકી રક્ષણ : સૌની જવાબદારી”
- ✓ ગુજરાતમાં રાજ્યના મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ દ્વારા સ્તનપાન સપ્તાહની ઉજવણી.

- ✓ સ્તનપાન સપ્તાહ અંતર્ગત તમામ જિલ્લાઓમાં તમામ સગર્ભાઓ જેની સંભવિત સુવાવડ તા. 1 થી 7 ઓગસ્ટ 2021 સુધીમાં થનાર હોય તેવા જન્મ લેનાર નવજાત

બાળકોને એક કલાકમાં સ્તનપાન કરાવવા અને બાળકને કોઈ પણ પ્રકારના બાહ્ય દૂધ (ગાય, ભેંસ અને બકરી) અથવા દૂધ પાવડરનો ઉપયોગ ન કરવા પ્રોત્સાહિત કરાશે.

- ✓ સમગ્ર રાજ્યમાં સ્તનપાન સપ્તાહ દરમિયાન પ્રોગ્રામ ઓફીસર, સીડીપીઓ, એનએનએમ કોઓર્ડિનેટર મુખ્યસેવિકા અને આંગણવાડી કાર્યકરોને કોવિડના ચેપથી રક્ષણ માટે તમામ સાવધાની રાખી સગર્ભા માતાઓ અને નવજાત બાળકોના જન્મ થાય તેની ગૃહ મુલાકાત લઈ જરૂરી પરામર્શ કરાશે.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (04-08-2021)

1. મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની અધ્યક્ષતામાં ગુજરાતમાં નારી ગૌરવ દિવસનો રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ ક્યાં-ક્યારે યોજાયો - વડોદરા તથા તા. 4 ઓગસ્ટ 2021
2. નારી ગૌરવ દિવસે કઈ યોજના અંતર્ગત વગર વ્યાજે રૂ. 120 કરોડનું 14 હજાર સખી મંડળની 1 લાખથી વધુ બહેનોને ધિરાણ અપાયું - મુખ્યમંત્રી મહિલા ઉત્કર્ષ યોજના
3. મુખ્યમંત્રી મહિલા ઉત્કર્ષ યોજના સૌપ્રથમ પ્રારંભ ક્યારે-ક્યાંથી થયો હતો - 17 સપ્ટેમ્બર 2020 તથા ગાંધીનગર
4. ઓગસ્ટ 2021માં 121 વર્ષ જૂની જૂનાગઢની બહાઉદીન કોલેજને ગુજરાત સરકાર દ્વારા કયો વિશેષ દરજ્જો અપાયો - હેરિટેજ સ્મારક
5. જૂનાગઢની બહાઉદીન કોલેજની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી - 25 માર્ચ, 1897
6. ઓગસ્ટ 2021માં કેન્દ્રીય કેબિનેટ દ્વારા બળાત્કાર પીડિતા માટે કેટલી પોસ્કો અને ફાસ્ટ ટ્રેક સ્પેશિયલ કોર્ટને કેટલા વર્ષ માટે મંજૂરી આપી - 389, 1023 તથા 02
7. કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા પોસ્કો તથા ફાસ્ટ ટ્રેક સ્પેશિયલ કોર્ટ યોજના ક્યારે શરૂ કરાઈ હતી - સપ્ટેમ્બર 2019
8. સ્કૂલ શિક્ષણ માટે સમગ્ર શિક્ષા યોજનાને ક્યા સમયગાળા માટે કેન્દ્રીય કેબિનેટ દ્વારા મંજૂરી અપાઈ - 1 એપ્રિલ 2021થી 31 માર્ચ 2026 સુધી (05 વર્ષ)
9. તા. 4 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ ભારતના ક્યા પ્રથમ સ્વદેશી યુદ્ધ જહાજનું પ્રથમ સામુદ્રિક પરીક્ષણ કરાયું - INS વિક્રાંત
10. અગાઉ ક્યા યુદ્ધમાં મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવનાર જહાજને INS વિક્રાંતનું નામ આપવામાં આવ્યું છે - વર્ષ 1971

11. નવીન INS વિકાંત યુદ્ધ જહાજ કોના દ્વારા નિર્માણ કરાયું છે - ભારતીય નેવી અને ક્રોચિન શિપયાર્ડ લિમિટેડ
12. ઓગસ્ટ 2021માં પૂર્વી લદ્દાખમાં કઈ સંસ્થા દ્વારા વિશ્વનો સૌથી ઊંચો મોટરેબલ રોડ બનાવવામાં આવ્યો - બોર્ડર રોડ ઓર્ગેનાઇઝેશન
13. પૂર્વી લદ્દાખમાં કયા પાસ ખાતે 19,300 ફૂટના સ્તરે વિશ્વનો સૌથી ઊંચો મોટરેબલ રોડ બનાવાયો - ઉમલિંગ્લા
14. ઓગસ્ટ 2021માં POKના નવા PM તરીકે કોની નિમણૂક કરાઈ છે જેનો ભારતે સખત વિરોધ નોંધાવ્યો છે - અબ્દુલ કયૂમ નિયાઝી
15. POKમાં સૌપ્રથમ કયા પક્ષની સરકાર રચાઈ છે - તહેરિક-એ-ઈન્સાફ

16. ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ ચીને પાકિસ્તાન માટે કયુ યુદ્ધ જહાજ તૈયાર કર્યું છે - ટાઇપ-054 ફ્રીગેટ શીપ
17. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં આસામની કઈ મહિલા બોક્સરે કઈ કેટેગરીમાં સિલ્વર મેડલ જીત્યો હતો - લવલીના બોરગોહેન તથા 69 કિલોગ્રામ
18. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં તુર્કીની કઈ મહિલા બોક્સર ખેલાડીએ ગોલ્ડ મેડલ જીત્યો હતો - બુસેનાઝ સુરમેનેલી
19. WHO દ્વારા પ્રતિ વર્ષ 1 થી 7 ઓગસ્ટ દરમિયાન કયા સપ્તાહની ઉજવણી કરવામાં આવે છે - વિશ્વ સ્તનપાન સપ્તાહ
20. વિશ્વ સ્તનપાન સપ્તાહ 2021 ની થીમ જણાવો - સ્તનપાન થકી રક્ષણ : સૌની જવાબદારી

DATE : 05-08-2021

1. કિસાન સન્માન દિવસ : તા. 5 ઓગસ્ટ (વહીવટ)
મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ-ભુજ ખાતે યોજાયો

- ✓ તા.5મી ઓગસ્ટના રોજ “કિસાન સન્માન દિવસ” નિમિત્તે વાવણીથી વેચાણ સુધી દરેક પગલે ખેડૂતોને સહાય થવા માટે રાજ્યભરમાં 120 જેટલા કાર્યક્રમો યોજાયા.
- ✓ “કિસાન સૂર્યોદય યોજના” હેઠળ રાજ્યના 3915 ગામોના 4.47 લાખ ખેડૂતોને દિવસે વીજળી પૂરી પડાઈ.

ખેડૂતોને આર્થિક લાભ :

- ✓ રાજ્ય સરકારના પ્રયાસોથી કૃષિ ક્ષેત્રે ખેડૂતોને વાર્ષિક રૂ.25,000 કરોડનો આર્થિક લાભ મળ્યો.

પ્રધાનમંત્રી કિસાન સન્માન નિધિ યોજના :

- ✓ પ્રધાનમંત્રી કિસાન સન્માન નિધિ યોજના અંતર્ગત ખેડૂતોને વાર્ષિક રૂ.6,000ની સહાય ચૂકવવામાં આવે છે જેમાં રાજ્યના 59 લાખ ખેડૂતોના બેંક ખાતામાં રૂ. 7,951 કરોડ જમા થયા.

સિંચાઈ માટેની સુદ્રઢ વ્યવસ્થા :

- ✓ નર્મદાનું પાણી સુજલામ સુફલામ યોજનાથી ઉત્તર ગુજરાતમાં, સૌની યોજના થકી સૌરાષ્ટ્રમાં અને કચ્છમાં

પહોંચાડવા માટે યોજના અમલી બનાવી છે સાથોસાથ આદિવાસી વિસ્તારો માટે લિફ્ટ ઇરિગેશન યોજના અમલી બનાવાઈ છે.

કિસાન સૂર્યોદય યોજના :

- ✓ દિવસે ઉત્પન્ન થતી સૌર ઊર્જાનો મહત્તમ ઉપયોગ કરી ખેડૂતોને ખેતી માટે વીજળી આપવાના હેતુસર કિસાન સૂર્યોદય યોજના અમલી બનાવવામાં આવી.

આપત્તિ વખતે ખેડૂતોની પડખે :

- ✓ છેલ્લા 5 વર્ષમાં કુદરતી આપત્તિઓથી ખેડૂતોને નુકશાન સામે કુલ રૂ.11,419 કરોડની સહાયનું પેકેજ આપી રાજ્ય સરકાર ખેડૂતોની સતત પડખે ઉભી રહી છે.

રાસાયણિક ખાતર : છેલ્લા 5 વર્ષમાં રાસાયણિક ખાતર માટે રૂ. 19,000 કરોડની સહાય.

ટેકાના ભાવે ખરીદી :

- ✓ છેલ્લા 5 વર્ષમાં રૂ.19,000 કરોડથી વધુના મૂલ્યની 21 લાખથી વધુ ખેડૂતો પાસેથી 41 લાખ મેટ્રિક ટન કૃષિ પેદાશોની ખરીદી કરવામાં આવી

‘સાત પગલાં ખેડૂત કલ્યાણ’ યોજના :

- ✓ એક વિઝન સાથે શરૂ કરવામાં આવેલી ‘સાત પગલાં ખેડૂત કલ્યાણના’ યોજના અંતર્ગત વર્ષ 2021-22 માટે 3.30 લાખથી વધુ ખેડૂતોને રૂ. 575 કરોડનો લાભ રાજ્ય સરકાર દ્વારા અપાયો છે.

- ✓ મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ કચ્છ-ભુજમાં કિસાન સન્માન દિવસના રાજ્ય કક્ષાના કાર્યક્રમમાં ગુજરાતના કૃષિકારોનું સન્માન

✓ **મહત્વની જાહેરાત :** કચ્છમાં કૃષિ અને વેટેરનરી કોલેજ શરૂ કરાશે

✓ કૃષિમંત્રી : આર.સી. ડાહ્યા

✓ રાજ્ય કૃષિમંત્રી : જયદ્રથસિંહ પરમાર

2. આરોગ્ય વિભાગ-ગુજરાત સરકાર : નિર્ણય

ગુજરાત સરકારની મા-અમૃતમ, મા વાત્સલ્ય અને ભારત સરકારની PMJAY હવેથી PMJAY-મા તરીકે ઓળખાશે

✓ આરોગ્યની 3 યોજનાઓનું એકીકરણ કરાયું

✓ ત્રણેય યોજનાના એકીકરણથી તેના 70 લાખ લાભાર્થી પરિવારોને કોઈ જ અસર થશે નહીં.

✓ ભારત સરકારના આયુષ્માન ભારત યોજનાનાં અમલ પહેલાથી જ ગુજરાત સરકારે **મા-કાર્ડ હેઠળના લાભાર્થી પરિવારોને પહેલાં વાર્ષિક રૂપિયા ત્રણ લાખની મર્યાદામાં અને બાદમાં પાંચ લાખની મર્યાદામાં નિશુલ્ક આરોગ્ય સારવાર મળે છે. જે 'PMJAY-મા' કાર્ડમાં પણ યથાવત રહેશે.**

✓ ત્રણેય યોજનાના સરકાર ફંડીંગ સિવાય તેના તમામ લાભો, તેની સાથે જોડાયેલા દવાખાનાઓ, યોજનાઓનો અમલ કરતી સંસ્થાઓ, સોફ્ટવેર, ટ્રાન્જેક્શન મેનેજમેન્ટ સોફ્ટવેર સહિતની બાબતો એક છે. આથી, લાભાર્થીઓને કોઈ અસર થશે નહીં.

✓ અગાઉ જેમની પાસે મા- કાર્ડ છે તેવા પરિવારોમાં હવે પરિવારદીઠને બદલે વ્યક્તિદીઠ 'PMJAY-મા' કાર્ડ મળશે.

નવા કાર્ડ માટે રૂ.20નો ચાર્જ થશે :

✓ માર્ચ- 2021માં મા- કાર્ડની મુદત વિત્યા બાદ સરકારે 31 જુલાઈ સુધી મુદત લંબાવી હતી. જો કે, હવે તેની મુશ્ત વધશે નહીં. બીજી તરફ હોસ્પિટલો, આરોગ્ય કેન્દ્રોમાં નવું કાર્ડ કાઢી આપવાનું શરૂ થયું છે. જેમાં કાર્ડદીઠ રૂ.20ની ફી નિયત કરાઈ છે.

✓ **PMJAY : પ્રધાનમંત્રી જન આરોગ્ય યોજના**

3. કેન્દ્ર સરકાર : રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સને રદ કરાશે

નાણામંત્રાલય દ્વારા લોકસભામાં ટેક્સેશન લોઝ (એમેન્ડમેન્ટ)

બિલ 2021 રજૂ કરાયુ

રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સ એટલે શું ?

✓ રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સ એટલે એવો ટેક્સ કે જે ભારતમાં કામ કરતી વિદેશી કંપનીની પેટા કંપની દ્વારા ભારતમાં ખરીદવામાં આવેલા કંપનીનાં શેર્સ કે ભારતીય સંપત્તિનાં કરવામાં આવેલા વ્યવહારોથી મેળવવામાં આવેલા કેપિટલ ગેઈન પરનો ટેક્સ.

✓ જ્યારથી સંપત્તિ કે શેર્સનાં સોદા કરવામાં આવ્યા હોય અને કંપની ટેક્સનાં દાયરામાં આવતી હોય તેવી પાછલી તારીખથી વસૂલવામાં આવતા ટેક્સને રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સ એટલે કે પશ્ચાદવર્તી અસરથી વસૂલવામાં આવતો ટેક્સ કહેવાય છે.

કુલ 17 કંપનીઓ સામે રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સની માગણી :

✓ આવકવેરા વિભાગ દ્વારા 17 કંપનીઓ પાસે રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સની માગણી

✓ જે પૈકી બે કેસ હાઈકોર્ટમાં પેન્ડિંગ હોવાથી એસેસમેન્ટ પેન્ડિંગ

✓ 17 પૈકી 4 કેસમાં યુકે અને નેધરલેન્ડ સાથેની દ્વિપક્ષીય ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પ્રોટેક્શન ટ્રીટીનો અમલ કરાયો છે.

✓ કેઈર્ન એનર્જી અને વોડાફોનના કેસમાં ઈન્ટરનેશનલ આર્બિટ્રેશન ટ્રિબ્યૂનલે ભારત સરકાર વિરુદ્ધ યુકાદો આપ્યો.

કેઈર્ન અને વોડાફોન કેસમાં યુકાદો ભારતની વિરુદ્ધ :

✓ સરકારે આ જોગવાઈને આધારે કેઈર્ન એનર્જી તેમજ વોડાફોન ગ્રૂપ પાસેથી રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સ વસૂલવાની નોટિસો બજાવી હતી.

✓ આ બંને કંપનીઓએ સરકારનાં આ કાયદાને આંતરરાષ્ટ્રીય આર્બિટ્રેશન કોર્ટમાં પડકાર્યો હતો જ્યાં યુકાદો બંને કંપનીઓની તરફેણમાં અને સરકારની વિરુદ્ધમાં આવતા મામલો પેચીદો બન્યો હતો

4. નિર્ણય : ભારત સરકાર (આરોગ્ય)

ભારતમાં કોરોનાથી અનાથ બનેલા 18 વર્ષ સુધીના બાળકોને

વિનામૂલ્યે રૂ.5 લાખનો આરોગ્ય વીમો અપાશે

કોરોના મહામારીના કારણે અસરગ્રસ્ત બાળકોની કાળજી લેવાનાં પગલાં અંતર્ગત આયુષ્માન ભારત યોજના અંતર્ગત 18 વર્ષ સુધીનાં અનાથ થયેલાં બાળકોને વિનામૂલ્યે રૂપિયા પાંચ લાખનો આરોગ્ય વીમો અપાશે અને તેનું પ્રીમિયમ પીએમકેસ ફંડમાંથી ચૂકવાશે.

✓ પીએમ મોદીએ 29 મે 2021ના રોજ પીએમ કેસ ફોર ચિલ્ડ્રન સ્કીમનો પ્રારંભ કરાવ્યો હતો.

✓ આ સ્કીમ અંતર્ગત 11 માર્ચ 2020થી શરૂ થયેલા કોરોના મહામારીના સમયગાળામાં માતા-પિતા અથવા દત્તક લેનાર માતા-પિતા ગુમાવી દેનારાં બાળકોને સહાય કરવાની જાહેરાત કરાઈ હતી.

- ✓ જેમાં બાળકોને સંરક્ષણ પૂરું પાડવા, તેમના આરોગ્યની કાળજી લેવા અને 23 વર્ષના થાય ત્યાં સુધી તેમના શિક્ષણ અને અન્ય જરૂરિયાતોની કાળજી લેવાશે
- ✓ NCPDRના જણાવ્યા અનુસાર પાંચ જૂન 2021 સુધીમાં કોરોના મહામારીના કારણે દેશમાં કુલ 30371 બાળકો અનાથ થયાં.
- ✓ 26176 બાળકોએ માતા-પિતા એમ બંનેને ગુમાવી દીધાં છે. 3621 બાળકોએ વાલી ગુમાવ્યાં છે અને 274 બાળકોને ત્યજી દેવાયાં.

રકમ ક્યાંથી ચૂકવાશે :

- ✓ વીમાના પ્રીમિયમ પ્રાઇમ મિનિસ્ટર્સ સિટિઝન આસિસ્ટન્સ એન્ડ રિલીફ ઇન ઇમર્જન્સી સિચ્યુએશન્સ ફંડ (PM-CARES) દ્વારા ચૂકવવામાં આવશે.

5. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020

(1) ભારતીય મેન્સ હોકી ટીમ : મેડલ : બ્રોન્ઝ

- ✓ કેપ્ટન : મનપ્રીત સિંહ કોચ : ગ્રેહામ રીડ
- ✓ હરીફ : જર્મની
- ✓ ભારતે છેલ્લે 41 વર્ષ પહેલા 1980ના ઓલિમ્પિકમાં મેડલ જીત્યો હતો

(2) સિલ્વર મેડલ વિજેતા : ભારતીય રેસલર - રવિ દહિયા :

- ✓ વતન : સોનીપત કેટેગરી : 57 કિલોગ્રામ
- ✓ હરીફ : જાવુર યુવુગેવ દેશ : રશિયા

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (05-08-2021)

1. મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાનો "કિસાન સન્માન દિવસ" કાર્યક્રમ ક્યાં-ક્યારે યોજાયો - ભુજ તથા તા.5 ઓગસ્ટ 2021
2. "કિસાન સન્માન દિવસ" નિમિત્તે કઈ યોજના અંતર્ગત રાજ્યના 3915 ગામોના 4.47 લાખ ખેડૂતોને દિવસે વીજળી પૂરી પાડવામાં આવી - કિસાન સૂર્યોદય યોજના

3. ઓગસ્ટ 2021માં ગુજરાત સરકારની મા-અમૃતમ, મા વાત્સલ્ય અને ભારત સરકારની PMJAY યોજનાને કયુ નવુ નામ અપાયું - PMJAY-મા
4. PMJAY-મા કાર્ડ અંતર્ગત કેટલા લાખની નિશુલ્ક આરોગ્ય સેવા આપવામાં આવે છે - રૂ. 5 લાખ
5. PMJAYનું વિસ્તૃત નામ આપો - પ્રધાનમંત્રી જન આરોગ્ય યોજના
6. કેન્દ્રના નાણામંત્રાલય દ્વારા રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સને રદ કરવા લોકસભામાં કયુ સુધારા બિલ રજૂ કરાયુ - ટેક્સેશન લોઝ (એમેન્ડમેન્ટ) 2021
7. ભારતમાં કામ કરતી વિદેશી કંપનીની પેટા કંપની દ્વારા ભારતમાં ખરીદવામાં આવેલા કંપનીનાં શેર્સ કે ભારતીય સંપત્તિનાં કરવામાં આવેલા વ્યવહારોથી મેળવવામાં આવેલા કેપિટલ ગેઈન પરના ટેક્સને ક્યા નામે ઓળખવામાં આવે છે - રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ટેક્સ
8. ભારતમાં કોરોનાથી અનાથ બનેલા કેટલા વર્ષ સુધીના બાળકોને કેટલા રૂપિયાનો આરોગ્ય વીમો વિનામૂલ્યે અપાશે - 18 તથા રૂ. 5 લાખ
9. વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ પીએમ કેર્સ ફોર ચિલ્ડ્રન સ્કીમનો પ્રારંભ ક્યારે કરાવ્યો હતો - તા. 29 મે 2021
10. કોરોના મહામારીના કયા સમયગાળામાં માતા-પિતા અથવા દત્તક લેનાર માતા-પિતા ગુમાવી દેનારાં બાળકોને પીએમ કેર્સ ફોર ચિલ્ડ્રન સ્કીમ અંતર્ગત સહાય અપાશે - તા. 11 માર્ચ 2020થી
11. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં ભારતીય મેન્સ હોકી ટીમે કઈ ટીમને હરાવી કયો મેડલ જીત્યો - જર્મની તથા બ્રોન્ઝ
12. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં બ્રોન્ઝ મેડલ વિજેતા ભારતીય મેન્સ હોકી ટીમના કેપ્ટન તથા કોચનું નામ જણાવો - મનપ્રીત સિંહ તથા ગ્રેહામ રીડ
13. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020 પહેલાં ભારતીય મેન્સ હોકી ટીમ છેલ્લે કયા વર્ષે ઓલિમ્પિકમાં મેડલ જીત્યો હતો - 1980
14. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં કયા ભારતીય રેસલરે કયો મેડલ જીત્યો હતો - રવિ દહિયા તથા સિલ્વર મેડલ
15. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં સિલ્વર વિજેતા ભારતીય રેસલરની કેટેગરી અને હરીફ ખેલાડી અને દેશનું નામ જણાવો - 57 કિલોગ્રામ, જાવુર યુવુગેવ તથા રશિયા

DATE : 06-08-2021

1. રોજગાર દિવસ : તા. 6 ઓગસ્ટ (વહીવટ)

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ સુરત ખાતે યોજાયો

✓ 62,000 યુવાનોને એક જ દિવસે નિમણૂક પત્ર આપી રોજગારીના ક્ષેત્રે અગ્રેસર ગુજરાત

રાજ્યભરમાં રોજગાર દિવસે યોજાયેલા કાર્યક્રમો :

- ✓ કોરોનાના કપરા કાળમાં જ્યારે વિશ્વ આખું રોજગારી સહિતની અનેક સમસ્યાઓથી ઘેરાયેલું છે એવા સમયે પણ દેશભરમાં ગુજરાતનો રોજગારી દર સૌથી ઊંચો રહ્યો.
- ✓ જિલ્લા-મહાનગરપાલિકાનાં કુલ 52 સ્થળોએ મેગા જોબફેર અને નિમણૂક પત્રોના વિતરણ કાર્યક્રમો યોજાયા
- ✓ સામાન્ય વહીવટ વિભાગ, શ્રમ અને રોજગાર વિભાગ સહિત અન્ય સરકારી વિભાગોમાં શિક્ષણ સહાયક, નર્સ સહિતના વિવિધ સંવર્ગમાં ભરતી પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવી.
- ✓ બોર્ડ-કોર્પોરેશનની તથા ખાનગી ક્ષેત્રોમાં પણ મહત્તમ રોજગારી પૂરી પાડવામાં આવી છે. જેમાં પસંદગી પામેલા અંદાજે 62 હજાર યુવાનોને આજે સુરત ખાતેથી મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના હસ્તે નિમણૂક પત્રો એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા.
- ✓ રોજગાર દિવસ નિમિત્તે અભિનવ ડિજિટલ પહેલ સ્વરૂપે રાજ્ય સરકાર દ્વારા રોજગારદાતા અને રોજગાર વાંચુઓ વચ્ચે સેતુરૂપ એક વિશેષ રોજગાર પોર્ટલ "અનુબંધમ" તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે જેનો પણ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ શુભારંભ કરાવ્યો હતો.

2. કેરળ : કૃષિકરણ યોજના જાહેર

✓ હેતુ : હાઈટેક ખેતીને પ્રોત્સાહન આપવા

3. SEBI : મહત્વનો નિર્ણય (આર્થિક)

✓ ભારતના માર્કેટ રેગ્યુલેટર સેબીએ ઇન્ડિયન સિક્યુરિટી માર્કેટમાં માન્યતા પ્રાપ્ત રોકાણકારો (accredited investors)ની કેટેગરી શરૂ કરવાનો નિર્ણય કર્યો. સેબીના આ પગલાથી ફંડ ઊભું કરવાની નવી દિશા ખૂલશે.

કોને માન્યતા અપાશે :

- ✓ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થાની કુલ સંપત્તિ અથવા આવકના આધારે માન્યતા પ્રાપ્ત રોકાણકારની ઓળખ અપાશે.
- ✓ વ્યક્તિગતો, હિંદુ અવિભક્ત પરિવારો, ફેમિલી ટ્રસ્ટ, વેપારી, ભાગીદારી કંપની, ટ્રસ્ટ અને કોર્પોરેટ કંપની સેબી

દ્વારા નક્કી કરાયેલા આર્થિક માપદંડોના આધારે ઇન્ડિયન સિક્યુરિટી માર્કેટમાં accredited investorsની માન્યતા પ્રાપ્ત કરી શકશે.

કોને મુક્તિ મળશે :

- ✓ ડિપોઝિટરીઝની સબસિડિયરી અને સ્ટોક એક્સચેન્જ આ પ્રકારના રોકાણકારોને એકેડિટેશન સિટફિકેટ જારી કરી શકશે.
- ✓ કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારો, તેમના દ્વારા ઊભા કરાયેલા ફંડ, ડેવલપમેન્ટલ એજન્સીઓ, ક્વોલિફાઇડ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ બાયર્સ, કેટેગરી accredited investors સોવેરિન વેલ્થ ફંડ અને મલ્ટિલેટરલ એજન્સીઓ એકેડિટેડ ઇન્વેસ્ટર્સ જ ગણાશે અને તેમને કોઈ સિટફિકેટ લેવાની જરૂર નહીં રહે.

એકેડિટેડ ઇન્વેસ્ટર્સ બનવા માટેના સેબીના આર્થિક માપદંડ :

(1) વ્યક્તિ, હિંદુ અવિભક્ત પરિવાર, ફેમિલી ટ્રસ્ટ અને એકલ વેપારી માટે :

- ✓ રૂપિયા બે કરોડની ઓછામાં ઓછી વાર્ષિક આવક
- ✓ રૂપિયા 7.50 કરોડની નેટ સંપત્તિ (50 ટકા ફાઇનાન્સિયલ એસેટ્સ)

(2) સંસ્થાઓ માટે :

- ✓ રૂ. 1 કરોડની ઓછામાં ઓછી વાર્ષિક આવક
- ✓ રૂપિયા 5.0 કરોડની નેટ સંપત્તિ (50 ટકા ફાઇનાન્સિયલ એસેટ્સ)

(3) ફેમિલી ટ્રસ્ટ સિવાયનાં ટ્રસ્ટ માટે :

- ✓ રૂપિયા ૫૦ કરોડની ઓછામાં ઓછી નેટ સંપત્તિ

(4) કોર્પોરેટ માટે :

- ✓ 50 કરોડની સંપત્તિ ફરજિયાત
- ✓ ભાગીદાર કંપની માટે દરેક પાર્ટનર આર્થિક માપદંડ પર ખરો ઊતરવો જોઈએ
- ✓ SEBI : સિક્યુરિટી એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઇન્ડિયા
- ✓ વડુમથક : મુંબઈ

4. RBI : સતત આઠમીવાર રેપોરેટ 4.0 ટકા અને રિવર્સ રેપોરેટ 3.35 ટકા પર યથાવત

- ✓ બેંક રેટ પણ 4.25 ટકા યથાવત
- ✓ વર્ષ 2021-22નો GDPનો વૃદ્ધિદર 9.5 ટકા રહેવાનું અનુમાન
- ✓ RBI ગવર્નર : શક્તિકાંતા દાસ વડુમથક : મુંબઈ

5. ખેલકૂદ-જાહેરાત : ભારત સરકાર

ભારતમાં ખેલ જગતનો સર્વોચ્ચ રાજીવ ગાંધી ખેલરત્ન એવોર્ડ હવેથી "મેજર ધ્યાનચંદ ખેલરત્ન પુરસ્કાર" તરીકે ઓળખાશે

- ✓ મેજર ધ્યાનચંદને હોકીના જાદુગર તરીકેનું ઉપનામ
- ✓ વડાપ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ જાહેરાત કરતાં કહ્યું કે ધ્યાનચંદ ભારતના પ્રથમ ખેલાડી હતા, જેમણે દેશને સન્માન અને ગૌરવ અપાવ્યું. દેશના સર્વોચ્ચ રમત પુરસ્કાર તેમના નામ પર જ હોવો જોઈએ એ યોગ્ય છે.

ભારતીય રમતમાં સર્વોચ્ચ અવોર્ડ :

- ✓ પુરસ્કારની શરૂઆત : 1991-92
- ✓ પુરસ્કાર જીતનાર ખેલાડીને પ્રશસ્તિપત્ર, પુરસ્કાર અને રૂ. 25 લાખ આપવામાં આવે છે.

પ્રથમ ખેલ રત્ન અવોર્ડ વિજેતા :

- ✓ પ્રથમ ભારતીય ગ્રાન્ડ માસ્ટર વિશ્વનાથન આનંદ.
- ✓ અત્યારસુધીમાં 45 લોકોને આ અવોર્ડ આપવામાં આવ્યો.
- ✓ ક્રિકેટર રોહિત શર્મા, પેરાલમ્પિયન હાઇ જમ્પર મરિયપ્પન થંગવેલુ, ટેબલ ટેનિસ ખેલાડી મનિકા બત્રા, કુસ્તીબાજ વિનેશ ફોગાટને આ એવોર્ડ આપવામાં આવ્યો.
- ✓ અત્યાર સુધી 3 ખેલાડીઓએ હોકીમાં ખેલ રત્ન એવોર્ડ મેળવ્યો છે. તેમાં ધનરાજ પિલ્લે (1999/2000), સરદાર સિંહ (2017) અને રાની રામપાલ (2020)નો સમાવેશ થાય છે.

મેજર ધ્યાનચંદ વિશે :

- ✓ મેજર ધ્યાનચંદનો જન્મ 29 ઓગસ્ટ 1905ના રોજ પ્રયાગરાજમાં થયો હતો. ભારતમાં આ દિવસ રાષ્ટ્રીય રમત દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે.
- ✓ તેમની આત્મકથાનું નામ 'ગોલ'.
- ✓ ધ્યાનચંદ માત્ર 16 વર્ષની ઉંમરે ભારતીય સેનામાં જોડાયા હતા. તેનું સાચું નામ ધ્યાન સિંહ હતું. તે ફરજ બાદ યાંદની રોશનીમાં હોકી પ્રેક્ટિસ કરતા હતા, તેથી તે ધ્યાનચંદ તરીકે ઓળખાવા લાગ્યા હતા.
- ✓ ધ્યાનચંદે 1926 થી 1949 સુધી 185 આંતરરાષ્ટ્રીય મેચોમાં 400 ગોલ કર્યા હતા.
- ✓ તેની રમતને કારણે ભારતે 1928, 1932 અને 1936 ઓલિમ્પિકમાં ગોલ્ડ મેડલ જીત્યા હતા.
- ✓ તેણે 1928 એમ્સ્ટર્ડમ ઓલિમ્પિકમાં 14 ગોલ કર્યા હતા. ત્યારે નેધરલેન્ડના એક સ્થાનિક અખબારે લખ્યું હતું કે, 'તે

હોકી નહીં, જાદુ હતો અને ધ્યાનચંદ હોકીના જાદુગર છે. 'ત્યારથી તેઓ હોકીના જાદુગર તરીકે ઓળખાવા લાગ્યા હતા.

6. ઉત્તરાખંડ : ભૂકંપ એલર્ટ એપ લોન્ચ કરનાર ભારતનું પ્રથમ રાજ્ય

7. આર્મિનિયા : નવા PM તરીકે શ્રી નિકોલ પાશિન્યાના ચૂંટાયા

8. નાઈજિરિયા : નવી ક્રિપ્ટો કરન્સી ઈ-નાયરા લોન્ચ કરાઈ

9. ટોક્યો ઓલિમ્પિક-2020 : વંદના કટારીયા-ભારતીય મહિલા હોકી ખેલાડી

- ✓ વંદના કટારીયા ઓલિમ્પિકમાં હેટ્રિક ફટકારનારી ભારતની પહેલી મહિલા હોકી ખેલાડી બની છે દક્ષિણ આફ્રિકા સામેની હોકી મેચમાં ભારતના કુલ ચારમાંથી ત્રણ ગોલ ફટકાર્યા હતા

આ ઓલિમ્પિકમાં હોકીનો સંયોગ

- ✓ યુવતીઓ બ્રિટન સામે હારી, યુવકોએ તેમને હરાવ્યા
- ✓ યુવકો ઓસ્ટ્રેલિયા સામે હાર્યા, યુવતીઓએ તેમને હરાવ્યા
- ✓ યુવતીઓ આર્જેન્ટિના સામે હારી, યુવકોએ તેમને હરાવ્યા
- ✓ યુવતીઓ જર્મની સામે હારી, યુવકોએ તેમને હરાવ્યા

10. ગુઈદો બેલિદો : પેરુના નવા વડાપ્રધાન તરીકે ચૂંટાયા

✓ ચલણ : સોલ રાજધાની : લીમા

11. દિન વિશેષ : 06 ઓગસ્ટ

જાપાનના હિરોશિમા પર US દ્વારા પરમાણુ બોમ્બથી હુમલાના 76 વર્ષ

✓ જાપાનના હિરોશિમા પર 76 વર્ષ પહેલાં 6 ઓગસ્ટ, 1945ના રોજ અમેરિકાએ પરમાણુ બોમ્બ 'લિટલ બોય' ઝીંક્યો હતો.

✓ 1.40 લાખથી વધુ લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા.

✓ ત્યારે આડઅસરનો સામનો કરી રહેલી પેઢી હવે લુપ્ત થવાની અણીએ છે.

- ✓ જાપાનમાં ફક્ત 1,36,700 જ એવા લોકો છે જે એ વિનાશની સાક્ષી પૂરે છે. આ બધા 80 થી 90 વર્ષના છે.
  - ✓ આ તમામ લોકો કોઈ ને કોઈ અસાધ્ય રોગથી પીડિત છે.
- અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (06-08-2021)**
1. ગુજરાતમાં રાજ્યકક્ષાનો રોજગાર દિવસ કાર્યક્રમ ક્યાં-ક્યાં રોજાયો - સુરત તથા તા.6 ઓગસ્ટ 2021
  2. રોજગાર દિવસે રાજ્યમાં એક જ દિવસે કેટલા યુવાનોને નિમણૂક પત્ર અપાયા - 62,000
  3. ગુજરાતમાં રોજગારદાતા અને રોજગાર વાંચુઓ વચ્ચે સેતુરૂપ કયા વિશેષ રોજગાર પોર્ટલ-એપનું તા.6 ઓગસ્ટ રોજગાર દિવસ નિમિત્તે મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીએ શુભારંભ કરાવ્યો - અનુબંધમ
  4. ઓગસ્ટ 2021માં હાઈટેક ખેતીને પ્રોત્સાહન આપવાના હેતુસર કયા રાજ્યએ કૃષિકરણ યોજના જાહેર કરી - કેરળ
  5. ઓગસ્ટ 2021માં ભારતના માર્કેટ રેગ્યુલેટર સેબીએ ઇન્ડિયન સિક્યુરિટી માર્કેટમાં કઈ કેટેગરી શરૂ કરવાનો નિર્ણય કર્યો - માન્યતા પ્રાપ્ત રોકાણકારો
  6. accredited investors માટે SEBIએ કયા વર્ગ માટે આર્થિક માપદંડ જાહેર કર્યા - વ્યક્તિ, હિંદુ અવિભક્ત પરિવાર, ફેમિલી ટ્રસ્ટ અને એકલ વેપારી, સંસ્થાઓ, ફેમિલી ટ્રસ્ટ સિવાયના ટ્રસ્ટ અને કોર્પોરેટ
  7. ઓગસ્ટ 2021ના પ્રથમ સપ્તાહમાં RBI દ્વારા સતત આઠમીવાર રેપોરેટ, રિવર્સ રેપોરેટ અને બેંક રેટ કેટલા ટકા યથાવત રખાયો - 4.0, 3.35 અને 4.25 ટકા
  8. ભારતમાં ખેલ જગતનો સર્વોચ્ચ રાજીવ ગાંધી ખેલરત્ન એવોર્ડને તા. 6 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ વડાપ્રધાન મોદી દ્વારા કયુ નવુ નામાભિધાન કરવાની જાહેરાત કરાઈ હતી - મેજર ધ્યાનચંદ ખેલરત્ન પુરસ્કાર
  9. ભારતમાં ખેલ જગતનો સર્વોચ્ચ રાજીવ ગાંધી ખેલરત્ન એવોર્ડની શરૂઆત ક્યારથી કરવામાં આવી હતી - વર્ષ 1991-92

10. રાજીવ ગાંધી ખેલરત્ન એવોર્ડ વિજેતા ખેલાડીને કેટલી ઈનામી રકમ આપવામાં આવે છે - રૂ. 25 લાખ
11. પ્રથમ રાજીવ ગાંધી ખેલરત્ન એવોર્ડ કોને મળ્યો હતો - વિશ્વનાથન આનંદ
12. મેજર ધ્યાનચંદ સાયુ નામ તથા તેમની આત્મકથાનું નામ જણાવો - ધ્યાન સિંહ તથા ગોલ
13. મેજર ધ્યાનચંદના શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શનના પરિણામે ભારતીય હોકી ટીમે કયા-કયા વર્ષે ઓલિમ્પિકમાં ગોલ્ડ મેડલ જીત્યા હતા - વર્ષ 1928, 1932 અને 1936
14. ઓગસ્ટ 2021માં ભૂકંપ એલર્ટ એપ લોન્ચ કરનાર ભારતનું પ્રથમ રાજ્ય જણાવો - ઉત્તરાખંડ
15. ઓગસ્ટ 2021માં આર્મિનિયાના નવા PM તરીકે કોણ ચૂંટાયું - નિકોલ પાશિન્યાન
16. નવી કિપ્ટો કરન્સી ઈ-નાયરા લોન્ચ કરનાર દેશનું નામ જણાવો - નાઈજીરિયા
17. ટેક્યો ઓલિમ્પિક-2020માં હેટ્રિક ફટકારનારી ભારતની પ્રથમ મહિલા હોકી ખેલાડી જણાવો - વંદના કટારીયા
18. તાજેતરમાં પેરુના નવા વડાપ્રધાન તરીકે કોણ ચૂંટાયા - ગુઈદો બેલિદો
19. જાપાનના હિરોશિમામાં દુઃખદ પરમાણુ હુમલાના કેટલા વર્ષે પૂર્ણ થયા - 76 વર્ષ
20. જાપાનના હિરોશિમામાં દુઃખદ પરમાણુ હુમલા ક્યારે થયો હતો - 06.08.1945
21. જાપાનના હિરોશિમામાં દુઃખદ પરમાણુ હુમલા કયા દેશ દ્વારા અને બોમ્બનું નામ જણાવો - અમેરિકા અને લિટલ બોય
22. વિશ્વમાં વિવિધ દેશો પાસે કેટલા પરમાણુ બોમ્બ હોવાની માહિતી કઈ સંસ્થા દ્વારા પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે - સ્ટોકહોમ ઈન્ટરનેશનલ પીસ રિસર્ચ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ

DATE : 07-08-2021

1. વિકાસ દિવસ : 7 ઓગસ્ટ (વહીવટ)
મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ સવારે મહાત્મા મંદિર ગાંધીનગર ખાતે તથા સાંજે હિંમતનગર (સાબરકાંઠા) ખાતે યોજાયો

'વતન પ્રેમ' યોજના

- ✓ 'વતન પ્રેમ' યોજના(અગાઉ જુનુ નામ માદરે વતન) ના વેબ પોર્ટલનો ઈ-પ્રારંભ.
- ✓ ગામડાઓમાં વિકાસના કામો માટે 60 ટકા દાન સામે 40 ટકા સરકારી ફંડ પુરૂ પાડતી ' વતન પ્રેમ યોજના'નું કેન્દ્રીય ગૃહમંત્રી શ્રી અમિત શાહ દ્વારા ઈ-લોન્ચિંગ.
- ✓ વિશ્વભરમાં વસતા ગુજરાતીઓને પોતાના ગામ, જિલ્લાના વિકાસમાં જોડાઈને આઝાદીના 75માં વર્ષમાં દેશ-વિદેશમાં વસતા તમામ ગુજરાતીઓને તેમણે અપિલ કરી હતી.

વિવિધ વિકાસ કામો :

- ✓ તા. 7મી ઓગસ્ટે "વિકાસ દિવસ" નિમિત્તે રાજ્યનાં વિવિધ સ્થળોએ વિકાસલક્ષી કાર્યક્રમો યોજાયા હતા. જેમાં રાજ્યની પ્રજાના જનસુખાકારી માટે કુલ રૂ.5300 કરોડના વિકાસ કામોનું મહાત્મા મંદિર, ગાંધીનગર ખાતેથી ઈ-ખાતમુહૂર્ત અને લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું હતું.
- ✓ ગુજરાત રાજ્ય વાહન વ્યવહાર નિગમ દ્વારા રૂ.255 કરોડના ખર્ચે 151 બસ, પાંચ બસ સ્ટેશન અને એક વિભાગીય કચેરીનું લોકાર્પણ.
- ✓ ગુજરાત રિન્યુએબલ એનર્જીનું હબ બન્યું છે. આજે વિશ્વનો સૌથી મોટો રિન્યુએબલ એનર્જી પાર્ક પણ માંડવી ખાતે ગુજરાતમાં છે. એ જ રીતે દેશમાં ઈન્સ્ટોલ થયેલા કુલ સોલાર રૂફટોપમાં 90 ટકા ઈન્સ્ટોલેશન સાથે ગુજરાત નંબર-1 રહ્યું છે.
- ✓ રાજ્યમાં 2.66 લાખ લોકોએ સોલાર રૂફટોપ સિસ્ટમ લગાવી છે જેના થકી 1000 મેગાવૉટ વીજળીનું ઉત્પાદન થઈ રહ્યું છે. ગુજરાતમાં અત્યારે 13,000 મેગાવૉટ રિન્યુએબલ એનર્જીનું ઉત્પાદન થઈ રહ્યું છે જે વર્ષ-2025 સુધીમાં 41,000 મેગાવૉટ સુધી લઈ જવાનો રાજ્ય સરકારનો લક્ષ્યાંક છે.
- ✓ છેલ્લા 4 વર્ષથી સતત સૌથી વધુ વિદેશી રોકાણ ગુજરાતમાં થયું છે. કોરોનાની મહામારી હોવા છતાં એપ્રિલ 2020 થી માર્ચ 2021 દરમિયાન ભારતમાં આવેલા કુલ FDI માંથી 37 ટકા એટલે 1.62 લાખ કરોડ ગુજરાતમાં.
- ✓ હાલની સ્થિતિએ રાજ્યમાં 30 લાખ જેટલાં MSME ઉદ્યોગો કાર્યરત છે. જેના થકી 1.50 કરોડ લોકોને રોજગારી મળી રહી છે.

- ✓ દેશની પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાકીય સેવાનું કેન્દ્ર (IFSC) ગિફ્ટ સિટી, ગાંધીનગર ખાતે કાર્યરત છે. જે દેશના મોડલ સ્માર્ટ સિટી તરીકેની ઓળખ પ્રાપ્ત કરનાર પહેલું સ્માર્ટ સિટી બન્યું છે. એટલું જ નહીં દેશનું પહેલું આંતરરાષ્ટ્રીય સ્ટોક એક્સચેન્જ પણ ગિફ્ટ સિટી ખાતે કાર્યરત છે.

ગુજરાતમાં વર્લ્ડ ક્લાસ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર

- ✓ ધોલેરા સ્માર્ટ સિટી, કેવડિયા સ્થિત દુનિયાની સૌથી મોટી પ્રતિમા સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી, અમદાવાદ મોટેરા સ્થિત દુનિયાનું સૌથી મોટું ક્રિકેટ સ્ટેડિયમ, સુરતમાં વિશ્વનું સૌથી મોટું કોમર્શિયલ કોમ્પ્લેક્સ ડાયમંડ બુર્જ, 121 એકરથી વધુ વિસ્તારમાં તૈયાર થનાર મેડીસિટી હોસ્પિટલ, અમદાવાદ અને સુરત ખાતે મેટ્રોનું નિર્માણ, રાજ્યમાં 70 માળ સુધીની ગગનચૂંબી ઈમારતોના નિર્માણને મંજૂરી, છેલ્લા 5 વર્ષમાં 500થી વધુ ઓવરબ્રિજનું નિર્માણ, છેલ્લા 5 વર્ષમાં 425 TP સ્કીમોને મંજૂરી.
- ✓ દેશમાં સ્વચ્છતામાં ટોપ 10 શહેરોમાં ગુજરાતના 4 શહેરોનો અને ઈઝ ઓફ લિવિંગમાં ગુજરાતના 3 શહેરોનો ટોપ-10માં સમાવેશ અને હાઈસ્પીડ ઓપ્ટિકલ ફાઈબર દ્વારા ગુજરાતના 10,000 ગામોને બ્રોડબેન્ડ કનેક્ટીવિટીથી જોડવામાં પણ ગુજરાત અગ્રેસર રહ્યું છે.

ઉપસ્થિતિ :

- ✓ ગાંધીનગર લોકસભા સાંસદ તેમજ કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિતભાઈ શાહ
- ✓ કેન્દ્રીય માર્ગ પરિવહન અને રાજમાર્ગ મંત્રી શ્રી નીતિન ગડકરી
- ✓ મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી
- ✓ નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી નીતિનભાઈ પટેલ
- ✓ સાંસદ સભ્ય સી આર પાટીલ

2. આરોગ્ય મંત્રાલય-ભારત સરકાર

જ્હોન્સ & જ્હોન્સની કોરોના સિંગલ ડોઝ રસીને ભારતમાં ઈમરજન્સી ઉપયોગ માટે મંજૂરી

ભારત પાસે ઉપલબ્ધ પાંચ કોરોના રસી અને તેની વિશેષતા (તા. 08 ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ)

(1) કોવિશીલ્ડ :

- ✓ બ્રિટનની એસ્ટ્રાઝેનેકા કંપની અને ઓક્સફર્ડ યુનિવર્સિટી દ્વારા નિર્મિત
- ✓ ભારતમાં સીરમ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા ઉત્પાદન
- ✓ 1 જાન્યુઆરી 2021ના રોજ ઇમર્જન્સી યૂઝ માટે મંજૂરી
- ✓ રસીના બે ડોઝ લેવા આવશ્યક
- ✓ ડેલ્ટા વેરિઅન્ટ સામે 63 ટકા અસરકારક

(2) કોવેક્સિન

- ✓ ભારત બાયોટેક- ICMRની પ્રથમ સ્વદેશી રસી
- ✓ હૈદરાબાદ સ્થિત ભારત બાયોટેક દ્વારા ઉત્પાદન
- ✓ 3 જાન્યુ. 2021ના રોજ ઇમર્જન્સી યૂઝ માટે મંજૂરી
- ✓ રસીના બે ડોઝ લેવા આવશ્યક
- ✓ ડેલ્ટા વેરિઅન્ટ સામે 65.2 ટકા અસરકારકતા

(3) સ્પુતનિક ડાઇવ :

- ✓ રશિયાના ગામાલેયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ દ્વારા નિર્મિત
- ✓ ભારતમાં ડો. રેઝીઝ લેબોરેટરી દ્વારા ઉત્પાદન
- ✓ 12 એપ્રિલ 2021ના રોજ ઇમર્જન્સી યૂઝ માટે મંજૂરી
- ✓ રસીના બે ડોઝ લેવા આવશ્યક
- ✓ ડેલ્ટા વેરિઅન્ટ સામે 90 ટકા અસરકારક

(4) મોડેર્ના

- ✓ અમેરિકાની મોડેર્ના ફાર્માસ્યૂટિકલ્સ દ્વારા નિર્મિત
- ✓ ભારતમાં સિપ્લા ફાર્માસ્યૂટિકલ્સ દ્વારા માર્કેટિંગ કરાશે
- ✓ 29 જૂન 2021ના રોજ ઇમર્જન્સી યૂઝ માટે મંજૂરી
- ✓ રસીના બે ડોઝ લેવા આવશ્યક
- ✓ ડેલ્ટા વેરિઅન્ટ સામે 94થી 95 ટકા અસરકારક

(5) જહોન્સન & જહોન્સન (નવીન)

- ✓ અમેરિકાની જહોન્સન એન્ડ જહોન્સનની જાનસેન કંપની દ્વારા નિર્મિત
- ✓ ભારતમાં હૈદરાબાદની બાયોલોજિકલ ઇ કંપની ઉત્પાદન કરશે
- ✓ 7 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ ઇમર્જન્સી યૂઝ માટે મંજૂરી
- ✓ રસીનો ફક્ત એક ડોઝ આવશ્યક
- ✓ ડેલ્ટા વેરિઅન્ટ સામે 71 ટકા અસરકારક
- ✓ કેન્દ્રીય આરોગ્ય મંત્રી : શ્રી મનસુખ માંડવિયા

3. ભારતીય રેલવે : પર્યાવરણના જતન માટે નવતર પહેલ (પર્યાવરણ)

નેશનલ હાઇડ્રોજન એનર્જી મિશન હેઠળ હાઇડ્રોજન ફ્યુઅલ સેલ દ્વારા ટ્રેન દોડાવવાનો ઐતિહાસિક નિર્ણય

વિગત : ઇન્ડિયન રેલવે ઓર્ગેનાઇઝેશન ઓફ ઓલ્ટરનેટ ફ્યુઅલ (IROAF)એ ઉત્તર રેલવેના 89 કિ.મી. સેક્શનમાં એક ડીઝલ ઇલેક્ટ્રિકલ મલ્ટિપલ યુનિટ (ડેમુ)ને રેટ્રોફિટ કરીને

હાઇડ્રોજન ફ્યુઅલ આધારિત ટેકનોલોજીથી ચલાવવા માટે ટેન્ડર મંગાવ્યા છે. દેશમાં હાઇડ્રોજન ફ્યુઅલથી ટ્રેન ચલાવવા પ્રથમ વખત ટેન્ડર મંગાવાયા છે.

પ્રથમ પરીક્ષણ :

- ✓ ભારતમાં પહેલા ડેમુ ગાડીઓના બે રેકમાં પરિવર્તન કરીને તેને હાઇડ્રોજન ફ્યુઅલ સેલથી ચલાવવામાં આવશે. તેના પછી નેરોગેજ એન્જિનમાં હાઇડ્રોજન ફ્યુઅલ સેલ સિસ્ટમમાં ફેરવવામાં આવશે. તેના પછી લોકોપાયલોટને કોઈપણ પ્રકારની હેરાનગતિ નહીં થાય.

પર્યાવરણ-નાણાની બચત :

- ✓ ડીઝલથી ચાલતી ડેમુને હાઇડ્રોજન સેલ ટેકનિકમાં બદલાતા દર વર્ષે રૂ. 2.3 કરોડ બચવાની સાથે દર વર્ષે 11.12 કિલો ટન નાઇટ્રોજન ડાયોક્સાઇડ (NO2) અને 0.72 કિલો કાર્બન ક્ષણોનું ઉત્સર્જન ઘટશે.
- ✓ હાઇડ્રોજન ફ્યુઅલ સેલને અત્યાર સુધીનું સૌથી સ્વચ્છ ઊર્જા મોડેલ માનવામાં આવ્યું છે.

ભાવિ આયોજન :

- ✓ આ પ્રયોગ સફળ થયા પછી ડીઝલથી ચાલતા બધા એન્જિનોને હાઇડ્રોજન ફ્યુઅલ સેલ એન્જિનમાં પરિવર્તિત કરવામાં આવશે.
- ✓ હાઇડ્રોજન સેલ આધારિત ડેમુ રેકના માટે બોલી 21 સપ્ટેમ્બર 2021થી શરૂ થશે અને પાંચ ઓક્ટોબર સુધી ચાલશે.

લક્ષ્યાંક :

- ✓ દેશમાં હાઇડ્રોજન મોબિલિટીને વેગ આપવા માટે નેશનલ હાઇડ્રોજન એનર્જી મિશન હેઠળ રેલવે બજેટમાં થયેલી ઘોષણાઓને ધ્યાનમાં રાખતા આ મોટું પગલું ઉઠાવવામાં આવ્યું છે.
- ✓ તેમા ગ્રીન એનર્જીનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. તેનાથી કાર્બન ડાયોક્સાઇડનું ઉત્પાદન ઘટશે.

4. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020

ઓલિમ્પિકમાં ભારતને એથલેટિક્સમાં સૌપ્રથમ ગોલ્ડ મેડલ વિજેતા જ્વેલિન થ્રોઅર (ભાલા ફેંક) નીરજ ચોપડા

વિશેષતાઓ :

- ✓ ભારતના ઇતિહાસમાં પ્રથમવાર ટ્રેક એન્ડ ફિલ્ડ એટલે એથલેટિક્સ ઇવેન્ટ પ્રથમ ગોલ્ડ મેડલ

✓ અગાઉ વર્ષ 2008માં બેઇજિંગ ઓલિમ્પિકમાં શૂટિંગમાં અભિનવ બિન્દ્રા વ્યક્તિગત ગોલ્ડ મેડલ વિજેતા પ્રદેશ રેકોર્ડિંગ વિનિંગ

- ✓ પ્રથમ પ્રયાસ : 87.03 મીટર
- ✓ બીજો પ્રયાસ : 87.58 મીટર (સૌથી વધુ)
- ✓ ત્રીજો પ્રયાસ : 76.79 મીટર
- ✓ ચોથો પ્રયાસ : ફાઉલ પાંચમો પ્રયાસ : ફાઉલ
- ✓ છઠ્ઠો પ્રયાસ : 84.24 મીટર
- ✓ જ્વેલિન થ્રોમાં છ પ્રયાસોમાંથી જે શ્રેષ્ઠ હોય તે જ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે
- ✓ સ્પર્ધામાં કુલ 12 એથલીટ
- ✓ બીજા નંબરે - જાકુલ વેડ્ડેમ (ચેક રિપબ્લિક)
- ✓ મહત્તમ : 86.67 મિટર

23 વર્ષિય નીરજ ચોપડા ની સિદ્ધિઓ :

ગોલ્ડ મેડલ

- ✓ ટોક્યો ઓલિમ્પિક-2020 એશિયન ગેમ્સ-2018
- ✓ કોમનવેલ્થ ગેમ્સ-2018 એશિયન ચેમ્પિયનશિપ-2017
- ✓ સાઉથ એશિયન ગેમ્સ-2016
- ✓ વર્લ્ડ જુનિયર ચેમ્પિયનશિપ-2016
- ✓ સિલ્વર મેડલ : એશિયન જુનિયર ચેમ્પિયનશિપ-2016
- ✓ નીરજે તેનો ગોલ્ડ સ્વ.મિલ્ખાસિંહને સમર્પિત કર્યો
- ✓ જુનિયર ઇવેન્ટ્સમાં નીરજનો વર્લ્ડ રેકોર્ડ 86.24 મીટર

નીરજ ચોપડા પરિચય :

- ✓ વતન : ખંડરા/ખંદ્રા, જિ.પાણીપત, હરિયાણા
- ✓ વ્યવસાય : નાયબ સુબેદાર
- ✓ પિતાજીનો વ્યવસાય : ખેતી
- ✓ વર્ષ 2016માં ભારતીય સેનામાં ભરતી અને નાયબ સુબેદાર રેન્ક
- ✓ સેનામાં વિશિષ્ટ સેવા મેડલ-VSM એનાયત

નિરજ ચોપડા ને વિવિધ ઇનામ :

- ✓ હરિયાણા સરકાર દ્વારા રૂ. 6 કરોડ રોકડા અને ક્લાસ વન સરકારી ઓફિસરની નોકરી આપવાની જાહેરાત
- ✓ હરિયાણાના પંચકુલામાં બનાવવામાં આવનાર સેન્ટર ઓફ એથલેટિક્સના હેડ બનાવાશે
- ✓ પંજાબ સરકાર : રૂપિયા 02 કરોડ BCCI : રૂ. 01 કરોડ
- ✓ ઇન્ડિયા ઓલિમ્પિક સમિતિ:- 75 લાખ
- ✓ મહિન્દ્રા કંપની:- XUV-700 કાર ભેટ
- ✓ ડાયરેક્ટર અતુલ ખતરી :- નિરજ ચોપડા ની બાયોપિક (ફિલ્મ બનાવશે- હીરો:- અક્ષય કુમાર)

- ✓ મોરારીબાપુ દ્વારા રૂ. 25000નું ઇનામ
- ✓ મણિપુર રાજ્ય સરકાર : રૂ. 01 કરોડ.

રવિ દહિયાને ઇનામ :

- ✓ રવિ દહિયાને 4 કરોડ
- ✓ હરિયાણા સરકાર દ્વારા કુસ્તીમાં સિલ્વર મેડલ જીતનાર પહેલવાન રવિ દહિયાને રૂ. 4 કરોડ રોકડા આપવાની અગાઉ જાહેરાત કરાઈ હતી.
- ✓ ખટ્ટર સરકાર તેને ક્લાસ વન સરકારી ઓફિસરની નોકરી, રાહત દરે પ્લોટ આપશે.

બજરંગ પુનિયાને ઇનામ :

- ✓ હરિયાણાનાં સીએમ ખટ્ટરે જાહેરાત કરી હતી કે બ્રોન્ઝ મેડલ જીતનાર પહેલવાન બજરંગ પુનિયાને રૂ. અઢી કરોડ રોકડા તેમજ સરકારી નોકરી આપવામાં આવશે.
- ✓ બંને ખેલાડીઓને 50 ટકા રાહત દરે જમીન આપવામાં આવશે.

આપણા 7 રત્ન

ગોલ્ડ મેડલ • નીરજ ચોપડા

સિલ્વર મેડલ

	મીયાબાઈ યાનુ વેઈટ લિફ્ટિંગમાં ભારતની પહેલી સિલ્વર મેડલિસ્ટ
	રવિ દહિયા સુશીલ પછી સિલ્વર જીતનારો પહેલો રેસલર

બ્રોન્ઝ મેડલ

	બજરંગ પુનિયા આ ઓલિમ્પિકમાં છઠ્ઠો મેડલ, ચોથો બ્રોન્ઝ જીત્યો
	પી.વી. સિંધુ 2 ઓલિમ્પિક મેડલ જીતનારી પહેલી ભારતીય મહિલા
	લવલીના બોક્સિંગમાં મેરી કોમ પછી બીજી મહિલા મેડલિસ્ટ
	દોકી, પુરુષ ટીમ 41 વર્ષ પછી ભારત મેડલ જીતવામાં સફળ રહ્યું

ભારતીય કુસ્તીબાજ : બજરંગ પુનિયા

- ✓ બ્રોન્ઝ મેડલ વિજેતા
- ✓ કેટેગરી : 65 કિલો ગ્રામ ફ્રી સ્ટાઇલ કુસ્તી
- ✓ હરિફ : ડૌલત નિયાઝબેકોવ, કઝાકિસ્તાન

ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં ભારતનું પ્રદર્શન :

- ✓ ગોલ્ડ : 01 સિલ્વર : 02 બ્રોન્ઝ : 04
- ✓ કુલ મેડલ : 07
- ✓ ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020 મેડલ ટેલી ભારત 47માં સ્થાને
- ✓ ઓલિમ્પિકના ઇતિહાસમાં 07 મેડલ સાથે ભારતનો અત્યાર સુધીનો સર્વશ્રેષ્ઠ દેખાવ
- ✓ અગાઉ લંડન ઓલિમ્પિક 2012માં ભારતને કુલ 06 મેડલ મળ્યા હતા.

ઓલિમ્પિકમાં ભારતના મેડલ અને વર્ષ :

ગેમ્સ-વર્ષ	ગોલ્ડ	સિલ્વર	બ્રોન્ઝ	કુલ
પેરિસ-1900	00	02	00	02
એમ્સ્ટરડમ-1928	01	00	00	01
લોસ એંજલસ-1932	01	00	00	01
બર્લિન-1936	01	00	00	01
લંડન-1948	01	00	00	01
હેલસિંકી-1952	01	00	01	02
મેલબોર્ન-1956	01	00	00	01
રોમ-1960	00	01	00	01
ટોક્યો-1964	01	00	00	01
મેક્સિકો-1968	00	00	01	01
મ્યુનિચ-1972	00	00	01	01
મોસ્કો-1980	01	00	00	01
એટલાન્ટા-1996	00	00	01	01
સીડની-2000	00	00	01	01
એથેન્સ-2004	00	01	00	01
બેઇજિંગ-2008	01	00	02	03
લંડન-2012	00	02	04	06
રિયો-2016	00	01	01	02
ટોક્યો-2020	01	02	04	07

- ✓ ખાસ: ઓલિમ્પિકમાં ગોલ્ડ વિજેતા દેશનું રાષ્ટ્રગાન સ્ટેડિયમમાં વગાડવામાં આવે છે

આઝાદ ભારતનો એથલેટિક્સમાં પહેલો મેડલ

- ✓ બ્રિટિશ મુળના રનર નોર્મન પ્રિયાર્ડ 1900 ઓલિમ્પિકમાં 200 મી. અને 200 મી, હર્ડલમાં સિલ્વર જીત્યો હતો. ત્યારબાદ એથલેટિક્સમાં મેડલ નથી જીત્યા.
- ✓ મિલખા સિંહ 1960 અને પીટી ઉષા 1984 ફાઇનલમાં ચોથા સ્થાને રહ્યા હતા.

5. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020

(1) મેસ્કોટ (શુભંકર)-મિરાઈતોવા

- ✓ અર્થ : મંગલ કારી પ્રતીક

(2) પેરાલિમ્પિક 2020 જાપાન : મેસ્કોટ-સૌનેટી

6. NASA-USA (અવકાશ વિજ્ઞાન)

નાસાના ખગોળવિદો દ્વારા અંતરિક્ષમાં 60 કરોડ વર્ષ જૂનો યુવા તારો શોધાયો

- ✓ નામ : કપ્પા-1 સેતી

વિગત : અમેરિકી અંતરિક્ષ સંસ્થાના નાસાના ખગોળવિદોને અંતરિક્ષમાં સૂરજનો 'નાનો ભાઈ' મળી ગયો છે. તે એક તારો છે કે જે 60 કરોડ વર્ષ જૂનો છે.

- ✓ વિજ્ઞાનીઓનું માનવું છે કે આ શોધને પગલે ધરતી પર જીવન કઈ રીતે આવ્યું તેની સ્પષ્ટતા થઈ શકે છે. તે યુવાન તારાનું નામ કપ્પા-1-સેતી.

- ✓ તેનું દ્રવ્યમાન અને તાપમાન આપણા સૂરજ જેવું જ છે. આ તારો ધરતીથી 30 પ્રકાશવર્ષના અંતરે સ્થિર છે.

7. જન્મ દિન વિશેષ : 07 ઓગસ્ટ

આવ ગિરા ગુર્જરી : ભોળાભાઈ પટેલ

જન્મ : 7 ઓગસ્ટ 1934 અવસાન : 20 મે 2012

- ✓ ભોળાભાઈ શંકરભાઈ પટેલ નિબંધકાર, વિવેચક, સામયિક સંપાદક, અનુવાદક.

- ✓ જન્મ/વતન - સોજા (જિ.મહેસાણા, હાલમાં ગાંધીનગર).
- ✓ 1952માં એસ.એસ.સી.
- ✓ 1957માં બનારસ હિંદુ યુનિવર્સિટીમાંથી બી.એ.
- ✓ 1960માં હિંદી-સંસ્કૃત વિષયોમાં પુન: એમ.એ.
- ✓ 1970માં અંગ્રેજી-ભાષાવિજ્ઞાન વિષયોમાં એમ.એ.

- ✓ 1978માં હિંદીમાં 'અજ્ઞેય: એક અધ્યયન' વિષય પર પી.એચ.ડી.
- ✓ 1960થી 1969 સુધી સરદાર વલ્લભભાઈ આર્ટ્સ કોલેજ, અમદાવાદમાં અધ્યાપક.
- ✓ 1969થી ગુજરાત યુનિવર્સિટીના ભાષા સાહિત્ય ભવનમાં હિંદીના વ્યાખ્યાતા અને 1980થી રીડર. પછીથી હિંદી વિભાગના અધ્યક્ષ. 1994માં નિવૃત્ત.
- ✓ 1983-84માં વિશ્વભારતી, શાંતિનિકેતનમાં તુલનાત્મક ભારતીય સાહિત્યના વિઝિટિંગ ફેલો.
- ✓ 25 વર્ષો સુધી 'પરબ'ના તંત્રી.
- ✓ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના મંત્રી.
- ✓ પ્રવાસ નિબંધોના લલિત નિરૂપણમાં એમણે પોતાની આગવી મુદ્રા ઉપસાવી છે. એમાં સ્થળકાળના સંવેદનોએ અંગત સંવેદનાઓની અર્થચ્છાયાઓ સુપેરે ઝીલી.
- ✓ અંગ્રેજી, જર્મન, હિંદી, મરાઠી, બંગાળી, ઓડિયા, અસમિયા વગેરે ભાષાસાહિત્યનો એમનો અભ્યાસ એમના વિવેચનને તુલનામૂલક તેમ જ આસ્વાદ્ય બનાવે છે.
- ✓ આસ્વાદલક્ષી વિવેચન એમનો વિશેષ છે

સાહિત્ય સર્જન :

- ✓ એમના પ્રથમ પુસ્તક 'સુરદાસની કવિતા' (1972) પછી 'અધુના' (1973), 'ભારતીય ટૂંકીવાર્તા' (1973), 'પૂર્વાપર' (1976), 'કાલપુરુષ' (1979), 'આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા' (1987) 'સાહિત્યિક પરંપરાનો વિસ્તાર' (1996), 'મળી માતૃભાષા મને ગુજરાતી' (1997), 'આવ ગિરા ગુજરાતી' (2003) વગેરે વિવેચનગ્રંથો પ્રગટ થયા.

સન્માન-એવોર્ડ્સ

- ✓ ગુજરાત સાહિત્યસભા દ્વારા રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક (1995)
- ✓ હિન્દી સાહિત્યસેવી સન્માન, ગાંધીનગર 2000;
- ✓ શ્રી સ્વામી સચ્ચિદાનંદ સન્માન, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, 2005;
- ✓ સાહિત્ય ગૌરવ પુરસ્કાર 2005
- ✓ ભારત સરકાર તરફથી 'પદ્મશ્રી' 2008
- ✓ સાહિત્ય અકાદેમી દિલ્હી તરફથી તેનું સર્વોચ્ચ સન્માન 'મહત્તર સદસ્યતા' 'Fellowship'થી 2010માં બહુમાન કરવામાં આવ્યું છે.
- ✓ અનંતરાય રાવળ વિવેચન એવોર્ડ, 1996;
- ✓ 'ભારતીય ઉપન્યાસ પરંપરા ઔર ગ્રામ કેન્દ્રી ઉપન્યાસ', હિન્દી ગ્રંથને રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર,

- ✓ કેન્દ્રીય હિન્દી નિદેશાલય, દિલ્હી 2002-2003;
- ✓ સારસ્વત ગૌરવ એવોર્ડ અમદાવાદ, 2003.
- ✓ મનુભાઈ પંચોળી દર્શક ફાઉન્ડેશનનો સાહિત્ય એવોર્ડ 2007 વગેરે એવોર્ડ અર્પણ કરવામાં આવ્યા છે.

8. દિન વિશેષ : 7 ઓગસ્ટ 'નેશનલ હેન્ડલૂમ ડે'

- ✓ **શીમ-2021:Handloom,an Indian Legacy**
- ✓ હેતુ: આત્મનિર્ભર ભારતના મંત્રને ચરિતાર્થ કરવા.
- ✓ ઇતિહાસ : ભારતમાં 7 ઓગસ્ટ-1905માં કોલકત્તા ખાતેથી અંગ્રેજો સામે "સ્વદેશી ચળવળ"નો પ્રારંભ થયો હતો.

- ✓ 'નેશનલ હેન્ડલૂમ ડે' ઉજવવાનો સૌપ્રથમ પ્રારંભ : વર્ષ-2015થી
- ✓ સ્થાન : ચેન્નઈ (તામિલનાડુ)

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (07-08-2021)

1. કેન્દ્રીય ગૃહ-સહકાર મંત્રી શ્રી અમિત શાહની વચ્ચુંઅલ ઉપસ્થિતિ અને મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાનો વિકાસ દિવસ કાર્યક્રમ ક્યારે-ક્યાં ઉજવાયો -7 ઓગસ્ટ તથા સવારે મહાત્મા મંદિર ગાંધીનગર ખાતે તથા સાંજે હિંમતનગર (સાબરકાંઠા)
2. વતન પ્રેમ યોજનાના વેબ પોર્ટલનો ઈ-પ્રારંભ કોના હસ્તે કરાયો - કેન્દ્રીય ગૃહમંત્રી શ્રી અમિત શાહ
3. વતન પ્રેમ યોજના અગાઉ કયા નામે ઓળખાતી હતી - માદરે વતન
4. વતન પ્રેમ યોજનામાં ગામડાઓમાં વિકાસના કામો માટે દાતા પાસેથી કેટલા ટકા દાનની સામે ગુજરાત સરકાર કેટલું ફંડ આપશે - 60 તથા 40
5. તા. 7મી ઓગસ્ટે "વિકાસ દિવસ" નિમિત્તે ગુજરાતમાં કેટલા કરોડના વિકાસકામોના ઈ-ખાતમુહૂર્ત અને લોકાર્પણ કરાયા - રૂ.5300 કરોડ
6. આરોગ્ય મંત્રાલય દ્વારા ભારતમાં કઈ કંપનીની કોરોના સિંગલ ડોઝ રસીને ઈમરજન્સી ઉપયોગ માટે મંજૂરી - જ્હોન્સ & જ્હોન્સ)
7. ભારત પાસે તા. 08 ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ કોરોના કઈ પાંચ કંપનીની રસી ઉપલબ્ધ છે - (1) કોવિશીલ્ડ-બ્રિટન, (2) કોવેક્સિન-ભારત (પ્રથમ સ્વદેશી રસી), (3) સ્પુતનિક ફાઇવ- રશિયા, (4) મોડેર્ના-અમેરિકા અને (5) જ્હોન્સન & જ્હોન્સન- અમેરિકા

8. ભારતીય રેલવે દ્વારા ક્યા મિશન હેઠળ હાઈડ્રોજન ફ્યુઅલ સેલ દ્વારા ટ્રેન દોડાવવાનો ઐતિહાસિક નિર્ણય કરાયો - નેશનલ હાઈડ્રોજન એનર્જી મિશન
9. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં ભારતને એથલેટિક્સમાં સૌપ્રથમ ગોલ્ડ મેડલ અપાવનાર ખેલાડી અને રમત જણાવો - નીરજ ચોપડા તથા જ્વેલિન શ્રોઅર (ભાલા ફેંક)
10. ભારતના ઇતિહાસમાં નીરજ ચોપડાએ કઈ ઈવેન્ટમાં પ્રથમવાર ગોલ્ડ મેડલ જીત્યો - ટ્રેક એન્ડ ફિલ્ડ એટલે એથલેટિક્સ
11. અગાઉ વર્ષ 2008માં બેઇજિંગ ઓલિમ્પિકમાં શૂટિંગમાં વ્યક્તિગત ગોલ્ડ મેડલ વિજેતા ભારતીયનું નામ જણાવો - અભિનવ બિન્દ્રા
12. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં ગોલ્ડ વિજેતા નીરજ ચોપડાએ સૌથી વધુ કેટલા મીટર ભાલો ફેંકીને ઇતિહાસ રચ્યો - 87.58 મીટર
13. જ્વેલિન શ્રોમાં કેટલા પ્રયાસોમાંથી જે શ્રેષ્ઠ હોય તે જ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે સ્પર્ધામાં કુલ એથલીટ જણાવો - 6 તથા 12
14. 23 વર્ષિય નીરજ ચોપડાએ ઓલિમ્પિક સિવાય કઈ રમતોમાં ગોલ્ડ મેડલ પ્રાપ્ત કર્યો છે - એશિયન ગેમ્સ-2018, કોમનવેલ્થ ગેમ્સ-2018, એશિયન ચેમ્પિયનશિપ-2017, સાઉથ એશિયન ગેમ્સ-2016, વર્લ્ડ જુનિયર ચેમ્પિયનશિપ-2016
15. ગોલ્ડ વિજેતા નીરજ ચોપડાનું વતન અને વ્યવસાય જણાવો - ખંડરા/ખંદ્રા, જિ.પાણીપત, હરિયાણા તથા ભારતીય સેનામાં નાયબ સુબેદાર રેન્ક
16. ગોલ્ડ વિજેતા નીરજ ચોપડાને હરિયાણાના પંચકુલામાં બનાવવામાં આવનાર ક્યા સેન્ટરના હેડ બનાવવામાં આવશે - સેન્ટર ઓફ એથલેટિક્સ
17. ગોલ્ડ વિજેતા નીરજ ચોપડાને હરિયાણા સરકાર દ્વારા કેટલું રોકડ ઈનામ તથા ક્લાસ-વનની નોકરી આપવાની જાહેરાત કરાઈ - રૂ. 6 કરોડ
18. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં બ્રોન્ઝ મેડલ વિજેતા પહેલવાન અને કેટેગરી જણાવો - બજરંગ પૂનિયા તથા 65 કિલો ગ્રામ ફ્રી સ્ટાઈલ કુસ્તી
19. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં ભારતના કુલ મેડલ જણાવો જે અત્યાર સુધીનું સર્વશ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન છે - ગોલ્ડ : 01, સિલ્વર : 02 તથા બ્રોન્ઝ : 04

20. આઝાદ ભારતનો એથલેટિક્સમાં પહેલો મેડલ ક્યારે-કોને મળ્યો હતો - વર્ષ 1900 તથા બ્રિટિશ મુળના રનર નોર્મન પ્રિચાર્ડ
21. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020નો અને પેરાલિમ્પિક 2020નો મેસ્કોટ (શુભંકર) જણાવો - મિરાઈતોવા તથા સૌનેટી
22. ઓગસ્ટ 2021માં કઈ વૈશ્વિક એજન્સી દ્વારા અંતરિક્ષમાં 60 કરોડ વર્ષ જૂનો યુવા તારો શોધાયો તથા તેનું નામ જણાવો - NASA તથા કપ્પા-1 સેતી
23. ગુજરાતી સાહિત્યકાર ભોળાભાઈ પટેલનો જન્મ ક્યાં-ક્યારે થયો હતો - સોજા (જિ.મહેસાણા, હાલમાં ગાંધીનગર) તથા 7 ઓગસ્ટ 1934
24. ગુજરાતી સાહિત્ય સામયિક પરબ કઈ સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે તથા શ્રી સ્વામી સચ્ચિદાનંદ સન્માન કઈ સંસ્થા દ્વારા આપવામાં આવે છે - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
25. વર્ષ-1997માં લખાયેલું પુસ્તક 'મળી માતૃભાષા મને ગુજરાતી'ના લેખકનું નામ જણાવો - ભોળાભાઈ પટેલ
26. વર્ષ-2003 લખાયેલું પુસ્તક 'આવ ગિરા ગુજરાતી'ના લેખકનું નામ જણાવો - ભોળાભાઈ પટેલ
27. સાહિત્યકાર ભોળાભાઈ પટેલને ક્યા વર્ષે ગુજરાત સાહિત્યસભા દ્વારા રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રકથી સન્માનિત કરાયા હતા - વર્ષ-1995
28. ભોળાભાઈ પટેલને સાહિત્ય ગૌરવ પુરસ્કાર ક્યા વર્ષે મળ્યો હતો - વર્ષ-2005
29. ભારત સરકાર તરફથી વર્ષ-2008માં ભોળાભાઈ પટેલનું ક્યા એવોર્ડથી સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું - 'પદ્મશ્રી'
30. ભારતમાં "નેશનલ હેન્ડલૂમ ડે" ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે - 7 ઓગસ્ટ
31. નેશનલ હેન્ડલૂમ ડે-2021ની થીમ જણાવો - Handloom,an Indian Legacy
32. ભારતમાં સૌ પ્રથમ "નેશનલ હેન્ડલૂમ ડે" ક્યાં-ક્યારથી ઉજવવામાં આવ્યો હતો - 7 ઓગસ્ટ 2015
33. ભારતમાં "નેશનલ હેન્ડલૂમ ડે" કઈ ઐતિહાસિક ઘટનાની યાદમાં ઉજવવામાં આવે છે - 7 ઓગસ્ટ 1905 અંગ્રેજો સામે "સ્વદેશી ચળવળ"(કોલકત્તા)

1. શહેરી જનસુખાકારી દિવસ : 8 ઓગસ્ટ રાજ્યકક્ષાનો કાર્યક્રમ-અમદાવાદ

- ✓ **ઈ-નગર મોબાઇલ એપ લોન્ચ** : નાગરિકોને ઘેરબેઠા શહેરી સુખાકારી સુવિધા માટે

અન્ય વિકાસ કામો

- ✓ ગુજરાતના નગરો- મહાનગરોને એક જ દિવસમાં મળી પાંચ હજાર કરોડના 471 વિવિધ વિકાસ કામોની ભેંટ
- ✓ રાજ્યના 8 મહાનગરોમાં રૂ. 3939 કરોડના 116 વિકાસકામો 156 નગરપાલિકા વિસ્તારોમાં રૂ. 1061 કરોડના 355 કામોના મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના હસ્તે લોકાર્પણ- ખાતમુહૂર્ત સંપન્ન

શહેરી સુખાકારી સુવિધા વૃદ્ધિને વેગ આપતી મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની મહત્વપૂર્ણ જાહેરાતો

- ✓ નવસારી શહેરી વિકાસ સત્તા મંડળ અને બહુચરાજી શહેરના ડીપીના ફાઇનલ નોટીફિકેશન મંજૂર
- ✓ રાજ્યમાં કોઈપણ શહેરનો વિકાસ નકશો ફાઇનલ નોટીફિકેશન માટે પેન્ડિંગ નથી
- ✓ રાજ્ય સરકારે છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં અકલ્પનીય ગતિએ પારદર્શિતાથી 425થી વધુ ટીપી સ્કીમ મંજૂર કરી
- ✓ આઠમા દિવસે શહેરી જન સુખાકારી દિવસમાં રાજ્યભરમાં 41 સ્થળોએ કાર્યક્રમો યોજવામાં આવ્યા હતા.
- ✓ મુખ્ય મંત્રીશ્રીએ રાજ્યના નગરોમાં સીટીઝન સેન્ટ્રિક સેવાઓ નાગરિકોને સરળતા એ ઘેરે બેઠા મળી શકે તે માટે ડિજિટલ ક્રાંતિ ના વિનિયોગ થી "ઈ- નગર" મોબાઇલ એપ્લિકેશન પણ લોન્ચ કરી હતી.
- ✓ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના "મિશન મિલિયન અભિયાન" અંતર્ગત મિયાવાકી પદ્ધતિથી એક જ સ્થળે 65 હજાર વૃક્ષારોપણ

2. મહત્વની જાહેરાત : ગુજરાત સરકાર

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ પોલિસી અન્વયે મંજૂર કરાયેલા ઈન્ડસ્ટ્રીયલ પાર્ક જે સત્તામંડળમાં સમાવિષ્ટ હોય તેવા પાર્કની હવેથી 40 ટકાને બદલે 25 ટકા કપાત કરાશે

- ✓ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ડેવલપર્સને 15 ટકા ઓછી કપાત આપવાની રહેશે, આવા વિસ્તારમાં વધુ વિકાસને તક મળશે, 15 ટકા

કપાત થતી જમીન પર ગ્રીન કવર પ્લાન્ટેશન, પબ્લિક ગાર્ડન, રમત મેદાન, ઈડબ્લ્યુએસ આવાસો,મિલ્ક ડેરી, રેસ્ટોરન્ટ જેવા જાહેર હેતુના ઉપયોગ માટે તેને સત્તા મંડળ નિર્દિષ્ટ કરી શકશે.

3. ભારત સરકાર દ્વારા રમતને પ્રોત્સાહન આપવા દેશભરમાં 1,000 ખેલો ઇન્ડિયા કેન્દ્ર સ્થાપિત કરાશે

- 4. કોરોના રસીકરણને પ્રોત્સાહન માટે નવીન ફીચર : ભારત સરકાર
- ✓ હવે વોટ્સએપ પર એક સંદેશો પાઠવીને કોવિડ વેક્સિન પ્રમાણપત્ર મેળવી શકાશે

કોરોના હેલ્પ ડેસ્ક : નવા ફીચર હેઠળ વ્યક્તિએ વોટ્સએપ પર 'કોરોના હેલ્પ ડેસ્ક' [+91 9013151515](https://wa.me/919013151515) ઉપર સરકારી અધિકારીને ટેક્સ્ટ સંદેશો પાઠવવાનો રહેશે.

- ✓ તે સંદેશામાં કોવિડ પ્રમાણપત્ર ટાઇપ કરવાનું રહે છે. તે પછી 30 જ સેકન્ડમાં આવનારો ઓટીપી ટાઇપ કરતાં તેમના વેક્સિન પ્રમાણપત્ર મળી જશે.

5. PM કિસાન સન્માન નિધિ યોજના : ભારત સરકાર:

- ✓ તા. 9 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે ભારતના 9.50 કરોડ કિસાન પરિવારોના બેંક ખાતામાં રૂ.2,000 લેખે કુલ રૂ. 19,000 કરોડ જમા
- ✓ ખેડૂતોને રૂ.2,000નો કુલ નવમો હપ્તો ચૂકવાયો

(1) પ્રધાનમંત્રી કિસાન સન્માન નિધિ યોજના વિશે

- ✓ યોજનાના આરંભથી અત્યાર સુધી લાભાર્થી કિસાનોનાં બેન્ક ખાતામાં સીધા રૂ. 1 લાખ 37 હજાર કરોડથી વધુ રકમનું ટ્રાન્સફર.
- ✓ યોજનાનો સંપૂર્ણ ખર્ચ ભારત સરકાર વહન કરે છે.
- ✓ યોજનાથી મળેલ લાભ અને આવેદનની સ્થિતિ <https://pmkisan.gov.in> પર ઉપલબ્ધ.
- ✓ કિસાનોની સુવિધાઓ અને માહિતી માટે પીએમ કિસાન મોબાઇલ એપ.

(2) કૃષિ માળખા ભંડોળ :

- ✓ 'કૃષિ માળખા ભંડોળ' હેઠળ પ્રથમ વર્ષમાં જ 6,524 પરિયોજનાઓ માટે રૂ. 4,502 કરોડનું ઋણ સ્વીકૃત.

- ✓ રૂ.1 લાખ કરોડના કૃષિ માળખા ભંડોળની જોગવાઈ, જેની હેઠળ રૂ.2 કરોડ સુધીના ઋણ પર સરકારી ગેરંટી અને વ્યાજમાં 3 %ની છૂટ.

- ✓ 'બીજથી બજાર' સુધીનાં વિઝનને મજબૂતી
- ✓ કિસાન ભાઈ-બહેન, કૃષિ ઉદ્યોગ સાહસિક, ખેડૂત ઉત્પાદક સંઘ, પ્રાથમિક કૃષિ સહકારી સમિતિઓ, સ્વસહાય સમૂહ તથા કૃષિ ઉપજ ગંજ આ યોજનાનો લાભ લઈ શકે છે.

6. ITBP : સૌપ્રથમ મહિલા અધિકારી ઓનું સરહદ પર પોસ્ટિંગ

- ✓ ITBPમાં પ્રથમવાર ઓફિસર રેન્ક પર મહિલા અધિકારી

- ✓ ભારત અને ચીન વચ્ચેની એલ.એ.સી. (લાઇન ઓફ એક્ટ્યુઅલ કંટ્રોલ)ની સુરક્ષા કરતી આઇ.ટી.બી.પી. (ઇન્ડો તિબેટીયન બોર્ડર પોલીસ) દ્વારા તેની સૌપ્રથમ બે મહિલા અધિકારીઓને સરહદ પર પોસ્ટિંગ આપવામાં આવ્યું.

- ✓ મસૂરીની ટ્રેનિંગ એકેડેમી ખાતે તાલીમ પૂર્ણ થયા બાદ બન્ને મહિલા અધિકારીઓને આસિસ્ટન્ટ કમાન્ડન્ટની રેન્ક પર પોસ્ટિંગ આપવામાં આવ્યું.

- ✓ મસૂરી ખાતે આવેલી આઇ.ટી.બી.પી. ઓફિસર્સ ટ્રેનિંગ એકેડેમી ખાતે 53 અધિકારીઓની પાસિંગ આઉટ પરેડ અને કમિશન સેરેમની યોજાઈ હતી. આ કાર્યક્રમમાં ઉત્તરાખંડના મુખ્યમંત્રી પુષ્કર સિંઘ ધામી મુખ્ય અતિથિ હતા.

- ✓ ITBP DG : એસ.એલ. દેશવાલે

7. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020 : સમાપન : તા. 8 ઓગસ્ટ 2021

ટોક્યો ઓલિમ્પિક એટ એ ગલાન્સ :

- ✓ વિશ્વભરના કુલ 11,090 રમતવીરો મેડલ 1,080
- ✓ સમાપનમાં ભારતીય ટીમના ધ્વજ વાહક તરીકે બ્રોન્ઝ મેડલ વિજેતા કુસ્તીબાજ બજરંગ પુનિયા
- ✓ સમાપનમાં મુખ્ય મહેમાન ટોક્યોના ગવર્નર યુરિકો કોઈકે અને IOCના અધ્યક્ષ થોમસ બાકે પેરિસના મેયર એની હિંડાલ્ગોને ઓલિમ્પિક ધ્વજ 2024ની સોંપણી કરી હતી

મેડલ	દેશ	ગોલ્ડ	સિલ્વર	બ્રોન્ઝ
113	અમેરિકા	39	41	33
88	ચીન	38	32	18
58	જાપાન	27	14	17
7	ભારત	1	2	4

મેડલ ટેલી :

ક્રમ	દેશ	ગોલ્ડ	સિલ્વર	બ્રોન્ઝ	કુલ
1	અમેરિકા	39	41	33	113
2	ચીન	38	32	18	88
3	જાપાન	27	14	17	58
4	બ્રિટેન	22	21	22	65
48	ભારત	01	02	04	07

- ✓ ભારત 48મા ક્રમે દેશ : 203 વિશેષ ટુકડી : 3

- ✓ ભારત એક ગોલ્ડ સહિત 7 મેડલ જીતી 48મા ક્રમે રહ્યું. આ 121 વર્ષનો સર્વશ્રેષ્ઠ દેખાવ છે.

- ✓ ભારત 41 વર્ષ પછી ટોપ 50મા છે.

- ✓ 1980ની મોસ્કો ઓલિમ્પિક્સમાં 23મા ક્રમે હતું. ત્યારપછી ક્યારેય ટોપ 50મા રહ્યું નથી.

- ✓ આગામી ઓલિમ્પિક 2024

- ✓ યજમાન : પેરિસ (ફ્રાંસ)

- ✓ જાપાનીઝ ભાષામાં ARIGATO એટલે વિશ્વના ખેલાડીઓનો આભાર

8. ઇન્ટરનેટ વિશ્વ અને તેનો વપરાશ

- ✓ ઇ-મેઈલ : એક મિનિટમાં દુનિયાભરમાં 18 કરોડ પર્સનલ અને ઓફિશિયલ ઇ-મેલ મોકલવામાં આવે છે. Gmail ઉપરાંત ઉપરાંત આઉટલૂક, યાહૂ અને એઓએલ પણ ઘણાં લોકપ્રિય છે.

- ✓ યૂટ્યૂબ : દુનિયાના સૌથી મોટા વીડિયો પ્લેટફોર્મ યૂટ્યૂબ પર દર મિનિટે 45 લાખ વીડિયો જોવાય છે. ગીતો સાંભળવા માટે પણ લોકો યૂટ્યૂબનો જ સૌથી વધુ ઉપયોગ કરે છે.

ફેસબુક :

- ✓ દર મિનિટે ફેસબુક પર 10 લાખ લોકો લોગઈન કરે છે. વિચારો, 60 સેકન્ડમાં આટલા બધાં લોગઈનને સંભાળવા માટે કેટલા મોટા સર્વરની જરૂર પડતી હશે!?

ઈન્સ્ટાગ્રામ :

- ✓ અહીં 1 મિનિટમાં અપલોડ થનારા ફોટાની સંખ્યા છે 3, 47,222! માત્ર ફોટો શેરિંગ માટેના આ લોકપ્રિય પ્લેટફોર્મને 2012માં ફેસબુકે ખરીદી લીધું હતું.

નેટફ્લિક્સ :

✓ અહીં દર 1 મિનિટે કુલ 6,94,444 કલાકના વીડિયો જોવાય છે. 2016માં ભારતમાં લોન્ચ થયા પછી નેટફ્લિક્સ દેશમાં ઝડપથી લોકપ્રિય થયું.

વોટ્સએપ :

✓ એક મિનિટમાં વોટ્સએપ પર 4.1 કરોડ મેસેજ મોકલવામાં આવે છે. સૌથી વ્યસ્ત સમય નવા વર્ષની સાંજનો હોય છે જ્યારે આખી દુનિયા એકબીજાને હેપી ન્યૂ યર કહેવા માંગતી હોય છે.

ગૂગલ :

✓ આ સર્ચ જાયન્ટ આગળ દુનિયાનું બીજું કોઈ સર્ચ એન્જિન ક્યારેય ટકી શક્યું નથી. ગૂગલ પર દર મિનિટે 38 લાખ સર્ચ થાય છે અને છતાં તેનું સર્વર ક્રેશ નથી થતું.

ટ્વિટર :

✓ એક મિનિટમાં અહીં 87,500 ટ્વિટ થાય છે. ફેસબુકની તુલનાએ ભારતમાં તેને ઓછી સફળ ગણવામાં આવે છે પરંતુ સામાજિક મુદ્દાઓ પર ટ્વિટરના હેશટેગ આજે પણ તેને લોકપ્રિય બનાવે છે

એપ સ્ટોર :

✓ ગૂગલ પ્લે અને એપલ પ્લે સ્ટોરની મળીને દર 1 મિનિટે 3.90 લાખ એપ ડાઉનલોડ થાય છે. અહીં ગીતો સાંભળવાથી લઈને રેસિપી અને ખરીદી કરવા સુધીની દરેક બાબત માટેની એપ ઉપલબ્ધ

ઓનલાઈન શોપિંગ :

✓ દર મિનિટે ઈન્ટરનેટની દુનિયામાં શોપિંગ પાછળ અંદાજે 10 લાખ ડોલર ખર્ચ કરવામાં આવે છે. અમેરિકામાં એમેઝોન પછી ઈબે અને વોલમાર્ટ સૌથી મોટી ઓનલાઈન શોપિંગ કંપનીઓ છે.

9. દિન વિશેષ : 08 ઓગસ્ટ

1942 અંગ્રેજો ભારત છોડો આંદોલનનો પ્રારંભ

✓ સ્થાન : મુંબઈ 79મી વર્ષગાંઠ : 8 ઓગસ્ટ-2021
સમગ્ર ઐતિહાસિક ઘટના :

✓ ભારતની આઝાદીના સંગ્રામનો ઇતિહાસ વિશ્વ ફલક પર એક સીમાચિહ્ન છે અને એમાં 'અંગ્રેજો ભારત છોડો' એ આખરી એલાન સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામનું ચરમબિંદુ હતું.

✓ 8 ઓગસ્ટ 1942 એટલે આઝાદી પ્રાપ્ત કરવાનો સર્વમાન્ય પ્રજાકીય જંગ.

✓ ગાંધીજી પ્રેરિત 'કરોંગે યા મરોંગે' Do or Dieનો રાષ્ટ્રવ્યાપી આઝાદી માટેનો જનસંકલ્પ.

✓ 1942ની 8મી ઓગસ્ટે મુંબઈમાં અખિલ ભારતીય કોંગ્રેસનું અધિવેશન મળ્યું હતું.

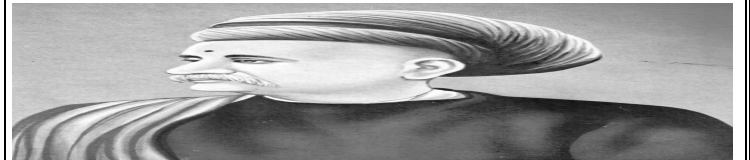
✓ ગાંધીજીના પ્રભાવશાળી પ્રવચન પછી પં. જવાહરલાલ નહેરુએ 'અંગ્રેજો ભારત છોડો'નો ઠરાવ રજૂ કર્યો હતો. તેને સરદાર પટેલે સમર્થન આપ્યું હતું.

✓ ગાંધીજીએ સમાપન સંદેશમાં કહ્યું હતું. "આ મંત્ર તમારા હૈયામાં કડારી લો. સહુના શ્વાસ શ્વાસમાં એ મંત્ર રણકવો જોઈએ. 'કરો યા મરો' આપણે કાં તો આ સંઘર્ષમાં સ્વતંત્ર થઈશું યા મોતને ભેટીશું."

✓ ગાંધીજીએ જંગ એલાનના આખરી શબ્દોમાં રણટંકાર કરતા કહ્યું હતું. "અંગ્રેજો તમે ભારત છોડો. ગમે તેને સત્તા સોંપીને ચાલી જાઓ... હું તો કહું છું કે અરે ચોર ડાકુને સોંપીને જાઓને ? અમે પછી આપસ આપસનું જોઈ લઈશું. પણ હિન્દીને સત્તા સોંપો. તમે અંગ્રેજો હટ જાવ. નહીં તો પછી તમારી સાથે લડવે જ છૂટકો છે."

10. જન્મ દિન વિશેષ : 8 ઓગસ્ટ

ગુજરાતી નાટકના પ્રણેતા : રણછોડરામ ઉદયરામ દવે

જન્મ : 8 ઓગસ્ટ 1837 અવસાન : 9 એપ્રિલ-1923

✓ ખેડાના મહુધા ગામે જન્મેલા રણછોડરામ મહુધા,નડિયાદ અને અમદાવાદમાં ભણ્યા હતા

✓ 1884માં તેઓને કચ્છ તરફથી હજુર આસિસ્ટન્ટ અને પછી પ્રધાનનું માનભર્યું પદ મળ્યું હતું.

✓ વ્યવસાયી પ્રવૃત્તિની સાથે તેઓ નાટ્યલેખક તરીકે પ્રસ્થાપિત થયા હતા.

✓ ગુજરાતી નાટકને અશુદ્ધિઓ અને અશ્લીલતામાંથી બહાર કાઢવાનું શ્રેય રણછોડરામને જાય છે.

✓ જયકુમારી વિજયનાટક, લલિતા દુઃખ દર્શક નાટક, તારામતી સ્વયંવર, હરિશ્ચંદ્ર, નળ દમયંતી નાટક, વંઠલ

વિરહાના કુંડા કૃત્યો, રણ પિંગળ, નાટ્ય પ્રકાશ વગેરે તેમની નાટક, નિબંધ અને પિંગળને લગતી કૃતિઓ છે.

- ✓ ફોર્બ્સ કૃત રાસમાળા, માલવિકાગ્નિમિત્ર, વિક્રમોવર્ષિયમના અનુવાદ માટે પણ તેઓ જાણીતા છે.
- ✓ 1912માં રણછોડરામ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના પ્રમુખ બન્યાં હતાં.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (08-08-2021)

1. મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાનો શહેરી જનસુખાકારી દિવસ ક્યારે-ક્યા ઉજવાયો - તા. 8 ઓગસ્ટ તથા અમદાવાદ
2. મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી દ્વારા નાગરિકોને ઘેરબેઠા શહેરી સુખાકારી સુવિધા માટે કઈ એપ લોન્ચ કરાઈ - ઈ-નગર
3. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના ક્યા અભિયાન અંતર્ગત મિયાવાકી પદ્ધતિથી એક જ સ્થળે 65 હજાર વૃક્ષારોપણ કરાયું - મિશન મિલિયન અભિયાન
4. ગુજરાતમાં ઈન્ડસ્ટ્રીયલ પોલિસી અન્વયે મંજૂર કરાયેલા ઈન્ડસ્ટ્રીયલ પાર્ક જે સત્તામંડળમાં સમાવિષ્ટ હોય તેવા પાર્કની હવેથી 40 ટકાને બદલે કેટલા ટકા કપાત કરાશે - 25
5. ભારત સરકાર દ્વારા રમતને પ્રોત્સાહન આપવા દેશભરમાં કેટલા ખેલો ઇન્ડિયા કેન્દ્ર સ્થાપિત કરાશે - 1,000
6. ભારત સરકારના આરોગ્ય મંત્રાલય દ્વારા કોરોના રસીકરણને પ્રોત્સાહન આપી વોટ્સએપ પર પ્રમાણપત્ર મેળવવા માટે કયો હેલ્પ ડેસ્ક નંબર શરૂ કરાયો - +91 9013151515
7. કઈ યોજના અંતર્ગત તા. 9 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે ભારતના 9.50 કરોડ કિસાન પરિવારોના બેંક ખાતામાં રૂ.2,000 લેખે કુલ રૂ.

19,000 કરોડ જમા કરાવાયા - PM કિસાન સન્માન નિધિ યોજના

8. PM કિસાન સન્માન નિધિ યોજના ઓગસ્ટ 2021માં કુલ કેટલામો હપ્તો ચૂકવાયો - 09
9. કૃષિ માળખા ભંડોળ હેઠળ રૂ.1 લાખ કરોડના કૃષિ માળખા ભંડોળની જોગવાઈ, જેની હેઠળ રૂ.2 કરોડ સુધીના ઋણ પર સરકારી ગેરંટી અને વ્યાજમાં કેટલા ટકાની છૂટ અપાઈ - 3 ટકા
10. ઓગસ્ટ 2021માં ક્યા અર્ધ લશ્કરી દળમાં સૌપ્રથમ મહિલા અધિકારીઓનું સરહદ પર પોસ્ટિંગ કરાયું - ITBP
11. ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ ITBPના DGનું નામ જણાવો - એસ.એલ. દેશવાલે
12. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020ના સમાપન સમારોહમાં ભારતીય ટીમના ધ્વજ વાહકનું નામ જણાવો - બ્રોન્ઝ મેડલ વિજેતા કુસ્તીબાજ બજરંગ પુનિયા
13. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020ની મેડલ ટેલીમાં સૌથી વધુ ગોલ્ડ મેળવનારા એક થી ચાર દેશ અને ભારતનો ક્રમ જણાવો - (1) અમેરિકા-39, (2) ચીન-38, (3) જાપાન-27, (4) બ્રિટન-22 તથા ભારતનો ક્રમ-48 અને 01
14. આગામી ઓલિમ્પિક ક્યાં-ક્યારે યોજાશે - પેરિસ (ફ્રાંસ) તથા વર્ષ 2024
15. "અંગ્રેજો ભારત છોડો આંદોલન"નો પ્રારંભ ભારતમાં ક્યારે થયો હતો - 8 ઓગસ્ટ 1942
16. "અંગ્રેજો ભારત છોડો આંદોલન"નો પ્રારંભ ભારતમાં ક્યાંથી થયો હતો - મુંબઈ
17. ગુજરાતી નાટકના પ્રણેતા તરીકે કોણ ઓળખાય છે - રણછોડરામ ઉદયરામ દવે
18. ગુજરાતી નાટકના પ્રણેતા રણછોડરામ ઉદયરામ દવેનો જન્મ દિવસ જણાવો - 08 ઓગસ્ટ 1837

DATE : 09-08-2021

1. વિશ્વ આદિવાસી દિવસ : 9 ઓગસ્ટ, 2021 : રાજ્યકક્ષાની

ઉજવણી-રાજપીપળા, નર્મદા

- ✓ વિશ્વ આદિવાસી દિવસ નિમિત્તે ગુજરાતના આદિજાતિ વિસ્તારોના 53 તાલુકાઓમાં વિવિધ વિકાસલક્ષી કાર્યક્રમો યોજાયા.

વિવિધ વિકાસ કામો :

- ✓ વન બંધુ કલ્યાણ યોજના ફેઝ-2 અંતર્ગત આગામી પાંચ વર્ષમાં રૂ.1 લાખ કરોડના ખર્ચે આદિજાતિ વિસ્તારના વિકાસ કામો હાથ ધરાશે
- ✓ વનબંધુ કલ્યાણ યોજના અંતર્ગત આદિજાતિ વિસ્તારોના સર્વાંગી વિકાસ માટે છેલ્લાં 5 વર્ષમાં ગુજરાત સરકારે રૂ.60,000 કરોડ ખર્ચ્યાં.

- ✓ નર્મદાના રાજપીપળા ખાતે મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના વરદ હસ્તે રૂ. 341 કરોડના ખર્ચે 39 એકર વિસ્તારમાં બિરસા મુંડા ટ્રાઈબલ યુનિવર્સિટી ભવનનું ખાતમુહૂર્ત
  - ✓ આ દિવસે અંદાજિત રૂ.1222 કરોડના ખર્ચે 70 કામોના ખાતમુહૂર્ત અને અંદાજિત રૂ.487 કરોડના ખર્ચે 199 કામોના લોકાર્પણ
  - ✓ 5 લાખ આદિજાતિના વિદ્યાર્થીઓને પ્રિ-મેટ્રિક શિષ્યવૃત્તિ યોજના હેઠળ રૂ 80 કરોડના લાભો આપવામાં આવ્યા
  - ✓ રૂ. 4500 કરોડના ખર્ચે કુલ 2,49,125 હેક્ટર આદિજાતિ વિસ્તારમાં સિંચાઈ
  - ✓ રૂ. 2000 કરોડના ખર્ચે આદિજાતિ વિસ્તારોમાં 5 લાખ ઘરોને નળ જોડાણ
  - ✓ 12838 કિ.મી. લંબાઈના 4515 રસ્તાઓનું નિર્માણ
  - ✓ રૂ. 2500 કરોડના ખર્ચે આદિજાતિ વિસ્તારોમાં 122 સબસ્ટેશનની સ્થાપના અને 71,000 ઘરોને વીજ જોડાણ
  - ✓ વન અધિકાર અધિનિયમ હેઠળ કુલ 13,978 દાવાઓ મંજૂર કરી 46,523 હેક્ટર જમીનના હક્કો મંજૂર કરાયા
  - ✓ નર્મદા જિલ્લા ખાતે રૂ 103 કરોડના ખર્ચે આદિવાસી સ્વાતંત્ર્ય સેનાનીઓનું રાષ્ટ્રીય સંગ્રહાલય નિર્માણ પામશે
  - ✓ અદ્યતન સુવિધાયુક્ત 838 રેસિડેન્શિયલ શાળાઓ દ્વારા રૂ.2744 કરોડના ખર્ચે પ્રતિવર્ષ 1,36,438 આદિજાતિ વિદ્યાર્થીઓને રહેવા-જમવાની સુવિધા સાથે વિનામૂલ્યે શિક્ષણ
  - ✓ રૂ.454 કરોડના ખર્ચે આદિજાતિ વિદ્યાર્થીઓ માટે 25 નિવાસી શાળાઓનું બાંધકામ કરવામાં આવ્યું તથા આદિજાતિ વિદ્યાર્થીઓ માટે 48 નવી નિવાસી શાળાઓ શરૂ કરવામાં આવી
  - ✓ 43 લાખ આદિજાતિ બાળકોને રૂ. 538 કરોડના ખર્ચે દૂધ સંજોવની યોજનાનો લાભ
  - ✓ રૂ. 440 કરોડના ખર્ચે 35,000 આવાસોનું નિર્માણ
  - ✓ પાંચ લાખથી વધુ આદિજાતિ ખેડૂતોને રૂ.165 કરોડના ખર્ચે બિયારણ અને ખાતરની કિટ સહ કૃષિલક્ષી તાલીમના લાભો
  - ✓ આદિજાતિ વિકાસ મંત્રી: શ્રી ગણપતસિંહ વસાવા
- 2. ભારત સરકાર : લોકસભામાં OBC લિસ્ટમાં સુધારા માટે રાજ્યોને અધિકાર આપતું 127મું બંધારણીય સુધારા બિલ પાસ (બંધારણ)**
- ✓ આગામી સમયમાં આ બિલ રાજ્યસભામાં રજૂ કરાશે
  - ✓ ઓબીસી બીલ એ 127મું સંવિધાન સંશોધન છે જેને આર્ટીકલ 342 (એ) હેઠળ લાગુ કરવામાં આવશે કે જેથી

- રાજ્ય સરકારોને એવો અધિકાર રહેશે કે તેઓ તેમના હિસાબથી ઓબીસી સમુદાયની યાદી તૈયાર કરી શકશે.
- ✓ સંશોધિત બિલ પસાર થવાના પગલે રાજ્યોએ હવે આ માટે કેન્દ્ર પર આધારિત રહેવું નહીં પડે.
- સુપ્રીમ કોર્ટે શું કહ્યું હતું ? :**
- ✓ સુપ્રીમ કોર્ટે એવો ચુકાદો આપ્યો હતો કે રાજ્યો તેમની જાતે કોઈ જાતિને OBCનાં લિસ્ટમાં સામેલ કરી શકે નહીં. તેઓ કોઈ જાતિને લિસ્ટમાં ઉમેરવા ફક્ત કેન્દ્ર સરકારને ભલામણ કરી શકશે.
- કેન્દ્ર શા માટે આ બિલ લાવ્યું ?**
- ✓ મરાઠા અનામત આંદોલનના સંદર્ભમાં તા. 5 મે 2021ના રોજ સુપ્રીમ કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો કે ઓબીસી લિસ્ટ તૈયાર કરવાનો કે તેમાં સુધારાવધારા કરવાનો ફક્ત કેન્દ્ર સરકારને જ અધિકાર છે.
  - ✓ કેન્દ્ર સરકાર અનામત જેવા મુદ્દે કોઈ જોખમ લેવા માગતી નથી તેથી. હવે આ બિલ પાસ કરીને કેન્દ્ર સરકાર રાજ્યોને OBC લિસ્ટમાં સુધારા કરવાના અધિકાર આપી રહી છે.
- બિલ પાસ થયાં પછી શું ? :**
- ✓ બિલ પાસ થયા પછી ગુજરાતમાં પટેલ, કર્ણાટકમાં લિંગાયત, હરિયાણામાં જાટ અને મહારાષ્ટ્રમાં મરાઠાઓને OBC લિસ્ટમાં સામેલ કરીને અનામત આપવાનો માર્ગ ખુલ્લો થશે.
  - ✓ આ બિલને કારણે કોન્સ્ટિટ્યૂશન (શિડ્યુલ ટ્રાઈબ્સ) ઓર્ડર (એમન્ડમેન્ટ) બિલ 2021માં 1950નાં આદેશને સુધારવામાં આવ્યો છે જેને કારણે રાજ્યો OBCમાં સુધારા કરીને આ જાતિના લોકોને અલગ તારવી શકશે.
  - ✓ 1950માં બંધારણીય સુધારો કરીને રાજ્યો પાસેથી આ સત્તા પાછી લઈ લેવામાં આવી હતી
  - ✓ "છેલ્લા ઘણા દિવસથી સંસદનાં બંને ગૃહમાં હંગામો મચાવતા વિરોધપક્ષોએ પણ આ મુદ્દે સરકારે રજૂ કરેલા બિલને ટેકો આપ્યો હતો. આ સુધારા બિલ પાસ થયા પછી રાજ્યોને OBC લિસ્ટમાં તેમની મરજીથી OBC જાતિના લોકોને ઉમેરવાનો અધિકાર મળશે. લોકસભા બિલ પાસ થયા પછી તેને રાજ્યસભામાં રજૂ કરાશે અને તે પછી રાષ્ટ્રપતિની સહી માટે મોકલાશે. પેગાસસ મુદ્દે ચર્ચા કરવા વિપક્ષોએ સોમવારે પણ લોકસભામાં હંગામો મચાવ્યો હતો અને અધ્યક્ષની ખુરશી સુધી જઈને સૂત્રો પોકાર્યા હતા. આ વચ્ચે ત્રણ મહત્ત્વનાં બિલ પાસ કરાયાં હતાં.

- ✓ OBC : અધર બેકવર્ડ ક્લાસ (અન્ય પછાત વર્ગ)
- ✓ કેન્દ્રીય સામાજિક ન્યાય અને ઐધિકારીતા મંત્રી : ડો. વિરેન્દ્રકુમાર

3. કૃષિ નિકાસ ક્ષેત્રે ભારત : ભારત પ્રથમવાર કૃષિ નિકાસ ક્ષેત્રે વિશ્વના ટોપ-10 દેશોમાં સામેલ

4. રાષ્ટ્રીય ખાદ્ય તેલ મિશન : વડાપ્રધાન મોદી દ્વારા લોન્ચ કરાયું મિશન વિશે :

- ✓ રાષ્ટ્રીય ખાદ્યતેલ મિશન પર રૂ. 11,000 કરોડથી વધુની રકમ ખર્ચ કરાશે
- ✓ પામ તેલની ખેતીનું વિતરણ કરાશે
- ✓ અહેવાલમાં ડૂમ્સડેની ખતરનાક આગાહી : આખા વિશ્વના તાપમાનમાં વર્ષ 2040 સુધીમાં 1.5 ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થશે

મહત્વનાં તારણો :

- ✓ ઝલોબલ વોર્મિંગ અને ક્લાઈમેટ ચેન્જ અંગે સંયુક્ત રાષ્ટ્રએ જાહેર કરેલો ઇન્ટર ગવર્નમેન્ટલ પેનલ ઓન ક્લાઈમેટ ચેન્જ (IPCC)નો રિપોર્ટ આખા વિશ્વ અને પૃથ્વી માટે ખતરનાક આગાહી કરી રહ્યો છે.
- ✓ વૈજ્ઞાનિકોએ ચેતવણી ઉચ્ચારી છે કે ઝલોબલ વોર્મિંગને અંકુશમાં રાખવા વિશ્વનાં અનેક દેશો નિષ્ફળ જતા 2040 સુધીમાં વિશ્વનાં તાપમાનમાં 1.5 ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થશે.
- ✓ પૃથ્વી એક તપતા ગોળામાં ફેરવાઈ જશે. આખી દુનિયામાં ગરમીમાં વધારો થશે. તાપમાન અને પૃથ્વીનાં વાતાવરણમાં આ બધાં ફેરફારો 2030થી 2052 વચ્ચે થવાના હતા પણ તે હવે એક દાયકા વહેલા એટલે કે 2040 સુધીમાં પૃથ્વીને એક ઘગઘગતો ગોળો બનાવી દેશે.
- ✓ 2100ની સાલ સુધીમાં આખા વિશ્વનાં તાપમાનમાં 2 ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થશે.
- ✓ 66 દેશનાં 234 વૈજ્ઞાનિકોનાં તારણો પરથી આ રિપોર્ટ તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે.

UNનો વિસ્ફોટક રિપોર્ટ :

- ✓ યુએનનો રિપોર્ટ આખી દુનિયા પર આવનારા ખતરનાક હીટ વેલ્ડ, જંગલોમાં ભીષણ અને વિનાશક આગ, ભયાનક અને તબાહી મચાવનારા પૂરની આગાહી કરી રહ્યો છે.
- ✓ 'કોડ રેડ ફોર હ્યુમનિટી' સમાન આ રિપોર્ટ અનેક દેશોમાં ભારે વિનાશ વેરશે અને માનવજાત માટે ભરપાઈ કરી ન શકાય તેવું નુકસાન કરશે.
- ✓ માનવજાતને ન ગમે તેવું કડવું સત્ય એ છે કે માનવી દ્વારા જ આ માનવસિંજત આફતો સર્જવામાં આવી છે જેમાં ઝલોબલ વોર્મિંગ અને ક્લાઈમેટ ચેન્જ તેમજ નિરંકુશ કાર્બન ઉત્સર્જનને કારણે પૃથ્વીનું તાપમાન, દરિયાનું પાણી અને જમીન ગરમ થઈ રહ્યા છે.
- ✓ જેને કારણે આ સદીનાં અંત સુધીમાં અનેક દેશોમાં વારંવાર હીટ વેવની ઘટનાઓ બનશે અને ભીષણ ગરમીમાં લોકો શેકાશે. દરિયામાં પાણીની સપાટીમાં 2 મીટરનો વધારો થશે જેને કારણે અનેક શહેરો દરિયામાં ગરકાવ થઈને ડૂબી જશે.
- ✓ ક્યાંક ભીષણ દુષ્કાળને કારણે લોકો ટપોટપ મરશે. 2050 પહેલાં આર્કટિક સપ્ટેમ્બરમાં એક વખત આઈસ ફ્રી થશે.
- ✓ આ બધી પ્રતિકુળતાઓ વચ્ચે હજી કેટલાક વૈજ્ઞાનિકોને એવી આશા છે કે જો લોકો ગ્રીનહાઉસ ગેસનાં ઉત્સર્જનને નિયંત્રણમાં રાખે તો વધી રહેતા તાપમાનને સ્થિર કરી શકાશે.

UNનાં રિપોર્ટનાં ખતરનાક તારણો :

- ✓ માનવીય પ્રવૃત્તિને કારણે તાપમાન અને વાતાવરણ તેમજ દરિયો અને જમીન ઝડપથી ગરમ થઈ રહ્યા છે.
- ✓ છેલ્લા 2000 વર્ષમાં કલ્પના ન કરી હોય તે ઝડપે અને ગંભીર રીતે પૃથ્વીનું વાતાવરણ ગરમ થઈ રહ્યું છે.
- ✓ છેલ્લા 3 મિલિયન વર્ષમાં પહેલીવાર વાતાવરણમાં કાર્બન ડાયોક્સાઇડનું પ્રમાણ વધ્યું
- ✓ વાતાવરણમાં મિથેન ગેસનું પ્રમાણ 8 લાખ વર્ષમાં પહેલીવાર વધ્યું છે.
- ✓ ગ્રીનહાઉસ ગેસમાં વધારો થવાથી હજારો વર્ષ પછી વાતાવરણ અને તાપમાનમાં ફેરફારો થઈ રહ્યા છે.
- ✓ વિશ્વનાં સરેરાશ તાપમાનમાં 1.1 ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થયો છે. આ માટે વધુ કાર્બન ઉત્સર્જન, જંગલોનો નાશ અને ફોસિલ ફ્યૂઅલનો વધેલો વપરાશ જવાબદાર છે.
- ✓ ઝલોબલ વોર્મિંગ અંગે માનવીની બેદરકારીને કારણે તાપમાન વધતા ભીષણ ગરમી, ભારે પૂર, દુષ્કાળ અને વાવાઝોડા વધી રહ્યા છે.

- ✓ ઝ્વેશિયર ઓગળવા, સી આઇસમાં ઘટાડો થવા, સમુદ્ર ગરમ થવા માટે તેમજ દરિયાની સપાટી વધવા માટે માનવી જ જવાબદાર.
- ✓ આવતા 20 વર્ષમાં પૃથ્વીનાં તાપમાનમાં 1.5 ડિગ્રી સેલ્શિયસનો વધારો થશે.
- ✓ કાર્બન ઉત્સર્જન અને મિથેન ગેસમાં ઘટાડો સ્થિતિ સુધારીને તાપમાનમાં સ્થિરતા લાવી શકે.

UNનાં IPCC રિપોર્ટમાં ભારત માટે તબાહીનાં તારણો :

- ✓ ભારતમાં ચમોલી જેવી ઘટનાઓ તબાહી મચાવશે
- ✓ તૌકતે જેવા વિનાશક વાવાઝોડા વિનાશ વેરશે
- ✓ દક્ષિણ ભારતમાં ભારે વરસાદ અને પૂર વિનાશક પુરવાર થશે
- ✓ દરિયામાં પાણીની સપાટી વધતા ભારતનાં કેટલાક શહેરો ડૂબી જશે
- ✓ હિમાલયનાં ઝ્વેશિયરોમાં બરફ ઓગળશે
- ✓ દરિયાનાં પાણીમાં 50 સે.મીનો વધારો થશે તો ચેન્નઈ, કોચી, કોલકાતા, મુંબઈ, સુરત અને વિશાખાપટ્ટનમમાં 28.6 મિલિયન લોકો પૂરમાં ફસાશે. આને કારણે 4 ટ્રિલિયન ડોલર જેટલી સંપત્તિને નુકસાન થશે.
- ✓ દરિયાની સપાટીથી નીચેનાં વિસ્તારોમાં પાણીની સપાટી 1 મીટર વધશે.

1970થી પૃથ્વીના તાપમાનમાં સતત અને ઝડપી વધારો

- ✓ પૃથ્વીનાં તાપમાનમાં 1970થી સતત અને ઝડપી વધારો થઈ રહ્યો છે જેને કારણે હીટ વેવ, વાઇલ્ડફાયર અને પૂર જેવી કુદરતી આફતો સર્જાઈ રહી છે. યુરોપનાં દેશોમાં વિનાશક પૂર આવ્યા છે. અમેરિકા અને કેનેડામાં અસહ્ય હીટ વેવમાં લોકો શેકાઈ રહ્યા છે. ચીનનાં હેનાના પ્રાંતમાં આવેલા વિનાશક પૂરમાં ૧૩ મિલિયન લોકો ઘરવિહોણા થઈ ગયા છે. ગ્રીસ અને તુર્કીમાં જંગલોની આગ હજારો એકર જમીન અને શહેરોને ભસ્મિભૂત કરી રહી છે.
- ✓ IPCC : ઇન્ટર ગવર્નમેન્ટલ પેનલ ઓન ક્લાઇમેટ ચેન્જ
- ✓ UN : યુનાઇટેડ નેશન

6. UNSC : ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના

અધ્યક્ષસ્થાને UNSCની ઉચ્ચ કક્ષાની બેઠક યોજાઈ

- ✓ મુખ્ય વિષય : દરિયાઈ કાઇમ અને દરિયાઈ સુરક્ષા

- ✓ UNSCની ઓપન ડિબેટમાં રશિયાના પ્રમુખ શ્રી પુતિનની ઉપસ્થિતિ

ભારત એક મહિના માટે અધ્યક્ષ :

- ✓ ભારત આ વર્ષે ઓગસ્ટ મહિના માટે UNSCનું અધ્યક્ષ પદ સંભાળ્યું. UNSCમાં ફક્ત પાંચ કાયમી સભ્યો છે જેમાં અમેરિકા, ચીન, બ્રિટન, રશિયા અને ફ્રાન્સનો સમાવેશ થાય છે. હાલ ભારત બે વર્ષ માટે UNSCનું હંગામી સભ્ય.

મોદીએ પાંચ સિદ્ધાંતો સભ્ય દેશો સમક્ષ મૂક્યા :

- ✓ મોદીએ એન્હેન્સિંગ મેરિટાઈમ સિક્યુરિટી - અ કેસ ફોર ઇન્ટરનેશનલ કોઓપરેશન વિષય પર સંબોધન કરીને સભ્ય દેશો સમક્ષ પાંચ સિદ્ધાંતો રજૂ કર્યા
- ✓ માન્ય દરિયાઈ વેપાર આડેનાં અવરોધો હટાવવા જોઈએ. દરિયાઈ વેપાર અવરોધ મુક્ત હોવો જોઈએ, ભારતમાં સદીઓથી આવો મુક્ત વેપાર ચાલી રહ્યો છે. લોથલ બંદરથી ભૂતકાળમાં થયેલો વેપાર તેનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે.
- ✓ દરિયાઈ વિવાદોનો શાંતિપૂર્ણ અને આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા મુજબ ઉકેલ લાવવો જોઈએ.
- ✓ કુદરતી આપત્તિઓ અને દરિયાઈ ખતરાઓનો સાથે મળીને સામનો કરવો જોઈએ.
- ✓ દરિયાઈ પર્યાવરણ અને સંસાધનોનું જતન કરવું જોઈએ.
- ✓ સૌએ સાથે મળીને જવાબદારીપૂર્વક દરિયાઈ કનેક્ટિવિટીને પ્રોત્સાહન આપવું જોઈએ.

7. લ્યુપિટ વાવાઝોડું : પ્રભાવિત દેશ-જાપાન

- ✓ વિસ્તાર : જાપાનના દક્ષિણ-પશ્ચિમના મુખ્ય ટાપુ ક્યુશુ વધુ પ્રભાવિત

8. જાપાન : ટોક્યો ઓલિમ્પિકના તમામ મેડલ જાપાને ઇ-વેસ્ટમાંથી તૈયાર કર્યા

વિગત : ઓલિમ્પિક આયોજક સમિતિએ અનોખો અભિગમ અપનાવતા તેઓએ 2017માં ઓલિમ્પિકની તૈયારીને ઓપ આપવાની શરૂઆત કરી ત્યારથી ઠરાવ પસાર કરેલો કે પર્યાવરણ પરત્વે જાગ્રતિ આવે તેમજ વૈકલ્પિક સ્ત્રોત અને ઊર્જાનો મહત્તમ ઉપયોગ થાય તેમ ઓલિમ્પિક યોજવી.

વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ : 5000 ગોલ્ડ, સિલ્વર અને બ્રોન્ઝ મળીને મેડલ એનાયત થયા

- ✓ બધા જ મેડલ ઇ-વેસ્ટમાંથી બન્યા.
- ✓ 78985 ટન જેટલો ઇલેક્ટ્રોનિક્સ ગેજેટ્સનો ભંગાર એકત્રિત કરાયો
- ✓ 62 લાખ ભંગારમાં બગડી ગયેલા સેલફોન સામેલ હતા.

- ✓ 32 કિલો સોનું ભંગાર (ઇ-વેસ્ટ)ને પ્રોસેસ કર્યા પછી મળ્યું ઉપરાંત 3500 કિલો ચાંદી અને 2200 કિલો કાંસ્ય પેદા થઈ શક્યું

9. દિન વિશેષ : ઓગસ્ટ

આંતરરાષ્ટ્રીય આદિવાસી દિવસ/ વિશ્વ મૂળ નિવાસી દિવસ

આંતરરાષ્ટ્રીય આદિવાસી દિવસ

થીમ 2021 : "Leaving no one behind: Indigenous

peoples and the call for a new social contract"

માનગઢ ખાતે અંગ્રેજોએ જલિયાંવાલા બાગ જેવો જ હત્યાકાંડ

આચર્યો હતો :

- ✓ માનગઢ ખાતે 17 નવેમ્બર 1913ના રોજ આદિવાસીઓ ગોવિંદ ગુરુની આગેવાનીમાં માનગઢ ખાતે એકઠા થયા હતા. અંગ્રેજોના સૈનિકોએ તેમને ઘેરી લઈ 1500થી વધુ ભીલ આદિવાસીઓની હત્યા કરી નાખી હતી.

10. દિન વિશેષ : 9 ઓગસ્ટ 1942

- ✓ મહાત્મા ગાંધીની આગેવાનીમાં ભારત છોડો આંદોલનનો પ્રારંભ
- ✓ ગુજરાત કોલેજ-અમદાવાદના વિદ્યાર્થી શહીદ વિનોદ કિનારીવાલાની પુણ્યતિથિ

11. જન્મ દિન વિશેષ : 9 ઓગસ્ટ પૂર્વ મુખ્યમંત્રી : હિતેન્દ્ર દેસાઈ

જન્મ : 9 ઓગસ્ટ-1915 અવસાન : 12 સપ્ટેમ્બર-1993

- ✓ 42ના પહેલા શહીદ ઉમાકાંત કડિયા, નટવર્ય અમૃત જાની અને ઇતિહાસકાર હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રીની પુણ્યતિથિ.
- ✓ સ્વાતંત્ર્ય સૈનિક કુટુંબનો વારસો ધરાવતા અને સુરતમાં જન્મેલા હિતેન્દ્ર દેસાઈ વિદ્યાર્થીવસ્થામાં ચર્ચાસભાઓ, રમત ગમતમાં ઉત્સાહથી ભાગ લેતા હતા. સુરત, મુંબઈમાં ભણી વકીલ થયા.
- ✓ 1930માં દાંડીક્રુચ દરમિયાન અભ્યાસ પણ છોડ્યો હતો.
- ✓ હિતેન્દ્ર દેસાઈએ વ્યક્તિગત સત્યાગ્રહ અને 1942ના હિન્દ છોડો આંદોલનમાં ભાગ લઈ જેલવાસ ભોગવ્યો હતો.

- ✓ આઝાદી પછી તેઓ સુરત મ્યુ.કોર્પોરેશનના વાઈસ ચેરમેન બન્યા હતા.

- ✓ તેમની રાજકીય પ્રગતિનો ગ્રાફ વધતા 1957મા મુંબઈ ધારાસભાના સભ્યપદ સુધી અને ગુજરાતનું સ્વતંત્ર રાજ્ય બન્યા પછી વિધાનસભાના સભ્ય અને મંત્રીપદ સુધી વિકસ્યો હતો.

- ✓ હિતેન્દ્ર દેસાઈ 1965 થી 1971 સુધી ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી તરીકે.

- ✓ તેમના શાસનકાળ દરમિયાન ગુજરાતમાં મોટાપાયે ઔદ્યોગિકીકરણ, નવી યુનિવર્સિટીઓની સ્થાપના, મહાગુજરાતના શહીદોના શહીદ સ્મારકની રચના, રાજધાની ગાંધીનગરનો પાયો અને 1969માં અમદાવાદમાં થયેલા ભયંકર કોમી રમખાણો જેવી સારી નરસી ઘટનાઓ બની હતી.

- ✓ ગાંધીવાદી સંસ્કારો ધરાવતા અને ગુજરાતના રાજકારણમાં કેટલાક નવા ચીલાઓ પાડનાર હિતેન્દ્રભાઈ દેસાઈનું 12 સપ્ટેમ્બર 1993ના રોજ અવસાન થયું.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (09-08-2021)

- તા. 9 ઓગસ્ટ, 2021ના રોજ વિશ્વ આદિવાસી દિવસની મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી કાર્યક્રમ ક્યાં યોજાયો - રાજપીપળા, નર્મદા
- ગુજરાતમાં વન બંધુ કલ્યાણ યોજના ફેઝ-2 અંતર્ગત આગામી પાંચ વર્ષમાં કેટલા લાખ કરોડના ખર્ચે આદિજાતિ વિસ્તારના વિકાસ કામો હાથ ધરાશે - રૂ. 1 લાખ કરોડ
- મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના વરદ હસ્તે નર્મદાના રાજપીપળા ખાતે રૂ. 341 કરોડના ખર્ચે 39 એકર વિસ્તારમાં કઈ નવી યુનિવર્સિટી ભવનનું ખાતમુહૂર્ત કરાયું - બિરસા મુંડા દ્વાઈબલ
- ગુજરાતમાં રૂ 103 કરોડના ખર્ચે આદિવાસી સ્વાતંત્ર્ય સેનાનીઓનું રાષ્ટ્રીય સંગ્રહાલય ક્યાં નિર્માણ પામશે - નર્મદા જિલ્લા ખાતે
- તા. 9 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ લોકસભામાં OBC યાદીમાં સુધારા માટે રાજ્યોને અધિકાર આપતું કયું બંધારણીય સુધારા બિલ પસાર કરાયું - 127
- ઓબીસી બીલ એ 127મું સંવિધાન સંશોધન છે જેને કયા આર્ટિકલ હેઠળ લાગુ કરવામાં આવશે કે જેથી રાજ્ય સરકારોને એવો સ્પિધકાર રહેશે કે તેઓ તેમના હિસાબથી ઓબીસી સમુદાયની યાદી તૈયાર કરી શકશે - 342 (એ)
- કયા રાજ્યના કયા આંદોલનના સંદર્ભમાં તા. 5 મે 2021ના રોજ સુપ્રીમ કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો કે ઓબીસી

લિસ્ટ તૈયાર કરવાનો કે તેમાં સુધારાવધારા કરવાનો ફક્ત કેન્દ્ર સરકારને જ અધિકાર છે - મહારાષ્ટ્ર તથા મરાઠા અનામત આંદોલન

8. અગાઉ કયા વર્ષમાં બંધારણીય સુધારો કરીને રાજ્યો પાસેથી OBC યાદી તૈયાર કરવાની સત્તા પાછી લઈ લેવામાં આવી હતી - 1950
9. ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ ભારત પ્રથમવાર નિકાસના કયા ક્ષેત્રે વિશ્વના ટોપ-10 દેશોમાં સામેલ થયું - કૃષિ
10. તા. 9 ઓગસ્ટ, 2021ના રોજ રાષ્ટ્રીય ખાદ્ય તેલ મિશન કોના દ્વારા લોન્ચ કરાયું - વડાપ્રધાન મોદી
11. રાષ્ટ્રીય ખાદ્યતેલ મિશન પર કેન્દ્ર સરકાર કેટલા કરોડથી વધુની રકમ ખર્ચ કરશે - રૂ. 11,000 કરોડ
12. UN-IPCCનો ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને ક્લાયમેટ ચેન્જ અંગેના છઠ્ઠા અહેવાલ મુજબ આખા વિશ્વના તાપમાનમાં કયા વર્ષ સુધીમાં કેટલી ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થશે - વર્ષ 2040 તથા 1.5 ડિગ્રી
13. UN-IPCCનો ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને ક્લાયમેટ ચેન્જ અંગેના છઠ્ઠા અહેવાલ મુજબ 2100ની સાલ સુધીમાં આખા વિશ્વનાં તાપમાનમાં કેટલા ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થશે - 2 ડિગ્રી
14. UN-IPCCનો ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને ક્લાયમેટ ચેન્જ અંગેના છઠ્ઠા અહેવાલ મુજબ વિશ્વનાં સરેરાશ તાપમાનમાં કેટલી ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થયો છે - 1.1 ડિગ્રી
15. UN-IPCCનો ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને ક્લાયમેટ ચેન્જ અંગેના છઠ્ઠા અહેવાલ મુજબ આવતા 20 વર્ષમાં પૃથ્વીનાં તાપમાનમાં કેટલા ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થશે - 1.5 ડિગ્રી
16. IPCCનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - ઇન્ટર ગવર્નમેન્ટલ પેનલ ઓન ક્લાઇમેટ ચેન્જ

17. ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના અધ્યક્ષસ્થાને UNSCની ઉચ્ચ કક્ષાની પ્રથમ ઓનલાઇન બેઠક ક્યારે યોજાઈ - તા. 9 ઓગસ્ટ, 2021
18. ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના અધ્યક્ષસ્થાને યોજાયેલી UNSCની ઉચ્ચ કક્ષાની પ્રથમ ઓનલાઇન બેઠકનો મુખ્ય વિષય જણાવો - દરિયાઈ કાઇમ અને દરિયાઈ સુરક્ષા
19. ઓગસ્ટ, 2021માં લ્યુપિટ વાવાઝોડાએ કયા વિસ્તારને પ્રભાવિત કર્યું હતું - ક્યુશુ-જાપાન
20. ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020ના તમામ મેડલ જાપાને કયા વેસ્ટમાંથી તૈયાર કર્યા હતા - ઈ-વેસ્ટ
21. માનગઢ ખાતે ક્યારે આદિવાસીઓ ગોવિંદ ગુરુની આગેવાનીમાં એકત્રીત થયા હતા જેમના પર અંગ્રેજોએ ગોળીઓ છોડી હતી - તા. 17 નવેમ્બર 1913
22. મહાત્મા ગાંધીની આગેવાનીમાં ભારત છોડો આંદોલનનો પ્રારંભ ક્યારે થયો હતો - તા. 9 ઓગસ્ટ 1942
23. ગુજરાતના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી હિતેન્દ્ર દેસાઈનો જન્મ દિવસ જણાવો - 9 ઓગસ્ટ-1915
24. ગ્રંથપાલ દિન ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - 9 ઓગસ્ટ
25. પૂર્વ મુખ્યમંત્રી હિતેન્દ્ર દેસાઈએ કયા આંદોલનમાં ભાગ લઈ જેલવાસ ભોગવ્યો હતો - 1942ના હિન્દ છોડો આંદોલન
26. હિતેન્દ્ર દેસાઈ કયા સમયગાળા દરમિયાન ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી તરીકે રહ્યા હતા - 1965 થી 1971 સુધી
27. કયા મુખ્યમંત્રીના સમયકાળ દરમિયાન ગુજરાતના વર્તમાન પાટનગર ગાંધીનગરનો પાયો નંખાયો હતો - હિતેન્દ્ર દેસાઈ

DATE : 10-08-2021

1. વિશ્વ સિંહ દિવસ : ગુજરાતમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની અધ્યક્ષતામાં ગાંધીનગર ખાતે રાજ્યકક્ષાના વિશ્વ સિંહ દિવસની વચ્ચુંચલ ઉજવણી

2. આઝાદીનો અમૃત મહોત્સવ : 75 ભારત આગામી 15મી ઓગસ્ટે આઝાદીના 75મા વર્ષમાં પ્રવેશ કરશે ભારતની આઝાદીમાં બલીદાન આપનારા સ્વાતંત્ર્ય સેનાની શહીદોનો ટૂંકો પરિચય અને સાહસની એક ઝલક

- મંગલ પાંડે :
- ✓ આઝાદીનું મંગલાચરણ જ મંગલ પાંડેની લડતથી શરૂ થયું હતું.
  - ✓ બ્રિટિશ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપની દ્વારા કારતૂસ ઉપર ગાય અને ડુક્કરની ચરબી લગાવવામાં આવી હતી. 29 માર્ચ 1857ના દિવસે મંગલ પાંડેએ બળવો કર્યો અને 8 એપ્રિલે તેમને ફાંસી આપી દેવાઈ

રાણી લક્ષ્મીબાઈ :

- ✓ 1853માં રાણી લક્ષ્મીબાઈએ સ્વરાજ માટે અંગ્રેજો સામે તલવાર તાણી હતી
- ✓ માર્ચ 1858માં જ્યારે અંગ્રેજ સૈનિકોએ ઝાંસી ઉપર હુમલો કર્યો ત્યારે લક્ષ્મીબાઈએ કેસરિયા કર્યા હતા. તેમની સાથે 14,000 જેટલાં લોકો જોડાયા હતા. તેઓ 29 વર્ષની ઉંમરે શહીદ થઈ ગયા હતા.

બેગમ હઝરત મહાલ :

- ✓ 1857માં અવધના બેગમ હઝરત મહલના પતિ નવાબ વાજિદ અલી શાહ અંગ્રેજો સામે ઝીંક ઝીલી શક્યા નહીં અને અંગ્રેજોએ તેમને ભગાડી દીધાં. બેગમ હઝરત મહલે અવધનું શાસન સંભાળ્યું અને અંગ્રેજો સામે યુદ્ધ આરંભ્યું. તેમણે અંગ્રેજોને લખનઉથી ખદેડી કાઢ્યા.

રામસિંહ કુકા :

- ✓ રામસિંહ કુકા સૈનિક અને ધર્મગુરુ હતા. તેમણે અંગ્રેજો વિરુદ્ધ ચલાવેલી અસહકારની ચળવળ પંજાબમાં ખૂબ જ જાણીતી થઈ હતી. તેઓ કુકા આંદોલનના પ્રણેતા હતા.
- ✓ તેમણે 1800ની સદીમાં કુકા લોકોને જોડીને બ્રિટિશ સાહિત્ય સામગ્રી અને શિક્ષણનો વિરોધ કર્યો હતો.

ખુદીરામ બોઝ :

- ✓ 1889માં બંગાળી પરિવારમાં જન્મેલા ખુદીરામ માત્ર 19 વર્ષની ઉંમરે દેશ માટે શહીદ થઈ ગયા હતા.
- ✓ બંગાળના ભાગલા પાડવાની અંગ્રેજની નીતિથી રોષે ભરાયા ખુદીરામે ક્રાંતિકારી રસ્તો અપનાવ્યો હતો. 1908માં ખુદીરામને ઝડપી લેવાયા અને ફાંસી આપી દેવાઈ.

બાલ ગંગાધર ટિળક :

- ✓ 'સ્વરાજ મારો જન્મસિદ્ધ અધિકાર છે. અને હું તે મેળવીને રહીશ'નું સૂત્ર દેશભરમાં પ્રચલિત કરનાર બાળ ગંગાધર ટિળક ટોચના સ્વાતંત્ર્ય સેનાનીઓમાં સ્થાન ધરાવે છે.
- ✓ ભારતમાં હિન્દુત્વ અને આક્રમક વિરોધની શૈલીના પ્રણેતા તિલક અંતિમ શ્વાસ સુધી દેશ માટે લડતા રહ્યા હતા.

લાલા લજપતરાય :

- ✓ લાલા લજપતરાય સંપૂર્ણ રાજકીય સ્વતંત્રતાના હિમાયતી હતા અને આજીવન તેની માગણી કરતા રહ્યા હતા.
- ✓ સાયમન કમિશન ભારત આવ્યું ત્યારે તેના વિરોધની આગેવાની લાલા લજપતરાયે કરી હતી.
- ✓ આ દરમિયાન અંગ્રેજોએ લાઠીચાર્જ કર્યો જેમાં તેમનું નિધન થયું.

બિપિનચંદ્ર પાલ :

- ✓ લાલ, બાલ અને પાલની ત્રિપુટીની સ્તંભ સમાન બિપિનચંદ્ર પાલ પણ પત્રકાર અને સ્વાતંત્ર્ય સેનાની હતા.
- ✓ કદરવાદ અને ક્રાંતિકારી વિચારોની સામે તેઓ અસહકારને વધારે મહત્વ આપતા હતાં.
- ✓ 74 વર્ષના જીવન દરમિયાન સાહિત્ય થકી આઝાદીની ચળવળ ચાલુ રાખી.

દાદાભાઈ નવરોજી :

- ✓ એલ્ફિન્સ્ટન કોલેજમાં પ્રાધ્યાપક તરીકે કામ કરના દાદાભાઈ નવરોજીએ ઇંગ્લેન્ડમાં બ્રિટિશ રાજ દ્વારા ભારતીયો ઉપર થતાં અત્યાચારો સામે સૂર પોકાર્યા હતા.
- ✓ તેમના અથાક પ્રયાસને પરિણામે લંડનમાં જ બ્રિટિશ રાજનો મોટાપાયે વિરોધ શરૂ થયો.

રાસબિહારી બોઝ :

- ✓ ઇન્ડિયન નેશનલ આર્મીના ઓર્ગેનાઈઝર રાસ બિહારી બોઝ વેશપલટો કરવામાં પારંગત હતા. અનેક વખત બ્રિટિશ સૈન્યને હંફાવીને તેનો બચી ગયા હતા અને જાપાન જતા રહ્યા હતા.
- ✓ આઝાદી હાથવેંતમાં હતી. તેના બે વર્ષ પહેલાં 1945માં જાપાન ખાતે જ અવસાન થયું.

લાલા હરદયાળ :

- ✓ લાલા હરદયાળ ભારતીય સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના એ અગણી ક્રાંતિકારીઓમાં સ્થાન ધરાવે છે જેમણે વિદેશમાં વસતા ભારતીયોને દેશની આઝાદીની લડાઈમાં યોગદાન માટે પ્રેર્યા હતા.
- ✓ અમેરિકાના મહાનગર ફિલાડેલ્ફિયામાં તેમનું રહસ્યમય મોત થયું હતું.

મહાદેવ ગોવિંદ રાનડે :

- ✓ દેશના ટોચના સુધારાવાદીઓમાંના એક અને આઝાદીના લડવૈયા મહાદેવ ગોવિંદ રાનડેનો જન્મ 1842માં મહારાષ્ટ્રના નાસિકના બિપહાડમાં થયો હતો.
- ✓ તેઓ સુપ્રસિદ્ધ સ્વાતંત્ર્ય સેનાની ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે અને બાળ ગંગાધર ટિળકના મેન્ટર હતા.

અશ્ફાકઉલ્લા ખાન :

- ✓ વિદ્યાર્થીકાળમાં ગાંધીજીની અસહકારની ચળવળથી પ્રેરાઈને આઝાદીની લડતમાં જોડાનારા અશ્ફાકઉલ્લા ખાનને કાકોરી લૂંટ કેસમાં આતંકવાદી જાહેર કરાયા હતા. અને તેએ આ લૂંટમાં જોડાયેલા તમામને 1927માં ફાંસી આપી દીધી.

સુખદેવ :

- ✓ સુખદેવ પણ ભગતસિંહ અને રાજગુરુની જેમ ક્રાંતિમાં જ માનતા હતા. અંગ્રેજોને અહિંસાથી કાબુ નહીં કરી શકાય તેવું તેઓ દ્રઢપણે માનતા હતા.
- ✓ ભગતસિંહ અને રાજગુરુ સાથે જોડાઈને તેમણે એસેમ્બલીમાં બોમ્બ બ્લાસ્ટ કર્યો અને 22 વર્ષની વયે શહીદી વહોરી લીધી.

ચંદ્રશેખર આઝાદ :

- ✓ લાલા લજપતરાયને લાઠી મારનારા અંગ્રેજ પોલીસને ગોળી મારવી, કાકોરી ટ્રેન લૂંટ અને એસેમ્બલીમાં બોમ્બ બ્લાસ્ટ જેવી ક્રાંતિકારી ઘટના સાથે જોડાયેલા ચંદ્રશેખર આઝાદે 24 વર્ષની ઉંમરે અંગ્રેજોના હાથે પકડવાના બદલે. ગોળી મારીને મોત વહાલું કરી દીધું હતું.

ભગતસિંહ :

- ✓ ભારતની આઝાદીની ક્રાંતિના સૌથી વધુ પ્રેરક લડવૈયા તરીકે શહીદ ભગતસિંહનું નામ લેવાય છે. લાલા લજપતરાય ઉપર થયેલા લાઠીચાર્જ બાદ તેમણે સુખદેવ અને રાજગુરુની મદદથી સેન્ટ્રલ લેજિસ્લેટિવ એસેમ્બલીમાં બોમ્બ ફેંડ્યા અને માત્ર 23 વર્ષની વયે તેઓ ફાંસીએ ચડી ગયા.

શિવરામ રાજગુરુ :

- ✓ ભગતસિંહ સાથે જોડાઈને અંગ્રેજોના મનમાં અને કાનમાં ધાક પડનારા રાજગુરુ યુવા વયે જ દેશભક્તિના રંગે રંગાયેલા હતા. વર્ષ 1931માં માત્ર 22 વર્ષની ઉંમરે સેન્ટ્રલ એસેમ્બલીમાં બોમ્બ ફેંડીને ભગતસિંહ સાથે ધરપકડ વહોરી લીધી.

રામપ્રસાદ બિસ્મિલ :

- ✓ રામપ્રસાદ બિસ્મિલ ઐતિહાસીક કાકોરી ટ્રેન લૂંટમાં સામેલ હતા. જેમાં ચંદ્રશેખર આઝાદ સિવાય તેમના બધા સાથીઓની ધરપકડ કરી ફાંસી આપવામાં આવી હતી. અંગ્રેજોએ 19 ડિસેમ્બર, 1927ના રોજ આ ક્રાંતિકારીને ફાંસીના માંચડે લટકાવી દિધા હતા.

મોતીલાલ નહેરુ :

- ✓ સ્વાતંત્રતા સેનાની અને ભારતીય નેશનલ કોંગ્રેસના નેતા મોતીલાલ નહેરુ ભારતમાં પશ્ચિમી શિક્ષણ મેળવનાર પહેલા વ્યક્તિ હતા.
- ✓ ગાંધીજી સાથે મતભેદ સર્જતા તેઓ સ્વરાજ પાર્ટીમાં જોડાયા અને અસફળ રહેતા ફરી કોંગ્રેસમાં પરત ફર્યા હતા.

ચિત્તરંજન દાસ :

- ✓ 1890માં સ્નાતક થયા બાદ સિવિલ સર્વિસની પરીક્ષા આપવા લાંડન ગયેલા ચિત્તરંજન દાસ નિષ્ફળ ગયા અને ભારત પરત આવીને વકીલાત શરૂ કરી.
- ✓ ઓરોબિંદો ઘોષને બોમ્બ બ્લાસ્ટ કેસમાં બચાવ્યા બાદ તેઓ ખૂબ પ્રખ્યાત થયા અને સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ સાથે સક્રિય રીતે જોડાયા

અબ્દુલ ગફાર ખાન :

- ✓ “સરહદના ગાંધી” તરીકે ઓળખાતા અબ્દુલ ગફાર ખાન આઝાદીના પાયામાં મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે.
- ✓ પેશાવરમાં જન્મેલા અબ્દુલ ગફાર ખાને ઉત્તર પશ્ચિમી સરહદના સમુદાયને આઝાદીની લડત માટે પ્રોત્સાહિત કર્યા અને લડતમાં જોડ્યા હતા.

રામમનોહર લોહિયા :

- ✓ સામાજિક કાર્યકર્તા અને સમાજ સુધારક રામમનોહર લોહિયા ગાંધીજીથી પ્રભાવિત થઈને આઝાદીની ચળવળમાં જોડાયા હતા. સમાજમાં વિકાસ અને સુધારાની અપીલ કરી હતી.
- ✓ અંગ્રેજોના દમન વિરુદ્ધ વિકાસ કાર્યો આગળ વધારવા માટે આજીવન લડત ચલાવતા રહ્યાં હતા.

લક્ષ્મી સેહગલ :

- ✓ કેપ્ટન લક્ષ્મી સેહગલ સુભાષચંદ્ર બોઝની આઝાદ હિંદ ફોજની બહાદુર સિપાહી હતી. તેણે દેશની આઝાદી માટે બંદૂક ઉઠાવી હતી. બર્માના જંગલોમાં તે બ્રિટિશ ફોજ સામે સિંહણની જેમ લડી હતી.
- ✓ 23 જુલાઈ, 2012ના રોજ યુપીના કાનપુરમાં અંતિમ શ્વાસ લીધા હતા.

અબૂલ કલામ આઝાદ :

- ✓ મૌલાના અબૂલ કલામ આઝાદ ભારતીય સ્વતંત્રતા સંગ્રામના નેતા હોવાની સાથે પ્રખ્યાત લેખક, કવિ અને પત્રકાર પણ હતા.
- ✓ તેઓ હિંદુ-મુસ્લિમ એકતાના હિમાયતી હતા અને અલગ પાકિસ્તાન બનાવવાની વિરુદ્ધમાં હતા

જવાહરલાલ નહેરુ :

- ✓ જવાહરલાલ નહેરુ આઝાદીની ચળવળ દરમિયાન કરિશ્માઈ નેતા તરીકે ઊભરી આવ્યા હતા.
- ✓ સ્વતંત્ર ભારતના પહેલા વડાપ્રધાન તરીકે તેઓએ સાર્વભૌમત્વ, સમાજવાદ, બિનસાંપ્રદાયિકતા અને

લોકશાહીના સિક્કાંતોના આધારે મોડર્ન ઈન્ડિયાનો પાયો નાખ્યો હતો.

સુભાષચંદ્ર બોઝ :

- ✓ ઓડિશામાં 1897માં જન્મેલા સુભાષચંદ્ર બોઝે આઝાદ હિંદ ફ્રોન્ટની રચના કરી હતી.
- ✓ તુમ મુઝે ખૂન દો મેં તુમ્હે આઝાદી દૂંગાના નારા સાથે તેમણે અંગ્રેજો સામે હિંસક આંદોલન ચલાવ્યું હતું. ઘણા લોકો માને છે કે, તાઈપેઈમાં તેમનું નિધન થયું જ્યારે ઘણા માને છે કે તેઓ હજી જીવે છે.

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ :

- ✓ ભારતના લોખંડી પુરુષ વલ્લભભાઈ પટેલ સાચા અર્થમાં સરદાર હતા.
- ✓ તેમણે આઝાદીની સાથે સાથે આઝાદ ભારતના ઘડતરમાં મહત્ત્વનો ફાળો આપ્યો હતો.
- ✓ 75 વર્ષની ઉંમરે દેહત્યાગ કર્યો ત્યાં સુધી તેમણે દેશ સેવા અને સાદગીને પોતાનાથી અલગ થવા દીધો નહોતા.

મહાત્મા ગાંધી :

- ✓ સમગ્ર દેશને સત્ય, અહિંસા, અસહકાર શાંતિ અને પ્રેમનો સિક્કાંત આપનારા મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીને અહિંસા દ્વારા અંગ્રેજોને ખદેડવા માટે ઉપવાસ, અસહકાર અને આંદોલનનો માર્ગ તેમણે દેશવાસીઓને શીખવ્યો હતો.

3. ભારત સરકાર : લોકસભા (બંધારણ)

રાજ્ય-કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના SEBCના લોકોને OBCની યાદીમાં સમાવતો 127મો બંધારણીય સુધારો ખરડો 2021 લોકસભામાં

385 વિરુદ્ધ શૂન્યથી પસાર

- ✓ આ બિલ પસાર થવાથી ભારતની 671 જાતિને અનામતનો લાભ મળશે

વિવિધ અસરો :

અનામતની 50 ટકાની મહત્તમ મર્યાદા રાજ્યોને નડશે

- ✓ દેશભરમાં અનામત આપવાની મર્યાદા 50 ટકા નક્કી કરાઈ છે આથી જ્યાં સુધી મર્યાદામાં વધારો ન કરાય ત્યાં સુધી નવી જાતિને અનામતના લાભ આપવામાં 50 ટકાની મર્યાદા અવરોધક બનશે.
- ✓ કોંગ્રેસ સહિત વિપક્ષનાં સાંસદોએ અનામત માટે 50 ટકાની મહત્તમ મર્યાદામાં વધારો કરવાની માગણી કરી હતી.

- ✓ સુપ્રીમ કોર્ટે મરાઠા અનામતના ચુકાદામાં ઠરાવ્યું હતું કે OBCની યાદી સુધારવાની સત્તા રાજ્યોને નથી તે કેન્દ્ર સરકારને ફક્ત જાતિને લિસ્ટમાં સમાવવા ભલામણ જ કરી શકે.

બિલ વિશે હવે પછીની પ્રક્રિયા :

- ✓ લોકસભામાં બિલ પાસ થયા પછી તેને હવે રાજ્યસભામાં ચર્ચા માટે રજૂ કરાશે.
- ✓ રાજ્યસભામાં બિલ પાસ થતા તેને રાષ્ટ્રપતિની સહી માટે મોકલાશે.
- ✓ રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા બિલ પર સહી કરાયા પછી તે કાયદો બનશે.
- ✓ અનામત માટે 50 ટકાની મહત્તમ મર્યાદા જ્યાં સુધી વધારવામાં નહીં આવે ત્યાં સુધી કેટલાક રાજ્યોમાં સામાજિક અને આર્થિક પછાત વર્ગના લોકોને અનામત આપવાનું અને રાજ્યો માટે OBC લિસ્ટ સુધારવાનું મુશ્કેલ બનશે.
- ✓ SEBC : સામાજિક શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગ

4. ઉજ્જવલા 2.0 યોજના : કેન્દ્ર સરકાર

વડાપ્રધાન મોદીએ વિડિયો કોન્ફરન્સ દ્વારા ઉત્તર પ્રદેશના મહોબા જિલ્લા ખાતે ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા 1,000 મહિલાઓને નવા LPG જોડાણ આપી ઉજ્જવલા 2.0 યોજનાનો પ્રારંભ કરાવ્યો

- ✓ નવી જોગવાઈ મુજબ BPL મહિલાઓને ગેસ જોડાણ માટે એડ્રેસ પ્રૂફની જરૂર નહીં રહે

ઉજ્જવલા 2.0 માટે યોગ્યતા :

- ✓ અરજી કરનાર મહિલા હોવી જોઈએ
- ✓ મહિલાની ઉંમર 18 વર્ષથી વધુ હોવી જોઈએ
- ✓ બીપીએલ પરિવારની હોવી જોઈએ
- ✓ બીપીએલ કાર્ડ અને રેશન કાર્ડ હોવું જરૂરી
- ✓ પરિવારના અન્ય સભ્યના નામે ગેસજોડાણ હોવું જોઈએ નહીં

ઉજ્જવલા 2.0ના લાભ :

- ✓ ડિપોઝિટ વિના જ એલપીજી ગેસજોડાણ
- ✓ રૂ. 800 કરતાં વધુનું પ્રથમ સિલિન્ડર વિનામૂલ્યે
- ✓ ચૂલો અને રેગ્યુલેટર વિનામૂલ્યે.

ગેસ જોડાણ લક્ષ્યાંક-વ્યાપ 2021-22 : ઉજ્જવલાના આ બીજા ચરણમાં દરેક લાભાર્થીને પ્રથમ સિલિન્ડર વિના મૂલ્યે અપાશે તથા જોડાણ માટેનો ખર્ચ કરવો પડશે નહીં.

- ✓ વર્ષ 2021-22ના નાણાકીય વર્ષમાં કેન્દ્ર સરકારે ઉજ્જવલા 2.0 અંતર્ગત 1 કરોડ નવા એલપીજી ગેસ જોડાણ આપવા ભંડોળની ફાળવણી કરી છે.
- ✓ ઉજ્જવલા 2.0માં એવા બીપીએલ પરિવારોને ગેસ જોડાણ અપાશે જેઓ ઉજ્જવલા 1.0માં લાભ મેળવી શક્યા નહોતા.

યોજનાનો સૌપ્રથમ પ્રારંભ :

- ✓ કેન્દ્ર સરકારે એપ્રિલ 2018માં ઉજ્જવલા યોજનાનો વ્યાપ વધારીને એસસી-એસટી, પીએમએવાય, એએવાય, મોસ્ટ બેકવર્ડ ક્લાસ, ચાના બગીચામાં કામ કરતી, વનવાસી મહિલાઓને આ યોજનામાં આવરી લેવાઈ હતી.

5. નવીન જાહેરાત : દર વર્ષે ભારતમાં 7 ઓગસ્ટે રાષ્ટ્રીય જ્વેલિન (ગોળો ફેંકાડે) ઉજવાશે

ટોક્યો ઓલિમ્પિક 2020માં ગોલ્ડ વિજેતા નીરજ ચોપરાના સન્માનમાં નિર્ણય

- ✓ નાયબ સુબેદાર-નીરજ ચોપરા રાજપુતાના રાઈફલ્સ-ભારતીય સેના
- ✓ એથલેટિક્સ ફેડરેશન ઓફ ઇન્ડિયા દર 7 ઓગસ્ટે રાષ્ટ્રીય જ્વેલિન થ્રો ડે ઉજવશે. નીરજ ચોપરાના સન્માનમાં આ નિર્ણય લેવાયો.
- ✓ નીરજે ટોક્યો ઓલિમ્પિક્સમાં 7 ઓગસ્ટે 87.58 મીટરનો થ્રો કરી ગોલ્ડ મેડલ મેળવ્યો હતો.
- ✓ એથલેટિક્સ ફેડરેશન ઓફ ઇન્ડિયા ચેરમેન : લલિત ભનોટ

6. કાશ્મીર : ગુલમર્ગમાં 100 ફૂટ ઊંચો તિરંગો ફરકાવ્યો

- ✓ દેશના 75માં સ્વતંત્રતા દિવસની તૈયારી પૂરજોશમાં શરૂ થઈ ગઈ છે. આ વખતે જમ્મુ-કાશ્મીરમાં પણ આ દિવસે અનેક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરાયું છે. તે અંતર્ગત સેનાના જવાનોએ ગુલમર્ગમાં 100 ફૂટ ઊંચો ત્રિરંગો લહેરાવ્યો.
- ✓ ગુલમર્ગમાં ફરકાવેલો આ ત્રિરંગો રેકોર્ડ સમયમાં બનીને તૈયાર થયો છે. તે દેશને એકતાના સૂત્રમાં બાંધી રાખવાનો સંદેશ આપશે.
- ✓ ગુલમર્ગમાં સ્થાનિકો સિવાય દેશદુનિયાના પ્રવાસીઓ આવે છે. અહીં લોકો ત્રિરંગાની તસવીરો ક્લિક કરી શકશે અને સેલ્ફી પણ લઈ શકશે.
- ✓ આ ત્રિરંગો પીઓકેના લોકોને પણ દેખાશે.

7. NASA : સી લેવલ પ્રોજેક્શન ટૂલ

ગ્લોબલ વોર્મિંગના કારણે વિશ્વનું કયું શહેર કેટલું ડૂબશે તે જાણવા નાસા દ્વારા સી લેવલ પ્રોજેક્શન ટૂલ પોર્ટલ વિકસાવાયું

NASA'S WARNING

- ✓ ગ્લોબલ વોર્મિંગના કારણે આગામી બે દાયકામાં વિશ્વનું સરેરાશ તાપમાન 1.5 ડિગ્રી સેન્ટિગ્રેડ વધવાથી બરફના વિરાટ પર્વત ઓગળશે અને મહાસાગરોની સપાટી ઊંચી આવશે, પરિણામે વિશ્વના સેંકડો શહેર પાણીમાં ડૂબશે.
- ✓ આ વાત વર્ષોથી કહેવાતી રહી છે. પણ ચોક્કસ રીતે કયું શહેર કેટલું ડૂબશે તેની માહિતી સરળતાથી મળતી નહોતી.
- ✓ હવે જગતના કોઈપણ દેશનો નાગરિક જાણી શકશે કે તેના દેશના કયા કયા શહેરો ડૂબશે અને કેટલા ડૂબશે.
- ✓ નાસાના સી લેવલ પોર્ટલ ઉપર જઈને વિશ્વના નકશામાં તમારા દેશ ઉપર ક્લિક કરો, પછી તમારા શહેર ઉપર ક્લિક કરો.

ઓખા,કંડલા અને ભાવનગર પર તોળાતો ખતરો :

- ✓ નાસાની આગાહી મુજબ આ સદીના અંત સુધીમાં ભારતના કુલ 12 શહેરોને અસર થશે. તેમાંથી 3 શહેર ગુજરાતના હશે.
- ✓ ગુજરાતના ઓખા, ભાવનગર અને કંડલા સરેરાશ 3 ફૂટ પાણીમાં ડૂબી જશે. દરિયાનું પાણી આ શહેરોમાં 3 ફૂટ ભરાઈ જશે. અને કાયમી રહેશે.
- ✓ આ ઘટના અચાનક રાતોરાત નહીં થાય, દર છ વર્ષે ધીમેધીમે બે-ચાર ઇંચ કરીને પાણી વધતું જશે.
- ✓ વર્ષ 2100 સુધીમાં બેથી ત્રણ ફૂટ પાણી ભરાઈ ગયાં હશે. ઓખામાં 1.96 ફૂટ પાણી ભરાઈ જશે, ભાવનગરમાં 2.70 ફૂટ પાણી ભરાઈ જશે અને કંડલામાં 1.87 ફૂટ પાણી ભરાઈ જશે.

દેશનાં કયાં કયાં શહેરો કેટલાં ડૂબશે?

✓ કંડલા 1.87 ફૂટ	ઓખા 1.96 ફૂટ
✓ ભાવનગર 2.70 ફૂટ	મુંબઈ 1.90 ફૂટ
✓ મોર્મેગાંવ 2.06 ફૂટ	મંગલોર 1.87 ફૂટ
✓ કોચિન 2.32 ફૂટ	પેરાદ્વીપ 1.93 ફૂટ
✓ ખદિરપુર 0.49 ફૂટ	વિશાખાપટ્ટનમ 1.77 ફૂટ
✓ ચેન્નઈ 1.87 ફૂટ	તુતિકોરિન 1.90 ફૂટ

બધા શહેરો કાંઠા વિસ્તારના :

- ✓ અત્યારે દેશ બિલકુલ અણધાર્યા વરસાદ, ગરમી, ભૂસ્ખલન, પૂર વગેરે આફતોમાં સપડાવેલો છે.
- ✓ પર્યાવરણ અને હવામાન ઘાતક રીતે તોફાની બની ગયું છે.
- ✓ મહાસાગરોનાં પાણી વધતાં આ સદીના અંત સુધીમાં દેશના 12 શહેરો પાણીમાં ડૂબશે.

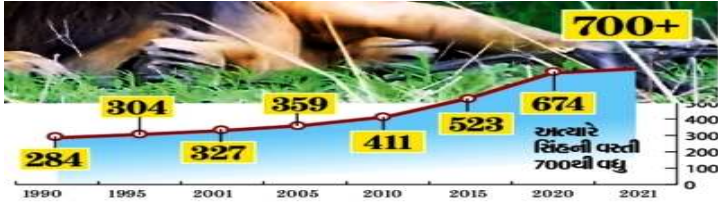
- ✓ આ બધા શહેરો દરિયાકિનારાના કાંઠા વિસ્તારના છે. કારણ કે કાંઠા વિસ્તારના શહેરો સરેરાશ નીચાણવાળા હોય છે.

8. દિન વિશેષ : 10 ઓગસ્ટ વિશ્વ સિંહ દિવસ

- ✓ **થીમ 2021** : "slow elimination of the African lion".
- ✓ ગુજરાતના એશિયાઈ સિંહ વિશેષતાઓ પરિભ્રમણ વિસ્તાર
- ✓ સિંહનો પરિભ્રમણ વિસ્તાર સૌરાષ્ટ્રના 30 હજાર કિ.મી. જે 9 જિલ્લાના 53 તાલુકા જેટલો

વસ્તીનો અંદાજ :

- ✓ એશિયાઈ સિંહોની રાજધાની સાસણ-ગીર
- ✓ **ઉજવણીનો પ્રથમ પ્રારંભ :**
- ✓ વિશ્વમાં ઝડપથી ઘટતા જતા સિંહોને બચાવવા માટે નેશનલ જિઓગ્રાફિક સોસાયટી અને બિગ કેટ રેસ્કયુ સંસ્થાઓએ સાથે મળીને સન 2013 થી તારીખ 10 મી ઓગસ્ટને વિશ્વ સિંહ દિવસ તરીકે ઉજવવાનું શરૂ કર્યું.

ઉજવણી વિશે :

- ✓ સિંહને આંતર રાષ્ટ્રીય સ્તરે સંરક્ષણ આપવાના આ એક આવકારદાયક યોગદાનનું શ્રેય અમેરિકાના ફ્લોરિડા રાજ્યના ટેમ્પા શહેરમાં આવેલ બિગ કેટ રેસ્કયુના સ્થાપક ડેરેક અને બેવરલી જૌબર્ટ યુગલને ફાળે જાય છે.
- ✓ આ પતિ-પત્નીએ આફ્રિકાના જંગલોમાં ફરીને સિંહ સહિતનાં પ્રાણીઓ વિશે ખુબ અભ્યાસ કર્યા બાદ બિલાડી કુળની આ જાતીને બચાવવા એક અભિયાન શરૂ કર્યું.
- ✓ ગુજરાતમાં વર્ષ 2016થી વન વિભાગ દ્વારા વિશ્વ સિંહ દિવસની ઉજવણીની શરૂઆત કરાઈ

ગુજરાતમાં વર્ષવાર સિંહોની સંખ્યા

વર્ષ	સિંહોની સંખ્યા
1990	284
1995	304
2001	327
2005	359
2010	411
2015	523
2020	674

- ✓ આપણા દેશમાં ધીમે ધીમે સિંહની સંખ્યામાં વધારો થતો જાય છે, જ્યારે આફ્રિકાના 54 દેશોમાંથી હાલ માત્ર 26 દેશમાં સિંહ જોવા મળે છે.

- ✓ હજુ થોડા દાયકા અગાઉ 50,000 થી વધુ આફ્રિકન સિંહ હતા, તે એક અંદાજ મુજબ અત્યારે 20,000 આસપાસ જ છે.
- ✓ જંગલમાં સિંહનું આયુષ્ય 15 વર્ષ જ્યારે પ્રાણી સંગ્રહાલયમાં 20 વર્ષથી વધુ હોય શકે છે.

9. જન્મ દિન વિશેષ : 10 ઓગસ્ટ

સાક્ષરવર્ય : ઈચ્છારામ સૂર્યરામ દેસાઈ

જન્મ : 10 ઓગસ્ટ-1853

અવસાન : 5 ડિસેમ્બર 1912

- ✓ આજે ઈચ્છારામ સૂર્યરામ દેસાઈ, સુન્દરજી બેટાઈ, સાહિત્યકાર પીતાંબર પટેલ, લોકસાહિત્યકાર રતિકુમાર વ્યાસ, ભૂતપૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ વી.વી.ગીરી, ઇટાલીના એકીકરણનો શિલ્પી કેમિલ્લો કાવુંર અને અર્થશાસ્ત્રી કે.ટી.શાહનો જન્મદિવસ.
  - ✓ વિનોદ કિનારીવાલા, કવિ રાવજી પટેલ અને સુરેશ દલાલની પુણ્યતિથિ છે.
  - ✓ સુરતમાં જન્મેલા ઈચ્છારામના પૂર્વજોને મુઘલ શાસન દરમિયાન વેરો ઉઘરાવવાની સત્તા મળી હોવાથી તેઓની દેસાઈ અટક પડી હતી.
  - ✓ અંગ્રેજી છઠ્ઠા સુધીના અભ્યાસ પછી પિતાનું અવસાન થતાં કમને અભ્યાસ છોડવો પડ્યો હતો.
  - ✓ જુદા-જુદા ઠેકાણે નોકરીઓ કરી, સુરતમાં શારદાપૂજક મંડળી સ્થાપનારા ઈચ્છારામની મુખ્ય છબી સાહિત્યકાર અને પત્રકાર તરીકે છે.
  - ✓ સ્વતંત્રતા અને ગુજરાતી નામના સામયિકો સફળતાપૂર્વક ચલાવનાર ઈચ્છારામે ગુજરાતી સામયિકોમાં દિવાળી અંકો કાઢવાનું શરૂ કર્યું.
  - ✓ 1901માં તેઓએ ગુજરાતી પંચાંગ બહાર પાડ્યું હતું.
- પુસ્તકો** : દાર્શનિક, ટીપૂ સુલતાન હિન્દ અને બ્રિટાનિયા જેવા 46 જેટલા ઇતિહાસ, સાહિત્ય, સંપાદન અને ચરિત્રના પુસ્તકો લખ્યા છે.

✓ ભાષાશુદ્ધિના આગ્રહી અને ગુજરાતી પત્રકારત્વમાં સીમાસ્તંભરૂપ યોગદાન આપનારા ઈચ્છારામનું 5 ડિસેમ્બર 1912ના રોજ અવસાન થયું હતું.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (01-08-2021)

1. ગુજરાતમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની અધ્યક્ષતામાં રાજ્યકક્ષાના વિશ્વ સિંહ દિવસની વર્ચ્યુઅલ ઉજવણી ક્યા યોજાઈ - ગાંધીનગર
2. ગુજરાતમાં ઓગસ્ટ-2021ની સ્થિતિએ છેલ્લાં પાંચ વર્ષમાં સિંહોની સંખ્યામાં કેટલા ટકાનો વધારો નોંધાયો - 29 ટકા
3. ઓગસ્ટ-2021ની સ્થિતિએ ગુજરાતમાં એશિયાટિક સિંહોની સંખ્યા જણાવો - 674
4. રાજ્ય-કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના SEBCના લોકોને OBCની યાદીમાં સમાવતો 127મો બંધારણીય સુધારો ખરડો 2021 લોકસભામાં કેટલા મતોથી પસાર કરાયો - 385 વિરુદ્ધ શૂન્ય
5. OBCની યાદીમાં સમાવતો 127મુ બંધારણીય સુધારા બિલ પસાર થવાથી ભારતની કેટલી જાતિને અનામતનો લાભ મળશે - 671
6. દેશભરમાં અનામત આપવાની મહત્તમ મર્યાદા કેટલી નક્કી કરાઈ છે - 50 ટકા
7. વડાપ્રધાન મોદીએ વિડિયો કોન્ફરન્સ દ્વારા ઉત્તર પ્રદેશના ક્યા જિલ્લા ખાતે ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા 1,000 મહિલાઓને નવા LPG જોડાણ આપી કઈ યોજનાનો પ્રારંભ કરાવ્યો હતો - મહોબા તથા ઉજ્જવલા 2.0
8. ઉજ્જવલા યોજના 2.0 અંતર્ગત કઈ મહિલાઓ માટે ગેસ જોડાણ માટે એફ્રેસ પૂરકની જોગવાઈ રદ કરાઈ - BPL મહિલાઓ

9. વર્ષ 2021-22ના નાણાકીય વર્ષમાં કેન્દ્ર સરકારે ઉજ્જવલા 2.0 અંતર્ગત કેટલા કરોડ નવા એલપીજી ગેસ જોડાણ આપવા ભંડોળની ફાળવણી કરી - 1 કરોડ
10. એથ્લેટિક્સ ફેડરેશન ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા દર વર્ષે ક્યા દિવસને રાષ્ટ્રીય જ્વેલિન (ગોળા ફેંક)ડે તરીકે ઉજવવાની જાહેરાત કરાઈ - 7 ઓગસ્ટ
11. કોની યાદમાં ભારતમાં દર વર્ષે 7 ઓગસ્ટે રાષ્ટ્રીય જ્વેલિન (ગોળા ફેંક)ડે જાહેર કરાયો - ટોક્યો ઓલિમ્પિક ગોલ્ડ વિજેતા નિરજ ચોપરા
12. ભારતમાં 75માં સ્વતંત્રતા દિવસની તૈયારીના ભાગરૂપે કાશ્મીરના ગુલમર્ગમાં કેટલા ફૂટ ઉંચો તિરંગો ફરકાવાયો - 100
13. ઝ્લોબલ વોર્મિંગના કારણે વિશ્વનું કયું શહેર કેટલું ડૂબશે તે જાણવા નાસા દ્વારા ટૂલ પોર્ટલ વિકસાવાયું - સી લેવલ પ્રોજેક્શન ટૂલ પોર્ટલ
14. ગુજરાતમાં ક્યા વર્ષથી વન વિભાગ દ્વારા વિશ્વ સિંહ દિવસની ઉજવણીની શરૂઆત કરવામાં આવી - વર્ષ 2016
15. "વિશ્વ સિંહ દિવસ" ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે - 10 ઓગસ્ટ
16. "વિશ્વ સિંહ દિવસ"ની ઉજવણીનો પ્રથમ પ્રારંભ ક્યારે કરવામાં આવ્યો હતો - વર્ષ 2013
17. વિશ્વ સિંહ દિવસ 2021ની થીમ જણાવો - slow elimination of the African lion
18. જંગલમાં તથા પ્રાણી સંગ્રહાલયમાં સિંહનું આયુષ્ય કેટલું હોય છે - અનુક્રમે 15 વર્ષ તથા 20 વર્ષ
19. સાક્ષરવયે ઈચ્છારામ દેસાઈનો જન્મ ક્યારે-ક્યાં થયો હતો - 10 ઓગસ્ટ તથા સુરત

DATE : 11-08-2021

1. શહીદ પાર્ક : સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ-અમદાવાદ

ગુજરાતના વીર સૈનિકોને અદકેરું સન્માન આપવા રિવરફ્રન્ટ પર રૂ. 800 કરોડના ખર્ચે વિશાળ શહીદ પાર્ક તૈયાર કરાશે

✓ AMC દ્વારા રૂ. 800 કરોડના ખર્ચે સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ ફેઝ-2માં હેઠળ પ્રોજેક્ટ મંજૂર કરવામાં આવ્યો.

✓ સૂચિત શહીદ પાર્ક વિશે :

✓ કુલ વિસ્તાર : 1,70,000 ચોરસ મીટર

✓ આ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત (1) શહીદ સ્મારક, (2) સ્પોર્ટ્સ કોમ્પ્લેક્સ અને (3) સોલ્જર રેસ્ટ રૂમ આરામ ગૃહ બનાવવામાં આવશે.

✓ સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ પ્રોજેક્ટ ફેઝ-2માં શહીદ પાર્ક બનાવવાનો નિર્ણય કરાયો છે અને આ હેતુસર AMC અને સંરક્ષણ મંત્રાલય વચ્ચે MOU કરાયા.

✓ કેમ્પ હનુમાન સામે રિવરફ્રન્ટ પ્રોજેક્ટ હેઠળની વિશાળ જગ્યામાં શહીદ પાર્ક બનાવવામાં આવશે.

2. મધ્યપ્રદેશ સરકાર : મધ્યપ્રદેશમાં ગેરકાયદેસર દારૂ વેચનારને ફાંસીની સજા કરાશે (કાયદો)

બીલની વિગત :

- ✓ મધ્યપ્રદેશ કેબિનેટે ગેરકાયદેસર દારૂ વેચતા લોકોને મોતની સજા આપતા સુધારા બિલ 'મધ્યપ્રદેશ આબકારી (સુધારા)બિલ 2021ને મંજૂરી આપી.
- ✓ આ નવા સુધારા બિલમાં ગેરકાયદેસર દારૂ વેચતા આરોપી પર 20 લાખ રૂપિયા સુધીના દંડ અને ફાંસીની સજાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.
- ✓ નવા બિલ અનુસાર જો લગ્નો પીવાથી કોઈ જ મૃત્યુ થાય છે તો આરોપીને ઓછામાં ઓછી બે વર્ષની જેલ અને પાંચ લાખનો દંડ ચૂકવવો પડી શકે છે
- ✓ જો કોઈ વ્યક્તિ બીજો વખત દોષિત સાબિત થાય તો તેને મોતની સજા અને 20 લાખ રૂપિયાના દંડની જોગવાઈ.
- ✓ રાજધાની : ભોપાલ
- ✓ મુખ્યમંત્રી : શિવરાજસિંહ ચૌહાણ

3. આઝાદીનો અમૃત મહોત્સવ-75

75 ઘટનાઓ જેમણે વર્ષ 1947થી 2021 સુધી ભારતની વિકાસ યાત્રાને નવો ઓપ આપ્યો

1947 : ધર્મના આધારે ભારતના ભાગલા પડ્યા. 14 કરોડ લોકોનો વિસ્થાપન. રમખાણોએ બે લાખ લોકોનો ભોગ લીધો.

1947-48 :જમ્મુ-કાશ્મીર પર પાકિસ્તાની કબાઈલીઓનો હુમલો, કાશ્મીરના મહારાજા હરિસિંહે ભારતનું પ્રભુત્વ સ્વીકારતા ભારતે પાકિસ્તાનને ભગાડયું.

1947 : દરેક નાગરિકને મતાધિકાર

1950 : ભારતે પોતાનું બંધારણ લાગુ કર્યું.

1951 :દેશમાં પહેલી સામાન્ય ચૂંટણીઓ યોજાઈ.

1951 :દેશમાં નવી દિલ્હી ખાતે સૌપ્રથમ એશિયન ગેમ્સનું આયોજન કરવામાં આવ્યું

1956 : 4 ઓગસ્ટ 1956ના રોજ ભારતમાં જ ડિઝાઈન થયેલું એશિયાનું સૌપ્રથમ અણુ રિએક્ટર અખસરાનું બાંધકામ પૂર્ણ થયું

1958 :બેસ્ટ ફોરેન લેન્ગવેજ ફિલ્મ તરીકે ઓસ્કારમાં મુઘલ-એ-આઝમનું નામાંકન.

1960 :હરિયાણી ક્રાંતિના પરિણામે અનાજનું ઉત્પાદન વધારવામાં સફળતા

1962 :ચીને આક્રમણ કર્યું. એક મહિના પછી યુદ્ધવિરામ

1969 :19 જુલાઈ 1969ના રોજ સરકારે ભારતની 14 બેન્કોનું રાષ્ટ્રીયકરણ કર્યું.

1970 :શ્વેત ક્રાંતિથી વિશ્વનું સૌથી મોટું ડેરી વિકાસ અભિયાન સફળ, ભારત સૌથી વધુ દૂધ ઉત્પાદક રાષ્ટ્ર બન્યું.

1971 :26 માર્ચ 1971ના રોજ શેખ મુજિબુર રહેમાનની આગેવાનીમાં પૂર્વ પાકિસ્તાને આઝાદી મેળવી અને બાંગ્લાદેશ બન્યું. ભારતની અત્યંત મહત્ત્વની ભૂમિકા

1972 :ભારત-પાકિસ્તાન વચ્ચે સરહદી વિવાદો ઉકેલવા શિમલા કરાર કરવામાં આવ્યો.

1973 :આજના ઉત્તરાખંડના ચમોલી જિલ્લાના રેની ગામે વૃક્ષો કપાતા અટકાવી વન બચાવવા માટે ચિપકો આંદોલન કરાયું

1974 :પોખરણ ખાતે પહેલો અણુઘડાકો કરીને ભારત પાચમો અણુશક્તિ દેશ બન્યો.

1974 :ભ્રષ્ટાચાર, ગેરવહીવટ સામે બિહારના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા જે.પી. ચળવળ

1975 :આર્યભટ્ટના નામે ભારતમાં સૌપ્રથમ સ્વદેશી ઉપગ્રહનું સર્જન થયું.

1975 : ઇંદિરા ગાંધી વિરુદ્ધ ચુકાદો, કટોકટી જાહેર થઈ. ચુંટણી, નાગરિક અધિકારોનું હનન

1976 :સંજય ગાંધીના નસબંધી અભિયાનમાં એક વર્ષમાં 62 લાખ માણસોની નસબંધી, તેમાં ગરબડથી 2000ના મૃત્યુ

1977 :પહેલી વખત કોંગ્રેસને સરકાર બનાવવા જેટલી બેઠકો ન મળી, જનતા મોરચાની સરકાર મોરારજી દેસાઈ વડાપ્રધાન.

1979 :વડાપ્રધાન વી. પી. સિંહે સામાજિક શૈક્ષણિક પછાતોની ઓળખાણ માટે બી. પી. માંડલ કમિશનની રચના કરી.

1983 : કપિલદેવની કેપ્ટનશિપમાં ભારતની ક્રિકેટ ટીમે ક્રિકેટ વર્લ્ડ કપ જીતી લીધો.

1984 :ઓપરેશન બ્લ્યુસ્ટારના નામે આતંકવાદી જર્નલ સિંહ ભિંદરાણવાલેને લશ્કરે સુવર્ણ મંદિરમાં પ્રવેશ કરી ઠાર માર્યો.

1984 :ભારતે સૌપ્રથમ અવકાશયત્રી રાકેશ શર્માને અવકાશમાં મોકલ્યા.

1984 :ઓપરેશન બ્લ્યુ સ્ટારનો બદલો લેવા ઈન્દિરા ગાંધીની બોડી ગાર્ડ દ્વારા હત્યા, દિલ્હીમાં શીખ-વિરોધી રમખાણોમાં 3,000ના મૃત્યુ

1984 :3 ડિસેમ્બર 1984ના રોજ ભોપાલમાં અમેરિકન કંપની યુનિયન કાર્બાઈડમાંથી ઝેરી ગેસ લીક થતાં 3,000ના મૃત્યુ

1985 :શાહબાનોના ભરણપોષણના દાવાને સુપ્રીમ કોર્ટે માન્ય રાખતાં સરકારે કાયદો બદલી સુપ્રીમનો ચુકાદો ઉથલાવ્યો.

1986 : સ્વિડન પાસેથી ખરીદેલી બોફોર્સ હોવિત્ઝર તોપમાં ભ્રષ્ટાચારના આક્ષેપોના કારણે રાજીવ ગાંધીની સરકારનું પતન.

1987 :ભારત-પાકિસ્તાને મળીને પહેલી વખત ઇંગ્લેન્ડની બહાર ક્રિકેટ વર્લ્ડ કપનું આયોજન કર્યું, ઓસ્ટ્રેલિયા વિજેતા બન્યું

1989 :આઝાદી પછી ભારતમાં બે મહિનાના સૌથી ભયાનક હિન્દુ-મુસ્લિમ રમખાણોમાં 1000ના મૃત્યુ 50,000 વિસ્થાપિત

1990 :માંડલ કમિશનના અહેવાલ મુજબની જન્મ આધારિત જાતિઓને સરકારી નોકરી આપવાના નિર્ણય સામે દેશવ્યાપી આંદોલન

1990 :ઈરાકના આક્રમણથી કુવૈતમાં ફસાયેલા 1.75 લાખ ભારતીયોને લાવવા એર - ઈન્ડિયાએ ત્રણ મહિના મફત ઉડ્ડયન કર્યા

1991 :રાજિવ ગાંધીની સરકારે પરવાના રાજ સમાપ્ત કરી મુક્ત વ્યાપાર અપનાવી વિદેશી રોકાણકારો માટે દરવાજા ખોલ્યા.

1991 :વડાપ્રધાન નક્કી મનાતા રાજીવ ગાંધીની ચુંટણી પ્રચાર દરમિયાન શ્રી પેરામ્બુદ્ધર ખાતે તમિલ ટાઈગર્સ દ્વારા હત્યા.

1992 :અયોધ્યામાં કારસેવા કરવા ભેગા થયેલા સેવકોએ બાબરી મસ્જિદના માળખાને ધ્વસ્ત કરતા રમખાણોમાં 2000ના મૃત્યુ

1992 :હર્ષદ મહેતાએ ભારતના ઈતિહાસનું સૌથી મોટું શેર ક્રોમાંડ કર્યું.

1993 :દાઉદ ઈબ્રાહિમ દ્વારા મુંબઈમાં શ્રેણીબદ્ધ બ્લાસ્ટ કરાવતા 250ના મૃત્યુ

1998 :પહેલી વખત ભાજપની સરકાર અટલ બિહારી વાજપેયી વડાપ્રધાન સરકાર 1 વર્ષ ટકી.

1998 :ફરી ચુંટાયેલા વડાપ્રધાન બાજપેયીના સમયમાં ફરી પોખરણ ખાતે પાંચ અણુધડાકા

1999 :19 ફેબ્રુઆરી 1999ના રોજ વડાપ્રધાન વાજપેયીએ મુસાફરી કરી પાક-ભારત વચ્ચે બસ સેવાનો આરંભ કરાવ્યો.

1999 :કારગિલની ભારતભૂમિને પાક.થી મુક્ત કરાવવા ઓપરેશન વિજયની સફળતા.

1999 :24 ડિસેમ્બરે દિલ્હીથી કાઠમંડુ જતા વિમાનનું પાંચ પાકિસ્તાનીઓ દ્વારા અપહરણ, ત્રણ આતંકીઓના બદલામાં 180 મુસાફરો છોડાવવામાં આવ્યા.

1999 :અણુશસ્ત્રોનો ઉપયોગ રોકવા ભારત-પાકિસ્તાને લાહોર કરાર કર્યો.

2000 :પૈસા લઈ હારી જવાનું મેચ-ફીક્સિંગ કરવાના આરોપો સ્વીકારતા અજય જાડેજા અને કેપ્ટન અઝહરુદ્દીનની હકાલપટ્ટી

2000 :છત્તીસગઢ, ઉત્તરાખંડ અને ઝારખંડ અને ઝારખંડ નામના નવા રાજ્યોનું સર્જન

2001 :વાજપેયી સરકારે દિલ્હી, મુંબઈ, ચેન્નઈ અને કોલકાતાને જોડતા સૌથી મોટા હાઈવે, ગોલ્ડન ક્વાર્ટરલેટ્સનો આરંભ કર્યો

2002 :અયોધ્યાથી આવતી ટ્રેનમાં ગોધરા ખાતે આગ લાગતા ગુજરાતમાં કોમી રમખાણો, 1044 મૃત્યુ, 223 લાપતા. 2500 ધાયલ.

2004:પેટાળના ભૂકંપથી હિન્દ મહાસાગરમાં સર્જાયેલી સુનામીમાં આન્ધ્ર, તમિલનાડુ, આંદામાનના 10,000 લોકોના મૃત્યુ.

2005:12 ઓક્ટોબર માહિતી અધિકાર કાયદો અમલી

2005 :મનરેગા રોજગાર કાયદો અમલી

2006:1962ના યુદ્ધથી ભારતે બંધ કરેલો સિક્કીમ તિબેટને જોડતો નાથુ-લા, ભારત-ચીન વ્યાપાર માર્ગ ફરી ખોલ્યો.

2008 : ચન્દ્રયાન ચન્દ્રની ભ્રમણકક્ષામાં ગોઠવાયું અને ચન્દ્રની ધરતીમાં પાણીના કણ હોવાની સૌપ્રથમ માહિતી મેળવી.

2008:બીજીંગ ઓલિમ્પિક્સમાં 10 મીટર એર રાઈફલ ઈવેન્ટમાં અભિનવ બિન્દ્રાએ સૌપ્રથમ વ્યક્તિગત ગોલ્ડ મેડલ જીત્યો.

2008:પાકિસ્તાની ત્રાસવાદી જૂથ લશ્કર-એ તૈયબાએ સમુદ્રથી આતંકી મોકલી મુંબઈ ઉપર આતંકી હુમલો કરાવ્યો. 166ના મૃત્યુ.

2009 : શિક્ષણનો અધિકાર-RTE આપતો ખરડો મંજૂર, દરેક સ્કૂલમાં 25 ટકા બેઠકો ગરીબો માટે અનામત રાખવી ફરજિયાત બની.

200926 જુલાઈએ 3500 કિ.મી. સુધી મિસાઈલ હુમલો કરી શકતી દેશની સંપૂર્ણ સ્વદેશી અણુ સબમરીન અરિહંત લોન્ચ.

2010 :ભારતમાં કોમન વેલ્થ ગેમ્સનું આયોજન, ભારતે 101 મેડલ જીતી બીજું સ્થાન મેળવ્યું. ભયાનક ભ્રષ્ટાચારના આક્ષેપ થયા.

2011:બીજી એપ્રિલે મહેન્દ્રસિંહ ધોનીની કેપ્ટનશિપમાં શ્રીલંકાને હરાવીને ભારતે બીજી વખત ક્રિકેટ વર્લ્ડ કપ જીતી લીધો.

2011:અણ્ણ હઝારેની આગેવાનીમાં દેશવ્યાપી લોકપાલ આંદોલન કરવામાં આવ્યું. 2013માં લોકપાલ ખરડો પાસ થયો.

2013 :

✓ દેશના દરેક નાગરિકને ભોજનની ગેરન્ટી આપતો નેશનલ ફૂડ સિક્યુરીટી એક્ટ-2013 કાયદો રચાયો.

2013 : 5 નવેમ્બરે ISRO દ્વારા મંગળયાન મોકલવામાં પહેલા જ પ્રયાસે સફળતાનો રેકોર્ડ ભારત મંગળ ઉપર જનાર પ્રથમ એશિયન દેશ

2014 : માર્ચમાં વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશને ભારત સહિત દક્ષિણ-પૂર્વ એશિયાને પોલિયો મુક્ત વિસ્તાર જાહેર કર્યો.

2014 : બીજી જૂનના રોજ આંધ્રપ્રદેશમાંથી ઉત્તર-પશ્ચિમ વિસ્તાર જુદો પડી ભારતનું 29મું રાજ્ય તેલગણા બન્યું રાજધાની હૈદરાબાદ,

2016 : એપ્રિલ મહિનામાં ભારતે પોતાની GPS સિસ્ટમ નેવિગેશન વિથ ઈન્ડિયન કોન્સ્ટેલેશન સફળતાપૂર્વક લોન્ચ કરી.

2016 : સરકારે 500 અને 1000 રૂપિયાની ચલણી નોટો રદ કરી દીધી અને નવી 2000 રૂપિયાની નોટો બહાર પાડી.

2017 : 1 જુલાઈના રોજ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ - ટેક્સ (GST)નામનો એક દેશ એક ટેક્સનો કાયદો લાગુ કરવામાં આવ્યો.

2018 : સુપ્રીમ કોર્ટે સજાતીયતાને ગુનો ન ગણતા દિલ્હી હાઈકોર્ટના ચુકાદાને માન્ય રાખીને દેશમાં સજાતીયતા સ્વીકાર્ય બનાવી

2019 : 30 જુલાઈના રોજ ત્રણ વખત તલાક બોલીને અપાતા તલાક-એ બિદત છૂટાછેડાને અમાન્ય કરતો કાયદો પસાર.

2019 : ફેબ્રુઆરી મહિનામાં સૌપ્રથમ સંપૂર્ણ સ્વદેશી હળવા લડાયક વિમાન તેજસને હવાઈ દળમાં સ્થાન આપવામાં આવ્યું.

2019 : 27 માર્ચે ભારતે અવકાશમાં જ ઉપગ્રહને તોડી પાડતા મિસાઈલનું પરીક્ષણ કર્યું

2019 : 22 જુલાઈએ સૌથી શક્તિશાળી રોકેટ GSLVMk-III દ્વારા ચન્દ્ર ઉપર ઉતરાણ કરવા ચન્દ્રયાન-ટુ શ્રીહરિકોટાથી રવાના.

2019 : 5 ઓગસ્ટે જમ્મુ-કાશ્મીરનો વિશેષ દરજ્જો નાબૂદ કરી સરકારે જમ્મુ, કાશ્મીર અને લદ્દાખને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ જાહેર કર્યા.

2020 : અમદાવાદમાં અમેરિકી તત્કાલિન પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પનું આગમન, ભારત મુલાકાત.

એપ્રિલ 2020 : સમગ્ર વિશ્વ કોરોનાના ભરડામાં વિશ્વની સૌથી મોટી લોકશાહી ભારતમાં કોવિડ લોકડાઉન લાગુ કરાયું. લાખો શ્રમીકોનું વતન તરફ પગપાળા પ્રયાણ

મે 2020 : ગાલવાન ઘાટીમાં ચીન અને ભારતના સૈનિકો વચ્ચે અથડામણ, 20 ભારતીય જવાનો શહીદ ચીનના 43 જવાનોના મોત.

જૂન 2020 : બોલિવૂડના અભિનેતા સુશાંતસિંહ રાજપૂતનું મોત, સુશાંત કેસ સાથે બોલિવૂડ ડ્રગ કેસ શરૂ થયો જેમાં અનેક મોટા સ્ટાર્સની પૂછપરછ કરાઈ.

ઓગસ્ટ 2020 : અયોધ્યા રામ મંદિરના નિર્માણનું કાર્ય શરૂ. વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ મંદિરનું ખાત મૂર્હત કર્યું.

જાન્યુઆરી 2021 : દેશમાં લોકોને કોરોનાથી બચાવવા માટે મફત રસીકરણ શરૂ કરવામાં આવ્યું.

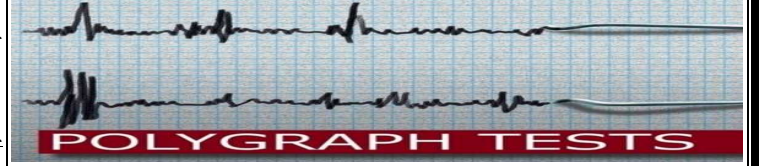
માર્ચ 2021 : દેશમાં કોરોનાની બીજી લહેર શરૂ થઈ અને લાખો લોકો સંક્રમિત થયા અને હજારો લોકોના મોત થયા.

ઓગસ્ટ 2021 : ભારતે ટોક્યો ઓલિમ્પિકમાં એક ગોલ્ડ સહિત સાત મેડલ જીત્યા, અત્યાર સુધીમાં સૌથી વધુ ઓલિમ્પિક મેડલ જીત્યા.

4. 127મો બંધારણીય સુધારો : રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને OBC યાદીની સત્તા આપતું બિલ રાજ્યસભામાં પસાર-વિપક્ષે સાથ આપ્યો

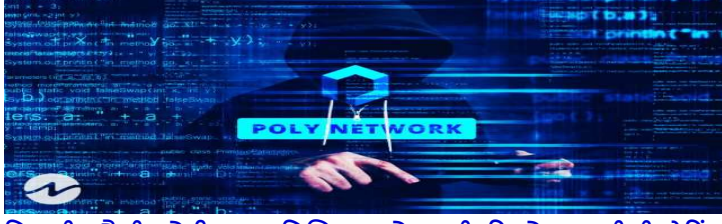
✓ **હવે રાષ્ટ્રપતિશ્રી પાસે અંતિમ મંજૂરી માટે મોકલાશે**

5. પોલીગ્રાફ ટેસ્ટ (સાયન્સ-ટેકનોલોજી)

- ✓ જુશણુ પકડવા માટે પોલીગ્રાફ ટેસ્ટ એક ટેકનોલોજી છે.
- ✓ શકમંદની કેસ સંબંધિત પૂછપરછ કરવામાં આવે છે અને તે જવાબ આપે છે.
- ✓ આ સમયે વિશેષ સ્ક્રીન પર એક ગ્રાફ બને છે.
- ✓ વ્યક્તિના શ્વાસ, હૃદયની ગતિ, બ્લડપ્રેશરમાં ફેરફાર મુજબ ગ્રાફ બને છે.
- ✓ ગ્રાફમાં અચાનક ફેરફાર થાય તો એનો મતલબ કે વ્યક્તિ ખોટું બોલી રહી છે.
- ✓ આ ટેસ્ટમાં શરૂઆતમાં સામાન્ય પ્રશ્ન પૂછવામાં આવે છે. નામ, પિતાનું નામ, ઉંમર, સરનામું, પરિવાર સાથે જોડાયેલી જાણકારી પુછાય છે.
- ✓ બાદમાં અચાનક સંબંધિત ગુના અંગે સવાલો કરવામાં આવે છે.
- ✓ અચાનક કાઈમ સાથે જોડાયેલા સવાલ પર શખ્સના ધબકારા, શ્વાસ વધી જાય છે.
- ✓ ગ્રાફમાં ફેરફાર થાય તો એનો મતલબ વ્યક્તિ ખોટું બોલે છે.

6. પોલી નેટવર્ક : વિશ્વમાં કિપ્ટો કરન્સી ટ્રાન્સફર માટે જાણીતી કંપની

વિશ્વની સૌથી મોટી 600 મિલિયન ડોલરની કિપ્ટો કરન્સીની હેકિંગ દ્વારા ચોરી- હેકરોની સેંધ મારી

- ✓ વિશ્વની સંભવિત અત્યાર સુધીની સૌથી મોટી કિપ્ટોકરન્સીની ચોરીને અંજામ આપતાં હેકરોએ કિપ્ટો કરન્સી ટ્રાન્સફર માટે જાણીતી કંપની પોલી નેટવર્કમાં સેંધ મારી કરીને 600 મિલિયન અમેરિકન ડોલર (અંદાજિત રૂપિયા 4,468 કરોડ)ની કિપ્ટો કરન્સી પર હાથ સાફ કર્યો છે.
- ✓ પોલીનેટવર્ક મલ્ટિપલ બ્લોક ચેઇનમાં ટોકન સ્વેપ કરવાની યૂઝર્સને સુવિધા આપવા માટે જાણીતી કંપની છે.
- ✓ પોલીનેટવર્ક જણાવ્યું હતું કે, આ હેકિંગના કારણે લાખો યૂઝર્સને અસર પડી છે. હેકરોએ પોલીનેટવર્ક પર સાઇબર હુમલો કરીને મોટી ચોરીને અંજામ આપતાં હેકરોના નિયંત્રણ વાળા એકાઉન્ટ્સમાં રેકોર્ડ રકમની કિપ્ટો કરન્સી ટ્રાન્સફર કરી લીધી

શું છે DeFi (ડિસેન્ટ્રલાઇઝ્ડ ફાઇનાન્સ)

- ✓ આમ આદમીને DeFiની જાણકારી નહિવત્ હોય છે પરંતુ કિપ્ટોકરન્સીના ખેલાડીઓ તેને સારી રીતે જાણે છે.
- ✓ DeFi અથવા તો ડિસેન્ટ્રલાઇઝ્ડ ફાઇનાન્સની છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં લોકપ્રિયતા વધી છે.
- ✓ DeFi એપ્સ લોકોને કોઈપણ પ્રકારના મધ્યસ્થ વિના એકબીજા સાથે ટ્રેડ, નાણાં ઉછીના લેવા, નાણા ઉધાર આપવા જેવા વ્યવહારો કરવાની સુવિધા આપે છે.

7. દિન વિશેષ : 11 ઓગસ્ટ 1979

મચ્છુના પૂરે મોરબીને તબાહ કર્યું હતું

- ✓ મોરબી-મચ્છુ હોનારતના 42 વર્ષ
- ✓ 11 ઓગસ્ટ 1979ના દિવસે બપોરના સમયે 3 વાગ્યાને 15 મિનિટે ડેમ તૂટ્યો હતો. ડેમ તૂટવાની 15 મિનિટમાં સમગ્ર શહેર પાણીમાં ગરકાવ થઈ ગયું હતું.

✓ 2 કલાકના સમયમાં તો મકાનો પાણીમાં જળસમાધી લઈ ચૂક્યા હતા. લોકો કંઈ સમજે તે પહેલા કુદરતનો કેર સર્જાઈ ચૂક્યો હતો. લોકોની સાથે હજારો પશુઓની પણ મોત થઈ હતી. ગણતરીની મિનિટમાં એક જીવતુ જાગતું શહેર સ્મશાન બની ગયું હતું.

✓ આજે પણ મચ્છુ હોનારતની વરસીના દિવસે નગરપાલિકા દ્વારા મૌનરેલી કાઢવામાં આવે છે. મૌનરેલી કાઢીને મણિમંદિર પાસેના દિવગંતોના સ્મૃતિ સ્તંભને પુષ્પાંજલિ કરી બે મિનિટ મૌન પાળીને સમગ્ર શહેરીજનોને શ્રદ્ધાંજલિ આપે છે. હોનારત સમયે 11 સાયરન વગાડાય છે.

✓ જળહોનારતની ઘટના બાદ મોરબીને બેઠું કરવા એ વખતના ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી બાબુભાઈ જસભાઈ પટેલે મોરબીમાં સચિવાલય બનાવીને પૂરગ્રસ્તો માટે અસરકારક કામગીરી કરી હતી.

મોરબી તબાહીના સતાવાર આંકડા

- ✓ સરકારી આંકડા મુજબ
- ✓ હોનારતમાં 6158 મકાન,
- ✓ 1800 ઝુપડા નાશ પામ્યા હતા
- ✓ 3900 જેટલા મકાનને નુકશાન થયું હતું.
- ✓ 1439 માનવ અને 12,849 પશુઓના મોત થયા હતા.

ડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ

✓ મોરબીના પત્રકાર દિલીપ બરાસરા અને અમદાવાદના પત્રકાર દિલીપસિંહ ક્ષત્રિય તથા હર્ષદ ગોહેલએ મચ્છુ પુર દુર્ઘટનાના અસરગ્રસ્તોને મળીને મોરબીની ભાવિ પેઢીને આ ઘટનાની સાચી માહિતી મળે તે માટે મચ્છુ પુર દુર્ઘટના પરની ડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ બનાવી હતી.

✓ આ ડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મમાં મચ્છુ હોનારતની ભયાનકતાનું સચોટ રીતે નિરૂપણ કરવામાં આવ્યું છે.

મચ્છુ જળ હોનારત પરનું પુસ્તક

✓ મૂળ મોરબીનાં વતની અને અમેરિકામાં વસતા યુવાન ઉત્પલ સાર્ડેસરા અને તેનાં મિત્ર ટોમ વૂડને સંશોધન કર્યું

✓ જુદા જુદા દસ્તાવેજો અભ્યાસ કર્યો, અનેક લોકોને મળ્યા બાદ તેમણે 'નો વન હેડ અ ટન્ગ ટૂ સ્પીચ જેનું ગુજરાતી અનુવાદ નીરંજન સાન્ડેસરાએ કર્યું જેનું નામ 'ઝીલો રે મચ્છુનાં પડકાર' તૈયાર કર્યું.

✓ આ પુસ્તકમાં પૂર આટલું ભયાનક કેમ બન્યું તેનાં કારણ રજૂ કરવામાં આવ્યાં છે.

મચ્છુ જળ હોનારત પર બની ફિલ્મ

✓ મોરબીમાં સર્જાયેલી મચ્છુ જળ હોનારતની ઝાંખી કરાવતી 'મચ્છુ એક્ટ ઓફ ગોડ' ફિલ્મનું બની, આ ફિલ્મમાં મચ્છુ યૌહારે લીડ રોલ કર્યો છે. તેમની સાથે આ ફિલ્મમાં જયેશ મોરે, શ્રદ્ધા ડાંગર અને ગૌરાંગ આનંદ પણ રોલ કર્યો છે.

✓ ફિલ્મ જતિન પટેલે પ્રોડ્યુસ કરી છે તથા શૈલેષ લેઉઆ ડિરેક્ટ કરી. શૈલેષ લેઉઆ ઈન્ડસ્ટ્રીમાં લાંબા સમયથી કાર્યરત છે. તથા આ ફિલ્મની પટકથા જય ભટ્ટ તથા શૈલેષ લેઉઆએ લખી છે.

8. જન્મદિન વિશેષ : 11 ઓગસ્ટ

(1) થિયોસોફિકલ મેડમ બ્લેવટસ્કી

જન્મ : 11 ઓગસ્ટ 1831 અવસાન : 8 મે 1891

- ✓ ભારતમાં 19મા સૈકાના મેડમ મહત્વપૂર્ણ સાંસ્કૃતિક આંદોલનના પ્રણેતા આ રશિયન મહિલા બ્લેવટસ્કીની 11 વર્ષની ઉંમરે માતાનું અવસાન થયું હતું.
- ✓ 7 સપ્ટેમ્બર 1875ના રોજ કર્નલ ઓલકોટ સાથે થિયોસોફિકલ (ઈશ્વરીય જ્ઞાન) સોસાયટીની સ્થાપના કરી.
- ✓ ફેબ્રુઆરી 1879માં સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીના નિમંત્રણથી ભારત આવ્યાં.
- ✓ ભારતમાં તેમનાં સહાયક તરીકે બાબુલ બુલ્લા નામનો ગુજરાતી કાર્યરત હતો.
- ✓ એક શ્વેતાંગ મહિલાને હિંદુ ધર્મ વિશે અસ્મલિતપણે ભાષણો આપતાં ભારતીય સમાજમાં સુધારા કરવા માંગતા સુધારકો વિરુદ્ધ કામ કરતાં સંરક્ષણવાદી સુધારકોને રક્ષા કવચ પ્રાપ્ત લેવટસ્કી થયું હતું.
- ✓ તેમનાં વિચારોની યુવા વર્ગ પર ગાઢ અસર પડી હતી. શ્રીમતી એની બેસન્ટ તેમાંના એક હતાં.
- ✓ "દિ થિયોસોફિકલ" સામયિકનું સંપાદન અને દિ સિક્રેટ ડોક્ટ્રીન પુસ્તક વગેરે તેઓની લેખન પ્રવૃત્તિઓ હતી.
- ✓ 8મે 1891ના રોજ 59 વર્ષની ઉંમરે મેડમ બ્લેવટસ્કીનું લંડનમાં અવસાન થયું હતું.

9. દિન વિશેષ : 11 ઓગસ્ટ

વીર શહીદ - સ્વાધીનતા સંઘર્ષના મહાનાયક ખુદીરામ બોઝની પુણ્યતિથિ

- ✓ જન્મ: 3 ડિસેમ્બર 1889
- ✓ અવસાન : 11 ઓગસ્ટ 1908

✓ જન્મસ્થાન: હબીબપુર, જિલ્લો - મિદ્રાપોર (તત્કાલીન અવિભાજિત પશ્ચિમ બંગાળ)

✓ પિતા : ત્રીલોકનાથબોઝ

✓ માતા: લક્ષ્મીપ્રિયાદેવી.

- ✓ ખુદીરામ બોઝને શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અને પોતાના શિક્ષક સત્યેન્દ્રનાથ બોઝ પાસેથી પ્રેરણા મળી હતી.
- ✓ 30 એપ્રિલ 1908ના રોજ ખુદીરામ બોઝ અને પ્રફુલ્લ યાકીએ યુરોપિયન ક્લબની બહાર કિંગ્સફોર્ડની બગીચા પર બોમ્બે ફેંક્યો હતો અને ગોળીઓ ચલાવી હતી. તેમને પછીથી ખબર પડી કે બગીચામાં કિંગ ફોર્ડની બેટી અને એક મહિલા હતી, જેમનું મૃત્યુ થયું હતું.
- ✓ બ્રિટિશ સરકારે ખુદીરામ બોઝને પકડવા માટે 1000 રૂપિયાનું ઇનામ રાખ્યું હતું. 1લી મે 1908ના રોજ પોલીસે તેમને હિરાસતમાં લીધા હતા.
- ✓ 21 મે 1908ના રોજ તેમના કેસની સુનાવણી કરવામાં આવી હતી. વિનોદ બિહારી મજુમદાર અને મન્નુક બ્રિટિશ સરકારના ગવાહ હતા જ્યારે ઉપેન્દ્રનાથ સેન, કાલિદાસ બસુ અને ક્ષેત્રનાથ બંદોપાધ્યાય ખુદીરામ બોઝના બચાવમાં લડી રહ્યા હતા.
- ✓ 11 ઓગસ્ટ 1908ના રોજ આ વીર ક્રાંતિકારીને ફાંસી આપવામાં આવી હતી. જ્યારે ખુદીરામ શહીદ થયા ત્યારે તેમની ઉંમર માત્ર 19 વર્ષની હતી.
- ✓ વીસમી સદીની શરૂઆતમાં જ શહીદ થવા વાળા ક્રાંતિકારીઓમાં ખુદીરામ બોઝ પહેલા હતા.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (11-08-2021)

1. ગુજરાતના વીર સૈનિકોને અદકેરું સન્માન આપવા ક્યા સ્થળે અંદાજિત 1,70,000 ચોરસ મીટર કુલ વિસ્તારમાં રૂ. 800 કરોડના ખર્ચે વિશાળ શહીદ પાર્ક તૈયાર કરાશે - સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ-અમદાવાદ
2. ઓગસ્ટ-2021માં કઈ રાજ્યની કેબિનેટ દ્વારા ગેરકાયદેસર દારૂ વેચતા લોકોને મોતની સજા આપતા કયા સુધારા બિલને મંજૂરી આપી - મધ્યપ્રદેશ તથા મધ્યપ્રદેશ આબકારી (સુધારા)બિલ 2021

3. મધ્યપ્રદેશ તથા મધ્યપ્રદેશ આબકારી (સુધારા)બિલ 2021 અનુસાર ગેરકાયદેસર દારૂ વેચતા આરોપી પર કેટલો દંડ અને કેટલી સજાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે - 20 લાખ રૂપિયા સુધી તથા ફાંસી
4. મધ્યપ્રદેશના વર્તમાન મુખ્યમંત્રીનું નામ જણાવો - શિવરાજસિંહ ચૌહાણ
5. રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને OBC યાદીની સત્તા આપતું 127માં બંધારણીય સુધારા બિલ રાજ્યસભામાં ક્યારે પસાર થયું - તા.11 ઓગસ્ટ 2021
6. ઓગસ્ટ 2021માં કિપ્ટો કરન્સી ટ્રાન્સફર માટે જાણીતી કઈ કંપની પર હેકરોએ સેંધ મારી 600 મિલિયન ડોલરની કિપ્ટો કરન્સીની હેકિંગ ચોરી કરી - પોલી નેટવર્ક
7. કઈ એપ્સ લોકોને કોઈપણ પ્રકારના મધ્યસ્થ વિના એકબીજા સાથે ટ્રેડ, નાણાં ઉછીના લેવા, નાણા ઉધાર આપવા જેવા વ્યવહારો કરવાની સુવિધા આપે છે - DeFi એપ્સ
8. 11 ઓગસ્ટ 1979ના રોજ ગુજરાતમાં કઈ દુખદ ઘટના બની હતી - મચ્છુ હોનારત મોરબી
9. મોરબીમાં સર્જાયેલી મચ્છુ જળ હોનારત આધારિત બનેલી ફિલ્મનું નામ જણાવો - 'મચ્છુ એક્ટ ઓફ ગોડ'
10. ઉત્પલ સાડેસરા અને તેનાં મિત્ર ટોમ વૂડે મચ્છુ જળ હોનારત પર લખેલા પુસ્તકનું નામ તથા તેનો ગુજરાતી અનુવાદિત પુસ્તકનું જણાવો - 'નો વન હેડ અ ટન્ગ ટૂ સ્પીચ' તથા 'ઝીલો રે મચ્છુનાં પડકાર'
11. 7 સપ્ટેમ્બર 1875ના રોજ કોના દ્વારા થિયોસોફિકલ (ઈશ્વરીય જ્ઞાન) સોસાયટીની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી - કર્નલ ઓલકોટ અને બ્લેવટસ્કી
12. મેડમ બ્લવટસ્કી ફેબ્રુઆરી 1879માં કોના નિમંત્રણથી ભારત આવ્યાં હતા - સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી
13. સ્વાધીનતા સંઘર્ષના મહાનાયક ખુદીરામ બોઝનું જન્મસ્થાન જણાવો - હબીબપુર, જિ. મિદ્રાપોર (તત્કાલીન અવિભાજિત પશ્ચિમ બંગાળ)
14. 11 ઓગસ્ટ 1908ના રોજ વીર ક્રાંતિકારી ખુદીરામ બોઝને ફાંસી આપવામાં આવી ત્યારે તેમની ઉંમર કેટલી હતી - માત્ર 19 વર્ષ

DATE : 12-08-2021

1. રાજ્યકક્ષાનો 72મો વન મહોત્સવ 2021 : તા. 14-8-2021 :

ગુજરાત સરકાર

મારૂતિનંદન સાંસ્કૃતિક વનનું મુખ્યમંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણી દ્વારા

ઉદ્ઘાટન

✓ **સ્થાન :** કલગામ, તાલુકો- ઉમરગામ જિ. વલસાડ

✓ સરકાર રાજ્યભરમાં 200 ઓક્સિજન વન ઊભા કરશે.

✓ સ્વતંત્રતા દિવસની ઉજવણીના ભાગરૂપે અભિયાન

✓ રાજ્યને ગ્રીન કવર આપવાના ભાગરૂપે ચાલુ વર્ષે ચોમાસા દરમિયાન વન-મહોત્સવ અંતર્ગત 10.10 કરોડ વૃક્ષો રોપવામાં આવશે.

✓ આદિવાસી વિસ્તારમાં સ્થાનિકો દ્વારા હનુમાનજી મંદિર પ્રત્યેની શ્રદ્ધાને ધ્યાને લઈને અહીં મારૂતિ નંદન વનનું આયોજન કરાયું છે.

✓ અન્ય તમામ જિલ્લાઓમાં પણ સમાંતર વન મહોત્સવ યોજાશે.

✓ વન વિભાગ દ્વારા વન મહોત્સવના ભાગરૂપે રાજ્યભરમાં એક હેક્ટર કરતા વધુ જમીન ઉપલબ્ધ હશે ત્યાં ઓક્સિજન વન બનાવાશે.

2. આઝાદીનો અમૃત મહોત્સવ :

વિશ્વ ઓળખ અપાવતી ભારતની 75 વિશેષ બાબતો

1. ઇન્ડિયા નામ ઇન્ડસ અર્થાત સિંધુ નદી પરથી આવ્યું છે. સિંધુ કે ઇન્ડસ તટે પ્રાચીનકાળમાં અનેક લોકોનો વાસ રહ્યો છે. તે નદીના નામ પરથી ઇન્ડસ નામ આપવામાં આવ્યું છે. પ્રાચીનકાળના આર્યો ઇન્ડસ (સિંધુ) નદીની પૂજા કરતા હતા.

2. દેશમાં 12,52,26,449 અંગ્રેજીભાષી લોકો વસે છે. ભારત અંગ્રેજીભાષી સૌથી વધુ સંખ્યા ધરાવનારો વિશ્વનો બીજા ક્રમનો દેશ છે.

3. ભારત વિશેની સૌથી રસપ્રદ વાત એ છે કે મૂળે શ્રીલંકા, ભૂટાન, તિબેટ બાંગ્લાદેશ અને અફઘાનિસ્તાન 30,000 જેટલાં શરણાર્થી અહીં વસે છે. પોતાના દેશમાં થઈ રહેલા રાજકીય અને ધાર્મિક નરસંહારથી બચવા ભાગી છૂટીને આ શરણાર્થીઓએ અહીં શરણ લીધું છે.

4. ભારત એવો દેશ છે કે જેણે વિશ્વને માર્શલ આર્ટની ભેટ આપી હતી. બૌદ્ધ મિશનરી મારફતે તે આર્ટ એશિયાના અન્ય વિસ્તારો સુધી પહોંચી.
5. સાપસીડી જેવી લોકપ્રિય રમત ભારતમાં વિકસી. ઇસ્વીસન બીજી સદીમાં વિકસેલી તે ગેમ નાના-મોટા સૌને ગમે છે. તેનું મૂળ નામ મોક્ષપટમ છે. બાળકોને સારા-નરસા કર્મો વિષેની જાણકારી આપવા તે ગેમ વિકસી હતી.
6. યોગનો ઉદભવ ભારતમાં થયો છે. ભારતમાં 5000 વર્ષથી તેનું પ્રચલન છે.
7. મુઘલ શહેનશાહ શાહજહાંએ વર્ષ 1631થી 1648 દરમિયાન આગ્રા શહેરમાં વિશ્વની સાત અજાયબીઓ પૈકીના એક તાજ મહાલનું નિર્માણ કરાવ્યું હતું. પ્રતિ વર્ષ 60 થી 80 લાખ મુલાકાતીઓ તેની મુલાકાત લે છે.
8. વિશ્વભરમાં બુદ્ધિઝમ અને જૈનિઝમ સૌથી લોકપ્રિય ધર્મ છે. વિશ્વભરના લોકો તેનું પાલન કરે છે. ઇસ્વીસન પૂર્વે 500 અને 600માં તેની સ્થાપના થઈ હતી.
9. ઇસ્લામ તે વિશ્વનો બીજા ક્રમનો સૌથી મોટો ધર્મ છે અને ભારતમાં તેનું પાલન થાય છે.
10. ભારતમાં વિશ્વના કોઈ પણ દેશ કરતાં અને મુસ્લિમ દેશો કરતા પણ વધુ મસ્જિદ છે. ભારતમાં હાલમાં 3,00,000 મસ્જિદ આવેલી છે.
11. કોચીનમાં સૌથી જૂનું યુરોપીય ચર્ચ સાયનાગોગ આવેલા છે. વર્ષ 1503 અને 1568માં તેની રચના થઈ હતી.
12. વિશ્વમાં ભારતના રાજસ્થાનમાં ઉંદરોનું એકમાત્ર મંદિર આવેલું છે. જેમાં લાખોની સંખ્યામાં ઉંદરો રહે છે અને તેમની પૂજા કરવામાં આવે છે.
13. ભારતમાં વિશ્વનો સૌથી મોટો ફિલ્મ ઉદ્યોગ છે. વિવિધ ભાષામાં અહીં વર્ષે સરેરાશ 1,500થી વધુ ફિલ્મો બનતી હોય છે.
14. તિરુપતિ મંદિર તે ભારતમાં આવેલું 'મહત્ત્વનું વિષ્ણુ મંદિર છે. 10મી સદીમાં બંધાયેલા આ મંદિરની મુલાકાતે મક્કા અને રોમ કરતાં પણ સરેરાશ સૌથી મોટી સંખ્યામાં તીર્થયાત્રી આવતા હોય છે પ્રતિદિન સરેરાશ 30,000 તીર્થયાત્રી આ મંદિરના દર્શને આવે છે.
15. શીખ ધર્મનો વિકાસ ભારતમાં થયો છે. 1577માં પવિત્ર શહેર અમૃતસરની રચના સાથે તેનો ઉદય થયો હતો.
16. પ્રાચીન નગર વારાણસી કે બનારસની ભગવાન બુદ્ધે ઈસ.પૂર્વે 500 મુલાકાત લીધી હતી.
17. ભારતના ખગોળવિદ ભાસ્કરાચાર્યે સૂર્યની પ્રદક્ષિણા કરતાં પૃથ્વીને કેટલો સમય લાગે છે તેની સાચી ગણતરી સામે મૂકી હતી. ખગોળવિદો પાસે આધુનિક ઉપકરણો આવ્યા સેંકડો વર્ષ તેમણે આ ગણતરી માંડી હતી. ભાસ્કરાચાર્યે કહ્યું હતું કે પૃથ્વીની સૂર્યની આસપાસ એક પ્રદક્ષિણા પૂરી કરતાં 365.258756484 દિવસ લાગે છે.
18. ભારતે જ બીજગણિતના અંક પાઠના મૂલ્યની સૌ પ્રથમ ગણતરી કરી હતી. ગણિતજ્ઞ બુદ્ધ્યાનાએ પાઠનો દૃષ્ટિકોણ સમજાવ્યો હતો, છઠ્ઠી સદીમાં પાચથાગોરસે તે સિક્કાંતને પ્રતિપાદિત કર્યો હતો.
19. કેલક્યુલસ, ટ્રીગોનોમેટ્રી અને એલ્જિબ્રા ભારતમાં વિકસ્યા હતા. 11મી સદીમાં શ્રીધરાચાર્યે સમીકરણનો ઉપયોગ કર્યો હતો.
20. ભારતના ગણિતજ્ઞ આર્યભટ્ટે અંકશાસ્ત્રમાં શૂન્યને સામેલ કર્યું હતું.
21. ઇ.પૂર્વે 100માં ભારતમાં ડેસિમલ અને પ્લેસ વેલ્યુ સિસ્ટમ વિકસી હતી.
22. શકુંતલા દેવી હ્યુમન કેલક્યુલેટર તરીકે જ ઓળખાતા હતા. તેઓ મોટી મોટી સંખ્યાના ગુણાકાર-ભાગાકાર 28 સેન્ડ કરતાં ઓછા સમયમાં કરી દેતા હતાં.
23. ભારતના અંતરિક્ષ કાર્યક્રમોની વિશ્વના ટોચના 5 અંતરિક્ષ સંશોધન કાર્યક્રમમાં સમાવેશ થાય છે.
24. જાપાન અને અમેરિકા જેવા દેશોને બાદ કરતાં સ્થાનિક કોમ્પ્યુટર વિકસાવવામાં ભારતનું મોટું પ્રદાન છે.
25. ભારત વિશ્વનો સાતમા ક્રમનો સૌથી મોટો દેશ છે અને વિશ્વનો સૌથી મોટો લોકશાહી દેશ છે.
26. મહારાષ્ટ્રમાં આવેલું લોનાર સરોવર 52,000 વર્ષ પહેલા પૃથ્વી પર ઉલ્કા પડી હોવાને કારણે બનેલું
27. ભારતના તામિલનાડુમાં 11મી સદીમાં તૈયાર થયેલું બૃહદેશ્વર મંદિર વિશ્વમાં ગ્રેનાઇટથી તૈયાર થયેલું પ્રથમ મંદિર છે.
28. 18મી સદી સુધી ભારત વિશ્વનો સૌથી ધનવાન દેશ હતો.
29. વિશ્વમાં સૌથી વધુ સંખ્યામાં શાકભાજી ભારતમાં પાકે છે.
30. વિશ્વના 90 જેટલાં દેશો ભારતમાંથી સોફ્ટવેર ખરીદે છે.

31. ભારત વિશ્વનો સૌથી ઊંચો ગર્ભપાત દર ધરાવે છે
32. દિલ્હી અને મુંબઇ જેવા ભારતીય શહેરોને મુકાબલે લંડનમાં વધુ ભારતીય રેસ્ટોરન્ટ છે.
33. દિલ્હીના ખારીબોલી ખાતે એશિયાનું સૌથી મોટું તેજાના બજાર આવેલું છે.
34. ભારતમાં વિશ્વનું સૌથી વધુ ઊંચાઇએ આવેલું ક્રિકેટ મેદાન આવેલું છે. હિમાચલના ચૈલમાં 1893માં પહાડના શિખરને સમતળ કરીને બનાવાયું હતું. તે સમુદ્ર સપાટીથી 2444 મીટરની ઊંચાઇએ આવેલું છે.
35. ભારત તે વિશ્વનો એકમાત્ર દેશ છે કે જેના નામે મહાસાગરનું નામ આવેલું છે. વિશ્વમાં પાંચ મહાસાગર આવેલા છે અને તે પૈકી એકનું નામ ભારતને નામે આવેલું છે.
36. વિશ્વની પ્રથમ યુનિવર્સિટી તક્ષશિલાનું નિર્માણ ઇ. પૂર્વે 700માં ભારતમાં થયું હતું.
37. ભારતમાં યોજાતા કુંભમેળામાં વિશ્વમાં સૌથી વધુ લોકો એકઠા થાય છે. વર્ષ 2001માં વિશ્વના વિવિધ વિસ્તારોમાંથી આવીને 60 અબજ લોકોએ કુંભની મુલાકાત લીધી હતી.
38. વર્ષ 2014માં યોજાયેલી ચૂંટણીમાં 54 કરોડથી વધુ લોકોએ મતદાન કર્યું હતું.
39. ભારત શસ્ત્રસરંજામની સૌથી વધુ આયાત કરે છે, પરંતુ તેણે કોઇ દેશ પર હુમલો કરવા પ્રયાસ નથી કર્યો.
40. ભારતે હજી એક પણ વાર ઓલિમ્પિક ગેમ્સનું યજમાન પદ નથી સંભાળ્યું.
41. વિશ્વનું સૌથી વધુ ઊંચાઇએ આવેલું યુદ્ધક્ષેત્ર એટલે સિયાચીન. ભારતનું તેના પર નિયંત્રણ છે.
42. ઇન્દિરા ગાંધી ભારતના એકમાત્ર મહિલા વડાપ્રધાન રહ્યાં છે.
43. અલબ્ધ સફેદ વાઘ માત્ર ભારતમાં જોવા મળે છે.
44. ભારતીય રેલવેમાં વિશ્વમાં સૌથી વધુ 10 લાખ કરતા વધુ કર્મચારી છે.
45. ભારતીય રેલવે વિશ્વનું ચોથા ક્રમનું સૌથી મોટું રેલવે નેટવર્ક છે.
46. ભારતના પૂર્વ પ્રમુખ એપીજે અબ્દુલ કલામના માનમાં સ્વિત્ઝર્લેન્ડે 26મી મેને વિજ્ઞાન દિવસ જાહેર કર્યો છે.
47. ભારત વિશ્વનું સૌથી વધુ ઝડપે વિકસી રહેલું ટેલિકોમ બજાર છે. વિશ્વભરમાં તેના દર ખૂબ જ સસ્તા છે
48. ભારતમાં ચરકને આયુર્વેદના પિતા કહેવામાં આવે છે. 2500 વર્ષ પહેલાં તેમણે આયુર્વેદિક ઉપચાર પદ્ધતિ વિકસાવી હતી.
49. ભારત વિશ્વમાં સૌથી વધુ સંખ્યામાં પોસ્ટ ઓફિસ ધરાવે છે.
50. લખનઉની સિટી મોન્ટેસરી સ્કૂલ વિશ્વની સૌથી વધુ 45,000 વિદ્યાર્થી સંખ્યા ધરાવતી સ્કૂલ છે.
51. ચંદ્રની સપાટી પર ભારતે સૌ પ્રથમ પાણીની હાજરી શોધી કાઢી હતી. ચંદ્રસપાટી પર ભારતે મોકલેલા ચંદ્રયાન-1એ ચંદ્રસપાટી પર પાણીની હાજરી શોધી કાઢી હતી.
52. બાંગ્લાદેશના રાષ્ટ્રગીત અમાર સૌનાર બાંગ્લાની રચના કવિ રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે કરી હતી.
53. ભારત વિશ્વમાં સૌથી વધુ દૂધ ઉત્પાદન કરે છે. વિશ્વમાં ઉત્પાદિત દૂધના 16 ટકાનું ઉત્પાદન ભારત કરે છે.
54. ભારતમાં બ્રિટીશ શાસન સુધી ભારતને વિશ્વનો સૌથી ધનવાન દેશ માનવામાં આવતો હતો.
55. નૌકાસફરની કળા સિંધુ નદીમાં 6,000 વર્ષ પહેલાં વિકસી હતી. નેવિગેશન શબ્દ ઉત્પત્તિ પણ સંસ્કૃતમાં છે. 'નવીગતિહ' નેવી શબ્દના મૂળ 'નોઉ' સંસ્કૃત શબ્દમાં રહેલા છે.
56. ભારતમાં વિશ્વનો સૌથી મોટો પરિવાર વસે છે. ધરના વડા 39 પત્ની, 33 પૌત્ર-પૌત્રી અને 94 બાળકો ધરાવે છે. પરિવાર જે ઇમારતમાં રહે છે તે 100 ખંડ ધરાવે છે. મિઝોરમના બતવાંગમાં આ પરિવાર વસે છે.
57. 1928માં ભારતની હોકી ટીમ ખૂબ સારી હોવાથી બ્રિટને આમ્સ્ટરડેમ ઓલિમ્પિકમાંથી વિરોધ કર્યું હતું . બ્રિટનને હોકીમાં પરાજિત થવાનો ડર હતો. તે વર્ષે ભારતે મેચ જીતી લીધી હતી. 1932માં પણ તે જ પ્રમાણે પોતાના વિજયને દોહરાવ્યો હતો.
58. લોકપ્રિય રમત ચેસની શોધ ભારતમાં થઇ હતી.
59. વિશ્વની સૌથી ઠીંગણી મહિલા ભારતમાં જીવે છે. જ્યોતિ કિસાંગ આમગેનો જન્મ 1993માં થયો હતો અને તે 62.8 સેન્ટિમીટરની ઊંચાઇ ધરાવે છે.

60. ભારતના બેનીપ્રસાદે માત્ર 6.5 વર્ષમાં સૌથી વધુ ઝડપે 165 દેશોનો પ્રવાસ ખેડ્યો હતો. 1975માં તેમનો જન્મ થયો હતો. તેઓ ભારતના ગિટારવાદક છે.
61. શેમ્પૂનો સૌપ્રથમ દૃષ્ટિકોણ ભારતમાં વિકસ્યો હતો. તેને ચામ્પુ તરીકે ઓળખવામાં આવતું હતું. વાળને ખરતા અટકાવવા ઔષધો અને ઝાડનાં પાંદડાનો ઉપયોગ થતો હતો.
62. ભારત વિશ્વમાં સોનાનું સૌથી મોટું ખરીદદાર છે, જ્યારે અમેરિકા વિશ્વના સૌથી મોટા સુવર્ણ ભંડારો ધરાવે છે.
63. ભારતમાં બહુમત લોકોને ક્રિકેટ ગમે છે હોકીમાં તે વિશ્વના સૌથી વધુ દેશોથી આગળ છે. 1928થી 1956 દરમિયાન ભારતે સતત છ વાર ઓલિમ્પિક જીત્યો હતો.
64. ભારત પૂરા દેશમાં સિંગલ ટાઇમ ઝોનનું અનુસરણ કરે છે.
65. ભારત બહાર તમે ભારતીય ચલણ સાથે નથી રાખી શકતા તેને ગેરકાયદે માનવામાં આવે છે.
66. ભારતના શાર્પશૂટર દાદી 80 વર્ષના હતા. 16 વર્ષે કારકિર્દીનો આરંભ કર્યો હતો. સંદ્રો તોમરનો જન્મ ઉત્તરપ્રદેશના શામલી ખાતે થયો હતો અને 25 નેશનલ એમ્પિયનશિપ જીતી ચૂકેલા દાદી 2021માં જ મૃત્યુ પામ્યા છે.
67. કબડ્ડીનો જન્મ ભારતમાં થયો હતો. ભારતીય ટીમ વિશ્વની પ્રત્યેક કબડ્ડી ટ્રોફી જીતવા ઇચ્છે છે. તે પાંચ વિશ્વ કપ ટ્રોફી જીતી ચૂકી છે. મહિલા કબડ્ડી ટીમ પણ અણમરહીને મહિલા કબડ્ડી વિશ્વ કપ્સ જીતી ચૂકી છે.
68. ભારત વિશ્વમાં સૌથી વધુ સંખ્યામાં સમાચાર ચેનલ્સ ધરાવે છે. વર્ષ 2014માં 798 સમાચાર ચેનલ્સ હતી.
69. ભારત તે અમેરિકા અને ચીન પછી ત્રીજા ક્રમે સૌથી મોટું સૈન્ય ધરાવે છે. 13,25,000ની સક્રિય સેના અને 9,60,000ની રિઝર્વ સેના ઉપરાંત ભારત પરમાણુ હથિયાર ધરાવતી સેનાથી પણ સજ્જ છે.
70. વિશ્વના 10 સૌથી ઊંચા પર્વત શિખરો પૈકી 9 શિખરો હિમાલયમાં આવેલા છે. માઉન્ટ એવરેસ્ટ તે તમામ શિખરોમાં સૌથી ઊંચો પર્વત છે અને નેપાળમાં આવેલો છે.
71. જમ્મુમાં વિશ્વમાં સૌથી ઊંચો રેલવે બ્રિજ છે. ચિનાબ નદી પર આવેલો આ પુલ એફિલ ટાવર કરતાં 35 મીટર ઊંચો

છે. તેને ચિનાબ નામ આપવામાં આવ્યું છે. સમુદ્ર સપાટીથી તે 1178 ફૂટની ઊંચાઈએ આવેલો છે.

72. બાંદ્રા-વર્લી સી લિંક પર પૃથ્વીના વ્યાસને બરોબર સ્ટીલ વાયરનો ઉપયોગ થયો છે. બ્રિજ પર લાગેલા કેબલનું વજન 900 ટન છે.
73. ભારતમાં રોજ ઓસ્ટ્રેલિયાની પૂરી વસતીની સંખ્યામાં પ્રવાસીઓ પ્રવાસ કરે છે. ભારતીય રેલવે 7172 રેલવે સ્ટેશનને જોડે છે. એશિયાનું આ સૌથી મોટું રેલવે નેટવર્ક રોજ 12,617 ટ્રેનમાં 2.3 લાખ લોકોનું વહન કરે છે.
74. વિશ્વમાં સૌ પ્રથમ ભારતમાં જ ટ્રેનમાં હોસ્પિટલ થઈ હતી. ટ્રેનને લાઇફલાઇન એક્સપ્રેસ કે જીવનરેખા એક્સપ્રેસ નામ આપવામાં આવ્યું હતું. આ ટ્રેનની મદદથી ભારતના અંતરિયાળ ગામોમાં કેન્સરની સારવારથી માંડીને સર્જરી સુધીની સેવા આપવામાં આવે છે.
75. તબલા સંગીતનું એવું વાદ્ય છે જેની ઉત્પત્તિ ભારતમાં થઈ હતી.

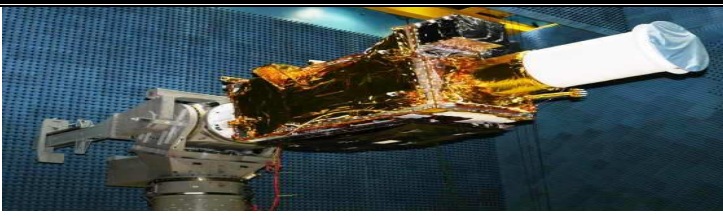
3. ઇન્દોર : ભારતનું પ્રથમ 'વોટર પ્લસ' શહેર બન્યું

- ✓ દેશનું સૌથી સ્વચ્છ શહેર ઇન્દોર હવે દેશનું પ્રથમ વોટર પ્લસ સિટી જાહેર.
- ✓ 'સ્વચ્છ સર્વેક્ષણ માટેના વોટર પ્લસ પ્રોટોકોલની ગાઇડલાઇન મુજબ ઇન્દોર મહાનગરપાલિકાએ કાન્હ અને સરસ્વતી નદીઓના જળને પ્રદૂષિત કરી રહેલા 25 જેટલા નાના-મોટા નાળા અને 1,746 જેટલી જાહેર અને 5,626 જેટલી ડોમેસ્ટિક ગટરોને ટેપ કરવામાં આવી હતી.'
- ✓ શહેરમાં સાત જેટલા ગટર ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ ઊભા કરવામાં આવ્યા હતા અને તે પછી પ્રતિદિન 11 કરોડ લિટર ટ્રીટડ પાણીનો ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે.
- ✓ ઇન્દોર શહેર મધ્યપ્રદેશનું વાણિજ્યકીય પાટનગર
- ✓ સર્વેક્ષણ : સ્વચ્છતા સુખાકારી સબંધી વાર્ષિક સર્વેક્ષણ-ભારત સરકાર

4. ISRO : GISAT 1 : અર્થ ઓબ્ઝર્વેસન સેટેલાઈટ ભ્રમણકક્ષામાં

મુક્તા પહેલાં ટેકનિકલ કારણોસર પરીક્ષણ રદ કરાયું

- ✓ રોકેટ : GSLV
- ✓ GSLV : જીઓ સિનક્રોનસ સેટેલાઈટ લોન્ચિંગ વ્હિકલ
- GISAT 1 અર્થ ઓબ્ઝર્વેશન સેટેલાઈટ**
- ✓ દરરોજ સમગ્ર દેશની તસવીર નિયમિત અંતરાલે મોકલશે
- ✓ ચીન અને પાકિસ્તાન સાથેની સરહદો પર ચાંપતી નજર રાખશે
- ✓ ક્લાઇમેટ ચેન્જનું રિયલ ટાઇમ મોનિટરિંગ કરશે
- ✓ ઇસરો દ્વારા GISAT-1 અર્થ ઓબ્ઝર્વેશન સેટેલાઈટને ભ્રમણકક્ષામાં મૂકવાની યોજના હતી.
- ✓ આ સેટેલાઈટ નિયમિત અંતરે મોટા ભૌગોલિક વિસ્તારની તસવીરો લેવામાં સક્ષમ છે.
- ✓ આ સેટેલાઈટ આવનારી કુદરતી આફતો અંગે ચેતવણી, દેશમાં થતા કૃષિ વાવેતરની માહિતી, જંગલો અને જળાશયોની માહિતી આપવાની ટેકનોલોજીથી સજ્જ કરાયો.
- ✓ સ્થાન : શ્રીહરિકોટા (આંધ્રપ્રદેશ)
- ✓ ISRO ચેરમેન : કે. સિવાન

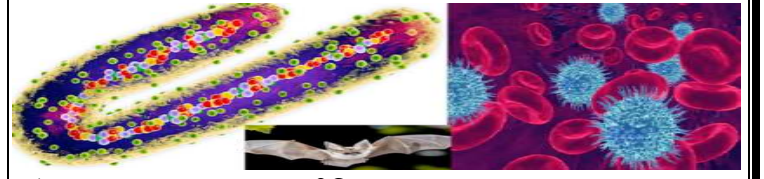
5. આત્મનિર્ભર ભારત : 'શક્તિ સે સંવાદ' મહિલા ઉદ્યમ સાહસિકો સાથે વડાપ્રધાન શ્રી મોદીનો ઈ-સંવાદ કાર્યક્રમ
સ્વસહાય જૂથોની લોન મર્યાદા રૂ. 10 લાખથી વધારીને રૂ. 20 લાખ કરવાની વડાપ્રધાન શ્રી મોદીની જાહેરાત

- ઈ-સંવાદની વિગત :**
- ✓ વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ તા. 12 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ મહિલા ઉદ્યમ સાહસિકો માટે રૂ. 1,625 કરોડની ફાળવણી કરી.
  - ✓ વડા પ્રધાને આ પ્રસંગે સ્વસહાય જૂથો માટેની લોનમર્યાદા રૂ. 10 લાખથી વધારીને રૂ. 20 લાખ કરવાની જાહેરાત કરી.
  - ✓ વડા પ્રધાન વીડિયો કોન્ફ્રેન્સિંગ મદદથી 'આત્મનિર્ભર નારી શક્તિ સે સંવાદ' કાર્યક્રમમાં દીનદયાલ યોજના રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગારી મિશન સાથે સંકળેલા સ્વસહાય જૂથોના મહિલા સભ્યો સાથે સંવાદ કર્યો હતો.
  - ✓ દીનદયાલ યોજના-રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગારી મિશનની મદદથી સરકાર ગ્રામીણ ગરીબોને તબક્કાવાર સ્વસહાય

જૂથોમાં સામેલ થઈને તેમની આવક અને જીવનની ગુણવત્તા સુધારવામાં મદદ કરવાની નેમ ધરાવે છે.

6. WHO : મારબર્ગ વાઈરસ
કોરોનાથી પણ વધુ ખતરનાક મારબર્ગ વાઈરસ

- ✓ પ્રસાર-વાહક : ચામાચીડિયું
- વિગત અને પ્રથમ કેસ :**
- ✓ વિશ્વમાં કોરોના વાઈરસનો પ્રકોપ હજુ શમ્યો નથી ત્યાં હવે અન્ય એક ખતરનાક વાઈરસની પુષ્ટિ થઈ છે, કે જેને કોવિડના તમામ વેરિઅન્ટ કરતાં પણ વધારે ખતરનાક દર્શાવવામાં આવે છે.
- ✓ વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય સંગઠન(WHO) અનુસાર પશ્ચિમિ આફ્રિકી દેશ ગિનીના દક્ષિણી ગુએના પ્રાંતમાં મારબર્ગ વાઈરસનો પ્રથમ કેસ નોંધાયો હતો
- ✓ 150થી વધારે લોકો આ વાઈરસના સંક્રમણનો ભોગ બન્યા તથા તેનાથી એક દર્દીનું મોત પણ થયું.
- ✓ આ વાઈરસનું સર્વપ્રથમ નિદાન 1967માં થયું હતું અને તેને કારણે હેમરેજ કરી શકે તેવો તાવ આવે છે અને જ્યારે દર્દીને લોહી પડવા લાગે છે ત્યારે તેના જીવનનો અંત માનવામાં આવે છે.

7. દિન વિશેષ : ઓગસ્ટ (1) વિશ્વ હાથી દિવસ :
World Elephant Day

- ઉજવણીનો પ્રારંભ :** 12 ઓગસ્ટ-2012થી.
- ઉદ્દેશ :**
- ✓ એશિયન અને આફ્રિકન હાથીની સુરક્ષા અને સંવર્ધન કરવાની સાથે તેમનો શિકાર ઉપરાંત હાથી દાંતની ચોરી અટકાવવી.
  - હાથી સંરક્ષણ અંગે ભારત સરકારના પ્રયાસો :**
  - ✓ હાથી સંરક્ષણ માટે કેન્દ્રીય પર્યાવરણ મંત્રાલય દ્વારા "સુરક્ષા" (SURAKSHA) પોર્ટલ કાર્યરત
  - ભારતમાં હાથીઓની સ્થિતિ:**
  - ✓ ભારતમાં વર્ષ 1992માં હાથી પરિયોજના અંતર્ગત અત્યાર સુધીમાં 13 રાજ્યોમાં 23 હાથી સંરક્ષિત સ્થળોનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો છે.
  - ✓ ભારતમાં વર્ષ 2005 મુજબ હાથીઓની સંખ્યા 21,200 હતી. જે વિશ્વના કુલ હાથીઓની સંખ્યાઓની સંખ્યાના 50% છે.

- ✓ ભારત સરકારે ભારતીય હાથીને વર્ષ 2010માં રાષ્ટ્રીય વિરાસત પ્રાણી (National Heritage Animal) તરીકે જાહેર કર્યું.

અન્ય બાબતો :

- ✓ થાઈલેન્ડનું રાષ્ટ્રીય પ્રાણી - હાથી
- ✓ હાથીની મુખ્ય બે જાતિ : એશિયન અને આફ્રિકન.

(2) એકવીસમો આંતરરાષ્ટ્રીય યુવા દિવસ

International Youth Day

- ✓ થીમ-2021 : [Transforming Food Systems: Youth Innovation for Human and Planetary Health](#)

આંતરરાષ્ટ્રીય યુવા દિવસ વિશે :

- ✓ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર (UN)ની સામાન્ય સભા દ્વારા 17 ડિસેમ્બર-1999ના રોજ યુવા વિશ્વ સંમેલનમાં 12 ઓગસ્ટને વર્ષ 2000થી પ્રતિ વર્ષે આંતરરાષ્ટ્રીય યુવા દિવસ ઉજવવાનું નક્કી કરાયું.

ઉદ્દેશ :

- ✓ સ્થાનિક, રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક કક્ષાએ યુવા વર્ગ સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને કાયદાકીય બાબતો પ્રત્યે જાગૃત કરવાનો તેમજ ગરીબી નિવારણ અને સતત વિકાસના લક્ષ્યો પ્રાપ્ત કરવા યુવા વર્ગને નેતૃત્વ સોંપવાનો છે. ભારત યુવાઓના દેશ તરીકે જાણીતો છે.

ભારતમાં યુવાઓની વસતી :

- ✓ ભારતમાં કુલ વસતીમાંથી 25 વર્ષથી ઓછી ઉંમરના લગભગ 50% અને 55 વર્ષથી ઓછી ઉંમરના લગભગ 65% વ્યક્તિઓ નોંધાયેલા છે.

અન્ય વિગત :

- ✓ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર (UN)ની સામાન્ય સભા દ્વારા વર્ષ 1985ને આંતરરાષ્ટ્રીય યુવા વર્ષ (International Youth Year) જાહેર કરાયું હતું.
- ✓ ભારત સરકાર દ્વારા વર્ષ 1984થી સ્વામી વિવેકાનંદના જન્મદિવસ 12 જાન્યુઆરીને રાષ્ટ્રીય (National Youth Day) તરીકે ઉજવવામાં આવે છે.

8. જન્મ દિન વિશેષ : 12 ઓગસ્ટ

ભારતીય અંતરીક્ષ વિજ્ઞાનના જનક : ડૉ. વિક્રમભાઈ સારાભાઈ

જન્મ : 12 ઓગસ્ટ-1919

અવસાન : 30 ડિસેમ્બર-1971

- ✓ ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈએ 15મી ઓગસ્ટ-1969ના રોજ ઈસરો (ઈન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગેનાઈઝેશન)ની સ્થાપના કરી
- ✓ ગુજરાતના પનોતા પુત્ર અને ભારતના સ્પેસ પ્રોગ્રામના પિતામહ ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈનો જન્મ 12મી ઓગસ્ટ, 1919ના રોજ અમદાવાદના ઉદ્યોગપતિ પરિવારમાં થયો હતો.
- ✓ વિક્રમ સારાભાઈને નાનપણથી જ મશીનોમાં રસ પડતો. કિશોરવયે જ તેમણે ટોચ ટ્રેન કિટ પરથી પ્રેરણા લઈને ટ્રેક સાથેની આગગાડી બનાવી હતી, જે આજેય અમદાવાદ સ્થિત કોમ્યુનિટી સાયન્સ સેન્ટરમાં જોવા મળે છે.

માતાએ મોન્ટેસરી પદ્ધતિથી ઘરમાં જ શિક્ષણ આપ્યું

- ✓ ભારતના માન્યેસ્ટર ગણાતા અમદાવાદના ધનાઢ્ય ઉદ્યોગપતિ અંબાલાલ સારાભાઈ અને ગોદાવરી બાના પરિવારમાં વિક્રમભાઈનો જન્મ. તેમના પિતાને વારસામાં જ વિશાળ વેપાર મળ્યો હતો.
- ✓ માતાપિતા મહાત્મા ગાંધીના પણ યુસ્ત સમર્થક. એ જમાનામાં ગોદાવરી બાએ બ્રિટીશ શિક્ષણવિદ્ મેડમ મોન્ટેસરીથી પ્રભાવિત થઈને બાળકોને પણ ઘરમાં જ શિક્ષણ આપ્યું.
- ✓ ઘરમાં ઉદ્યોગપતિઓની સાથે ટાગોર, જે. કૃષ્ણમૂર્તિ, મોતીલાલ નહેરુ, જવાહરલાલ નહેરુ, સરોજિની નાયડુ, મૌલાના આઝાદ અને સી. વી. રમન જેવા જુદા જુદા ક્ષેત્રોના ધુરંધરોની આવનજાવન, જેની નાનકડા વિક્રમ પર ઘેરી અસર થઈ.

ડૉ. રમનના માર્ગદર્શનમાં Ph.D ગુજરાત કોલેજમાં સ્નાતકની પદવી લઈને ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે બ્રિટનની પ્રતિષ્ઠિત કેમ્બ્રિજ યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશ લીધો.

- ✓ બીજું વિશ્વ યુદ્ધ ફાટી નીકળતા તેઓ ભારત પરત ફર્યા, અને દેશમાં જ પી.એચ.ડી. કર્યું.
- ✓ તેમણે 'કોસ્મિક રે ઈન્વેસ્ટિગેશન્સ ઈન ટ્રોપિકલ લેટિટ્યુડ્સ' વિષયમાં થીસિસ લખ્યો અને તેમના ગાઈડ હતા, નોબલ વિજેતા વિજ્ઞાની ડૉ. સી.વી. રમન.

મોડર્ન ભારત માટેનું વિઝન

- ✓ વિક્રમ સારાભાઈનું 30 ડિસેમ્બર, 1971ના રોજ 52 વર્ષની વયે અવસાન થયું, એ પહેલાં તેમણે ભારતનો પહેલો ઉપગ્રહ આર્યભટ્ટ લોન્ચ કરવાની તૈયારી કરી હતી.

✓ આજે આપણને કેબલ ટેલિવિઝનની લક્ઝરી મળી છે, એ માટે પણ તેમનો આભાર માનવો પડે કારણ કે, 1975માં તેમણે નાસા સાથે મળીને સેટેલાઈટ ઈન્સ્ટ્રક્શન ટેલિવિઝન એક્સપિરિમેન્ટ (એસઆઈટીઈ)ની સ્થાપના કરવામાં મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી.

✓ ટેક્સ્ટાઈલ રિસર્ચ કરતી સંસ્થા અટીરા, સેન્ટર ફોર એન્વાયર્મેન્ટલ પ્લાનિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી (સેપ્ટ) જેવી સંસ્થાઓ થકી દેશના ખરા વિકાસનો પાયો નાંખ્યો.

✓ તેઓ આઈઆઈએમના સ્થાપક સભ્યોમાંના પણ એક હતા.

✓ થુમ્બાના ચર્ચને સ્પેસ સેન્ટરમાં પરિવર્તિત કરીને પહેલું રોકેટ લોન્ચ કર્યું

✓ 21 નવેમ્બર, 1963ના રોજ તેમણે થિરુવનંતપુરમના થુમ્બા ગામના એક ચર્ચની જગ્યાએથી સ્પેસમાં એક નાનકડું રોકેટ મોકલવાનું નક્કી કર્યું, એ સ્થળે થુમ્બા ઈક્વેટોરિયલ રોકેટ લોન્ચ સ્થાપિત કરાયું, જે આજે વિક્રમ સારાભાઈ સ્પેસ સેન્ટર તરીકે ઓળખાય છે.

✓ ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈના શિષ્ય એટલે ડૉ. અબ્દુલ કલામ.

✓ વિક્રમ સારાભાઈએ યુવાન અબ્દુલ કલામનો ઈન્ટરવ્યૂ લઈ પોતાની ટીમમાં સામેલ કર્યા હતા. કલામની વિજ્ઞાની તરીકેની શરૂઆતની કારકિર્દીમાં પણ તેમની ભૂમિકા મહત્ત્વની છે.

✓ કલામે નોંધ્યું છે કે, મને વિક્રમ સારાભાઈએ ઓળખી લીધો હતો. જોકે, તેનું કારણ હું બહુ ભણેલો હતો એ નહીં, પરંતુ હું ખૂબ મહેનત કરતો હતો, એ હતું. ત્યાર પછી તેમણે મને પૂર્ણ રીતે વિકસિત થવાનું કહ્યું હતું.

અમદાવાદના ઘરમાં શરૂ થયો ઈન્ડિયન સ્પેસ પ્રોગ્રામ

✓ દેશ આઝાદ થતાં જ, 1947માં, ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈએ રાત-દિવસ કામ કરીને ફિઝિકલ રિસર્ચ લેબોરેટરીની સ્થાપના કરી.

✓ અમદાવાદના શાહીબાગમાં આવેલા 'રિટ્રીટ' બંગલોના એક રૂમને વિક્રમ સારાભાઈએ ઓફિસમાં ફેરવી દીધો. ત્યાં તેમણે પીઆરએલનું કામ શરૂ કર્યું.

✓ આજેય આ સંસ્થા સ્પેસ અને એલાઈડ સાયન્સની અગ્રણી સંસ્થા ગણાય છે. જેનાથી દેશને અનેક મહાન વિજ્ઞાનીઓ મળ્યા છે.

✓ વિજ્ઞાન જાગૃતિ માટે 1968માં અમદાવાદમાં કોમ્યુનિટી સાયન્સ સેન્ટરની સ્થાપના કરી

મુણાલિની સારાભાઈ સાથે લગ્ન

✓ 1942માં ક્લાસિકલ ડાન્સર મુણાલિની સારાભાઈ સાથે લગ્ન કર્યા, જેના થકી તેમને મલ્લિકા અને કાર્તિકેય એમ બે સંતાન છે.

સન્માન

✓ 1966માં પદ્મ ભૂષણ, 1972માં પદ્મ વિભૂષણ (મરણોપરાંત)

✓ 1972માં સરકારે તેમના માનમાં એક ટપાલ ટિકિટ પણ જારી કરી.

✓ ઈન્ટરનેશનલ એસ્ટ્રોનોમિકલ યુનિયને 1973માં ચંદ્ર પર પડેલા 'બેસલ એ' નામના કેટર (ખાડો)ને તેમની યાદમાં 'સારાભાઈ કેટર' નામ આપ્યું હતું.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (12-08-2021)

1. રાજ્યકક્ષાનો 72મો વન મહોત્સવ ક્યારે-ક્યાં ઉજવાયો - તા. 14-8-2021 તથા કલગામ, તાલુકો- ઉમરગામ જિ. વલસાડ

2. રાજ્યકક્ષાનો 72મો વન મહોત્સવમાં કયા સાંસ્કૃતિક વનનું મુખ્યમંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણી દ્વારા કયા સ્થળે ઉદ્ઘાટન કરાયું - માહુતિનંદન તથા કલગામ, તાલુકો- ઉમરગામ જિ. વલસાડ

3. રાજ્યભરમાં 72માં વન મહોત્સવ અંતર્ગત કેટલા ઓક્સિજન વન ઊભા કરશે - 200

4. ગુજરાતને ગ્રીન કવર આપવાના ભાગરૂપે ચાલુ વર્ષે ચોમાસા દરમિયાન વન-મહોત્સવ અંતર્ગત કેટલા વૃક્ષો રોપવાનો લક્ષ્યાંક છે - 10.10 કરોડ

5. ગુજરાત વન વિભાગ દ્વારા વન મહોત્સવના ભાગરૂપે રાજ્યભરમાં કેટલા વિસ્તારથી વધુ જમીન ઉપલબ્ધ હશે ત્યાં ઓક્સિજન વન બનાવાશે - એક હેક્ટર કરતા વધુ

6. ઓગસ્ટ 2021માં જાહેર કરાયેલું ભારતનું પ્રથમ 'વોટર પ્લસ' શહેર જણાવો - ઇન્દોર

7. તા. 12 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ ISRO દ્વારા કયા સેટેલાઈટને ભ્રમણકક્ષામાં મુકાતા પહેલાં ટેકનિકલ કારણોસર પરીક્ષણ રદ કરાયું - GISAT 1 અર્થ ઓબ્ઝર્વેસન સેટેલાઈટ

8. ઓગસ્ટ 2021માં મહિલા ઉદ્યમ સાહસિકો સાથે વડાપ્રધાનશ્રી મોદીનો કયો ઈ-સંવાદ કાર્યક્રમ યોજાયો - 'શક્તિ સે સંવાદ'

ઓગસ્ટ 2021માં 'શક્તિ સે સંવાદ' કાર્યક્રમ અંતર્ગત દીનદયાલ યોજના-રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગારી મિશન સાથે સંકળાયેલા સ્વસહાય જૂથોની લોન મર્યાદા કેટલાથી

- વધારીને કેટલી કરવાની વડાપ્રધાન શ્રી મોદીએ જાહેરાત કરી હતી - રૂ. 10 લાખ તથા રૂ. 20 લાખ
10. ઓગસ્ટ 2021માં WHO દ્વારા કોરોનાથી પણ વધુ ખતરનાક કયા વાઈરસ મળી આવ્યો - મારબર્ગ વાઈરસ
11. યામાચીડિયા દ્વારા ફેલાતો મારબર્ગ વાઈરસનો પ્રથમ કેસ ક્યાં જોવા મળ્યો હતો - પશ્ચિમિ આફ્રિકી દેશ ગિનીના દક્ષિણી ગુએના પ્રાંત
12. "વિશ્વ હાથી દિવસ" ઉજવવાનો સૌપ્રથમ પ્રારંભ કયારે કરવામાં આવ્યો હતો - 12 ઓગસ્ટ 2012
13. ભારત સરકારે કયા વર્ષે હાથીને "રાષ્ટ્રીય વિરાસત પ્રાણી" જાહેર કર્યું છે - 2010
14. "આંતરરાષ્ટ્રીય યુવા દિવસ" કયા વર્ષથી ઉજવવામાં આવે છે - 2000
15. આંતરરાષ્ટ્રીય યુવા દિવસ-2021ની થીમ જણાવો - Transforming Food Systems: Youth Innovation for Human and Planetary Health
16. UNO દ્વારા કયા વર્ષને "આંતરરાષ્ટ્રીય યુવા વર્ષ" તરીકે ઉજવવામાં આવ્યું - 12 ઓગસ્ટ 1985
17. ભારતના સ્પેસ પ્રોગ્રામના પિતામહ તરીકે કોણ ઓળખાય છે - ડો. વિક્રમ સારાભાઈ
18. પ્રખ્યાત વૈજ્ઞાનિક ડો. વિક્રમ સારાભાઈનો જન્મ કયારે-કયા થયો હતો - 12 ઓગસ્ટ-1919 તથા અમદાવાદ
19. ઈન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગનાઈઝેશન(ઈસરો)ની સ્થાપના કોણે અને કયારે કરી હતી - ડો. વિક્રમ સારાભાઈ અને 15મી ઓગસ્ટ-1969
20. વર્ષ-1975માં ડો. વિક્રમ સારાભાઈએ નાસા સાથે મળીને શેની સ્થાપના કરવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી - સેટેલાઈટ ઈન્સ્ટ્રક્શન ટેલિવિઝન એક્સપિરિમેન્ટ (એસઆઈટીઈ)
21. ડો. વિક્રમ સારાભાઈને ભારત સરકાર દ્વારા 1966 અને 1972માં કયા કયા એવોર્ડથી સન્માનિત કરાયા - પદ્મ ભૂષણ અને પદ્મ વિભૂષણ (મરણોપરાંત)
22. ડો. વિક્રમ સારાભાઈના માનમાં ભારત સરકારે કયા વર્ષમાં ટપાલ ટિકિટ જારી કરી - 1972
23. ઈન્ટરનેશનલ એસ્ટ્રોનોમિકલ યુનિયન દ્વારા કયા વર્ષે ચંદ્ર પર પડેલા 'બેસલ'એ નામના કેટર (ખાડો)ને તેમની યાદમાં 'સારાભાઈ કેટર' નામ આપ્યું હતું - 1973

DATE : 13-08-2021

1. 21મું સાંસ્કૃતિક વન-મારુતિનંદન -કલગામ જિ. વલસાડ

72મો રાજ્યકક્ષાનો વન મહોત્સવ 2021

ગુજરાતમાં વન વૃક્ષોની સ્થિતિ :

- ✓ રાજ્યમાં વિવિધ સ્થળોએ કુલ 10.10 કરોડ રોપાઓનું વિતરણ
- ✓ રાજ્યની 8 મહાનગરપાલિકાઓ, 33 જિલ્લાઓ, 250 તાલુકાઓ તથા 5200 ગામોમાં જનભાગીદારીથી વનમહોત્સવની ઉજવણી
- ✓ જળસંચય અભિયાન અંતર્ગત નદીકાંઠાઓ ઉપર 25 લાખ રોપાના વાવેતરની કામગીરી
- ✓ વન મહોત્સવ દરમિયાન જિલ્લાદીઠ એક એવા કુલ 33 'વૃક્ષ રથ' દ્વારા ડોર ટુ ડોર રોપા વિતરણ
- ✓ રાજ્યના વન વિસ્તારમાં 100.33 ચો.કિ.મી.નો વધારો
- ✓ રાજ્યના દરિયા કિનારાના રક્ષક એવા ચેરના વનોમાં સતત વધારો ધરાવતું એક માત્ર રાજ્ય
- ✓ વન વિસ્તાર બહારના વૃક્ષોની સંખ્યા વર્ષ-2004માં 25.10 કરોડ હતી, તે વધીને હવે 39.75 કરોડથી વધુ થઈ

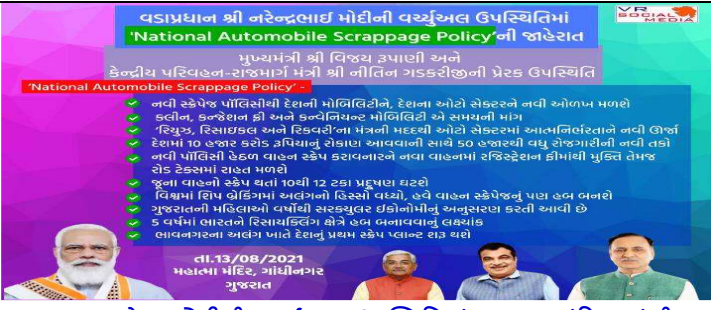
✓ વિભાગ : વન વિભાગ

2. ગુજરાત સરકાર : રાજ્યના 30 શિક્ષકોને શ્રેષ્ઠ શિક્ષકના એવોર્ડ

- ✓ 15મી ઓગસ્ટની પૂર્વ સંધ્યાએ જાહેરાત
- ✓ શિક્ષણ ક્ષેત્રે શ્રેષ્ઠ કામગીરી કરનારા વિવિધ શિક્ષકોને દર વર્ષે શ્રેષ્ઠ શિક્ષક તરીકે નવાજવામાં આવે છે અને તેની જાહેરાત 15મી ઓગસ્ટની પૂર્વ સંધ્યાએ કરવામાં આવે છે.
- ✓ રાજ્યના શિક્ષણ વિભાગે રાજ્યકક્ષાના શ્રેષ્ઠ શિક્ષક પારિતોષિક 2021 મેળવનારા 30 શિક્ષકોની યાદી જાહેર કરવામાં આવી.
- ✓ જેમાં પ્રાથમિક વિભાગમાંથી 11 શિક્ષકો, માધ્યમિક વિભાગમાંથી 05 શિક્ષકો, ઉચ્ચતર માધ્યમિક વિભાગમાંથી 02 શિક્ષકો, માધ્યમિક/ઉચ્ચતર માધ્યમિક આચાર્ય કેટેગરીમાંથી 06 શિક્ષકો, એચ.ટાટ, મુખ્ય શિક્ષક- 04 અને ખાસ શિક્ષક કેટેગરીમાંથી 02 શિક્ષકોને શ્રેષ્ઠ શિક્ષક તરીકે જાહેર કરાયા.

3. નેશનલ ઓટોમોબાઇલ સ્કેપ પોલિસી 2021 : ઇન્વેસ્ટર્સ સમિટ-મહાત્મા મંદિર, ગાંધીનગર

વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની વચ્ચુંઅલ ઉપસ્થિતિમાં મહાત્મા મંદિર ગાંધીનગર ખાતે દેશનો સૌથી મોટી જુના વાહનો માટે સ્કેપ પોલિસી જાહેર

✓ નવી નીતિનો અમલ : 1 ઓક્ટોબર 2021થી

નવી રાષ્ટ્રીય સ્કેપ પોલિસી વિશે :

- ✓ જૂના વાહનો સ્કેપ કરાવો તો નવી ગાડીની રજીસ્ટ્રેશન ફી, રોડ ટેક્સમાં 25 ટકાની છૂટ
- ✓ આત્મનિર્ભર ભારત તરફ મોટું પગલું
- ✓ રોજગારી : ભારતમાં 10 હજાર કરોડના નવા રોકાણ સામે અંદાજે 50 હજારને રોજગારી મળશે
- ✓ દેશનો પ્રથમ સ્કેપ પ્લાન્ટ અલગ (ભાવનગર) ખાતે સ્થપાશે
- ✓ ગુજરાતના દરેક 33 જિલ્લામાં ફિટનેસ સેન્ટર તૈયાર કરાશે
- ✓ પ્રથમ દિવસે ગુજરાત-આસામ વચ્ચે MOU
- ✓ પ્રદૂષણમાં 10થી 12 ટકાનો ઘટાડો થશે

વાહનોને ભંગાર કરવાની નીતિના મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- ✓ કોમર્શિયલ વાહનોનો 15 વર્ષે ફિટનેસ ટેસ્ટ કરાવવો પડશે, ટેસ્ટના પરિણામથી અસંતુષ્ટ વાહન માલિક એકવાર અપીલ કરી શકશે.
- ✓ ખાનગી પેસેન્જર વાહનોનો 20 વર્ષે ફિટનેસ ટેસ્ટ કરાવવો પડશે. ટેસ્ટના પરિણામથી અસંતુષ્ટ વાહન લિક એકવાર અપીલ કરી શકશે, પરંતુ તે પછી વાહન સ્કેપ કરવું જ પડશે.
- ✓ 1 જૂન, 2024થી ફિટનેસ ટેસ્ટ ફરજિયાત થશે. શરૂઆતમાં દેશમાં 1 કરોડ ફિટનેસ-વગર અને નોંધણી વગર ચાલતા વાહનો સ્કેપ કરવાનું લક્ષ્ય છે.

ફીનું હાલનું અને નવું ધોરણ :

વાહન	અત્યારે ફી		નવા (ડ્રાફ્ટ) ધોરણ મુજબ ફી	
	ફિટનેસ ટેસ્ટ	ફિટનેસ સર્ટી.	ફિટનેસ ટેસ્ટ	ફિટનેસ સર્ટી
ટુ વ્હીલર	રૂ. ૨૦૦	રૂ. ૨૦૦	રૂ. ૧,૦૦૦	-
થ્રી વ્હીલર	રૂ. ૪૦૦	રૂ. ૨૦૦	રૂ. ૧,૦૦૦	રૂ. ૫,૦૦૦ - ૭,૫૦૦
હેવી વિકલ	રૂ. ૬૦૦	રૂ. ૨૦૦	રૂ. ૧,૫૦૦	રૂ. ૧૨,૫૦૦

- ✓ અત્યારે કોમર્શિયલ નવા વાહનોને પહેલા બે વર્ષ માટે ફિટનેસ ટેસ્ટમાંથી મુક્તિ છે, જ્યારે ખાનગી વાહનોને 15 વર્ષે ફિટનેસ ટેસ્ટ કરાવવાનો થાય છે.

સ્કેપિંગ કેવી રીતે નક્કી થશે?

- ✓ ખાનગી વાહનનું રજીસ્ટ્રેશન 15 વર્ષ, કોમર્શિયલનું 10 વર્ષ માટે હોય છે. પછી તેને સ્કેપમાં આપવું પડે છે.

કંડિશન સારી હોય તો?

- ✓ વાહન ઠીક હોય તો ફિટનેસ સર્ટિફિકેટ લેવું પડશે. ત્યારે નવું રજીસ્ટ્રેશન થશે અને પછી રસ્તા પર ચલાવી શકાશે.

ચોરીના વાહનનું સ્કેપ થશે?

- ✓ સ્કેપ સેન્ટર પર વાહનના તમામ દસ્તાવેજની તપાસ થશે. આથી તેની આશંકા બિલકુલ નથી.

ફિટનેસ કેટલીવાર?

- ✓ 15 વર્ષ પછી દર 5 વર્ષે આ સર્ટિફિકેટ લેવું પડશે. મહત્તમ 3 વાર લઈ શકાશે પછી સ્કેપ થશે.

સ્કેપ અને ફિટનેસ સર્ટિફિકેટ શું છે?

- ✓ જો જૂનું વાહન ભંગારમાં આપવાનું હોય તો સ્કેપ સર્ટિફિકેટ લેવું પડશે. જો વાહન ચલાવવા માટે યોગ્ય છે, તો માવજત પ્રમાણપત્ર મેળવવું પડશે. બંને કેન્દ્રો કેન્દ્ર સરકારની પરવાનગી સાથે દરેક જિલ્લામાં ખૂલશે. ત્યાં જ સમગ્ર પ્રક્રિયા થશે.

✓ ખાસ ઉપસ્થિતિ : મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી

✓ કેન્દ્રીય પરિવહન-રાજમાર્ગ મંત્રી શ્રી નીતિન ગડકરી

4. સિંગલ યૂઝ પ્લાસ્ટિક પ્રતિબંધ : ભારત સરકાર (પર્યાવરણ)

ભારતમાં આગામી તા. 1 જુલાઈ 2022થી સિંગલ યૂઝ પ્લાસ્ટિકના ઉપયોગ સામે પ્રતિબંધ માટે જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ

જાહેરનામાની વિવિધ જોગવાઈઓ :

- ✓ સરકારે જાહેરનામાની મદદથી પોલિથિન બેગની જાડાઈ 5 માઇક્રોનથી વધારીને 120 માઇક્રોન સુધી કરી દીધી છે. જોકે પોલિથિન બેગની જાડાઈ સંબંધી નિયમ 30 સપ્ટેમ્બરથી શરૂ કરીને બે તબક્કે અમલી બનશે.
- ✓ હાલમાં દેશમાં 50 માઇક્રોનથી ઓછી જાડાઈની પોલિથિન બેગ પર પ્રતિબંધ છે.
- ✓ નવા નિયમ મુજબ હવે આગામી વર્ષે 31 ડિસેમ્બરથી 75 માઇક્રોનથી ઓછી જાડાઈ ધરાવતી પોલિથિન બેગ અને 120 માઇક્રોનથી ઓછી જાડાઈ ધરાવતી બેગ પર પ્રતિબંધ લગાવવામાં આવશે.
- ✓ 1લી જુલાઈ, 2022થી પોલિસ્ટાનિન અને એક્સપેન્ડેડ પોલિસ્ટાઈનિન સહિત સિંગલ યૂઝ ધરાવતા પ્લાસ્ટિક ઉત્પાદન, આયાત, સ્ટોકિંગ, વિતરણ, વેચાણ અને ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ.

પ્લેટ, કપ, ગ્લાસ, કટલરી પ્રતિબંધની યાદીમાં

- ✓ સિંગલ યૂઝ પ્લાસ્ટિકની બનેલી જે ચીજવસ્તુ પર પ્રતિબંધ લાગી જશે તેમાં પ્લાસ્ટિક સ્ટિક, કુગ્ગા માટેની પ્લાસ્ટિક સ્ટિક, ધ્વજ અને કેન્ડીની પ્લાસ્ટિક સ્ટિક, આઇસક્રીમ સ્ટિક, સજાવટ માટેના થર્મોકોલનો સમાવેશ થાય છે.

- ✓ ઉપરાંત પ્લેટ, કપ, ગ્લાસ, કટલરી અર્થાત કાંટા, ચમચા, મીઠાઇ બોક્સ, નિમંત્રણ કાર્ડ અને સિગારેટ પેકેઝ પર લપેટવામાં આવતા પ્લાસ્ટિક અને 100 માઇક્રોનથી ઓછાના પીવીસી બેનર્સનો પણ તેમાં સમાવેશ થાય છે.

શહેરી અને ગ્રામીણ સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓની જવાબદારી નક્કી થઈ

- ✓ સિંગલ યુઝ પ્લાસ્ટિકની વ્યાખ્યા સમજાવતાં જાહેરનામોમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે પ્લાસ્ટિકના ક્યારને અલગ કરવો, સ્ટોરેજ, પરિવહન, પ્રોસેસિંગ અને ડિસ્પોઝલ સંબંધિત કામગીરી કરવાની જવાબદારી શહેરી સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થા અને ગ્રામપંચાયતની રહેશે.
- ✓ કમ્પોસ્ટેબલ પ્લાસ્ટિકમાંથી તૈયાર થનારી બેગ પર જાડાઇની જોગવાઈ લાગુ નહીં પડે.
- ✓ કમ્પોસ્ટેબલ પ્લાસ્ટિક કેરી બેગના નિર્માતા, વિકેતા, બ્રાન્ડ માલિકોને કેન્દ્રીય પ્રદૂષણ બોર્ડ પાસેથી એક પ્રમાણપત્ર મેળવવું પડશે.

5. પુસ્તક વિમોચન : How the Earth got its beauty

✓ લેખક : સમાજસેવિકા સુધા મૂર્તિ

✓ કુલ નવમુ પુસ્તક પ્રકાશિત

6. ખેલકૂદ : ભારતીય મહિલા હોકી ખેલાડી વંદના કટારિયાની ઉત્તરાખંડના બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર તરીકે નિમણૂક

7. આંતરરાષ્ટ્રીય સેના ખેલ 2021 યજમાન: રશિયા

8. ઝાએદ તલવાર 2021

ભારત અને UAE વચ્ચે યોજાયેલ સંયુક્ત નૌસેના યુદ્ધ અભ્યાસ

9. ખેલકૂદ : ફુટબોલ

લેજેન્ડ લાયોનેસ મેસી બાર્સેલોના છોડીને નવી ક્લબ PSG-પેરિસ સેન્ટ જર્નાઈનમાં જોડાયા

✓ PSG સાથે બે વર્ષના કરાર કરાયા

✓ બાર્સેલોના ક્લબવતી મેસીએ કુલ 672 ગોલ કર્યા હતા

10. દિન વિશેષ : 10 ઓગસ્ટ વિશ્વ જૈવ ઇંધણ દિવસ

✓ થીમ 2021 : The promotion of bio fuels for a better environment

11. દિન વિશેષ : 13 ઓગસ્ટ 1) ઈન્ટરનેશનલ લેફ્ટ હેન્ડર્સ ડે

હેતુ : ડાબા હાથે કંઈક પ્રદાન કરતા લોકોને બિરદાવવા માટે ઉજવણી

(2) વિશ્વ અંગદાન દિવસ

✓ ભારતમાં દર વર્ષે 27 નવેમ્બરે અંગદાન દિવસની ઉજવણી

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (13-08-2021)

1. 72મો રાજ્યકક્ષાનો વન મહોત્સવ 2021માં કેટલામાં સાંસ્કૃતિક વનનું ક્યા સ્થળે લોકાર્પણ કરાયું - 21મું મારુતિનંદન સાંસ્કૃતિક વન તથા કલગામ જિ. વલસાડ
2. ગુજરાતમાં જળસંચય અભિયાન અંતર્ગત નદીકાંઠાઓ ઉપર કેટલા રોપાના વાવેતરની કામગીરી કરાઈ - 25 લાખ
3. ગુજરાતમાં વન વિસ્તારમાં કેટલા ચો.કિ.મી.નો વધારો થયો - 100.33 ચો.કિ.મી.
4. ગુજરાત સરકાર દ્વારા વર્ષ 2021માં શિક્ષણ ક્ષેત્રે શ્રેષ્ઠ કામગીરી કરનારા કેટલા શિક્ષકોને શ્રેષ્ઠ શિક્ષકના એવોર્ડ અપાશે - 30
5. નેશનલ ઓટોમોબાઇલ સ્કેપ પોલિસી 2021 ક્યારે-ક્યાંથી લોન્ચ કરાઈ - તા. 13 ઓગસ્ટ 2021 તથા મહાત્મા મંદિર, ગાંધીનગર
6. નેશનલ ઓટોમોબાઇલ સ્કેપ પોલિસી 2021 નવી નીતિનો અમલ ક્યારથી થશે - તા. 1 ઓક્ટોબર 2021થી
7. નેશનલ ઓટોમોબાઇલ સ્કેપ પોલિસી 2021 અંતર્ગત દેશનો પ્રથમ સ્કેપ પ્લાન્ટ ક્યાં સ્થપાશે - અલંગ (ભાવનગર)
8. સ્કેપ પોલિસી 2021 અંતર્ગત ગુજરાતના કેટલા જિલ્લામાં ફિટનેસ સેન્ટર તૈયાર કરાશે - 33
9. સ્કેપ પોલિસી 2021 અંતર્ગત કોમર્શિયલ તથા ખાનગી પેસેન્જર વાહનોને કેટલા વર્ષે ફિટનેસ ટેસ્ટ કરાવવો પડશે - 15 તથા 20
10. સ્કેપ પોલિસી 2021 અંતર્ગત જૂના વાહનો સ્કેપ કરાવે તો નવી ગાડીની ખરીદી પર ક્યા ફાયદા આપવામાં આવશે - નોંધણી ફી માફી અને રોડ ટેક્સમાં 25 ટકાની છૂટ
11. સ્કેપ પોલિસી 2021 અંતર્ગત કઈ તારીખથી ફિટનેસ ટેસ્ટ ફરજિયાત કરાશે - તા. 1 જૂન 2024થી
12. ક્યા બે મહાનુભાવોની ઉપસ્થિતિમાં નેશનલ ઓટોમોબાઇલ સ્કેપ પોલિસી 2021 લોન્ચ કરાઈ - મુખ્યમંત્રી શ્રી

વિજયભાઈ રૂપાણી તથા કેન્દ્રીય પરિવહન-રાજમાર્ગ મંત્રી શ્રી નીતિન ગડકરી

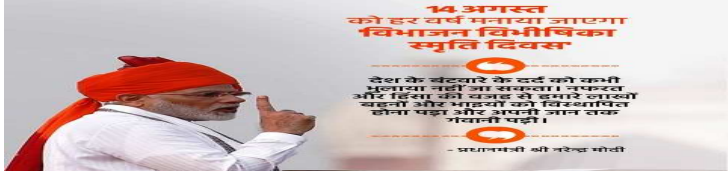
13. ભારતમાં આગામી કઈ તારીખથી સિંગલ યુઝ પ્લાસ્ટિકના ઉપયોગ સામે પ્રતિબંધ માટે જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરાયું - તા. 1 જુલાઈ 2022થી
14. કેન્દ્ર સરકારે જાહેરનામાની મદદથી પોલિથિન બેગની જાડાઈ 5 માઇક્રોનથી વધારીને કેટલા માઇક્રોન સુધી કરી છે - 120
15. તાજેતરમાં પ્રકાશિત થયેલા How the Earth got its beauty પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો - સમાજસેવિકા સુધા મૂર્તિ
16. ઉત્તરાખંડ સરકાર દ્વારા કઈ ભારતીય મહિલા હોકી ખેલાડીની બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર તરીકે નિમણૂક કરાઈ - વંદના કટારિયા
17. આંતરરાષ્ટ્રીય સેના ખેલ 2021 ક્યાં યોજાશે - રશિયા

18. ઝાએદ તલવાર 2021 નૌસેના યુદ્ધ અભ્યાસ ક્યા બે દેશ વચ્ચે યોજાયો - ભારત અને UAE
19. ફૂટબોલ લેજેન્ડ લાયોનેસ મેસીએ બાર્સેલોના છોડીને કઈ નવી ક્લબમાં જોડાયા - PSG-પેરિસ સેન્ટ જર્નાઈન
20. વિશ્વ જૈવ ઇંધણ દિવસ ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - 10 ઓગસ્ટ
21. વિશ્વ જૈવ ઇંધણ દિવસ 2021ની થીમ જણાવો - The promotion of bio fuels for a better environment
22. ભારતમાં દર વર્ષે ક્યારે અંગદાન દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે - 27 નવેમ્બર
23. ઈન્ટરનેશનલ લેફ્ટહેન્ડર્સ ડે ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - 13 ઓગસ્ટ
24. ક્યા હેતુસર પ્રતિ વર્ષ 13 ઓગસ્ટના રોજ ઈન્ટરનેશનલ લેફ્ટહેન્ડર્સ ડેની ઉજવણી કરવામાં આવે છે - ડાબા હાથે કંઈક પ્રદાન કરતા લોકોને બિરદાવવા માટે
25. વિશ્વ અંગદાન દિવસ ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - 13 ઓગસ્ટ

DATE : 14-08-2021

1. 14 ઓગસ્ટ : દર વર્ષે ભારતમાં 'વિભાજન વિભીષિકા સ્મૃતિ દિવસ' તરીકે ઉજવાશે

✓ વડાપ્રધાન શ્રી મોદી દ્વારા જાહેરાત

વડાપ્રધાન શ્રી મોદીના શબ્દોમાં વિભાજન વિભીષિકા સ્મૃતિ દિવસ વિશે :

- ✓ વિભાજનની પીડા ક્યારેય ભૂલી શકાશે નહીં. આપણા કરોડો ભાઈ બહેનો વિસ્થાપિત થયાં હતાં અને અવિચારી ધિક્કાર અને હિંસાના કારણે ઘણાએ જીવ ગુમાવ્યા હતાં.
- ✓ આપણા લોકોના સંઘર્ષ અને બલિદાનની યાદમાં આપણે 14મી ઓગસ્ટને વિભાજન વિભીષિકા સ્મૃતિ દિવસ તરીકે મનાવીશું.
- ✓ દેશનું વિભાજન અને ત્યારપછીની હિંસા ઇતિહાસની કરુણાંતિકા છે. વિભાજન દરમિયાન ફાટી નીકળેલી હિંસામાંથી પદાર્થપાઠ શીખીને આપણે માનવ સશક્તીકરણ અને ભાઈચારો વધારવાના પ્રયાસ કરવા જોઈએ.
- ✓ આ દિવસ આપણને સામાજિક વિભાજનો, દુશ્મનાવટના ઝેરને દૂર કરવાની જરૂરિયાત તેમજ આપણને એકતાના

આત્મા, સામાજિક ભાઈચારા અને માનવ સશક્તીકરણને મજબૂત બનાવવાની યાદ અપાવશે.

1947માં વિભાજનમાં 20 લાખ માર્યા ગયા હતા

- ✓ 1947માં ભારતના વિભાજન સમયે 10થી 20 લાખ લોકો માર્યા ગયાનો અંદાજ છે.
- ✓ મોટાભાગની હિંસક ઘટનાઓ પંજાબમાં બની હતી, પૂર્વ પંજાબની મુસ્લીમ વસતી અને પશ્ચિમ પંજાબની હિન્દુ વસતીને વતન છોડીને જવાની ફરજ પડી હતી.
- ✓ આ વિભાજનમાં ઓછામાં ઓછા બે કરોડ લોકો વિસ્થાપિત થયાં હતાં.
- ✓ હિંસક વિભાજન દરમિયાન ઓછામાં ઓછા દોઢ કરોડ લોકોએ સરહદ પાર કરી હતી.
- ✓ પ્રારંભ : 14 ઓગસ્ટ-2021

2. ગુજરાત : રામસર સાઈટ

વેટલેન્ડ કડીના થોળ અને ડભોઈના વઢવાણા ખાતેની યુનેસ્કો પ્રેરિત રામસાઈટનો સમાવેશ

- ✓ ગુજરાત અને હરિયાણાની કુલ બે-બે સાઈટને રામસરનો દરજ્જો
- ✓ ભારતમાં ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ કુલ-46 રામસર સાઈટ
- ગુજરાતમાં ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ ત્રણ રામસર સાઈટ
- (1) અમદાવાદ અને સુરેન્દ્રનગર જિલ્લામાં આવેલુ નળ સરોવર :
- ✓ માન્યતા સપ્ટેમ્બર 2012
- ✓ નળ સરોવર ગુજરાતનું સૌથી મોટું પક્ષી અભયારણ્ય

(2) થોળ-કડી જિ.મહેસાણા :

✓ 320 જેટલી પક્ષી પ્રજાતિનો વસવાટ

(3) વઢવાણા-ડભોઇ :

✓ 80 જેટલી પક્ષીઓની જાતિ મધ્ય એશિયાથી આવતી-જતી રહે છે.

હરિયાણાની બે સાઇટને રામસરનો દરજ્જો :

(1) સુલતાનપુર અભયારણ્ય :

✓ હરિયાણાનું સુલતાનપુર અભયારણ્ય પ્રવાસી પક્ષીઓનું આશ્રયસ્થાન છે. 220 જળપક્ષીઓ માટે આ સ્થળ અનુકૂળ ગણાય છે.

(2) ભીંડવાડા વાઈલ્ડલાઈફ સેન્ટ્યુરી :

✓ હરિયાણાની ભીંડવાડા વાઈલ્ડલાઈફ સેન્ટ્યુરીમાં આવેલું માનવસર્જિત તાજાજલ તળાવ વિશિષ્ટ છે. તે હરિયાણાની સૌથી મોટી આદ્રભૂમિ ગણાય છે, એમાં વર્ષ દરમિયાન 250 જાતિના પક્ષીઓનો આવરો-જાવરો રહે છે.

✓ લુપ્ત થતી ઘણી પ્રજાતિઓ અહીં જોવા મળે છે.

યુનેસ્કો પ્રેરિત રામસરની માન્યતાથી શું ફેરફાર થશે

✓ રામસર ઓર્ગેનાઇઝેશન વૈશ્વિક સ્તરે કુદરતી સંપદા અને સ્થળાંતરિત યાચાવર પક્ષીઓના સંરક્ષણ-સંવર્ધન માટે કાર્યરત સંસ્થા

✓ એક દેશમાંથી બીજા દેશમાં સ્થળાતરીત પક્ષીઓના સંવર્ધન સંરક્ષણના ઉદ્દેશ્યથી વર્ષ 1971માં ઈરાનના રામસર ખાતે યુનેસ્કો દ્વારા કન્વેન્શન યોજાયું હતું. જેમાં જોડાયેલા દેશોએ કરેલી સંધિને રામસર સંધિ કહેવાય છે. અને તે જ નામથી આંતરાષ્ટ્રીય સ્તરનું સંગઠન પણ કાર્યરત છે. જે આવા જળપલ્લવિત ક્ષેત્રોને માન્યતા આપે છે. જેથી તેના સંરક્ષણ સંવર્ધન માટે ઉત્કૃષ્ટ પ્રયત્નો થઈ શકે. રામસર સાઈટ માટે માન્યતા મળતા તળાવો, જળપલ્લવિત ક્ષેત્રોમાં ફેરફાર થશે ક્ષેત્રે પર્યાવરણના સંરક્ષણ માટે આર્થિક-સામાજિક ક્ષેત્રે વધુ ધ્યાન અપાશે, ગ્રાન્ટ મળશે. વૈશ્વિક સ્તરે નેચર ટુરિઝમમા સ્થાન મળશે

જીવદયાને કારણે યાચાવર પક્ષીઓ માટે ગુજરાત સૌથી વધુ સુરક્ષિત છે

✓ નળ સરોવરની જેમ થોળ વાઈલ્ડલાઈફ સેન્ટ્યુરી અને વઢવાણા તળાવ એ શિયાળામાં મધ્ય એશિયા, યુરોશિયાથી આવતા પક્ષીઓનું આશ્રયસ્થાન છે.

✓ વાઈલ્ડલાઈફ ફોટોગ્રાફર ઝુબિન આશરાએ કર્યું કે, ત્યાંથી આવતા યાચાવર પક્ષીઓની રૂટમાં અફઘાનિસ્તાન અને પાકિસ્તાન પણ છે. પરંતુ છેલ્લા કેટલાક સમયથી ત્યાં શિકારની પ્રવૃત્તિ વધી છે.

✓ અહીં ગુજરાતીઓમાં રહેલી જીવદયાને કારણે કચ્છના રણમાં છારીઢંઢ, ખિજડીયા, નડાબેટ, પોરબંદરના મોકારસાગર, કોડીનારના કાંજ નાનાવાડા સહિતના અનેક જળ પલ્લવિત ક્ષેત્રો ઇંડાનુ સેવન અને નવી પેઢીના જન્મ માટે સલામત રહ્યા છે.

✓ ભારતમાં જવલ્લે જ જોવા મળતુ સાયબેરિયન રેડ બ્રેસ્ટેડ ગુઝ નળ સરોવર અને થોળ સુધી આવી પહોંચ્યું છે.

3. પંચતત્વમાં વિકાસ : ભારત નભ, જળ, ભૂમિ, વાયુ અને અગ્નિ પંચતત્વમાં આઝાદીના 100માં વર્ષે આપણી સ્થિતિ

(1) આકાશ : ભારત સેટેલાઇટ લોન્ચ હબ બનવા ભણી

✓ 342 વિદેશી ઉપગ્રહોને અવકાશમાં મોકલી ચૂકેલા ઇસરોનો ઇરાદો સેટેલાઇટ લોન્ચિંગનું હબ બનવાનો છે. એક દાયકામાં ગગનયાન, ચંદ્રયાન-3, આદિત્ય, મંગળયાન-2, શુક્ર મિશનની તૈયારી છે.

(2) વાયુ : સૌથી ગ્રીન ફ્યૂઅલથી આપણે હવાની કાળજી લઇશું

✓ 2050 સુધીમાં નેટ ઝીરો એમિશન હાંસલ કરવાનું લક્ષ્ય તે માટે 2030થી ઇંધણમાં હાઇડ્રોજનની હિસ્સેદારી 13% હશે. 2025થી પેટ્રોલમાં ઇથેનોલ 20% હશે, જેને 50% સુધી લઇ જવાશે.

(3) અગ્નિ : 2050 સુધીમાં વીજ ખપતમાં 66% સૌરઊર્જા

✓ દેશમાં વીજળીની 2038માં ખપત યુરોપથી અને 2050માં અમેરિકાથી પણ વધુ હશે. 2050માં કુલ ઊર્જામાં અક્ષયઊર્જાનો હિસ્સો 86% અને તેમાં 66% એકલી સૌરઊર્જા હશે.

(4) જળ : પહેલીવાર દરિયામાંથી ખનિજોનો ખજાનો કાઢીશું :

✓ હિન્દ મહાસાગરમાં 6 હજાર મી.ની ઊંડાઇએ આપણે 22 અર્થ મેટલ તથા અન્ય ખનિજોનું માઇનિંગ શરૂ કરવાના છીએ. રૂ. 8 હજાર કરોડના ડીપ ઓશન મિશનમાં ઊર્જાના વિકલ્પો પર પણ કામ થશે.

(5) પૃથ્વી : ઘઉંનું ઉત્પાદન 32% વધારાશે, કોઇ ભૂખ્યું નહીં રહે

✓ 2050 સુધીમાં વિશ્વની વસતીના પ્રમાણમાં ભારત ઘઉંનું ઉત્પાદન 32% વધારીને 140 લાખ ટન સુધી પહોંચાડશે. આજે આપણી પાસે અન્નનો એટલો ભંડાર છે કે આખી દુનિયાને 6 મહિના સુધી ખવડાવી શકીએ તેમ છીએ.

4. કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રાલય : ભારત સરકાર

સેના અને પોલીસના જવાનો 15 ઓગસ્ટ નિમિત્તે વિવિધ એવોર્ડથી સન્માનિત

✓ સૌથી વધુ પોલીસ મેડલ કાશ્મીરના જવાનોને, ગુજરાતના 2 જવાનોને વિશિષ્ટ સેવા અને 17ને પોલીસ મેડલ

✓ ચીન સાથેની ગલવાન ખાતેની 15 જૂને થયેલી અથડામણ દરમિયાન બહાદુરી દર્શાવવા માટે સન્માન

✓ છત્તીસગઢમાં નક્સલ વિરોધી અભિયાન માટે પણ 3 જવાન PMGથી સન્માનિત

- ✓ ભારત અને ચીન વચ્ચે એલએસી ખાતે ફરજ પર હાજર આઈટીબીપીના 20 કર્મચારીઓને ગેલેન્ટરી એવોર્ડથી સન્માનિત કરવાનું જાહેર કરાયું છે. બંને દેશો વચ્ચેની અથડામણ દરમિયાન આ જવાનોએ બહાદુરીનું પ્રદર્શન કર્યું હતું.
- ✓ સ્વતંત્રતા દિવસની પૂર્વ સંધ્યાએ આ અંગેની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. વિવિધ કેન્દ્રીય અને રાજ્યના ૯૭ માટે કેન્દ્ર દ્વારા કુલ 1380 મેડલની જાહેરાત કરવામાં આવી છે.
- ✓ આ યાદીમાં 2 રાષ્ટ્રપતિ પોલીસ મેડલ, 628 વીરતા માટે પોલીસ મેડલ, વિશિષ્ટ સેવા માટે 88 રાષ્ટ્રપતિ પોલીસ મેડલ અને પ્રશંસનીય સેવા માટે 662 પોલીસ મેડલની જાહેરાત કરાઈ છે.
- ✓ ગલવાન ખાતે 15 જૂનના રોજ માતૃભૂમિની રક્ષા માટે વીરતાપૂર્ણ કાર્ય કરનાર 20માંથી 8 કર્મચારીઓને પીએમજીથી સન્માનિત કરાયા.
- ✓ 6 કર્મચારીઓને ફિંગર 4 ક્ષેત્રમાં 18મીના રોજ હિંસક અથડામણ દરમિયાન બહાદુરી પૂર્વકની કામગીરી માટે પીએમજીથી સન્માનિત કરાયા છે જ્યારે બાકીના 6 કર્મચારીને તે દિવસે લદાખમાં હોટ સ્પ્રિંગ પાસે બહાદુરી પૂર્વકની કામગીરી માટે સન્માનિત કરવામાં આવ્યા છે.
- ✓ આઈટીબીપીના જવાનોએ ચીન સાથેની અથડામણમાં ખભેથી ખભા મિલાવી લડાઈ લડી હતી. તેઓ ઘાયલ સૈનિકોને પોતાના ખભે નાખીને લઈ ગયા હતા.
- ✓ આઈટીબીપીના જવાનોએ આખી રાત લડાઈ કર્યા પછી ચીન તરફથી પથ્થરમારો થયો હતો. પીએલએના સૈનિકોને તેનો જડબાતોડ જવાબ આપ્યો હતો. કેટલાક સ્થળે તો સૈનિકોએ અત્યંત પડકારજનક પરિસ્થિતિમાં 15-16 જૂનની રાત્રિ દરમિયાન 17-20 કલાક સુધી અત્યંત સંકલ્પ શક્તિ સાથે જંગ ખેલ્યો હતો.

✓ PMG : પોલીસ મેડલ ફોર ગેલેન્ટ્રી

5. ઉજ્જૈન : મહાકાલ મંદિરના પ્રસાદને ફાઈવ સ્ટાર હાઈજન રેટિંગ : દેશનું પ્રથમ મંદિર

હાઈજન રેટિંગ વિશે :

ઉજ્જૈનનું મહાકાલ મંદિર દેશનું પ્રથમ એવું મંદિર બન્યું છે કે જ્યાં લાડુ પ્રસાદને ફાઈવ સ્ટાર હાઈજન રેટિંગ મળ્યું.

- ✓ મંદિરના વહીવટી તંત્ર દ્વારા FSSAIની મદદથી થર્ડ પાર્ટી ઓડિટ કરાયું.
- ✓ મહાકાલના નિઃશુલ્ક અન્નક્ષેત્રને પણ હાઈજન રેટિંગ અપાશે.
- ✓ ઉજ્જૈન ધાર્મિક નગરી છે અને દેશવિદેશથી શ્રદાળુ આવે છે.
- ✓ લોકોને સાડું ભોજન મળી શકે તે માટે ઉજ્જૈન શહેરની તમામ રેસ્ટોરેન્ટ, મીઠાઈ અને નમકીનની દુકાનોનું ઓડિટ કરાવાઈ રહ્યું છે.
- ✓ સાફસફાઈ, મેડિકલ ચેકઅપ, પેસ્ટ કંટ્રોલ વગેરેનું ઓડિટ કરાય છે.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (14-08-2021)

1. તાજેતરમાં ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી મોદી દ્વારા 14મી ઓગસ્ટને કયા દિવસ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો છે - 'વિભાજન વિભીષિકા સ્મૃતિ દિવસ'
2. ભારતમાં 'વિભાજન વિભીષિકા સ્મૃતિ દિવસ' મનાવાનો કયા વર્ષથી પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો - 14 ઓગસ્ટ 2021
3. કયા વર્ષે ભારત-પાકિસ્તાનના વિભાજન વખતે લાખો લોકોએ જીવ ગુમાવ્યો હતા - 1947
4. -ભારત-પાકિસ્તાનના વિભાજન વખતે અંદાજે કેટલા કરોડ લોકો વિસ્થાપિત થયા અને કયા પ્રદેશમાં લાખો લોકોએ જીવ ગુમાવ્યો હતા - બે કરોડ અને પંજાબ પ્રાંત
5. ઓગસ્ટ 2021માં ગુજરાતની કયા બે વેટલેન્ડને રામસર સાઈટનો દરજ્જો અપાયો - કડીના થોળ અને ડભોઈના વઢવાણ
6. ભારતમાં ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ કુલ કેટલી રામસર સાઈટ આવેલી છે - 46
7. ગુજરાતમાં ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ કઈ ત્રણ રામસર સાઈટ અસ્તિત્વ ધરાવે છે - નળ સરોવર : સપ્ટેમ્બર 2012, થોળ-કડી તથા વઢવાણ-ડભોઈ : ઓગસ્ટ-2021
8. યુનેસ્કોના રામસર સંસ્થા દ્વારા ઓગસ્ટ 2021માં ગુજરાતની બે સહિત હરિયાણાની કઈ બે સાઈટને રામસરનો દરજ્જો અપાયો - સુલતાનપુર અભયારણ્ય તથા ભીંડવાડા વાઈલ્ડ લાઈફ સેન્ચ્યુરી
9. એક દેશમાંથી બીજા દેશમાં સ્થળાતરીત પક્ષીઓના સંવર્ધન સંરક્ષણના ઉદ્દેશ્યથી ક્યારે-કયા યુનેસ્કો દ્વારા કન્વેન્શન યોજાયું હતું - વર્ષ 1971 તથા ઈરાનના 'રામસર
10. ભારતમાં પોલીસ જવાનોને આપાતા એવોર્ડ PMGનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - પોલીસ મેડલ ફોર ગેલેન્ટ્રી

11. દેશના ક્યા પ્રથમ મંદિરના પ્રસાદને FSSAI દ્વારા ફાઇવ સ્ટાર હાઈજન રેટિંગ અપાયું - મહાકાલ મંદિર- ઉજ્જૈન

DATE : 15-08-2021

1. ગુજરાત : 75માં સ્વતંત્રતા પર્વની મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી જૂનાગઢ ખાતે મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની મહત્વની જાહેરાતો

- ✓ પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીએ ઉજ્જવલા 2.0 યોજનાની જાહેરાત કરી છે તે અંતર્ગત ગુજરાતમાં પાંચ લાખ ગેસ કનેક્શન રાહત દરે આપવામાં આવશે.
- ✓ રાજ્યની બાવન નગરપાલિકાઓને દૈનિક પાણી પુરવઠા યોજના માટે 780 કરોડની ફાળવણી કરાશે.
- ✓ યોજના દીઠ રૂ. 15 કરોડનો લાભ મોટી નગરપાલિકાઓને મળશે.
- ✓ નગરપાલિકા જનહિતના કાર્યો કરવા પ્રેરાય માટે નગરપાલિકાઓને સ્ટાર રેન્કિંગ આપવામાં આવશે.
- ✓ પોલીસને વધુ સજ્જ કરવા, ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરી ગુના ખોરી ડામવા ગુજરાત પોલીસને 10,000 બોડી વોર્ન કેમેરા અને 15 ડ્રોન કેમેરા અર્પણ કર્યા હતા.

વિકાસમાં ગુજરાત અગ્રેસર :

- ✓ **દેશની ફાર્મસી ગુજરાત :** દેશના કુલ દવાના ઉત્પાદનમાં ગુજરાતનો સિંહ ફાળો
- ✓ **એગ્રિકલ્ચર પ્રોડક્શન :** એગ્રિકલ્ચરમાં 10.9ના ગ્રોથ સાથે ગુજરાતનું દેશના અનાજ ઉત્પાદનમાં મહત્વનું યોગદાન
- ✓ **GDPમાં ગુજરાત :** દેશની GDPમાં 5% વસતી ધરાવતા ગુજરાતનો ફાળો 7.9 %
- ✓ **દેશનું મેન્યુફેક્ચરિંગ હબ :** 30 લાખ કાર્યરત MSME સાથે ગુજરાત દેશનું મેન્યુફેક્ચરિંગ હબ
- ✓ **શ્વેતકાંતિનું જનક :** દેશમાં દૂધના કુલ ઉત્પાદનમાં ગુજરાતનો ફાળો 7.75 %
- ✓ **એક્સપોર્ટ હબ :** દેશમાં થતા કુલ એક્સપોર્ટના 23 % ગુજરાત કરે છે
- ✓ **કાર્ગો હેન્ડલિંગ :** નોન મેજર પોર્ટ ઉપરથી દેશમાં થતા કુલ કાર્ગો હેન્ડલિંગમાં 70 % ગુજરાતમાં
- ✓ **રિન્યુએબલ એનર્જીનું હબ :** દેશની કુલ રિન્યુએબલ એનર્જીમાં ગુજરાતનો 12 % હિસ્સો.
- ✓ ગુજરાતમાં અત્યારે 13,000 MW રિન્યુએબલ એનર્જીનું ઉત્પાદન થઈ રહ્યું છે.

ખાસ સિદ્ધિઓ :

✓ **સૌથી વધુ રોજગારી :** દેશમાં સૌથી વધુ રોજગારી આપતું રાજ્ય. રાજ્યનો બેરોજગારી દર માત્ર 2.5%. તેમજ અન્યો રાજ્યોના 25 લાખથી વધુ લોકોને ગુજરાત આપે છે ગુજરાત

✓ **દુનિયાની પહેલી પસંદ :** એપ્રિલ 2020 થી માર્ચ 2021 દરમિયાન દેશમાં આવેલા કુલ FDIમાં બધા રાજ્યોમાંથી ગુજરાત સૌથી વધુ FDI સાથે મોખરાના સ્થાને. દેશના રાજ્યોમાં સૌથી વધુ FDI પ્રાપ્ત કરવામાં છેલ્લા 4 વર્ષથી ગુજરાત નંબર-1.

✓ **દુનિયાભરમાં ચમક ગુજરાતની :** દેશમાંથી પોલીશ થતા હીરામાંથી 90% ઉપરાંત હીરા ગુજરાતમાં પોલીશ થાય છે.

✓ **દેશ ખાય છે ગુજરાતનું મીઠું :** દેશના કુલ મીઠાના ઉત્પાદનમાં ગુજરાતનો ફાળો 91%

✓ **ડિજિટલ ગુજરાત :** ભારત નેટમાં સૌથી વધુ ફાઈબર લાઈન બિછાવી ઝડપથી સૌથી વધારે ગામડાઓમાં ઈન્ટરનેટ પહોંચાડવામાં ગુજરાત અગ્રેસર

✓ **સ્ટાર્ટઅપનું હબ ગુજરાત :** દેશમાં સૌથી વધારે ફન્ડેડ સ્ટાર્ટ-અપમાં ગુજરાત નંબર 1

દેશના પ્રવાસનમાં ગુજરાતનો મોટો ફાળો :

- ✓ ગુજરાતના કેવડિયામાં દુનિયાની સૌથી ઊંચી પ્રતિમા સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી દેશની શાન છે
- ✓ કચ્છનો રણોત્સવ દેશની ઓળખ બની
- ✓ શિવરાજપૂર બીચને મળી વૈશ્વિક બ્લુ ફ્લેગ બીચની ઓળખ

હેરિટેજ વારસો :

✓ ગુજરાતની 4 સાઈટ્સને વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટનો દરજ્જો

2. SOU : કેવડીયા-નર્મદા

15 મી ઓગસ્ટ 2021ના રોજ FM રેડીયોની સુવિધાનો પ્રારંભ

વિશેષતાઓ :

✓ સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી ખાતે સ્વતંત્રતા દિવસથી FM રેડીયોની સુવિધા શરૂ

✓ સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી પર આવતા પ્રવાસીઓને હવે વડોદરા અમદાવાદની જેમ કેવડિયામાં પણ FM રેડીયો સાંભળવા મળશે.

✓ પ્રવાસીઓ કાર કે મોબાઇલમાં FM ઓન કરી 90 ફ્રિક્વન્સીને સેટ કરશે. એટલે પ્રવાસીઓને ગીતસંગીતની સાથે સાથે સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી અંગે માહિતી પણ જાણવા મળશે.

✓ કેવડિયામાં 15મી ઓગષ્ટ સ્વતંત્રતા દિવસથી રેડિયો યુનિટી 90 FMનું સોફ્ટ લોચિંગ (ટ્રાયલ બેજની શરૂઆત) સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી ઓથોરિટીના ડાયરેક્ટર રાજીવ ગુપ્તાના હસ્તે કરાયુ

✓ રેડિયો જોકી તરીકે સ્થાનિક આદિવાસી યુવક અને યુવતીઓને રાખવામાં આવ્યા છે.

✓ SOU : સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી

3. 15મી ઓગસ્ટ 2021 : ભારતની આઝાદીના 75માં વર્ષમાં પ્રવેશ 75મો સ્વતંત્રતા દિવસ

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા 15મી ઓગસ્ટે આઠમીવાર લાલ કિલ્લા ખાતે રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકાવી દેશજોગ સંબોધન

✓ આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ ઉજવણીનો પ્રારંભ : તા. 12 માર્ચ 2021, ગાંધી આશ્રમ અમદાવાદથી પ્રારંભ

✓ **આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ ઉજવણીની થીમ : નેશન ફર્સ્ટ ઓલ્વેઝ ફર્સ્ટ**

લાલ કિલ્લા નવી દિલ્હી પરથી 15 ઓગસ્ટ નિમિત્તે વડાપ્રધાન શ્રી મોદીના સંબોધનના મહત્વનાં અંશો

✓ આ આયોજન 75 વર્ષની આપણી સિદ્ધિઓને વિશ્વ સમક્ષ પ્રદર્શિત કરવાની અને આગામી 25 વર્ષ માટેની રૂપરેખા અને વિકાસના સંકલ્પ માટે પ્રેરણા લેવાની તક છે.

✓ યહી સમય હૈ યહી સમય હૈ કવિતા થકી ભારતને વિશ્વ ગુરુ બનાવવાનો સંકલ્પ

✓ **નવું સૂત્ર : "સૌનો સાથ, સૌનો વિકાસ, સૌનો વિશ્વાસ, સૌના પ્રયાસ"**થી લક્ષ્ય પ્રાપ્તિ થશે

✓ દેશની આઝાદીના 75 વર્ષ થયા હવે 100 વર્ષની ઉજવણીની દિશામાં આગળ વધવાનું છે.

✓ વડા પ્રધાને 75મા વર્ષના આરંભે લાલ કિલ્લા ઉપરથી આઝાદ ભારતના નહેરુ સહિતના ઘડવૈયાઓને અંજલિ આપતાં કહ્યું હતું કે એમના સામૂહિક પ્રયાસ અને કલ્પનાશક્તિથી જ આજે ભારતમાં ઈઝ ઓફ લિવિંગ અને ઈઝ ઓફ ડુબિગ બિઝનેસ શક્ય બન્યાં છે.

✓ આઝાદીના 100 વર્ષ પછીના ભારતની પરિકલ્પના રજૂ કરતાં જણાવ્યું કે આઝાદીના 100 વર્ષ પછી લોકોના રોજબરોજના જીવનમાં સરકારનો હસ્તક્ષેપ નહિવત હશે. જોકે આપત્તિના સમયે સરકારી મદદ ભરપૂર મળી રહેશે.

✓ હાઇડ્રોજન મિશનના પરિણામે ઊર્જામાં ભારત સ્વાયત્ત બની ગયું હશે. ઉત્પાદન ક્ષેત્રે, ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે, માળખાગત વિકાસ ક્ષેત્રે અને સ્ટાર્ટ-અપ્સ ક્ષેત્રે જબરજસ્ત વિકાસ થયો હશે.

✓ ભારત દરેક પડકારને જડબાતોડ જવાબ આપશે. ત્રાસવાદ અને વિસ્તારવાદ સામેની લડતમાં ભારત સતત અગ્રેસર રહેશે અને તે માટે સશસ્ત્રદળોને મજબૂત બનાવવામાં આવ્યા હશે.

વડા પ્રધાન દ્વારા દેશના આગામી 25 વર્ષના સોનેરી ભાવિના ઘડતર માટે ૯ યોજનાઓનો વિશેષ ઉલ્લેખ

(1) વડાપ્રધાન ગતિ શક્તિ યોજના :

✓ આધુનિક માળખાના વિકાસ સાથે સર્વાંગી અને પરસ્પર સંકળાયેલા માળખાનું બાંધકામ કરવામાં આવશે. તે માટે રૂ. 100 લાખ કરોડનો ગતિ શક્તિનો રાષ્ટ્રીય માસ્ટર પ્લાન લોન્ચ કરવામાં આવશે. તે રાષ્ટ્રીય માળખાગત વિકાસને સમતોલ બનાવશે, જેથી તમામ અડચણોનું નિવારણ થઈ શકે. તેથી ઉત્પાદન અને ઔદ્યોગિક વિકાસને ગતિ મળશે.

2. વંદે ભારત ટ્રેન્સ :

✓ ભારતના દરેક ખૂણાને સાંકળી લેતું રેલવે તંત્ર સર્જન થઈ શકે તે માટે માળખાગત વિકાસને ગતિમાન બનાવવામાં આવશે. અને આઝાદીના અમૃત મહોત્સવની યાદગીરી માટે 75 નવી વડે ભારત ટ્રેન્સનો આરંભ કરવામાં આવશે. દેશના દરેક વિસ્તારમાં ઝડપથી એરપોર્ટ સ્થાપી શકાય તે માટે ઉડાન યોજના લોન્ચ કરવામાં આવશે.

3. ફોર્ટીફાઈડ યોખા :

✓ દેશના ગરીબમાં ગરીબ નાગરિકને પુરતું પોષણ મળી રહે તે માટે અને કુપોષણની નાબૂદી માટે સરકાર વિવિધ યોજનાઓ હેઠળ પોષણક્ષમ (ફોર્ટીફાઈડ) યોખાનું વિતરણ કરશે. આ યોખા રેશનની દુકાનોએ અને મધ્યાન ભોજન યોજનાઓમાં આપવામાં આવશે.

4. બાળાઓ માટે સૈનિક સ્કૂલોમાં શિક્ષણ :

✓ દેશની લાખો બાળકીઓ સૈનિક સ્કૂલોમાં શિક્ષણ મેળવવાની માગ કરતી હોવાનું જણાવી વડાપ્રધાને જાહેર કર્યું કે મિઝોરમમાં છોકરીઓને સૈનિક સ્કૂલોમાં ભણાવવાનો અઢી વર્ષનો પાયલોટ પ્રોજેક્ટ સફળ થઈ ગયો હોવાથી હવે તમામ સૈનિક સ્કૂલોના દરવાજા બાળકીઓ માટે ખોલવામાં આવશે. દેશની દીકરીઓ પણ સૈનિક સ્કૂલોમાં અભ્યાસ કરી શકશે.

5. રાષ્ટ્રીય હાઈડ્રોજન મિશન :

- ✓ ગ્રીન હાઈડ્રોજન આખા જગતનું ભવિષ્ય છે. એવામાં ભારતને ગ્રીન હાઈડ્રોજનનું ગ્લોબલ હબ બનાવવા હાઈડ્રોજનના ઉત્પાદન અને નિકાસ માટે અમુતકાળ યોજના લોન્ચ કરવામાં આવશે. તેથી ભારત ઊર્જા ક્ષેત્રે સ્વાયત્ત બનવાની સાથે આખા જગતને ક્લીન ઊર્જાનું પ્રેરણાસ્ત્રોત બની શકશે

6. આઠ કરોડ મહિલાઓ માટે ઈ-કોમર્સ પ્લેટફોર્મ:

- ✓ દેશના ગ્રામ્ય વિસ્તારની 8 કરોડ મહિલાઓ સેલ્ફ-હેલ્પ ગ્રુપમાં સંકળાયેલી છે. તેઓ ટોપ એન્ડ ડિઝાઈનની પ્રોડક્ટ્સ બનાવે છે.
- ✓ તેમને મદદરૂપ થવા સરકાર ઈ કોમર્સ પ્લેટફોર્મ તૈયાર કરશે જેથી આ મહિલાઓને દેશ વિદેશમાં વિશાળ બજાર મળી રહે.
- ✓ ત્યારપછી વર્તમાનની વાત કરતા વડા પ્રધાને કહ્યું કે કોરોના પેન્ડેમિક ખૂબ જબરજસ્ત પડકાર હતો.

4. આઝાદીનો અમુત મહોત્સવ:

દેશની સિદ્ધિઓની સૂત્રધાર મુખ્ય સંસ્થાઓ અને તેના વિશે :

યૂંટણીપંચ : લોકશાહીની રખેવાળ સંસ્થા

- ✓ સ્થાપના - 25 જાન્યુઆરી 1950
- ✓ દેશમાં બંધારણ લાગુ પડ્યું તેની સાથે જ લોકશાહી સ્થાપવા અને દેશવાસીઓની આઝાદી કાયમ રાખવા માટે યૂંટણીપંચ અસ્તિત્વમાં આવ્યું હતું. સ્વતંત્ર સરકારી એજન્સી તરીકે યૂંટણીપંચે કામગીરી આરંભી હતી અને તે આટલા વર્ષોમાં બખૂબી નિભાવી છે.
- ✓ દેશમાં લોકશાહીને નક્કર સ્વરૂપ આપવામાં યૂંટણીપંચની ભૂમિકા ખૂબ જ મહત્વની સાબિત થઈ છે. 1951-52માં લોકસભાની પહેલી યૂંટણી યોજાઈ ત્યારથી જ વિશાળ દેશમાં નિષ્પક્ષ યૂંટણીઓ યોજવાના પડકારો યૂંટણીપંચ ખડા થયા હતા.
- ✓ આઝાદી વખતે દેશની મોટાભાગની વસતિ અર્ધશિક્ષિત કે નિરક્ષર હતી. એ વખતે મતદાન માટે ઝુબંશ ચલાવવાથી લઈને ઓળખ પ્રક્રિયા સુધીની સિસ્ટમ તબક્કાવાર બનાવીને યૂંટણીપંચે દેશમાં એક ખાસ પદ્ધતિ વિકસાવી છે. બંધારણમાં જોગવાઈ કરીને યૂંટણીપંચને અમુક વિશેષાધિકારો અપાયા છે.
- ✓ યૂંટણીપંચ સત્તાના પ્રભાવથી દૂર રહી શકે તે માટે તેનું આંતરિક-બાહ્ય બંધારણ વિશેષ રીતે બનાવવાયું છે. યૂંટણીપંચે યૂંટણીકાર્ડની સિસ્ટમ વિકસાવીને દેશની

યૂંટણીઓને વધારે વિશ્વસનીય અને ચોકસાઈભરી બનાવી છે.

લોકસભા : દેશની સત્તામાં લોકોનું સીધું પ્રતિનિધિત્વ

- ✓ સ્થાપના - એપ્રિલ 1952
  - ✓ 543 સભ્યો ધરાવતી લોકસભા સંસદનું નીચલું ગૃહ છે. દેશભરના લોકોએ સીધા મતદાનથી ચૂંટી કાઢેલા પ્રતિનિધિઓ આ ગૃહમાં પહોંચે. આમ તો બ્રિટિશ શાસન વખતે જ લોકસભાની જોગવાઈ થઈ હતી.
  - ✓ 1919ના ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટમાં ભારતના લોકોને સંસદગૃહમાં પ્રતિનિધિત્વ સાથે કાયદા ઘડવાની કે તેમાં ફેરફાર કરવાની સત્તા મળી હતી. એ પછી 1935માં પણ ઘણી જોગવાઈઓ થઈ હતી.
  - ✓ આઝાદી પછી પાર્લામેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા એટલે કે લોકસભાના નામથી તે નવા રંગરૂપમાં અસ્તિત્વમાં આવી હતી. દેશમાં લોકસભાની પહેલી ચૂંટણી ફેબ્રુઆરી-1952માં પૂરી થઈ તે પછી 17મી એપ્રિલ-1952ના રોજ આઝાદ ભારતની લોકસભાનું પહેલું ઐતિહાસિક સત્ર મળ્યું હતું.
  - ✓ પછાતવર્ગને લોકસભામાં પ્રતિનિધિત્વ મળે તે માટે અનામતની જોગવાઈ પણ કરવામાં આવી છે. લોકસભાએ ઘણાં ચડાવ-ઉતાર જોયા છે, છતાં લોકશાહીને અકબંધ રાખતા આ ગૃહનું ગૌરવ જાળવવા માટે મતદારો જાગૃત છે અને ત્યાં સુધી ભારતના લોકતંત્રને ઊની આંચ પણ આવશે નહીં.
- #### રાજ્યસભા : સત્તાનું સંતુલન બનાવતી સભા
- ✓ સ્થાપના - 3 એપ્રિલ 1952
  - ✓ રાજ્યસભાની પ્રથમ બેઠક 13મી મે 1952ના રોજ મળી હતી. રાજ્યસભા સંસદનું ઉપલું ગૃહ છે. તેની 245 બેઠકો છે, એમાંથી 233ની ચૂંટણી થાય છે, 12 સભ્યો રાષ્ટ્રપતિ નિમણૂક કરે છે.
  - ✓ આઝાદી પહેલાં રાજ્યસભાનું અસ્તિત્વ કાઉન્સિલ ઓફ સ્ટેટ નામથી હતું. ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ-1919માં તેની જોગવાઈ થઈ હતી.
  - ✓ ભારતીય સંસદનું બંધારણ એવી દીર્ઘદૃષ્ટિથી ઘડાયું છે કે લોકસભામાં પૂર્ણ બહુમતી ધરાવતો પક્ષ પણ રાજ્યસભામાં એમ તુરંત બહુમતી મેળવી શકતો નથી. રાજ્યસભાનું ક્યારેય સંપૂર્ણ વિસર્જન થતું ન હોવાથી એમાં સતત સભ્યો ઉમેરાતા રહે છે.

✓ લોકસભામાં હાર્યા પછી સત્તામાંથી ફેંકાઈ ગયેલા વિપક્ષના સમર્થનની પણ સત્તાધારી પક્ષને પડે છે. એ જ રીતે કોઈ પણ સત્તાધારી પક્ષ એક ગૃહમાં બહુમતીના જોરે અમર્યાદ સત્તા ભોગવી શકતો નથી.

✓ આ વ્યવસ્થાના કારણે ભારતના લોકતંત્રમાં હંમેશા સંતુલન જળવાયેલું રહે છે. દેશમાં આઝાદીને કાયમ રાખવાના પરિબળોમાં રાજ્યસભાનો ફાળો અમૂલ્ય છે.

સુપ્રીમ કોર્ટ : યતો ધર્મસ્તતો જય:

✓ સ્થાપના - 28 જાન્યુઆરી 1950

✓ બ્રિટિશ ઈન્ડિયા વખતે ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા એક્ટ-1935 પસાર થયો હતો. એ વખતે જે કેટલીય મહત્વની સંસ્થાઓ સ્થાપાઈ હતી, એમાં ફેડરલ કોર્ટ ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના થઈ હતી.

✓ ભારતને આઝાદી મળી પછી 1950માં બંધારણ લાગુ પડ્યું. એ પછી શરૂઆતમાં જ જે સંસ્થાઓ અસ્તિત્વમાં આવી એમાં સુપ્રીમ કોર્ટનો સમાવેશ થતો હતો.

✓ 28મી જાન્યુઆરી, 1950ના રોજ ફેડરલ કોર્ટ ઓફ ઈન્ડિયાનું નામકરણ સુપ્રીમ કોર્ટ ઓફ ઈન્ડિયા થયું હતું. તે ભારતવાસીઓમાં સૌથી શક્તિશાળી સાર્વજનિક સંસ્થા તરીકેનું આદરભર્યું સ્થાન ધરાવે છે.

✓ સુપ્રીમ કોર્ટે છેલ્લાં 71 વર્ષમાં તેના સૂત્ર 'યતો ધર્મસ્તતો જય:'ને અનુરૂપ કામગીરી કરી છે. નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારોના જતન માટે સુપ્રીમ કોર્ટ હંમેશા સજ્જ રહે છે એવું લોકમાનસમાં સ્થાપિત થયું છે.

✓ કેન્દ્ર સરકારો કે રાજ્ય સરકારોને પણ જરૂર પડ્યે લોકહિતમાં ટપારવાનું કામ ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટ કરે છે.

આયોજન પંચ : સર્વાંગી વિકાસની રૂપરેખા તૈયાર કરનારી સંસ્થા

✓ સ્થાપના - માર્ચ 1950

✓ આયોજન પંચ એટલે કે પ્લાનિંગ કમિશનની સ્થાપના 15મી માર્ચ 1950માં થઈ હતી. એક વર્ષનું ટૂંકાગાળનું, પાંચ વર્ષનું મધ્યમગાળાનું અને 25 વર્ષનું લાંબાગાળાનું-એમ ત્રણ તબક્કાના આયોજનનો પંચનો હેતુ હતો.

✓ દેશના સર્વાંગી વિકાસ માટે પંચવર્ષીય યોજનાઓ શરૂ થઈ હતી અને તે આયોજન પંચની ભલામણના કારણે શક્ય બની હતી.

✓ દેશના પ્રથમ વડાપ્રધાન જવાહરલાલ નેહરુના શાસનકાળમાં 1951-52થી 1955-56માં પહેલી પંચવર્ષીય યોજના લાગુ પડી હતી. એ પછી બાર પંચવર્ષીય યોજનાઓ 2017 સુધીમાં આવી હતી. દેશના વડાપ્રધાન આયોજન પંચના અધ્યક્ષ તરીકેનો કાર્યભાર સંભાળતા હતા.

✓ દેશના કેટલાય ક્ષેત્રોમાં સરકારની યોજનાઓ પહોંચાડવામાં આ પંચની ભલામણોની ખૂબ જ મહત્વની ભૂમિકા રહી હતી.

✓ 2014માં કેન્દ્ર સરકારે એ જ કાર્ય માટે નીતિ આયોગની સ્થાપના કરી હતી અને તે સાથે જ આયોજન પંચને વિખેરી નખાયું હતું.

✓ પબ્લિક પોલિસી થિંક ટેન્ક તરીકે આયોજન પંચે સરકારની વિકાસ-નીતિ ઘડવામાં સુદીર્ઘ કામગીરી કરી હતી.

હવામાન વિભાગ : દેશના વાતાવરણની તાસીર તપાસતી એજન્સી

✓ સ્થાપના - 1875

✓ ભારતમાં વૈજ્ઞાનિક ઢબે હવામાનનું એનાલિસિસ કરવાનો યશ અંગ્રેજ અધિકારીઓને મળે છે. ભારતમાં ઝડપભેર બદલાઈ જતાં વાતાવરણનો અભ્યાસ 19મી સદીની શરૂઆતથી જ થયો હતો.

✓ ઘણાં અંગ્રેજ અફસરો વર્ષ દરમિયાન નિરીક્ષણો કરીને વિગતવાર રીસર્ચ પેપર પણ રજૂ કરતા હતા. 1871માં ભારતના ઘણાં વિસ્તારોમાં ટૂંકાગાળ પડ્યો એ ઘટનાએ હવામાન વિભાગની સ્થાપનાને બળ આપ્યું.

✓ 1844માં જ આમ તો એવી બિનસત્તાવાર સંસ્થા બની હતી, જેના સભ્યો એક બીજાની માહિતીનું વિશ્લેષણ કરતા હતા.

✓ 1875માં સત્તાવાર રીતે જ ભારતીય હવામાન વિભાગની સ્થાપના થઈ અને હેનરી ફ્રાન્સિસ બ્લેનફર્ડ નામના જાણકારને એ વિભાગનું સંચાલન સોંપાયું. મદ્રાસ, શિમલા, પૂણે એમ અલગ અલગ શહેરોમાં તેનું હેડક્વાર્ટર હતું.

✓ 1944માં તેનું મુખ્યાલય દિલ્હીમાં ખસેડાયું અને વિશ્વના હવામાન સંગઠન સાથે પણ આ સંસ્થા કામ કરતી થઈ.

✓ ખેતીપ્રધાન દેશ ભારતમાં ક્યાં, કેટલો વરસાદ પડશે અને ક્યાં ઓછો પડશે તેનું તારણ ખૂબ જ મહત્વનું હોવાથી હવામાન વિભાગની આગાહીનું મૂલ્ય ઘણું વધારે હતું.

✓ સંશોધનના ટાંચા સાધનો વચ્ચે કામ કરતી આ સંસ્થા ક્યારેક રમૂજનો વિષય પણ બની, છતાં તેની ગણતરી વિશ્વની ટોચની છ હવામાન એજન્સીઓમાં થાય છે.

✓ છેલ્લાં થોડા વર્ષોથી વાર્ષિક વરસાદનું અને વાવાઝોડાંનું તેનું વિશ્લેષણ ખૂબ જ અસરકારક બનવા લાગ્યું છે.

ASI : સાંસ્કૃતિક ધરોહરની રખેવાળ સંસ્થા

- ✓ સ્થાપના : 1861
- ✓ આ સંસ્થા પણ બ્રિટિશકાળમાં સ્થપાઈ હતી, પરંતુ આઝાદી પછી તેનું ભારતીયકરણ થયું હતું. આઝાદી પછી સંસ્થાએ ભારતીય ધરોહરની રખેવાળી કરવાનું બીડું ઝડપ્યું હતું. ભારત સરકારે 1958માં ખાસ કાયદો બનાવ્યો હતો અને સંસ્થાનું કાર્યક્ષેત્ર વધુ વિશાળ બનાવ્યું હતું.
- ✓ નવા વિઝન સાથે કાર્યરત થયેલી પુરાતત્વ એજન્સીએ ભારતભરની પૌરાણિક સાઈટ્સને સંરક્ષણ આપ્યું છે. એએસઆઈની ભલામણ અને પ્રયાસોના કારણે 1949માં પાટનગર દિલ્હીમાં નેશનલ મ્યુઝીયમ બન્યું હતું.
- ✓ સ્વતંત્રતા પછી એએસઆઈના સંશોધન દરમિયાન સિંધુખીણની સંસ્કૃતિના મહત્વનો કેન્દ્રો ધોળાવીરા અને લોથલ મળી આવ્યા હતા. સાંસ્કૃતિક મંત્રાલય હેઠળ આવતી આ સંસ્થાને વાર્ષિક 1000 કરોડનું ફંડ ફાળવવામાં આવે છે. હવે એએસઆઈની કામગીરી કુલ 30 વિભાગમાં વહેંચી દેવાઈ છે. ગુજરાતની કામગીરી વડોદરા સર્કલ અંતર્ગત થઈ રહી છે.

રીઝર્વ બેંક : ચલણી સિક્કા અને નોટો છાપવાનો સર્વોચ્ચ અધિકાર

- ✓ સ્થાપના - જાન્યુઆરી 1949
- ✓ આમ તો બ્રિટિશ ઈન્ડિયામાં આ બેંકની સ્થાપના થઈ હતી, પરંતુ આઝાદી પછી તેનું રાષ્ટ્રીયકરણ કરીને વધુ સત્તા આપવામાં આવી હતી. 1935માં રીઝર્વ બેંકને ઊંચા મૂલ્યોની ચલણી નોટો બહાર પાડવાનો અધિકાર અપાયો હતો. ભારત સરકારે સ્વતંત્રતા પછી પણ એમાં થોડાંક ફેરફાર સાથે એ અધિકાર રીઝર્વ બેંકને આપ્યો હતો.
- ✓ મધ્યસ્થ બેંક તરીકે રીઝર્વ બેંક પાસે ઘણી સત્તા છે. એ દેશમાં લેવડ-દેવડ માટે રેગ્યુલેટરી બોડીનું કાર્ય પણ કરે છે. ભારતની બેન્કિંગ સિસ્ટમ અને પેમેન્ટ સિસ્ટમ ઉપર તેનો કાબૂ છે.
- ✓ આર્થિક વિકાસનો તેનો મુખ્ય હેતુ છે. નવી નવી આર્થિક નીતિ જાહેર કરીને તે દેશમાં આર્થિક સંતુલન જાળવે છે.
- ✓ વ્યાજદર વગેરે પર પણ કેન્દ્રીય બેંક હોવાથી તેનો સુધી અંકુશ રહે છે. ગવર્નર ઉપરાંત ચાર નાયબ ગવર્નર્સ અને નાણા વિભાગના પ્રતિનિધિ સહિતના 21 સભ્યો રીઝર્વ બેંકનું સંચાલન કરે છે.

DRDO : બળનું મૂળ વિજ્ઞાન છે

- ✓ સ્થાપના - 1958
- ✓ બલસ્ય મૂલં વિજ્ઞાનમ્ એટલે કે બળનું મૂળ વિજ્ઞાન છે - એવા સૂત્ર સાથે કાર્યરત ડીફેન્સ રીસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓર્ગેનાઈઝેશન (ડીઆરડીઓ)ની સ્થાપના 1958માં થઈ હતી. 11,373 કરોડ રૂપિયાનું વાર્ષિક બજેટ ધરાવતી આ સંસ્થાનું મુખ્ય કામ સૈન્ય માટે સંશોધન કરવાનું છે.
- ✓ સંરક્ષણ મંત્રાલય હેઠળ આવતી આ સંસ્થાના વિજ્ઞાનીઓ સૈન્ય માટે હથિયારો અને ટેકનોલોજી ડિઝાઇન કરે છે અને તેના પરીક્ષણો હાથ ધરે છે. સંસ્થાની દેશભરમાં 52 જેટલી પ્રયોગશાળાઓ છે.
- ✓ સંસ્થામાં પાંચ હજાર કરતાં વધુ નિષ્ણાત વિજ્ઞાનીઓ અને 25 હજાર જેટલો ટેકનિકલ સ્ટાફ કાર્યરત છે. રડારથી લઈને વિવિધ હથિયારોના પ્રોજેક્ટ્સ ડીઆરડીઓ હાથ ધરે છે.

ઈસરો : અવકાશ તરફ ઉડાન

- ✓ સ્થાપના- ઓગસ્ટ 1969
- ✓ વિક્રમ સારાભાઈના વિઝન સાથે શરૂ થયેલી આ સંસ્થાએ દુનિયાભરમાં કાફું કાઢ્યું છે. ભારતના અંતરિક્ષ મિશનને ઈસરોએ નવી ઊંચાઈ આપી.
- ✓ દુનિયાની ટોચની પાંચ અવકાશ એજન્સીઓમાં ઈસરોએ વટભરે સ્થાન મેળવ્યું છે. ચંદ્ર ઉપર પાણી છે એ શોધી કાઢનારી ઈસરો વિશ્વની પ્રથમ સ્પેસ એજન્સી છે. મંગળ સુધી પહેલા પ્રયાસે પહોંચવાની સિદ્ધિ પણ ઈસરોના નામે છે.
- ✓ સમાનવ અવકાશયાન મોકલવાનું મિશન ઈસરોએ હાથ ધર્યું છે. બહુ જ સંઘર્ષ કરીને ઈસરોએ 1975માં પ્રથમ ઉપગ્રહ આર્યભટ્ટ લોંચ કર્યો હતો, હવે કરકસરપૂર્વક સેટેલાઈટ લોંચ કરવામાં અનોખી કુશળતા મેળવી હોવાથી ઈસરો અમેરિકા-બ્રિટન-ફ્રાન્સ સહિતના દેશોના ઉપગ્રહો લોંચ કરી આપે છે.
- ✓ 17 હજાર કર્મચારીઓ ધરાવતી આ સંસ્થાનું વાર્ષિક બજેટ 14 હજાર કરોડ રૂપિયા કરતાં પણ વધારે છે.

કેગ : સરકારના વહીવટો પર નજર રાખતી સંસ્થા

- ✓ સ્થાપના - 1858
- ✓ સુપ્રીમ કોર્ટ, ચૂંટણીપંચની જેમ કમ્પ્યુટર એન્ડ ઓડિટર જનરલ ઓફ ઈન્ડિયા (કેગ)ને વિશેષાધિકારો મળ્યા છે. સુપ્રીમ ઓડિટ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ તરીકે ઓળખાતી આ એજન્સી

સરકારના પ્રભાવ વગર કામ કરી શકે એવી કાયદાકીય જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

- ✓ કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકારોના દરેક હિસાબ-કિતાબ પર કેગની નજર રહે છે. લોકોના પરસેવાની કમાણી ક્યાં, કેવી રીતે અને શું કામ રોકવામાં આવી છે તે તપાસનું કામ કેગ કરે છે. સરકાર દ્વારા ચાલતી કંપનીઓના હિસાબો ઉપર પણ કેગની નજર હોય છે.
- ✓ ભારતના બંધારણની કલમ 148માં કેગને ખાસ અધિકારો મળ્યા છે. આમ તો આ વ્યવસ્થા અંગ્રેજ શાસન વખતે જ શરૂ થઈ હતી.
- ✓ 1858માં ભારત સ્થિત અંગ્રેજ અધિકારીઓના હિસાબો તપાસવા બ્રિટનની સંસદ કમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલની નિમણૂક કરતી હતી.
- ✓ આઝાદી પછી પણ આ વ્યવસ્થા ચાલુ રખાઈ હતી અને તેને કમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ ઓફ ઈન્ડિયા નામ અપાયું હતું. 1971માં કાયદામાં ફેરફાર કરીને કેગને વધુ સત્તા અપાઈ હતી.

UPSC : જાહેરસેવામાં ગુણવત્તાના ઊંચા ધોરણ

- ✓ સ્થાપના - ઓક્ટોબર 1926
- ✓ બ્રિટિશ શાસન વખતે 1919માં બંધારણમાં જોગવાઈ થઈ હોવા છતાં પબ્લિક સર્વિસ કમિશન અસ્તિત્વમાં આવ્યું ન હતું.
- ✓ 1926માં ફેડરલ પબ્લિક સર્વિસ કમિશનના નામથી આ સંસ્થા અસ્તિત્વમાં આવી હતી. અલગ અલગ પ્રાંતમાં પણ પબ્લિક સર્વિસ કમિશનની સ્થાપના થવા લાગી હતી.
- ✓ 1935માં સુધારેલા નવા કાયદામાં અંગ્રેજોએ કેન્દ્રીય જાહેર સેવા આયોગને વધુ મજબૂત બનાવવાની દિશામાં પગલાં ભર્યાં હતા. દરેક પ્રાંતમાં પણ તેની સ્થાપના થઈ હતી.
- ✓ આઝાદી પછી ફેડરલ પબ્લિક સર્વિસ કમિશનનું નામ બદલીને યુનિયન પબ્લિક સર્વિસ કમિશન કરાયું હતું અને તેનું ભારતીયકરણ થયું હતું.
- ✓ ભારતના બંધારણમાં જોગવાઈઓ કરવામાં આવી હોવાથી આ સંસ્થા સ્વતંત્ર, તટસ્થ રહીને કામ કરે છે. જાહેર સેવાના ક્ષેત્રમાં આ સંસ્થાએ ગુણવત્તાના ઊંચા ધોરણો સ્થાપિત કર્યાં હોવાથી તે દેશની પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થાઓમાં સ્થાન પામે છે.

CSA : પૃથ્વીના પેટાળમાં પરીક્ષણ

- ✓ સ્થાપના - માર્ચ 1851

✓ જીઓલોજિકલ સર્વે ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના બ્રિટિશ ઈન્ડિયા વખતે થઈ હતી. બ્રિટિશ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીએ કોલસાની શક્યતા તપાસવા માટે પૂર્વોત્તર વિસ્તારોમાં અભિયાન આદર્યું હતું. તેના કારણે આ સંસ્થાનો ઉદ્ભવ થયો હતો.

- ✓ દુનિયાની સૌથી જૂની સર્વે એજન્સીઓમાં તેનો સમાવેશ થાય છે. આ સંસ્થાએ સમયાંતરે ભારતમાં વૈજ્ઞાનિક ઢબે પૃથ્વીના પેટાળમાં પરીક્ષણો હાથ ધર્યાં હતા.
- ✓ સરકારને જરૂર પડ્યે ભૂસ્તર વિજ્ઞાનની માહિતી આપતી આ મુખ્ય એજન્સી છે. ખનીજની ભાળ મેળવવી તે આ સંસ્થાનો મુખ્ય હેતુ છે અને એના માટે આ એજન્સીને વર્ષે 800 કરોડનું બજેટ ફાળવવામાં આવે છે. પૃથ્વીના પેટાળની સંપદા માટે આ સંસ્થા સરકારની સલાહકાર પણ છે.

નેશનલ આર્કાઈવ્ઝ : દેશની રેકોર્ડ બુક

- ✓ સ્થાપના - 1891
- ✓ 1891માં ઈમ્પિરિયલ રેકોર્ડ ડિપાર્ટમેન્ટના નામથી તેનો પ્રારંભ થયો હતો. રેકોર્ડ જાળવવામાં કુશળ અંગ્રેજોએ ભારતમાં આ એજન્સીની શરૂઆત કરી હતી.
- ✓ આઝાદી પછી કેન્દ્ર સરકારે તેનું નામકરણ નેશનલ આર્કાઈવ્ઝ ઓફ ઈન્ડિયા કર્યું હતું અને તેનો વિકાસ કર્યો હતો. સરકારી રેકોર્ડ્સ આ સંસ્થા સંભાળે છે. વહીવટી કામગીરી માટે કે સંશોધકોને જરૂર પડે ત્યારે આ સંસ્થા રેકોર્ડ આપે છે.
- ✓ સાંસ્કૃતિક મંત્રાલય હેઠળ કામ કરતી આ સંસ્થાને રેકોર્ડ સંભાળવા માટે દર વર્ષે 376 કરોડનું બજેટ ફાળવવામાં આવે છે.
- ✓ 1998માં તત્કાલિન રાષ્ટ્રપતિ કે. આર. નારાયણને નેશનલ આર્કાઈવ્ઝ મ્યુઝીયમને સામાન્ય નાગરિકો માટે ખુલ્લું મૂકીને નવી શરૂઆત કરી હતી.
- ✓ નેશનલ આર્કાઈવ્ઝમાં 1848થી દસ્તાવેજો સાચવવામાં આવ્યા છે. સંસ્કૃત, અંગ્રેજી, હિન્દી, પર્શિયન, અરેબિક અને ઉર્દૂ ભાષાનું મટિરિયલ સચવાયું છે.
- ✓ જાહેર, ખાનગી, પૌરાણિક અને હસ્તપ્રતો - એમ ચાર વિભાગમાં રેકોર્ડ સાચવવામાં આવ્યો છે.

ઈન્ટેલિજન્સ બ્યુરો : જાગૃત અહર્નિશ

- ✓ સ્થાપના - ઓગસ્ટ 1947
- ✓ ઈન્ટેલિજન્સ બ્યુરોની ગણતરી દુનિયાની સૌથી જૂની જાસૂસી એજન્સીઓમાં થાય છે. તેની સ્થાપના તો છેક

1887માં થઈ હતી, પરંતુ એક ગુપ્તચર તંત્રને હોય એવું માળખું તેને 1909માં આપવામાં આવ્યું હતું. તે વખતે એનું નામ હતું: ઈન્ડિયન પોલિટિકલ ઈન્ટેલિજન્સ ઓફિસ. નામ પ્રમાણે જ આ સંસ્થાના કર્મચારીઓ ભારતના નેતાઓની હિલચાલ ઉપર નજર રાખતા હતા.

- ✓ 1919માં નવો કાયદો બન્યો એમાં તેને વધારે સત્તા આપવામાં આવી. આઝાદ ભારતમાં તેને ઈન્ટેલિજન્સ બ્યુરો એવું નામ અપાયું અને તેનું કાર્યક્ષેત્ર પણ વિકસ્યું. સંસ્થાએ જાગૃત અહનિશંના સૂત્રને સાર્થક કરતાં હંમેશા સાવધાન રહેવાનું વલણ અપનાવ્યું હતું.
- ✓ 1947 પછી દેશ બહાર બનતી ઘટનાઓની બાતમી મેળવવાનું કામ પણ આ સંસ્થાના ભાગે આવ્યું.
- ✓ 1962માં ચીને આક્રમણ કર્યું તે વખતે જોઈતી માહિતી મેળવવામાં આ સંસ્થા જરૂરી સાધનોના અભાવે અસરકારક સાબિત થઈ ન હતી એવી ચર્ચા શરૂ થઈ હતી. તેના કારણે બીજી ગુપ્તચર સંસ્થા રીસર્ચ એન્ડ એનાલિસિસ વિંગ (રો) અસ્તિત્વમાં આવી.
- ✓ હવે આ બંને ગુપ્તચર એજન્સીઓ દેશના હિતો જાળવવા માટે માહિતી મેળવવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.
- ✓ દેશમાં કે દેશની બહારથી દેશવાસીઓ પર મંડરાઈ રહેલા ખતરાનો તાગ મેળવીને આ સંસ્થાઓ સુરક્ષાદળોને સાવધાન કરવાની ભૂમિકા ભજવે છે.

યુજીસી : જ્ઞાન-વિજ્ઞાન વિમુક્તયે

- ✓ સ્થાપના - ડિસેમ્બર 1953

333

- ✓ બ્રિટિશ શાસન વખતે જ ભારતના વિદ્વાન સભ્યોએ ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે ખાસ આયોગ બનાવવાની માગણી કરી હતી. એ પછી બ્રિટિશ સમિતિઓએ પણ એવા આયોગની સ્થાપનાની ભલામણ કરી હતી. જોકે, આઝાદી સુધી એ શક્ય બન્યું ન હતું.
- ✓ આઝાદી પછી 1948-49માં ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણનની આગેવાનીમાં યુનિવર્સિટી શિક્ષણ પંચની રચના કરવામાં આવી હતી. આ પંચે યુજીસીની ભલામણ કરી હતી.
- ✓ 1952માં લોકસભા-રાજ્યસભાની પ્રથમ બેઠક મળી પછી એ દિશામાં વિચારણા શરૂ થઈ હતી. સરકારની દખલગીરીથી મુક્ત રહીને સ્વતંત્ર રીતે કામ કરી શકે તેવી

સંસ્થા ઘડવા કેન્દ્ર સરકારે 1953માં યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશનનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો. એ રીતે યુજીસી નામની આ શિક્ષણની સંસ્થા અસ્તિત્વમાં આવી હતી.

- ✓ 1956માં યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન એક્ટ પસાર કરીને ફંડ ફાળવવામાં આવ્યું હતું. ત્યારથી દેશમાં ઉચ્ચ શિક્ષણને પ્રોત્સાહન આપવાનું કામ આ સંસ્થા કરી રહી છે. આ સંસ્થાને 4700 કરોડ રૂપિયાનું બજેટ ફાળવવામાં આવે છે.

ભૂમિદળ: સર્વિસ બિઝેર સેલ્ફ

- ✓ સ્થાપના- એપ્રિલ 1895
- ✓ બ્રિટિશ ઈન્ડિયન આર્મીના નામથી 1858માં લશ્કરની આ પાંખ અસ્તિત્વમાં આવી હતી. આઝાદી પછી તેનું નામકરણ ઈન્ડિયન આર્મી કરવામાં આવ્યું હતું.
- ✓ ભૂમિદળમાં 13 લાખ જવાનો દેશની સેવામાં ખડેપગે રહે છે. 'સર્વિસ બિઝેર સેલ્ફ'નો મોટો ધરાવતું આ સંગઠન દેશની સરહદોની તો રખેવાળી કરે જ છે, પરંતુ દેશમાં ત્રાટકતી હોનારતો વખતે પણ સેવાકીય કાર્યોમાં સહકાર આપે છે.
- ✓ કે.એમ. કરિઅપ્પાએ અંગ્રેજ જનરલ ફ્રાન્સિસ બુચર પાસેથી 15 જાન્યુઆરી 1949ના દિવસે આર્મીનો ચાર્જ સંભાળ્યો હતો. એ દિવસે જ બ્રિટિશ ઈન્ડિયન આર્મીનું નામકરણ ઈન્ડિયન આર્મી થયું હતું.
- ✓ એ દિવસે દર વર્ષે આર્મી દિવસ મનાવવામાં આવે છે. ભારતના સાર્વભૌમત્વને કાયમ રાખવા માટે આર્મીની પાયાની ભૂમિકા છે.

નૌકાદળ: વરૂણદેવ કલ્યાણ કરે!

- ✓ સ્થાપના - જાન્યુઆરી 1950
- ✓ બ્રિટિશ ઈન્ડિયા વખતે રોયલ ઈન્ડિયા નેવીના નામે ઓળખાતી સૈન્યની આ પાંખને 1950 પછી કેટલાક જરૂરી ફેરફાર સાથે ઈન્ડિયન નેવીની ઓળખ આપવામાં આવી હતી.
- ✓ ભાગલા પડ્યા પછી નૌકાદળનો જુદી ઓળખ સાથે જાણે પુર્નજન્મ થયો હતો. નૌસેના પાસે 67 હજાર કરતા વધુ સૈનિકો છે. અને 75 હજાર રીઝર્વ ફોર્સ છે. 180 ઉપરાંત શિપ્સ અને 300 અત્યાધુનિક એરક્રાફ્ટ છે.
- ✓ દેશમાં આવી પડેલી કુદરતી હોનારતોમાં નૌસેના સાથે નિભાવે છે. ભારતીય નૌકાદળની વૈશ્વિક તુલના કરવાની હોય તો અમેરિકા, રશિયા, ચીન, જાપાન અને બ્રિટિશ નેવી પછી ક્ષમતાની બાબતમાં ભારતીય નેવીનો છઠ્ઠો નંબર

આવે છે. તેનો મોટો છે - શં નો વરૂણ:એટલે કે વરૂણદેવ કલ્યાણ કરે.

વાયુદળ : નભ સ્પૃશં દીપ્તમ

- ✓ સ્થાપના-ઓક્ટોબર 1932
- ✓ આઝાદી પછી રોયલ ભારતીય સેનામાંથી બ્રિટનની ઓળખ એવો 'રોયલ' શબ્દ હટાવી દેવામાં આવ્યો અને એ સાથે જ વિશેષ ચિહ્ન તરીકે ભારતીય રાષ્ટ્રધ્વજને સ્થાન આપવામાં આવ્યું.
- ✓ ભગવદ્ ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણના મુખે બોલાયેલા શ્લોકમાંથી 'નભ સ્પૃશં દિપ્તમ' વાક્યને મુદ્રાલેખ બનાવવામાં આવ્યો.
- ✓ વાયુદળે 1965-1971-1999માં ખેલાયેલા પાકિસ્તાન સામેના યુદ્ધમાં સંગીન ભૂમિકા ભજવી હતી એ ઇતિહાસ જાણીતો છે.
- ✓ 1.39 લાખ એક્ટિવ સૈનિકો છે. 1850 કરતાં વધુ એરક્રાફ્ટ છે. 500 હેલિકોપ્ટર્સ વાયુસેનાની શાનમાં વધારો કરી રહ્યાં છે.
- ✓ ઇન્ડિયન એર ફોર્સના ફોર્સને ખાળવાની શક્તિ માત્ર અમેરિકા, ચીન અને બ્રિટન પાસે જ છે!

NDRF : આપદા સેવા સદૈવ

- ✓ સ્થાપના 2006
- ✓ નેશનલ ડિઝાસ્ટર રીસ્પોન્સ કોર્સ (NDRF)ની સ્થાપના 2006માં થઈ હતી. આપદા સેવા સદૈવના સૂત્ર સાથે શરૂ થયેલી આ એજન્સી કુદરતી કે માનવ સર્જિત હોનારતોમાં બચાવ કામગીરી કરે છે.
- ✓ દેશભરમાં 13 હજાર જવાનો તૈનાત રહે છે. તેનું વાર્ષિક બજેટ 1200 કરોડ રૂપિયા છે. 2005માં ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ એક્ટ પસાર થયા પછી પૂરપૂરો, ભૂકંપ, સુનામી, આગ જેવી દુર્ઘટના વખતે બચાવ કામગીરી કરવા માટે એનડીઆરએફના જવાનોને ખાસ તાલીમ અપાઈ હતી.
- ✓ આ એજન્સી ગૃહ મંત્રાલય હેઠળ કામ કરે છે. જે રાજ્યમાં કુદરતી હોનારતો થાય છે એ રાજ્યોને એનડીઆરએફના જવાનોની સેવા મળે છે. એનડીઆરએફની 13 બટાલિયન છે.

CISF : સંરક્ષણ અને સુરક્ષા

- ✓ સ્થાપના - માર્ચ 1969
- ✓ સંરક્ષણ અને સુરક્ષાના સૂત્ર સાથે 10મી માર્ચ 1969ના રોજ સેન્ટ્રલ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ સિક્યુરિટી ફોર્સની રચના કરવામાં આવી હતી.
- ✓ પાટનગર દિલ્હીમાં સંવેદનશીલ સરકારી ઇમારતો, મેટ્રો, એરપોર્ટ વગેરેની સુરક્ષા આ એજન્સી કરે છે. 2800

જવાનો સાથે તેની શરૂઆત થઈ હતી. હવે વધીને CISFના જવાનોની સંખ્યા દોઢ લાખે પહોંચી ગઈ છે. તેનું વાર્ષિક બજેટ પણ 10 હજાર કરોડ રૂપિયાનું થઈ ચૂક્યું છે.

- ✓ આ એજન્સી દેશભરમાં લગભગ 300 ઇન્ડસ્ટ્રિયલ યુનિટને સુરક્ષા આપે છે. પરમાણુ મચકોથી લઈને ખાણ, સ્ટીલ પ્લાન્ટ્સ, હેવી એન્જિનિયરિંગ, હાઈડ્રોલિક પાવર પ્લાન્ટ્સ, ઓઈલ ફિલ્ડ અને રિફાઇનરી, બંદરો વગેરેને સુરક્ષા પૂરી પાડે છે.

સેન્ટ્રલ વિજિલન્સ કમિશન: કૌભાંડો સામે લાલ આંખ

- ✓ સ્થાપના - ફેબ્રુઆરી 1964
- ✓ સરકારમાં થતાં ભ્રષ્ટાચારને રોકવા માટે આ એજન્સીની સ્થાપના થઈ હતી. 2003માં સંસદમાં કાયદો બનાવીને આ સંસ્થાને વધુ સત્તા અપાઈ હતી.
- ✓ સરકારના કોઈ પણ વિભાગના અધિકારી સામે તે કામગીરી કરી શકે છે. સરકારીતંત્રમાં ભ્રષ્ટાચારને નિયંત્રિત કરવા માટે આવી એજન્સી સ્થાપવાની ભલામણ સંધાનમ સમિતિએ 1962માં કરી હતી.
- ✓ આ એજન્સીમાં એક મુખ્ય વિજિલન્સ કમિશ્નર અને બે વિજિલન્સ કમિશ્નર હોય છે. આ એજન્સી ભ્રષ્ટાચારની ફરિયાદનું નિવારણ કરે છે અને કોઈ પણ સરકારી સંસ્થાના દબાણમાં આવ્યા વગર નિષ્પક્ષ કામ કરે તે માટે ખાસ જાંગવાઈ થઈ છે.
- ✓ સીવીસી તપાસ એજન્સી નથી. તેનું કામ માત્ર સરકારી તંત્રમાં ચાલતા ભ્રષ્ટાચારને બહાર લાવવાનું છે.

NCC : એકતા અને અનુશાસન

- ✓ સ્થાપના : એપ્રિલ 1948
- ✓ શાળા-કોલેજથી વિદ્યાર્થીઓમાં લશ્કરની તાલીમનો વિકાસ કરવા માટે એનસીસીની સ્થાપના થઈ હતી. એમાં સ્ટુડન્ટ્સ વોલેન્ટરી તરીકે જોડાય છે. એને આર્મીની યુથ સરકારના કોઈ પણ વિભાગના અધિકારી સામે તેવિંગ પણ કહેવાય છે. એમાં 13 લાખ જેટલાં સ્ટુડન્ટ્સ જોડાયેલા છે.
- ✓ એકતા અને અનુશાસનના સૂત્ર સાથે કાર્યરત આ સંસ્થાનો હેતુ યુવાનોમાં દેશદાઝની લાગણી જન્માવવાનો છે.
- ✓ આ સંસ્થામાં શાળા-કોલેજ-યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓને મૂળભૂત લશ્કરી તાલીમ આપવામાં આવે છે, જોકે, તાલીમ પૂરી થયા પછી એને સક્રિય લશ્કરી પાંખમાં ભાગ લેવાનો હોતો નથી.
- ✓ સંરક્ષણ ક્ષેત્રની એજન્સીઓમાં ભરતી વખતે ઘણાં રાજ્યોમાં આ એજન્સીનું પ્રમાણપત્ર ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે.

IDSA : સંરક્ષણ ક્ષેત્રની થિંક ટેન્ક

- ✓ સ્થાપના- નવેમ્બર 1965
- ✓ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર ડિક્રેન્સ સ્ટડીઝ એન્ડ એનાલિસિસની સ્થાપના સંરક્ષણ ક્ષેત્રે આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો બાબતે સલાહ લેવા માટે થઈ હતી. એ દેશની ટોચની થિંક ટેન્ક છે, જે સંરક્ષણ ક્ષેત્રના સોદા બાબતે લાંબાગાળાનું આયોજન કરે છે અને સરકારને વિગતવાર અભ્યાસ કરીને માહિતી આપે છે.
- ✓ સુરક્ષાને લગતા દેશના જેટલા પણ મુદ્દા હોય એમાં આ થિંક ટેન્કનો મત મહત્વનો ગણાય છે. વિદેશની સંરક્ષક નીતિ પર આ થિંક ટેન્ક ખાસ નજર રાખે છે અને એમાં ભારતના હિતોનું ધ્યાન રાખે છે.

NHB:હાઉસિંગ ફાયનાન્સની રેગ્યુલેટરી એજન્સી

- ✓ સ્થાપના - જુલાઈ 1988
- ✓ હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ કંપનીઓને નિયંત્રિત કરતી સરકારી એજન્સીની નેશનલ હાઉસિંગ બેંક છેલ્લાં 33 વર્ષથી કાર્યરત છે. હાઉસિંગ લોનમાં એ સર્વોચ્ચ સરકારી સંસ્થા છે. હાઉસિંગ લોનમાં સરકારી ગાઈડલાઈનનું બરાબર પાલન થાય છે કે નહીં તે જોવાનું કામ એનએચબી કરે છે. હાઉસિંગ લોનના દર બાબતે થતી ફરિયાદોનો નિવેડો આ સંસ્થા લાવે છે.
- ✓ નવી હાઉસિંગ ફાયનાન્સ કંપનીઓને લાઈસન્સ આપવાની જવાબદારી આ એજન્સી પાસે છે. આ સંસ્થા સ્થાપવાનો હેતુ બધાને પોષાય એવી હાઉસિંગ ફાયનાન્સ સિસ્ટમ સર્જવાનો છે.
- ✓ સામાન્ય લોકો માટે ઘર લેવાનું વધારે સરળ બને તે જોવાનું આ એજન્સીનું કામ છે. જાહેર ક્ષેત્રની એજન્સીઓ હાઉસિંગ ફાયનાન્સમાં આવે તે માટે પ્રોત્સાહક વાતાવરણ બનાવવાનું કાર્ય આ સંસ્થાને સોંપાયું હતું. આ રેગ્યુલેટરી એજન્સીના કારણે ફાયનાન્સ કંપની અમર્યાદ રેટ વસૂલતી અટકે છે.

એક્ઝિમ બેંક : આયાત-નિકાસ પર નિયમન

- ✓ સ્થાપના-1982
- ✓ ભારતની આયાત-નિકાસ બેંકની સ્થાપના 1982માં થઈ હતી. તેનું કામ આયાત-નિકાસનું નિયમન કરવાનું છે. દેશના આયાત-નિકાસના વેપારમાં નાણાકીય જરૂરિયાતો પૂરી પાડવાનું કાર્ય પણ આ એજન્સી કરે છે.
- ✓ આ એજન્સી નિકાસ અને આયાતની પ્રવૃત્તિઓને નિયંત્રિત કરે છે, બેકિંગ નિયમનની ચાર ટોચની એજન્સીમાં તેનો સમાવેશ થાય છે.

- ✓ ભારતના આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારની જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં રાખીને આ એજન્સીની સ્થાપના થઈ હતી.
- ✓ ભારતની બેંકો, એક્સપોર્ટ ક્રેડિટ એન્ડ ગેરન્ટી કોર્પોરેશનના સહયોગથી ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની ધીરાણો આ એજન્સી આપે છે.
- ✓ ભારતની વિદેશમાં વેપાર કરતી પેઢીઓને વિક્સાવવા માટે આ એજન્સી કાર્યરત છે અને તેના વહીવટમાં પારદર્શીતા લાવવા એજન્સી કામ કરે છે.

પોલીસ ફોર્સ : અનેકવિધ જવાબદારી ઉપાડતી એજન્સી

- ✓ સ્થાપના-1948
- ✓ 1906માં ઇમ્પિરિયલ પોલીસના નામે આ એજન્સી શરૂ થઈ હતી, પરંતુ 1948માં ઇન્ડિયન પોલીસ સર્વિસના નવા નામકરણ સાથે તેને ઓલ ઇન્ડિયા સર્વિસનો ભાગ બનાવાઈ હતી.
- ✓ ઇન્ડિયન એડમિનિસ્ટ્રેટિવ સર્વિસ, ઇન્ડિયન પોલીસ સર્વિસ અને ઇન્ડિયન ફોરેસ્ટ સર્વિસ એમ ત્રણની બનેલી ઓલ ઇન્ડિયા સર્વિસમાં સમાવેશ થયો તે સાથે જ કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારો માટે ઉચ્ચ પોલીસ અસરો આ એજન્સીના માધ્યમથી મળતા થયા હતા.
- ✓ પોલીસ સર્વિસનું કાર્યક્ષેત્ર ઘણું વિશાળ છે. કાયદો અને વ્યવસ્થાથી લઈને તપાસ ગુપ્ત બાતમી, નાગરિકોની સુરક્ષા, જાહેર સંપત્તિનું રક્ષણ જેવી જાબદારી પોલીસ ફોર્સને મળે છે. આ એજન્સીએ 4,000 જેટલાં અધિકારીઓ તૈયાર કર્યા છે.
- ✓ રાજ્યોમાં પોલીસ કર્મચારીઓની ભરતી માટે પદ અલગ અલગ એજન્સીઓ અસ્તિત્વમાં આવી હતી. દેશમાં બધા મળીને અંદાજે 23 લાખ જેટલા પોલીસ કર્મચારીઓ કાર્યરત છે.

કોસ્ટગાર્ડ : દરિયાકાંઠાનું સુરક્ષાકવચ

- ✓ સ્થાપના- ફેબ્રુઆરી 1977
- ✓ એક્સક્લુઝિવ ઇકોનોમી ઝોનનું રક્ષણ કરવા માટે 1977માં કોસ્ટગાર્ડની રચના કરવામાં આવી હતી.
- ✓ 1978માં સંસદના બંને ગૃહમાં કોસ્ટગાર્ડ એક્ટ પસાર થયો હતો અને એમાં કોસ્ટગાર્ડને વિશેષ સવલતો અને સ્વતંત્રતા આપવામાં આવી હતી.
- ✓ ધુસણખોરી અટકાવવાની સાથે સાથે દરિયામાં હતી ડ્રગ્સ અને હથિયારોની હેરાફેરી જેવી ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓને પણ પકડી પાડે છે. દરિયાકાંઠે પેટ્રોલિંગ સર્ચ ઓપરેશન

અને રેસ્ક્યુ જેવા કાર્યો પેટ્રોલિંગ, સર્ચ આપરેશન અને રેસ્ક્યુ જેવા કાર્યો કોસ્ટગાર્ડના ભાગે આવે છે.

- ✓ કોસ્ટગાર્ડમાં 20 હજાર જેટલાં જવાનો કાર્યરત છે. 157 નૌકા અને 62 એરક્રાફ્ટની મદદથી કોસ્ટગાર્ડ દેશના દરિયાકાંઠે 24 કલાક પહેરો ભરે છે. 2023 સુધીમાં કોસ્ટગાર્ડની ક્ષમતા બે ગણી કરવાનું આયોજન હાથ ધરાયું છે.

FSSSI : જાહેર આરોગ્યનો માપદંડ

- ✓ સ્થાપના - ઓગસ્ટ 2011
- ✓ ફૂડ સેફ્ટીના હેતુ સાથે ફૂડ સેફ્ટી એન્ડ સ્ટાન્ડર્ડ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા (FSSSI)ની સ્થાપના 2011માં કરવામાં આવી હતી. આ નામે 2006માં કાયદો પસાર થયો હતો. એ પછી એજન્સીનું ગઠન થયું હતું. હેલ્થ-ફેમિલી એન્ડ વેલ્ફેર વિભાગ અંતર્ગત કામ કરતી આ એજન્સી ફૂડ સર્ટિફિકેટ આપવાનું કામ કરે છે.
- ✓ દેશમાં દરેક નાના મોટા ફૂડના ધંધાર્થીએ FSSSI નું પ્રમાણપત્ર લેવું ફરજિયાત છે. આ એજન્સીને ફૂડ સેફ્ટિ, જાહેર આરોગ્ય બાબતે ઊંચા માપદંડ સ્થાપિત કરી રેગ્યુલેશન કરવાનું કામ સોંપાયું છે.
- ✓ પાટનગર દિલ્હીમાં મુખ્યાલય છે અને તે સિવાયની છ પ્રાદેશિક ઓફિસમાં બેસીને આ એજન્સીનું કામ થાય છે.

ટ્રાઈ : કોમ્યુનિકેશન રેગ્યુલેટરી

- ✓ સ્થાપના ફેબ્રુઆરી 1997
- ✓ ધ ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા ટ્રાઈના ટૂંકા નામથી જાણીતી છે. દેશમાં ટેલિકોમ ક્રાંતિ થઈ તે વખતે નિયમન એજન્સીની જરૂરિયાત વર્તાઈ હતી.
- ✓ ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેક્ટરને નિયંત્રિત કરવા અને ફરિયાદોનું નિવારણ કરવા માટે 1997માં આ સરકારી એજન્સી બનાવાઈ હતી.
- ✓ 2000ના વર્ષમાં ટ્રાઈ એક્ટમાં સુધારો કરાયો હતો અને તેને વધા સત્તા મળી હતી. કાયદામાં સુધારો થયો તે પછી ટેલિકોમ ડિસ્પ્યુટ સેટલમેન્ટ એન્ડ અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલની શરૂઆત પણ કરવામાં આવી હતી.
- ✓ ટેલિફોન કંપનીઓની મોનોપોલી સર્જાઈ તે પછી ટ્રાઈએ યુઝર્સ પાસેથી સર્વિસના બદલામાં વધુમાં વધુ કેટલું વળતર મેળવી શકાય તેનું નોટિફિકેશન જારી કર્યું હતું.
- ✓ કોલ ડ્રોપની સમસ્યા સામે યુઝર્સને કોલ ઈઠ એક રૂપિયાના વળતરની જોગવાઈ પણ ટ્રાઈએ કરી હતી. સ્માર્ટફોન અને ઈન્ટરનેટની ક્રાંતિ પછી ફરીથી ટ્રાઈ એક્ટમાં ફેરફારની ખલામણ થઈ રહી છે.

DMI : કૃષિ પ્રોડક્ટનો માપદંડ

- ✓ સ્થાપના - 1937
- ✓ કૃષિ સહયોગ અને કલ્યાણ વિભાગ હેઠળ કાર્યરત આ એજન્સીનું કામ કૃષિ પ્રોડક્ટને સર્ટિફિકેટ આપવાનું છે. ડિરેક્ટોરેટ ઓફ માર્કેટિંગ એન્ડ ઈન્સ્પેક્શન (DMI) એજન્સી કૃષિને લગતી ચીજવસ્તુઓને એગમાર્ક આપે છે. એગમાર્ક વગર વેચાતી પ્રોડક્ટ સામે પગલાં ભરવાની સત્તા પણ આ એજન્સીને મળી છે.
- ✓ દેશભરમાં તેની 11 પ્રાદેશિક લેબોરેટરી છે. એમાં નમૂનાનું પરીક્ષણ થાય છે. ઘી, બટર, મધ, ઘઉં, સોયાબિન, લોટ, મેંદો વગેરેમાં એગમાર્કનું પ્રમાણપત્ર લેવું ફરજિયાત છે. કૃષિપ્રોડક્ટર્સ વધુ ઓથેન્ટિક અને સલામત બનાવવા માટે આ વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી.

ઈરડા: પોલિસીની રેગ્યુલેટરી બોડી

- ✓ સ્થાપના-1999
- ✓ ઈન્સ્યુરન્સ રેગ્યુલેટરી એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી એક્ટ 1999માં પાસ થયો હતો. ઈરડાના ટૂંકા નામથી પ્રચલિત આ સરકારી એજન્સીને 60 સભ્યોની સમિતિ સંચાલિત કરે છે. બ્રિટિશ શાસન વખતે 1954માં ભારતમાં વીમા કંપનીઓ રજિસ્ટર થવા લાગી હતી.
- ✓ 1912માં જ ઈન્ડિયન લાઈફ ઈન્સ્યુરન્સ કંપની એક્ટ પસાર થયો હતો. આઝાદી પછી સરકારે એક ઓર્ડિનન્સની મદદથી લાઈફ ઈન્સ્યુરન્સ કોર્પોરેશન (LIC)ની શરૂઆત કરી હતી.
- ✓ LICની શરૂઆત સાથે જ દેશમાં વીમા બાબતે જાગૃતિ આવી હતી. 1990 સુધી તો LICની મોનોપોલી રહી હતી, પરંતુ તે પછી અન્ય ખાનગી કંપનીઓ પણ માર્કેટમાં પ્રવેશી હતી. તેને નિયંત્રિત કરવા માટે એક રેગ્યુલેટરી બોડીનો અવકાશ હતો.
- ✓ 1999માં મોબા કમિટિએ આવી રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી સ્થાપવાની ભલામણ કરી હતી. એ ભલામણ પછી. આ એજન્સી અસ્તિત્વમાં આવી હતી.
- ✓ આ એજન્સી આખા પોલિસી સેક્ટરને કંટ્રોલ કરીને એકસૂત્રતા લાવે છે, તેમજ દેશના કાયદાનું પાલન કરાવે છે.

સેબી : રોકાણકારોની સલામતી

- ✓ સ્થાપના - જાન્યુઆરી 1992
- ✓ ધ સિક્યુરિટી એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઇન્ડિયાની સ્થાપના થઈ તે સાથે જ કોમોડિટી અને સ્ટોક માર્કેટમાં નિયંત્રણ આવ્યું હતું.

- ✓ નાણા મંત્રાલયની ગાઈડલાઈન પ્રમાણે કાર્યરત સેબી શેર માર્કેટને નિયંત્રિત કરે છે.
- ✓ તેની શરૂઆત 1988થી જ થઈ ગઈ હતી, પરંતુ તેને કાયદાકીય બનાવતો એક્ટ 1992માં પસાર થયો હતો.
- ✓ 1990થી કોર માર્કેટમાં વ્યાપેલી અંધાધૂંધી નિવારવા માટે આ એજન્સીને સત્તા આપવામાં આવી હતી.
- ✓ ભેદી કંપનીઓને સ્ટોકમાર્કેટમાંથી તો બ્લેકલિસ્ટ કરવાની સત્તા આ એજન્સીને મળી હતી.
- ✓ શેરમાર્કેટમાં રોકાણ કરવા માટે હવે સેબીનું સર્ટિફિકેટ ફરજિયાત બનાવાયું છે.
- ✓ ખાનગી ક્ષેત્રોની બેંકો ગ્રાહકોના એકાઉન્ટ ખોલેનો પણ રોબીની પરવાનગી લેવી જરૂરી બની ગઈ છે.

BIS : પ્રોડક્ટનો માપદંડ

- ✓ સ્થાપના - ડિસેમ્બર 1986
- ✓ ઈન્ડિયન સ્ટાન્ડર્ડ ઈન્સ્ટિટ્યૂશન (ISI)ના નામથી 1986માં તેની સ્થાપના થઈ હતી. 2016માં તેનું નવું નામકરણ બ્યુરો ઓફ ઈન્ડિયન સ્ટાન્ડર્ડ્સ (BIS) કરાયું હતું.
- ✓ ફૂડ એન્ડ પબ્લિક ડિસ્ટ્રિબ્યુશનના ક્ષેત્રમાં આ એજન્સીનો માપદંડ ઓથેન્ટિક ગણાય છે.
- ✓ આ એજન્સી કન્ઝ્યુમર એફેર્સ વિભાગ હેઠળ કામ કરે છે, BISમાં 500 કરતાં વધારે સાયન્ટિફિક ઓફિસર્સ કાર્યરત છે, જે સર્ટિફિકેટ ઓફિસર તરીકે કામ કરે છે. પ્રોડક્ટને મળેલું PASનું સર્ટિફિકેટ દેશભરમાં માન્ય ગણાય છે.
- ✓ ઈન્ડિયન સ્ટાન્ડર્ડ બિલ પસાર કરીને 2015માં આ એજન્સીને વધુ સત્તા આપવામાં આવી હતી. BIS પાસે દેશમાં આઠ લેબોરેટરી છે. દિલ્હીમાં હેડક્વાર્ટર ધરાવતી સંસ્થાની દેશમાં 20 શાખા કાર્યરત છે.

નાબાર્ડ : ગ્રામીણ બેંકની વડી સંસ્થા

- ✓ સ્થાપના- જુલાઈ 1982
- ✓ 80ના દશકા સુધી બેંકો શહેરો પુરતી જ મર્યાદિત હતી. તેને ગ્રામ્ય સ્તરે પહોંચાડવા માટેના પ્રયાસો હાથ ધરાયા હતા. તેના ભાગરૂપે 1982માં નેશનલ બેંક ફોર એગ્રીકલ્ચર એન્ડ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ (નાબાર્ડ)ની શરૂઆત થઈ હતી.
- ✓ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોને નિયંત્રિત કરનારી અને લાયસન્સ આપનારી બેંક નાબાર્ડ નાણામંત્રાલય હેઠળ કાર્યરત છે. ગ્રામ્ય વિકાસ, કૃષિ વિકાસ તેનો મુખ્ય હેતુ હતો.
- ✓ કૃષિ ક્ષેત્રે ધીરાણ મળી રહે તે માટે કો-ઓપરેટિવ બેંકોને પ્રોત્સાહિત કરીને નાબાર્ડ દેશમાં અસંખ્ય બેંકોને લાયસન્સ

આપ્યા છે. નાબાર્ડ વર્લ્ડ બેંક સાથે જોડાઈને ગ્રામ્યસ્તરે ફંડ મળે તે માટે કાર્ય કરે છે.

- ✓ દેશભરમાં નાબાર્ડની 32 પ્રાદેશિક કચેરી કાર્યરત છે. ગ્રામ્યસ્તરે નાન-મોટા ઉદ્યોગ-ધંધા સ્થાપવામાં પણ નાબાર્ડની મહત્વની ભૂમિકા રહી છે.

સિડબી : લઘુ ઉદ્યોગોને ફંડ

- ✓ સ્થાપના - એપ્રિલ 1990
- ✓ નાના, લઘુ અને મધ્યમકદના ઉદ્યોગને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે સ્મોલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ડેવલપમેન્ટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (સિડબી)ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. એ ક્ષેત્રની સિડબી સર્વોચ્ચ સરકારી એજન્સી છે.
- ✓ નાના ઉદ્યોગોને ફંડ મળે તે માટે આ બેંક કાર્યરત છે. વળી, એનું નિયંત્રણ પણ કરે છે.
- ✓ રીઝર્વ બેંકની ગાઈડલાઈન પ્રમાણે કાર્યરત ચાર બેંકોમાં તેનો સમાવેશ થાય છે.
- ✓ MSME સેક્ટરમાં થતા ફંડિંગના સોર્સ જોવાની જવાબદારી પણ આ બેંકની છે. ફંડિંગ મળ્યા પછી તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે થયું એ આ બેંક તપાસે છે.
- ✓ નાના, લઘુ અને મધ્યમકદના ઉદ્યોગોની સ્થિતિ માટે આ એજન્સી સરકારને જરૂરી માહિતી આપે છે અને જરૂર પડયે એ ક્ષેત્રના વિકાસ માટે સલાહ પણ આપે છે.

5. જન્મ દિન વિશેષ : 15 ઓગસ્ટ મહર્ષિ : શ્રી અરવિંદ

જન્મ : 15 ઓગસ્ટ-1872 અવસાન : 5 ડિસેમ્બર 1950

- ✓ આજે રામકૃષ્ણ પરમહંસ, મહાદેવ દેસાઈ, ભૂતપૂર્વ મુખ્યમંત્રી અમરસિંહ ચૌધરી અને ઝુઝારૂ બાંડલા નેતા શેખ મુઝીબુર રહેમાનની પુણ્યતિથિ.
- ✓ કોલકાતામાં જન્મેલા અરવિંદના ડોક્ટર પિતા તેમને આઈસીએસ બનાવવા માંગતા હતા તે માટે દાર્જિલિંગ અને પછીથી બ્રિટન ભણવા મૂક્યા હતા.
- ✓ 1893માં ભારત પરત ફર્યા અને વડોદરામાં રાજકીય વિદ્યાલયમાં ઉપાચાર્યના હોદ્દે બિરાજ્યા હતા, જ્યાં તેઓ ઇતિહાસ ભણાવતા હતા.
- ✓ અરવિંદ ઘોષનું સ્મરણ 'વંદે માતરમ્'ના સંપાદક તરીકે પણ થાય છે.

- ✓ રાષ્ટ્રવાદી વિચારો અને અલીપુર બોમ્બ કેસમાં અરવિંદે જેલવાસ પણ વેળ્યો હતો.
- ✓ 1909માં જેલમાંથી છૂટ્યા અને માર્ચ 1910માં પોડેચેરીમાં સ્થાયી થયા અને અરવિંદ ઘોષમાંથી શ્રી અરવિંદ બન્યા.
- ✓ ટાગોરે તો અરવિંદને 'સ્વદેશની આત્મવાણી' રૂપે બિરદાવી લખ્યું છે કે "અરવિંદ! રવિન્દ્રેર લોહો નમસ્કાર, હે બંધુ! હે દેશબંધુ, સ્વદેશ આમાર વાણી મૂર્તિ તુમિ'.
- ✓ ભારતીય રાષ્ટ્રવાદના અગ્રદૂત સમા અરવિંદ ઘોષ - શ્રી અરવિંદનું 5 ડિસેમ્બર 1950ના રોજ 78 વર્ષની વયે અવસાન થયું હતું.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (15-08-2021)

1. તા.15મી ઓગસ્ટ-2021ના રોજ દેશમાં કેટલામાં સ્વાતંત્ર્ય પર્વની ઉજવણી કરવામાં આવી - 75માં
2. તા.15મી ઓગસ્ટ-2021ના રોજ PM મોદી દ્વારા નવી દિલ્હીના લાલ કિલ્લા ઉપરથી સતત કેટલામી વખત ધ્વજવંદન કરાયું - 8માં
3. 15 ઓગસ્ટ-2021 75માં સ્વાતંત્રતા પર્વની ગુજરાતમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજય રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી ક્યા થઈ - જૂનાગઢ
4. ઉજવણી 2.0 યોજના અંતર્ગત ગુજરાતમાં કેટલા ગેસ જોડાણ રાહત દરે આપવાની 15મી ઓગસ્ટે જાહેરાત કરી - પાંચ લાખ
5. ગુજરાતમાં ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરી ગુનાખોરી ડામવા 15મી ઓગસ્ટે ગુજરાત પોલીસને કેટલા બોડી વોર્ન કેમેરા અને કેટલા ડ્રોન કેમેરા અર્પણ કરાયા - 10,000 તથા 15
6. SOU કેવડીયા-નર્મદા ખાતે સૌપ્રથમ FM રેડીયોની સુવિધાનો પ્રારંભ ક્યારે કરવામાં આવ્યો - 15 ઓગસ્ટ 2021
7. SOU કેવડીયા-નર્મદા ખાતે FM રેડીયોમાં રેડિયો જોકી તરીકે કોને તક અપાય છે - સ્થાનિક આદિવાસી યુવક-યુવતીઓ
8. આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ ઉજવણીનો પ્રારંભ ક્યારે-ક્યાં થયો હતો - તા. 12 માર્ચ 2021 તથા ગાંધી આશ્રમ અમદાવાદ

9. આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ ઉજવણીની થીમ જણાવો - નેશન ફર્સ્ટ ઓલ્વેઝ ફર્સ્ટ
10. વડાપ્રધાન શ્રી મોદીએ 15મી ઓગસ્ટ 2021ના રોજ લાલ કિલ્લા ખાતેથી કયુ નવું સૂત્ર આપ્યુ હતુ - "સૌનો સાથ, સૌનો વિકાસ, સૌનો વિશ્વાસ, સૌના પ્રયાસ"
11. વડા પ્રધાન દ્વારા દેશના આગામી 25 વર્ષના સોનેરી ભાવિના ઘડતર માટે કઈ છ યોજનાઓનો વિશેષ ઉલ્લેખ કર્યો હતો - 1. વડાપ્રધાન ગતિ શક્તિ યોજના, 2. વંદે ભારત ટ્રેન્સ 3. ફોર્ટીફાઈડ યોખા 4. બાળાઓ માટે સૈનિક સ્કૂલોમાં શિક્ષણ, 5. રાષ્ટ્રીય હાઈડ્રોજન મિશન, 6. આઠ કરોડ મહિલાઓ માટે ઈ-કોમર્સ પ્લેટફોર્મ
12. આધુનિક માળખાના વિકાસ માટે કેટલા કરોડનો ગતિ શક્તિનો રાષ્ટ્રીય માસ્ટર પ્લાન લોન્ચ કરાશે - રૂ. 100 લાખ કરોડ
13. આઝાદીના અમૃત મહોત્સવની યાદગીરી માટે કેટલી નવી વંદે ભારત ટ્રેન્સનો આરંભ કરવામાં આવશે - 75
14. દેશના દરેક ગરીબ નાગરિકને પુરતું પોષણ મળી રહે અને કુપોષણ નાબૂદી માટે સરકાર વિવિધ યોજનાઓ હેઠળ ક્યા ખાસ યોખાનું વિતરણ કરશે - પોષણક્ષમ-ફોર્ટીફાઈડ
15. ભારતને ગ્રીન હાઈડ્રોજનનું ગ્લોબલ હબ બનાવવા હાઈડ્રોજનના ઉત્પાદન અને નિકાસ માટે કઈ યોજના લોન્ચ કરવામાં આવશે - અમૃતકાળ યોજના
16. મહર્ષિ શ્રી અરવિંદનો જન્મ દિવસ જણાવો - 15 ઓગસ્ટ-1872
17. રામકૃષ્ણ પરમહંસ, મહાદેવ દેસાઈ, ભૂતપૂર્વ મુખ્યમંત્રી અમરસિંહ ચૌધરી અને બાંગ્લા નેતા શેખ મુઝીબુર રહેમાનની પુણ્યતિથિ જણાવો - 15મી ઓગસ્ટ
18. મહર્ષિ શ્રી અરવિંદનો જન્મ ક્યાં થયો હતો - કોલકાતા(પશ્ચિમ બંગાળ)
19. 'વંદે માતરમ'ના સંપાદકનું નામ જણાવો - અરવિંદ ઘોષ
20. મહર્ષિ અરવિંદ માર્ચ 1910માં કઈ જગ્યાએ સ્થાયી થયા અને અરવિંદ ઘોષમાંથી શ્રી અરવિંદ બન્યા - પોડેચેરી
21. રવિન્દ્રનાથ ટાગોરે મહર્ષિ અરવિંદને ક્યા નામે બિરદાવ્યા હતા - 'સ્વદેશની આત્મવાણી'

DATE : 16-08-2021

1. કર્ણાટક સરકાર : જાહેરાત

રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે રમનારા ખેલાડીઓ માટે પોલીસમાં

2 ટકા અનામત આપવાની જાહેરાત

✓ આ માટેની ભરતી ડીએસપી, સબ ઇન્સ્પેક્ટર અને કોન્સ્ટેબલના પદ માટે થશે.

✓ અનામત માટે છેલ્લા 10 વર્ષ દરમિયાન રાજ્યનું પ્રતિનિધિત્વ કરનાર ખેલાડી અરજી કરી શકશે.

2. અફઘાનિસ્તાન : સતાપલટા પછી અફઘાનિસ્તાનમાં બે દાયકા બાદ તાલિબાની રાજ સ્થપાયું

- ✓ તાલિબાનો દ્વારા કાબુલ ઉપર કબજો કરાયો
- ✓ તાલિબાની રાજનું સુકાન તાલિબાની કમાન્ડર મુલ્લા બરાદરને સોંપાયું
- ✓ અફઘાનિસ્તાનનું નવું નામ ઈસ્લામિક એમિરેટ્સ ઓફ અફઘાનિસ્તાન જાહેર કરાયું

અફઘાનિસ્તાનમાં ભારતનું રોકાણ :

- ✓ ભારતે અફઘાનિસ્તાનમાં 3 બિલિયન ડોલરનું રોકાણ કર્યું.
- ✓ સાલમ ડેમ, ઝરાજ હાઈવે, સંસદ ભવન, સ્ટોર પેલેસ, પાવર અને હેલ્થ સેગમેન્ટ, ટ્રાન્સપોર્ટેશન, લાઈબ્રેરી અને બીજા ઘણા કાર્યોમાં કરોડો રૂપિયા રોકી દીધા છે. સત્તાપલટા પછી પ્રોજેક્ટ પર સંકટ આવી ગયો છે.
- ✓ છેલ્લા 20 વર્ષમાં ભારત અને અફઘાનિસ્તાન વચ્ચે નાની મોટી 500 જેટલી પરિયોજનામાં મૂડી રોકાણ કર્યું છે જેમાં સ્કૂલ, હોસ્પિટલ, આરોગ્ય કેન્દ્રો અને પુલનો સમાવેશ થાય છે.
- ✓ અફઘાનિસ્તાનમાં ગણતંત્રની નિશાની તરીકે નિર્માણ કરવામાં આવેલા સંસદભવન, સલમા બંધ અને જરાંદ દેલારામમાં પણ ખૂબ રોકાણ થયું
- ✓ ભારતે કરોડો રૂપિયાનું રોકાણ ઇરાનના ચાબહાર બંદરગાહના વિકાસ માટે કર્યું છે તેની સાથે જોડનારો જમીનમાર્ગ અફઘાનિસ્તાનથી જાય છે.
- ✓ તાલિબાનો અફઘાનિસ્તાનમાં બળવત્તર બની રહ્યા છે ત્યારે આ પરિયોજનાઓનું શું થશે એ અંગે કશું જ કહી શકાય તેમ નથી. ભારતે વર્તમાન અફઘાન સરકાર સાથે સારા સંબંધો સ્થાપિત કર્યા હતા.
- ✓ તાલિબાન સત્તા પર આવવાથી સંબંધોનું બેલેન્સ બગડશે એ નકકી છે. જો કે તાલિબાની પ્રવક્તા ઝહિબુલ્લાહ મુજાહિદે ભારત સાથે સારા સંબંધો રાખવાની અને ભારત પાકિસ્તાન વિવાદમાં નહીં પડવાની ખાતરી આપી છે પરંતુ થોડાક દિવસ પહેલા જ તાલિબાને ભારત પર અફઘાન સેનાને શસ્ત્રો આપવાનો આરોપ મુક્યો હતો.
- ✓ તાલિબાન સેનાએ કાબુલમાં પ્રવેશ કર્યા પછી દુતાવાસના કર્મચારીઓને વિશેષ વિમાન દ્વારા ઇરાન થઈને ભારત પાછા લાવવાની યોજના વિચારવામાં આવી છે.

માત્ર 22 દિવસમાં તાલિબાનોએ કાબુલને બાનમાં લેતા પાડોશી દેશો સર્તક બન્યા

- ✓ અફઘાનિસ્તાનમાં માત્ર 22 દિવસના ગૃહયુદ્ધ દરમિયાન તાલિબાનને મળેલી સફળતાએ પાડોશી દેશોની ચિંતા વધારી છે કારણ કે એક દેશની મોટી રાજકિય ઘટનાઓ કે સત્તા પરિવર્તનની સીધી કે આડકતરી અસર પાડોશી દેશો પર થતી હોય છે.

- ✓ અફઘાનિસ્તાનની પૂર્વમાં પાકિસ્તાન, ઉત્તર પૂર્વમાં ભારત, ચીન, ઉત્તરમાં તાજિકિસ્તાન, કઝાકિસ્તાન, તુર્કમેનિસ્તાન અને ઇરાન દેશ છે.
- ✓ અફઘાનિસ્તાનમાં રાષ્ટ્રપતિના મહેલ પર તાલિબાની ઝંડો ફરકાવવામાં આવ્યો છે.
- ✓ રાષ્ટ્રપતિ અશરફ ગની સહિતના મોટા નેતાઓએ અફઘાનિસ્તાન છોડી દીધું છે. તાલિબાનનું પિયર ગણાતા પાકિસ્તાન સાથે અફઘાનિસ્તાન 2670 કિમીથી લાંબી સરહદ ધરાવે છે.
- ✓ ફાટા તરીકે ઓળખાતા સાત જીલ્લાઓ તાલિબાનનો ગઢ માનવામાં આવે છે. તાલિબાનોએ પાકિસ્તાનની સરહદ નજીક આવેલા અફઘાનિસ્તાનના વિસ્તારોને પણ નિયંત્રણમાં લીધા છે.
- ✓ પાકિસ્તાનને તો હાથના કર્યા હૈયે વાગવાના જ છે પરંતુ બીજા પાડોશી દેશોએ પણ સર્તકતા વધારી દીધી છે.
- ✓ તાલિબાનએ માત્ર શાસકો જ નથી એ એક વિચારધારા પણ છે જે પોતાની રીતે ઈસ્લામનું અર્થઘટન કરે છે.
- ✓ તાલિબાનની રંજાળ પ્રવૃત્તિઓ વધશે તેમ અફઘાન શરણાર્થીનો પ્રશ્ન પાડોશીઓ માટે પેચિંદો બનવાનો છે.
- ✓ કુલ વસ્તી : 4 કરોડ

3. જર્મની : તમામ 12 પરમાણુ ઊર્જા સ્ટેશન બંધ કરાયા

વિગત અને કારણ :

- ✓ જર્મનીએ તેના તમામ 12 પરમાણુ ઊર્જા સ્ટેશન બંધ કરી દીધા છે. તેમાંથી ત્રણ સ્ટેશન 2022ના અંત સુધી ખૂબ ઓછા ચાલશે.
- ✓ જર્મનીએ જાપાનની ફુકુશિમા દુર્ઘટનામાંથી આ બોધપાઠ લીધો છે.
- ✓ હકીક્તમાં દસ વર્ષ પહેલાં ઉત્તર જાપાનમાં ફુકુશિમા પરમાણુ પાવર પ્લાન્ટને સુનામીની અસર થઈ હતી. આ દુર્ઘટનાથી જાપાનમાં જાનહાનિની સાથે ભારે આર્થિક નુકસાન પણ થયું હતું.
- ✓ આ દુનિયાની સૌથી મોટી પરમાણુ દુર્ઘટનાઓમાંની એક ગણાય છે.
- ✓ આ ઘટના પછી જર્મનીએ પણ તેના તમામ પરમાણુ ઊર્જા સ્ટેશનો બંધ કરવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. પછી થોડા જ મહિનામાં તેણે આ સ્ટેશનો બંધ પણ કરી દીધાં હતાં.

✓ હવે જર્મની ઈચ્છે છે કે યુરોપના બીજા દેશો પણ આવું કરે. તેનાથી યુરોપમાં કાર્બન ઉત્સર્જન પણ કાબૂમાં લઈ શકાશે

લક્ષ્યાક :

✓ બ્રિટન જ ફક્ત જર્મનીની વાત ગંભીરતાથી લઈ રહ્યું છે, અન્ય દેશો નહીં. જ્યારે જર્મની 2045 સુધી કાર્બન ઉત્સર્જનમાંથી મુક્તિ ઈચ્છે છે. યુરોપના 17 દેશમાં પરમાણુ ઊર્જા સ્ટેશન છે.

✓ રાજધાની : બર્લિન

4. દિન વિશેષ : 16 ઓગસ્ટ

પૂર્વ વડાપ્રધાન સ્વ. અટલ બિહારી વાજપેયીની ત્રીજી પુણ્યતિથિ

✓ અવસાન : 16-08-2018 (નવી દિલ્હી)

5. દિન વિશેષ : શ્રાવણ સુદ નોમ

નવરોઝ : પારસીઓનું નવું વર્ષ નવરોઝ મુબારક

ધર્મસ્થાન:

ગિયારી

✓ ફારસી ભાષામાં નવનો અર્થ નવું અને રોઝ એટલે નવો દિન

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (16-08-2021)

DATE : 17-08-2021

1. નવીન સોમનાથ મંદિર : વડાપ્રધાન શ્રી મોદીના હસ્તે ઈ-

લોકાર્પણ કરાશે તા. 20 ઓગસ્ટ-2021

સોમનાથ એક પર્યટન મંદિર સ્થળ

✓ કેન્દ્ર સરકારની પ્રશાદ યોજના હેઠળ મંદિર સંકુલનું નવીનીકરણ

✓ શ્રી પાર્વતી મંદિરનો શિલાન્યાસ

✓ પ્રશાદ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત કેન્દ્રીય પ્રવાસન વિભાગે ડિસેમ્બર 2018માં રૂ. 47.12 કરોડ મંજૂર કર્યા

1. તાજેતરમાં કર્ણાટક સરકારે રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે રમનારા ખેલાડીઓ માટે પોલીસમાં કેટલા ટકા અનામત આપવાની જાહેરાત કરી - 2 ટકા
2. અફઘાનિસ્તાનમાં કેટલા સમય બાદ પુનઃ તાલિબાની રાજ સ્થપાયું - બે દાયકા
3. તા. 15 ઓગસ્ટ-2021ની સ્થિતિએ તાલિબાન રાજનું સુકાન કયા તાલિબાની કમાન્ડરને સોંપાયું - મુલ્લા બરાદર
4. તાલિબાન દ્વારા અફઘાનિસ્તાનનું કયું નવું નામ જાહેર કરાયું - ઈસ્લામિક એમિરેટ્સ ઓફ અફઘાનિસ્તાન
5. ભારતે અફઘાનિસ્તાનમાં સાલમ ડેમ, ઝરાજ હાઈવે, સંસદ ભવન, સ્ટોર પેલેસ, પાવર અને હેલ્થ સેગમેન્ટ, ટ્રાન્સપોર્ટેશન, લાઈબ્રેરી અને અન્ય પ્રોજેક્ટમાં કેટલા બિલિયન ડોલરનું રોકાણ કર્યું છે - 3 બિલિયન ડોલર
6. અફઘાનિસ્તાનની વસ્તી જણાવો - અંદાજે 4 કરોડ
7. તાલિબાનો દ્વારા અફઘાનિસ્તાનની રાજધાની કાબુલ ઉપર ક્યારે કબ્જો જમાવ્યો હતો - તા. 15 ઓગસ્ટ-2021
8. તા. 15 ઓગસ્ટ-2021ની સ્થિતિએ કયા દેશ દ્વારા 12 પરમાણુ ઊર્જા સ્ટેશન બંધ કરાયા - જર્મની
9. જર્મની દ્વારા આગામી કયાં સુધીમાં કાર્બન ઉત્સર્જનમાંથી મુક્તિ લેવાની યોજના તૈયાર કરાઈ છે - વર્ષ 2045
10. ફારસી ભાષામાં નવ અને રોઝનો અર્થ જણાવો - નવું તથા નવો દિન
11. 16 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ કયા મહાનુભાવની ત્રીજી પુણ્યતિથિ હતી - અટલ બિહારી વાજપેયી
12. અટલ બિહારી વાજપેયીનું અવસાન ક્યારે થયું હતું - 16.08.2018
13. પારસીઓનું નવું વર્ષ કયા નામથી ઉજવાય છે - પતેતી
14. પારસીઓનું ધર્મસ્થાન કયા નામે ઓળખાય છે - અગિયારી
15. "નવરોઝ મુબારક" શબ્દ પ્રયોગ ક્યારે કરવામાં આવે છે - પારસીઓના નવા વર્ષની શુભેચ્છાઓ માટે

- ✓ 1.48 કિ.મી.માં વોકવે તૈયાર કરાયા
- ✓ ટેટ્રાપોડ (ચતુર્ભુજ) અને શેરીનો વિકાસ
- ✓ શેરીઓમાં બેસવા માટે બેચ
- ✓ આ પ્રોજેક્ટના પ્રથમ તબક્કામાં રૂ. 45.36 કરોડના ખર્ચે સોમનાથમાં યાત્રાધામ માટેની સુવિધાનો વિકાસ
- ✓ પાર્કિંગ વિસ્તારનો વિકાસ, પ્રવાસન સુવિધા કેન્દ્ર, સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ બન્યા
- ✓ એક્ઝિબિશન સેન્ટરમાં જૂના સોમનાથ મંદિર અને નાગર શૈલીની કલાકૃતિ
- ✓ શ્રી પાર્વતી મંદિરનો શિલાન્યાસ. આ મંદિર, અંદાજે રૂ. 30 કરોડના ખર્ચે તૈયાર કરાશે. જે સોમપુરા સલાટ શૈલીથી

બનાવાશે, 380 સ્કવેર મીટરનો ગર્ભ ગૃહ અને 1250 સ્કવેર મીટરનો નૃત્ય મંડપ પણ બનાવાશે.

- ✓ સરકારની પ્રશાદ યોજના હેઠળ આ માટે તમામ નાણાકીય મદદ કરાશે. આ યોજનાનું લોકાર્પણ વર્ષ 2014-15માં વડાપ્રધાને જ કર્યું હતું.

હેતુ-ફાયદા :

- ✓ યાત્રાધામ અને હેરિટેજ પ્રવાસન સ્થળો વચ્ચે સુમેળ સાધવા
- ✓ જેના લીધે, રોજગારી સર્જાશે અને અર્થતંત્રને લાભ પણ થશે. પ્રવાસન સ્થળો પર વિશ્વસ્તરીય સુવિધા આપવાનો મુખ્ય હેતુ છે.

અન્ય બાબતો :

- ✓ જૂના સોમનાથ મંદિરનો જીર્ણોદ્ધાર રૂ. 3.5 કરોડના ખર્ચે શ્રી સોમનાથ ટ્રસ્ટ દ્વારા કરાયો.
- ✓ આ મંદિરને ઈંદોરના રાણી અહલ્યાબાઈએ બનાવ્યું હતું. સ્થાનિક લોકો આ મંદિરને અહલ્યા મંદિર પણ કહે છે.
- ✓ PRASHAD- પિલગ્રીમ રિજુવેનેશન એન્ડ સ્પિરીચ્યુઅલ, હેરિટેજ ઓગમેન્ટેશન ફાઇવ

2.નિર્ણય :આરોગ્ય વિભાગ-ગુજરાત સરકાર

21 વર્ષ સુધીના અનાથ બાળકોને PMJAY-MA યોજનાનો

લાભ અપાશે

- ✓ કારોનાની મહામારીમાં માતાપિતાની છત્રછાયા ગુમાવનારા બાળકોને મુખ્યમંત્રી બાળ સેવા યોજના અંતર્ગત પીએમવાયજે-મા યોજનાનો લાભ આપવા રાજ્ય સરકારે નક્કી કર્યું. હવે આ અનાથ બાળકોને સરકારી હોસ્પિટલોમાં મફત તબીબી સારવાર મળી રહેશે.
- ✓ કોરોનામાં માતાપિતાનું અવસાન થયું હોય તેવા 0થી 18 વર્ષના અનાથ બાળકોને મા યોજનાનો લાભ આપવા નક્કી કરાયું હતું પણ હવે આ વયમર્યાદા વધારી 21 વર્ષ કરાઈ
- ✓ કોરોનામાં માતા અથવા પિતાનું અવસાન થયું હોય તેવા બાળકોને પણ પીએમજેએવાય-મા યોજના અંતર્ગત આવરી લેવામાં આવ્યા છે જેથી તેમને પણ આ યોજનાનો લાભ મળશે.

3. ઇ-ઇમર્જન્સી એક્સ-મિસેલેનિયસ વિઝા કેટેગરી

અફઘાનિસ્તાનના નાગરિકો માટે ભારતે નવી ઇ-ઇમર્જન્સી એક્સ-મિસેલેનિયસ વિઝા કેટેગરીનો પ્રારંભ કર્યો

- ✓ અફઘાનિસ્તાનમાં તાલિબાનના કબજા બાદ વણસેલી પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતાં ભારતે આવવા ઇચ્છતા અફઘાન નાગરિકોની વિઝા અરજીઓના ઝડપથી નિકાલ માટે ભારત સરકારે નવા ઇ-ઇમર્જન્સી એક્સ-મિસેલેનિયસ વિઝાનો પ્રારંભ કર્યો.
- ✓ આ પહેલાં અફઘાન નાગરિકોને ભારતના વિઝા માટે ઇ-વિઝા કેટેગરીમાં સામેલ કરાયા નહોતા અને તેમણે ભારતનો વિઝા હાંસલ કરવા માટે ભારતીય દૂતાવાસમાં રૂબરૂ હાજર થવું પડતું હતું.
- ✓ હવે કાબુલમાં ભારતીય દૂતાવાસ બંધ થઈ જતાં કેન્દ્ર સરકારે અફઘાન નાગરિકોને ઇ વિઝા જારી કરવાનો નિર્ણય લીધો છે.

નવી ઇ-વિઝા જોગવાઈ અને પ્રક્રિયા :

- ✓ હવે અફઘાનિસ્તાનનો કોઇપણ નાગરિક ધર્મની પ્રાથમિકતા વિના ભારતના વિઝા માટે ઓનલાઇન અરજી કરી શકશે. આ વિઝા અરજીઓની ચકાસણી અને તેના પરનો નિર્ણય દિલ્હી ખાતે કરાશે.
- ✓ શરૂઆતમાં કોઇપણ અફઘાન નાગરિકને 6 મહિનાનો વિઝા જારી કરાશે. આ માટે અફઘાન નાગરિકોએ ટૂંક સમયમાં શરૂ થનારા પોર્ટલ પર પોતાના દસ્તાવેજો અપલોડ કરવાના રહેશે.
- ✓ ભારત સરકારે શરૂ કરેલી નવી વિઝા કેટેગરીનો હિંદુ અને શીખ સમુદાયના લોકોને મોટો લાભ થશે.

4. મોહરમ પર્વ (ધર્મ)

- ✓ ઈસ્લામ ધર્મના પયગંબર હઝરત મોહંમદ (સ.અ.વ.)ના દોહિત્ર હ.ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) તથા તેમના 72 સાથીઓએ સત્ય, માનવતાના મૂલ્યોના રક્ષણ કાજે વ્હોરેલી શહાદતની યાદમાં હવે 19મી ઓગસ્ટે રાતે કતલની રાત અને 20મીના શુક્રવારે ચૌમે આશુરા તરીકે ઉજવવામાં આવશે.

5. ખેલકૂદ : ICC ટી-20 વર્લ્ડ કપ-2021નો કાર્યક્રમ જાહેર

કાર્યક્રમ :

- ✓ પ્રારંભ : 23 ઓક્ટોબર 2021
- ✓ 12 ટીમોને 2 ગ્રૂપમાં વહેંચવામાં આવશે.
- ✓ બંને ગ્રૂપની ટોપ 2-2 ટીમો સેમિ ફાઇનલમાં પહોંચશે. પહેલી સેમિ ફાઇનલ 10 નવેમ્બરે અબુ ધાબીમાં અને

બીજી સેમિ ફાઇનલ 11 નવેમ્બરે દુબઈમાં રમાશે. સેમિ ફાઇનલમાં પણ રિઝર્વડે રાખ્યો છે.

✓ ફાઇનલ મેચ : 11 નવેમ્બર 2021.

ટી20 વર્લ્ડકપના ગ્રુપ

રાઉન્ડ-1 : ગ્રુપ-એ : શ્રીલંકા, આયરલેન્ડ, નેધરલેન્ડ, નામીબિયા.

ગ્રુપ બી: બાંગ્લાદેશ, સ્કોટલેન્ડ, પાપુઆ ન્યૂ ગિની, ઓમાન.

સુપર 12 :

ગ્રુપ 1 : ઇંગ્લેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા, દ. આફ્રિકા, વેસ્ટ ઇન્ડિઝ, એ1, બી2.

ગ્રુપ 2. :

✓ ભારત, પાક, ન્યુઝીલેન્ડ, અફઘાનિસ્તાન, એ2, બી1.

✓ ICC : ઇન્ટરનેશનલ ક્રિકેટ કાઉન્સિલ

✓ વડુ મથક : દુબઈ

6. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક-2020

સમયગાળો : તા.29 ઓગસ્ટ 2021થી 5 સપ્ટેમ્બર 2021

✓ ગુજરાતની ત્રણ દિકરીઓ સહિત ભારતના 54 ખેલાડીઓ કુલ નવ ઇવેન્ટમાં ભાગ લેશે

✓ યજમાન : ટોક્યો-જાપાન

7. ચીન : બ્લુ વ્હેલ જેવડા મોટા ડાયનાસોર જેવી બે નવી પ્રજાતિની શોધ

✓ **વૈજ્ઞાનિક નામ :** સિલુટિટિયન સાઈનેસિસ અને હેમિટાઇટન શીનાજિઆંગનેસિસ

✓ **હુલામણુ નામ :** સિલુ અને હેમિ

સંશોધનની વિગતો :

✓ પ્રજાતિ વિશે :

✓ સાયન્ટિફિક રિપોર્ટમાં પ્રકાશિત એક અભ્યાસ અનુસાર નોર્થવેસ્ટ ચીનમાંથી વિજ્ઞાનીઓને અશ્મિ મળી આવ્યા.

✓ ત્રણ અલગ અલગ ડાયનાસોરના આ અશ્મિઓ 130થી 120 મિલિયન વર્ષ જૂના છે. જે ચીનના તુર્પન હેમિ ખીણ વિસ્તારમાંથી મળી આવ્યા છે.

✓ યાઇનીઝ એકેડમી ઓફ સાયન્સીઝ અને નેશનલ મ્યુઝિયમ ઓફ બ્રાઝિલના સંશોધકો દ્વારા કરવામાં આવેલા આ અભ્યાસને નેચર જૂથના જર્નલ સાયન્ટિફિક જર્નલમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો છે.

✓ ચીની સંશોધકોએ સિલુટિટિયન સાઈનેસિસ અને હેમિટાઇટન શીનાજિઆંગનેસિસ નામની આ પ્રજાતિઓના હુલામણાં નામ સિલુ અને હેમિ પાડ્યા છે. સિલુ નામ સિલ્ક રોડના આધારે અને હેમિ નામ જ્યાંથી આ અશ્મિ મળી આવ્યું તે શહેર હેમિના નામ પરથી આવ્યું છે.

✓ સિલુએ છોડ ખાનારા ડાયનાસોરની નવી પ્રજાતિ છે જે લાંબી ડોક અને લાંબી પૂંછડી ધરાવતા હતા. તેમનો દેહ વિશાળ અને માથું નાના કદનું હતું

✓ હેમિ ડાયનાસોર 55 ફૂટ લાંબા હતા અને દક્ષિણ અમેરિકામાં મળી આવેલી ડાયનાસોરની પ્રજાતિ સાથે તેના લક્ષણો મળતા આવે છે.

✓ તેમની કરોડરજ્જુ સૂચવે છે કે તે ટાઇટોસોરસ નામની પ્રજાતિના પરિવારના છે. જે એશિયા અને દક્ષિણ અમેરિકામાં મોટા પ્રમાણમાં જોવા મળતા હતા.

✓ સિલુ ડાયનાસોર 65.6 ફૂટ અને હેમિ 55.77 ફૂટ લંબાઇ ધરાવતાં હતા. જે સૂચવે છે કે આ બંને ડાયનાસોર બ્લુ વહેલ જેવા વિરાટ કદના હશે.

✓ ત્રીજું અશ્મિ જુરાસિક સમય ડાયનાસોરનું હોવાનું જણાય છે. જે 160.3 મિલિયન વર્ષ પહેલાંનો સમયગાળો છે.

✓ રિયો ડી-જાનેરોમાં આવેલા નેશનલ મ્યુઝિયમના ડાયરેક્ટર અને આ અભ્યાસના સંશોધક એલેક્ઝાન્ડર કેલનેરે જણાવ્યું હતું કે અમને આશા છે કે આ પ્રાંતમાંથી અમને ઇંડાથી ભરેલો ડાયનાસોરનો માળો પણ મળી આવશે.

✓ આ વર્ષના આરંભે સાઉથવેસ્ટ ચીનમાંથી ડાયનાસોર ઇંડા સેવતું હોય તેવા અશ્મિ પણ મળ્યા હતા.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (17-08-2021)

1. તા. 20 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ શ્રી સોમનાથ ટેમ્પલ ટ્રસ્ટના પરિસરમાં કઈ યોજના હેઠળ વડાપ્રધાન શ્રી મોદીના હસ્તે વિવિધ વિકાસ પ્રકલ્પોનું ઈ-લોકાર્પણ કરાયું - પ્રશાદ પ્રોજેક્ટ

2. કેન્દ્ર સરકારની યાત્રાધામ વિકાસ માટેની PRASHAD યોજનાનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - પિલગ્રીમ રિજુવેનેશન એન્ડ સ્પિરીચ્યુઅલ, હેરિટેજ ઓગમેન્ટેશન ડ્રાઇવ

3. ગુજરાત સરકારના આરોગ્ય વિભાગ દ્વારા કોરોનામાં માતાપિતાનું અવસાન થયું હોય તેવા કેટલા વર્ષ સુધીના અનાથ બાળકોને કઈ યોજનાનો લાભ અપાશે - 21 તથા PMJAY-MA યોજના

4. ઓગસ્ટ 2021માં અફઘાનિસ્તાનના નાગરિકો માટે ભારતે કઈ નવી વિઝા કેટેગરીનો પ્રારંભ કર્યો - ઇ-ઇમર્જન્સી એક્સ-મિસેલેનિયસ વિઝા કેટેગરી

5. ભારત દ્વારા અફઘાનિસ્તાનના નાગરિકો માટે શરૂ કરાયેલી નવી ઇ-ઇમર્જન્સી એક્સ-મિસેલેનિયસ વિઝા કેટેગરી અંતર્ગત કેટલા મહિનાના વિઝા અપાશે - 6 મહિના

6. ICC ટી-20 વર્લ્ડ કપ-2021નો પ્રારંભ ક્યારથી થશે - તા. 23 ઓક્ટોબર 2021
7. ICC ટી-20 વર્લ્ડ કપ-2021માં ભારત સહિત કુલ કેટલી ટીમો ભાગ લેશે - 12
8. ખેલફૂદ સંબંધિત ICCનું વિસ્તૃત નામ અને વડુમથક જણાવો - ઇન્ટરનેશનલ ક્રિકેટ કાઉન્સિલ તથા દુબઈ
9. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક-2020નો સમયગાળો જણાવો - તા.29 ઓગસ્ટ 2021થી 5 સપ્ટેમ્બર 2021
10. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક-2020માં ગુજરાતની કેટલી દિકરીઓ સહિત ભારતના કુલ કેટલા ખેલાડીઓ નવ ઇવેન્ટમાં ભાગ લેશે - 03 તથા 54

11. ચીનના સંશોધકો દ્વારા તાજેતરમાં બ્લુ વ્હેલ જેવડા મોટા ડાયનાસોરની બે નવી પ્રજાતિ શોધાય તેના વૈજ્ઞાનિક તેમજ હુલામણા નામ જણાવો - સિલુટિટિયન સાઈનેસિસ અને હેમિટાઇટન શીનાજિઆંગનેસિસ તથા હુલામણુ નામ સિલુ અને હેમિ
12. તાજેતરમાં ચીની સંશોધકોને ક્યા વિસ્તારમાંથી બ્લુ વ્હેલ જેવડા મોટા ડાયનાસોરની બે નવી પ્રજાતિના અશ્મિ મળી આવ્યા - તુર્પન હેમિ ખીણ વિસ્તાર

DATE : 18-08-2021

1. કેન્દ્રીય કેબિનેટ : ભારત સરકાર

કેબિનેટની મહત્વની મંજૂરીઓ :

રાષ્ટ્રીય ષાદ્ય તેલ મિશન - પામ ઑઇલ કે ક્રિયાન્વચન કો કેન્દ્રીય મંત્રિમંડલ ને ડી સ્વીકૃતિ

- કેન્દ્ર દ્વારા પ્રાયોજિત યહ યોજના વિશેષ રુપ સે પૂર્વોત્તર ક્ષેત્રો તથા અંડમાન ઓર નિકોબાર ક્ષીપ સમૂહ પર કેન્દ્રિત હોગી
- કુલ વિત્તીય પરિવ્યય - 11,040 કરોડ રુપયે ભારત સરકાર કા હિસ્સા- 8,844 કરોડ રુપયે રાજ્યો કા હિસ્સા- 2,196 કરોડ રુપયે
- કચ્છે પામ ઑઇલ કી પેદાશ 2025-26 તક 11.20 લાખ ટન ઓર 2029-30 તક 28 લાખ ટન તક પહુચને કી ડમ્મીદ

(1) રૂ. 11040 કરોડના ખાદ્યતેલ-પામતેલ મિશન યોજનાને મંજૂરી યોજના વિશે :

- ✓ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ 15મી ઓગસ્ટના રોજ લાલ કિલ્લા ઉપરથી આપેલા પોતાના પ્રવચનમાં નવી કેન્દ્રિય યોજનાઓની જાહેરાત કરી હતી ત્યારબાદ કેબિનેટની બેઠકમાં પામ મિશનને મંજૂરી આપી દેવાનો નિર્ણય કરાયો હતો.
- ✓ ખાસ કરીને પૂર્વોત્તરના રાજ્યો અને આંદામાન અને નિકોબારના ટાપુઓને ધ્યાનમાં લઇને જ આ નિર્ણય લેવાયો હતો.
- ✓ પામ મિશન માટે મંજૂર કરાયેલા રૂ. 11040 કરોડ પૈકી રૂ. 8844 કરોડ કેન્દ્ર સરકાર આપશે જ્યારે બાકીના 2196 કરોડની રકમ રાજ્યોએ આપવાની રહેશે.
- ✓ આ મિશનમાં પામના વૃક્ષોના ઉછેર માટે અને તેલના ઉત્પાદન સાથે સંકળાયેલી અન્ય પ્રક્રિયાઓ માટે લોન આપવાની જોગવાઈનો પણ સમાવેશ થાય છે.
- ✓ પામ મિશનની જાહેરાત બાદ હાલ ચાલી રહેલી નેશનલ ફૂડ સિક્યોરિટી મિશન-ઓઇલ પામ પ્રોગ્રામને પણ તેમાં સમાવી લેવામાં આવશે.

લક્ષ્યાંક :

- ✓ નવી યોજના અંતર્ગત આગામી પાંચ વર્ષમાં દેશની 6.5 લાખ હેક્ટર જમીનને પામની ખેતી માટે આવરી લેવામાં આવશે, ત્યારબાદના વર્ષોમાં કુલ દસ લાખ હેક્ટર જમીન આવરી લેવામાં આવશે.
- (2) પૂર્વોત્તર પ્રાદેશિક કૃષિ બજાર માટે રૂ. 77.44 કરોડનું પેકેજ :
- ✓ આર્થિક બાબતોની કેબિનેટ સમિતિએ પૂર્વોત્તર પ્રાદેશિક કૃષિબજાર સહકારી લિમિટેડ સંગઠનને બેઠું કરવા રૂ. 77.44 કરોડના પેકેજને પણ મંજૂરી આપી હતી.

કેન્દ્રીય મંત્રિમંડલ ને પૂર્વોત્તર ક્ષેત્રીય કૃષિ વિપનન નિગમ લિમિટેડ કે પુનરુદ્ધાર કો ડી સ્વીકૃતિ

- 77.45 કરોડ રુપયે કે પુનરુદ્ધાર પેકેજ કો મંજૂરી નિધિ આધારિત સમર્થન - 17 કરોડ રુપયે ગેર-નિધિ આધારિત સમર્થન - 60.45 કરોડ રુપયે
- નિગમ કે રાજસ્વ મેં વૃદ્ધિ હોગી તથા નિગમ નિરંતરતા કે આધાર પર લાભ પ્રાપ્ત કરવા શુરુ કર ડેગા
- લાભમ 33,000 વ્યક્તિઓ કો મિલેગા પ્રત્યક્ષ તથા અપ્રત્યક્ષ રોગાર

કેન્દ્રીય કૃષિ મંત્રી : નરેન્દ્ર સિંહ તોમર

2. સુપ્રીમ કોર્ટ-ચુકાદો

UPSC દ્વારા આયોજિત NDAની પરીક્ષા હવે મહિલાઓ પણ આપી શકશે

Supreme Court Judgement:
Girl candidates can apply for the NDA exam

Sahi Prep Hai Toh Life Set Hai

પરીક્ષામાં પ્રવેશ ન આપવાના કારણો :

- ✓ પરીક્ષામાં મહિલાઓને ના બેસવા દેવી તે ભારતના બંધારણની કલમ 14,15 અને 16નું ઉલ્લંઘન છે.
- ✓ અરજીમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે અધિકારી 12મું ધોરણ પાસ, અવિવાહિત પુરુષ ઉમેદવારોને તો એનડીએ અને

નૌકાદળ અકાદમીની પરીક્ષામાં બેસવાની મંજૂરી આપે છે પરંતુ યોગ્ય અને ઇચ્છુક મહિલા ઉમેદવારને પરીક્ષા આપવાની મંજૂરી માત્ર લૈંગિક કારણોસર નથી આપી રહ્યા. તે માટે બંધારણીય રાહે કોઈ યોગ્ય કારણ પણ આપવામાં નથી આવ્યું.

- ✓ સૈન્ય તરફથી સુનાવણી વખતે કહેવામાં આવ્યું હતું કે, એનડીએ પરીક્ષામાં મહિલાઓને સામેલ ના કરવી તે નીતિ વિષયક નિર્ણય છે.

3. કેલિફોર્નિયા-USA : વિશ્વની 80 ટકા બદામનું ઉત્પાદન કરનાર કેલિફોર્નિયા

- ✓ જળ સંકટને કારણે બદામ મોંઘી થઈ
- ✓ અમેરિકાના પશ્ચિમ વિસ્તારમાં ઐતિહાસિક દુષ્કાળે ખેડૂતોની હાલત દયનીય કરી દીધી છે.
- ✓ દુનિયાની 80 ટકા બદામનું ઉત્પાદન કરનાર કેલિફોર્નિયામાં ખેડૂતોના તમામ પ્રયાસો બાદ પણ હજારો હેક્ટર વિસ્તારમાં બદામનો પાક સૂકાઈ રહ્યો છે. તેની સૌથી મોટી અસર બદામના સૌથી મોટા આયાતકાર દેશ ભારત પર થશે.
- ✓ ગયા વર્ષે દેશમાં 1.15 લાખ ટન બદામ આયાત કરાઈ, જેમાં અમેરિકન બદામનો હિસ્સો 81% હતો.
- ✓ અમેરિકન કૃષિ વિભાગના મતે, કેલિફોર્નિયામાં 2020માં 14 લાખ ટન બદામનું ઉત્પાદન થયું હતું. જોકે ચાલુ વર્ષે 12.7 લાખ ટન ઉત્પાદનનો અંદાજ

ભારતમાં બદામની આયાત :

- ✓ અમેરિકા : 81%   ઓસ્ટ્રેલિયા : 07%
- ✓ અફઘાન : 03%   હોંગકોંગ : 03%

4. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક 2020

- ✓ 22 રમતોમાં 540 ઇવેન્ટ રમાશે
- ✓ 13 દિવસ ચાલનાર આ ગેમ્સમાં 136 દેશોના લગભગ 4400 ખેલાડીઓ ભાગ લેશે.

ટોક્યોમાં 9 રમતોમાં ભાગ લેનાર ભારતીય ખેલાડી રમત

- ✓ એથલેટિક્સ : 24   શૂટિંગ : 10
- ✓ બેડમિન્ટન : 07   તીરંદાજી : 05
- ✓ પાવરલિફ્ટિંગ : 02   સ્વિમિંગ : 02
- ✓ ટેબલ ટેનિસ : 02   પેરા-કેનોઇંગ : 01

✓ તાઇકવાન્ડો : 01

પેરાલિમ્પિકમાં અત્યાર સુધી ભારતનું પ્રદર્શન :

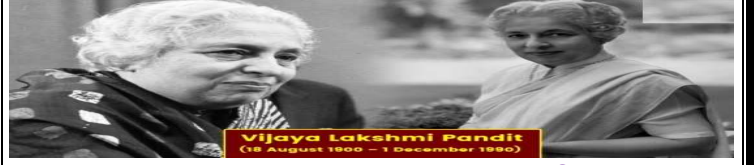
- ✓ ભારતે 1968માં પહેલીવાર ભાગ લીધો હતો. 1984થી દરેક પેરાલિમ્પિકમાં ભાગ લીધો.

ભારતે જીતેલા મેડલ

- ✓ ગોલ્ડ : 04   સિલ્વર : 04
- ✓ કાંસ્ય : 04   કુલ : 12

5. જન્મ દિન વિશેષ : 18 ઓગસ્ટ

ભારતીય કૂટનીતિજ્ઞ વિજયા લક્ષ્મી પંડિત

જન્મ : 18 ઓગસ્ટ 1900   અવસાન : 01 ડિસેમ્બર 1990

વિજયાલક્ષ્મી પંડિતની સિદ્ધિઓ :

- ✓ યુનાઈટેડ નેશન્સની આમસભાના આઠમા અને પહેલાં મહિલા પ્રમુખ, મહારાષ્ટ્રના છઠ્ઠા અને પહેલાં મહિલા રાજ્યપાલ, અમેરિકા, સોવિયેત સંઘ, મેક્સિકો, આયરલેન્ડ, ઈંગ્લેન્ડ, સ્પેન વગેરે વિવિધ દેશોમાં ભારતીય એલચી, સ્વાતંત્ર્ય સેનાની અને ભારતનાં પ્રથમ વડાપ્રધાન પંડિત જવાહરલાલ નહેરૂના બહેન.
- ✓ 21 વર્ષની ઉંમરે તેમનાં લગ્ન સફળ કાઠિયાવાડી બેરિસ્ટર રણજીત પંડિત સાથે થયાં હતા.
- ✓ ઉત્તર પ્રદેશ વિધાનસભાનાં સભ્ય થતાં પહેલા તેઓ અલ્હાબાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના સભ્ય બન્યાં હતાં.
- ✓ 1941માં તેઓ રાષ્ટ્રિય મહિલા આયોગનાં પ્રમુખ બન્યા બાદ તેમણે મહિલાઓના હકોનાં રક્ષણ અને મહિલા ઉત્થાન માટે પ્રયાસો કર્યા હતા.
- ✓ 1946માં તેઓ ઉત્તર પ્રદેશ તરફથી બંધારણસભાના સભ્ય બન્યા. 1968માં તેઓ કુલપુર સંસદીય ક્ષેત્રમાં સભ્ય બન્યા હતા.
- ✓ 1979માં તેઓ યુનોનાં માનવ અધિકાર પંચમાં ભારતના પ્રતિનિધિ નિમાયા હતા. તેઓ એએમયુની એક્ઝિક્યુટિવ કમિટીના સભ્ય હતા.
- ✓ ઓક્સફર્ડ યુનિવર્સિટીની સમરવિલે કોલેજની લાઇબ્રેરીમાં તેમનું એક તૈલચિત્ર છે.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (18-08-2021)

1. તા. 18 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ કેન્દ્રીય કેબિનેટ દ્વારા કેટલા કરોડની ખાદ્યતેલ-પામતેલ મિશન યોજનાને મંજૂરી અપાઈ - રૂ. 11040 કરોડ

2. વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા નવીન ખાદ્યતેલ-પામતેલ મિશન યોજનાની જાહેરાત ક્યારે-ક્યાથી કરાઈ હતી - 15મી ઓગસ્ટ 2021 તથા લાલ કિલ્લા, નવી દિલ્હી
3. નવીન ખાદ્યતેલ-પામતેલ મિશન યોજના ખાસ કરીને ક્યા વિસ્તારને ધ્યાનમાં લઈને જાહેર કરાઈ છે - પૂર્વોત્તરના રાજ્યો અને આંદામાન-નિકોબારના ટાપુઓ
4. ખાદ્યતેલ-પામતેલ મિશન યોજના માટે કેન્દ્ર-રાજ્ય સરકારનો હિસ્સો જણાવો - રૂ. 8844 કરોડ તથા રૂ. 2196 કરોડ
5. ખાદ્યતેલ-પામતેલ મિશન યોજનામાં હાલ ચાલી રહેલા ક્યા પ્રોગ્રામને સમાવી લેવાયો - નેશનલ ફૂડ સિક્યોરિટી મિશન ઓઇલ પામ પ્રોગ્રામ
6. ખાદ્યતેલ-પામતેલ મિશન યોજના અંતર્ગત આગામી પાંચ વર્ષમાં દેશની કેટલી જમીનને પામની ખેતી માટે આવરી લેવાનો લક્ષ્યાંક છે - 6.5 લાખ હેક્ટર
7. તા. 18 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ કેન્દ્રીય કેબિનેટ દ્વારા પૂર્વોત્તર પ્રાદેશિક કૃષિ બજાર માટે કેટલા રૂપિયાનું પેકેજ જાહેર કરાયું - રૂ. 77.44 કરોડ
8. વર્તમાન કેન્દ્રીય કૃષિ મંત્રીનું નામ જણાવો - નરેન્દ્ર સિંહ તોમર

9. ઓગસ્ટ-2021ના સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા મુજબ UPSC દ્વારા આયોજિત કઈ પરીક્ષામાં મહિલાઓને બેસવાની મંજૂરી અપાઈ - NDA
10. UPSC દ્વારા આયોજિત ભારતીય સેના માટેની NDA પરીક્ષાનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - નેશનલ ડિફેન્સ એકેડમી
11. ઓગસ્ટ-2021ની સ્થિતિએ વિશ્વની 80 ટકા બદામનું ઉત્પાદન કરનાર રાજ્ય અને દેશનું નામ જણાવો - કેલિફોર્નિયા-USA
12. ભારત દ્વારા સૌથી વધુ બદામની આયાત ક્યાંથી-કેટલા ટકા કરાઈ છે - અમેરિકા તથા 81 ટકા
13. ટેક્યો પેરાલિમ્પિક 2020માં કુલ કેટલી રમતોમાં ભારત સહિત કેટલા દેશના અંદાજે 4400 ખેલાડીઓ ભાગ લેશે - 22 તથા 136
14. ટેક્યો પેરાલિમ્પિક 2020માં ભારતના ખેલાડીઓ કુલ કેટલી રમત તથા કઈ રમતમાં સૌથી વધુ 24 ખેલાડીઓ ભાગ લેશે - 9 તથા એથલેટિક્સ
15. ભારતે સૌપ્રથમ ક્યારે પેરાલિમ્પિકમાં ભાગ લીધો હતો - વર્ષ 1968
16. ભારતીય ફૂટબોલ વિજયા લક્ષ્મી પંડિતનો જન્મ દિવસ જણાવો - 18 ઓગસ્ટ 1900
17. યુનાઈટેડ નેશન્સની આમસભાના આઠમા અને પહેલાં મહિલા પ્રમુખનું નામ જણાવો - વિજયા લક્ષ્મી પંડિત

DATE : 19-08-2021

1. ઈ-ચલણ : ભારત સરકાર

ટ્રાફિકના નિયમોનો ભંગ કરનારને હવે 15 દિવસમાં જ ચલણ આપવાનો નવો નિયમ

- ✓ ગુજરાતના ચાર સહિત દેશના 132 શહેરોમાં વાહનના રેકોર્ડિંગ માટે ચાર રસ્તા પર ડિજિટલ કેમેરા મૂકાશે
- ✓ આ માટે પરિવહન વિભાગ અને રાજ્યોની પોલીસ ચાર રસ્તા પર ડિજિટલ ઉપકરણ લગાવશે.
- ✓ હાલમાં ચલણની સાથે વાહનચાલકનો નિયમ ભંગ કરતો ફોટો મોકલવામાં આવે છે. જો કોર્ટમાં વાહનચાલક પોતાનો આ અપરાધ સ્વીકારતો નથી અને પોતે કોઈ નિયમ તોડ્યો ન હોવાનો દાવો કરે છે. જેના કારણે પોલીસ અને કોર્ટનો સમય વેડફાય છે.
- ✓ હવે કોર્ટમાં પુરાવા તરીકે રજૂ કરી શકાય તે માટે પોલીસ દ્વારા રેકોર્ડિંગ કરવામાં આવશે. જેને કોર્ટમાં રજૂ કરી

શકાશે. જેના કારણે વાહનચાલક પોતાને નિર્દોષ ગણાવી શકશે નહીં.

પ્રોજેક્ટમાં સમાવિષ્ટ મુખ્ય શહેરો :

- ✓ ગુજરાતમાં અમદાવાદ સહિત ચાર શહેર, ઉત્તર પ્રદેશના કાનપુર, લખનઉ, ગાઝિયાબાદ, વારાણસી સહિત 17 શહેર, મધ્ય પ્રદેશના ભોપાલ, ઇન્દોર, ઉજ્જૈન સહિત સાત શહેર, રાજસ્થાનના જયપુર, ઉદયપુર, કોટા સહિત પાંચ શહેર, મહારાષ્ટ્રમાં મુંબઈ, પુણે, કોલ્હાપુર, નાગપુર સહિત 19 શહેરમાં વાહનચાલકોનું રેકોર્ડિંગ કરી શકાય તે માટે ડિજિટલ ઉપકરણો લગાવવામાં આવશે.
- ✓ ઈ-ચલણ : ઇલેક્ટ્રોનિક ચલણ
- ✓ મંત્રાલય : પરિવહન અને રાજમાર્ગ, નવી દિલ્હી

2. OBC યાદીનો રાજ્યોને અધિકાર : ભારત સરકાર

127મા બંધારણીય સુધારા ખરડાને રાષ્ટ્રપતિ શ્રી રામનાથ કોવિંદ દ્વારા મંજૂરી અપાઈ

રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદ ને OBC સંશોધન બિલ કો મંજૂરી દી

✓ **ખાસ :** આ ખરડાને નવા નંબર સાથે 105માં બંધારણીય સુધારા તરીકે માન્યતા આપવામાં આવી

✓ નવા કાયદાથી દેશની 671 જાતિને અનામતનો લાભ મળશે

3. નિધન : લેજેન્ડરી એથલીટ પી. ટી. ઉષાના કોચ ઓ.એમ.

નામ્બિયારનુ 89 વર્ષે નિધન

✓ નિધન : કોલિકોદે (કેરળ)

નામ્બિયારનો પરિચય :

✓ કેરળના કોન્નુરમાં જન્મેલા ઓ.એમ. નામ્બિયારના કોલિકોદેની ગુરવાયુરાપ્પન કોલેજમાં અભ્યાસ કર્યો હતો. તેઓ કોલેજ કાળમાં ચેમ્પિયન એથલીટ હતા.

કારકિર્દી :

✓ તેઓએ ભારતીય સૈન્યમાં 15 વર્ષ સેવા આપી હતી અને 1970માં તેઓ નિવૃત્ત થયા હતા.

✓ તેઓ ચાર વખત ઓલિમ્પિક રમેલી શાઈની વિલ્સન તેમજ વંદના રાવ પણ તેમના માર્ગદર્શન હેઠળ તૈયાર થઈ હતી.

✓ 1968માં NIS પટિયાલામાંથી કોચિંગનો ડિપ્લોમા મેળવ્યા બાદ તેઓ 1971માં કેરળની સ્પોર્ટ્સ કાઉન્સિલમાં જોડાયા હતા.

✓ પી.ટી. ઉષા અગાઉ 100, 200 અને 400 મીટરની રેસમાં ભાગ લેતી હતી. તેને 1984માં 400 મીટરની હર્ડલ્સ રેસ માટે નામ્બિયા સરે જ તૈયાર કરી હતી.

✓ ઈ.સ. 1986ની એશિયન ગેમ્સમાં 200, 400, 400 મીટરની રિલેમાં પી.ટી. ઉષાએ ગોલ્ડ મેડલ જીત્યા ત્યારે પણ તેના કોચ તરીકે નામ્બિયાર જ હતા.

✓ **એવોર્ડ :** પદ્મશ્રી અને દ્રોણાચાર્ય

4. DRDO : એડવાન્સ ચાફ ટેકનોલોજી (સંરક્ષણ)

DRDO develops Advanced Chaff Technology to safeguard naval ships from missile attack

✓ ડિક્રેન્સ રિસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓર્ગનાઇઝેશન (DRDO) દ્વારા વિકસાવેલ એડવાન્સ ચાફ ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ દુશ્મનના રડાર ગાઇડેડ મિસાઇલોનું ધ્યાન બીજે વાળવા

થાય છે, જેથી ભારતીય સેનાના ફાઇટર પ્લેનને દુશ્મનના મિસાઇલથી બચાવી શકાય.

✓ તેના સફળ પરીક્ષણ પછી ભારતીય હવાઈદળે આ ટેકનોલોજીને એરફોર્સમાં સમાવવાની પ્રક્રિયા શરૂ કરી દીધી છે.

✓ ભારતીય ફાઇટર પ્લેનો હવે દુશ્મનના રડાર માટે અદ્રશ્ય જ રહેશે.

5. વિશ્વના દીર્ઘાયુ ભવનો આશીર્વાદ ધરાવતા સમુદ્રી જીવો

✓ માનવી મહત્તમ 150 વર્ષ સુધી જીવી શકે એવો ખુલાસો તાજેતરના એક અભ્યાસમાં થયો છે, જો કે ઘણા એવા જીવ છે જે આનાથી પણ લાંબુ જીવે છે.

✓ અહીં આવા કેટલાક ઉદાહરણરૂપ જીવો વિશે માહિતી પ્રસ્તુત છે.

(1) કાયબો :

✓ કેટલાક કાયબા 190 વર્ષ સુધી જીવ્યા છે. સૌથી વધુ જીવતા ટોચના દસ જીવોની યાદીમાં કાયબો ક્યાંય સ્થાન પામતો નથી.

(2) રફ આઈ રોક ફિશ, ઉંમર 205 વર્ષ :

✓ રફ આઈ રોક ફિશ સૌથી લાંબુ જીવતી માછલીઓમાં એક છે. તે ઓછામાં ઓછા 205 વર્ષ જીવે છે. ગુલાબી-ભૂરા રંગની આ માછલી પ્રશાંત મહાસાગરમાં કેલિફોર્નિયાથી લઈને જાપાન સુધી મળી આવે છે. તે 38 ઇંચ સુધી લાંબી હોઈ શકે છે, તે નાની માછલીઓ અને ઝીંગાને ખાય છે.

(3) બોએડ વ્હેલ, ઉંમર 200 વર્ષ :

✓ બોએડ વ્હેલ આર્કટિક અને ઉપઆર્કટિક મહાસાગરોમાં મળી આવે છે, તેના માટે 100 વર્ષની ઉંમર કશી નથી. આવી કેટલીય વ્હેલ 200 વર્ષ કરતાં પણ વધારે જીવતી જોવા મળી છે. જો તેનો શિકાર ન કરાય તો તેની શરીરની અંદરનો જીવ તેના ડીએનએને સતત સુધારતાં રહે છે.

જ્યારે બીજો જીવ જૂના કોષોના બદલે નવા કોષો બનાવતો રહે છે અને સુધરેલા અંગે રિપેર કરતો રહે છે.

(4) ગ્રીનલેન્ડ શાર્ક, ઉંમર 272 વર્ષ :

✓ ગ્રીનલેન્ડ શાર્ક આર્કટિક અને ઉત્તરીય એટલાન્ટિક મહાસાગરમાં ઘણી ઊંડે જોવા મળે છે, તે 24 ફૂટ સુધી લાંબી હોઈ શકે છે. તેની સરેરાશ ઉંમર 272 વર્ષ હોય છે. સૌથી લાંબુ જીવનારી ગ્રીનલેન્ડ શાર્કની ઉંમર 392 વર્ષ છે. કેટલાક સંશોધકોના માનવા મુજબ તે 512 વર્ષ જેટલું પણ જીવી શકે છે. તેની ઉંમરને લઈને ઘણી ચર્ચા થાય છે, પરંતુ તેની સરેરાશ વય 272 માની લેવાઈ છે.

(5) બ્લેક કોરલ : 4000 વર્ષ :

✓ બ્લેક કોરલ અત્યંત રંગબેરંગી સુંદર દેખાતા સમુદ્રી જીવ છે. ઘણી વખત તે વૃક્ષો કે છોડવાઓની જેમ લહેરાતા પણ દેખાય છે. વાસ્તવમાં આ લહેરાતા કોરલ પોલિપ્સ કહેવાય છે. તે પોતાના જેવી જેનેટિકલ કોપી બનાવતા રહે છે. બધા પોલિપ્સ એક જ જેનેટિકલ સીક્વન્સમાં જોડાય છે ત્યારે તે કોરલ બનાવે છે. હવાઈ તટની જોડે મળી આવેલા કોરલની ઉંમર 4265 વર્ષ જેટલી હતી.

(6) ઓશન કુઆર્હોગ ક્લેમ, ઉંમર 500 વર્ષ :

✓ ઓશન કુઆર્હોગ ક્લેમ ઉત્તરી એટલાન્ટિકમાં જોવા મળે છે. ક્ષારવાળા પાણીમાં જોવા મળતો આ જીવ પોતાના જેવી અન્ય પ્રજાતિઓની તુલનાએ લાંબા સમય સુધી જીવે છે. આઇસલેન્ડના તટ પર 2006માં એક ઓશન કુઆર્હોગ ક્લેમ મળી આવ્યો હતો, જેની ઉંમર 507 વર્ષ હતી. તેને પ્રાચીન ક્લેમનું નામ આપવામાં આવ્યું છે. તે 1499માં જન્મ્યો હતો ત્યારે ચીનમાં મિંગ સામ્રાજ્યનું શાસન હતું.

(7) ટ્રિટોપસિસ ડોહની, અમર :

✓ ટ્રિટોપસિસ ડોહનીને અમર જેલી ફિશ કહેવાય છે. તે લાવાની જેમ જીવનનો પ્રારંભ કરે છે. તેના પછી સમુદ્રની તળેટીમાં પોતાને ટકાવી લે છે. પોલિપ્સ બને છે. તેના પછી આ પોલિપ્સ મેડુસાસ કે જેલીફિશને આઝાદ કરે છે જેથી સમુદ્રમાં તરવાનું શરૂ કરી શકે. જો તેને ખાવાનું ન મળે તો તે પાછી પોલિપ્સની શ્રેણીમાં આવી જાય.

✓ તે ભૂમધ્ય સાગરમાં મળી આવે છે. તે પોતાનું જીવનચક્ર ઘણી વખત રીપીટ કરી શકે છે. તેનો આકાર 4.5 મી.મી.નો હોય છે. તેને માછલીઓ ન ખાય તો તે ક્યારેય મરતા નથી.

(8) હાઈડ્રા, સંલવત: અમર છે :

✓ હાઈડ્રા અત્યંત નાના એકકોશીય જીવ હોય છે. તેનું શરીર અત્યંત નરમ હોય છે. ઘણી વખત તો તે જેલીફિશ જેવા દેખાય છે. તે મુખ્યત્વે અમર છે, કારણ કે વૈજ્ઞાનિકો હજી સુધી તેમની ઉંમરનો અંદાજો લગાવી શક્યા નથી. તે સામાન્ય રીતે સ્ટેમસેલના બનેલા હોય છે.

✓ સતત પોતાને બીજી વખત પેદા કરતા રહે છે એક રીતે કહીએ તો ક્લોનિંગ કરતા રહે છે.

6. દિન વિશેષ : 19 ઓગસ્ટ 1919

અફઘાનિસ્તાનનો આઝાદી દિવસ

7. દિન વિશેષ : 19 ઓગસ્ટ (1) વર્લ્ડ ફોટોગ્રાફી ડે

શીમ 2021 : "Pandemic lockdown through the lens"

દર વર્ષે 19 ઓગષ્ટના રોજ સમગ્ર વિશ્વમાં 'વર્લ્ડ ફોટોગ્રાફી ડે' મનાવવામાં આવે છે.

✓ આ દિવસ એવા લોકોને સમર્પિત હોય છે, જેમણે ખાસ ક્ષણોને તસવીરોમાં કેદ કરીને તેમને હંમેશા હંમેશા માટે યાદગાર બનાવી દીધી છે.

ફોટોગ્રાફી ડે'નું મહત્વ

- ✓ વિશ્વ ફોટોગ્રાફી દિવસનું મહત્વ જાગરૂકતા પેદા કરવાનું, અને પોતાના વિચારોને એક તસવીર મારફતે શેર કરવાનું અને ફોટોગ્રાફીના વિસ્તારમાં પોતાનું કરિયર વિકસાવવા માટે લોકોને પ્રોત્સાહિત કરવાનું છે.
- ✓ આ દિવસ ન માત્ર તે વ્યક્તિની યાદ અપાવે છે જેમણે ફોટોગ્રાફીમાં વિશેષ યોગદાન આપ્યું છે પરંતુ ભવિષ્યની પેઢીને પણ પોતાની ફોટોગ્રાફીની કુશળતા રજૂ કરવા પ્રેરિત કરે છે.

ફોટોગ્રાફી ડે' ઉજવવાનો ઇતિહાસ

- ✓ આજથી લગભગ 182 વર્ષ પહેલા બનેલી એક ઘટના બાદથી જ આ દિવસ મનાવવામાં આવે છે.
- ✓ તેની શરૂઆત ફ્રાન્સમાં 9 જાન્યુઆરી, 1839થી શરૂ થઈ હતી. તે સમયે ડોંગોરોટાઇપ પ્રક્રિયા જાહેર કરવામાં આવી હતી, જેને વિશ્વની પ્રથમ ફોટોગ્રાફી પ્રક્રિયા માનવામાં આવે છે.
- ✓ આ પ્રક્રિયાનો આવિષ્કાર ફ્રાન્સના જોસેફ નાઇસફોર અને લુઇસ ડોગેરે કરી હતી.
- ✓ 19 ઓગસ્ટ, 1839ના રોજ ફ્રાન્સની સરકારે આ આવિષ્કાર વિશે જાહેર કર્યું હતું અને તેનું પેટેન્ટ પોતાના નામે કરાવ્યું હતું.
- ✓ આ દિવસની યાદમાં જ 'વર્લ્ડ ફોટોગ્રાફી ડે' એટલે કે 'વિશ્વ ફોટોગ્રાફી દિવસ' મનાવવામાં આવે છે.

વર્ષ 1839માં વિશ્વની પ્રથમ સેલ્ફી લેવાઈ

- ✓ અમેરિકાના ફોટો પ્રેમી રોબર્ટ કોર્નેલિયસ એવા વ્યક્તિ હતા, જેમણે વિશ્વની પ્રથમ સેલ્ફી ક્લિક કરી હતી. તેમણે વર્ષ 1839માં આ સેલ્ફી લીધી હતી.

પ્રથમ વૈશ્વિક ઓનલાઇન ગેલેરી

- ✓ 19 ઓગસ્ટ, 2010ના રોજ પ્રથમ વૈશ્વિક ઓનલાઇન ગેલેરીની યજમાની કરાઈ હતી.

[અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો \(19-08-2021\)](#)

DATE : 20-08-2021

1. ઓગસ્ટ-2021માં ભારત સરકારે ટ્રાફિકના નિયમોનો ભંગ કરનારને હવે કેટલા દિવસમાં ઈ-ચલણ આપવાનો નવો નિયમ અમલી બનાવ્યો - [15](#)
2. પ્રથમ તબક્કામાં ગુજરાતના ચાર સહિત દેશના કેટલા શહેરોમાં વાહનના રેકોર્ડિંગ માટે ચાર રસ્તા પર ડિજિટલ કેમેરા મૂકાશે - [132](#)
3. ઓગસ્ટ-2021માં OBC યાદીનો રાજ્યોને અધિકાર આપતો 127મા બંધારણીય સુધારા ખરડાને રાષ્ટ્રપતિ શ્રી રામનાથ કોવિંદ દ્વારા મંજૂરી અપાઈ તે નવો ખરડાને કયા નંબરના બંધારણીય સુધારા તરીકે માન્યતા આપવામાં આવી - [105](#)
4. નવા OBC અંગેના સુધારા ખરડાથી દેશની કેટલી જાતિઓને અનામતો લાભ મળશે - [671](#)
5. ઓગસ્ટ-2021માં લેજેન્ડરી એથલીટ પી. ટી. ઉષાના ક્યા કોચનું 89 વર્ષે કેરળના કોઝિકોદેમાં નિધન થયું - [ઓ.એમ. નામ્બિયાર](#)
6. લેજેન્ડરી એથલીટ પી. ટી. ઉષાના કોચ ઓ.એમ. નામ્બિયારને ભારત સરકારે ક્યા બે મહત્વના એવોર્ડથી સન્માનિત કર્યા હતા - [પદ્મશ્રી અને દ્રોણાચાર્ય](#)
7. ઓગસ્ટ-2021માં DRDO દ્વારા વિકસાવેલ કઈ ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ દુશ્મનના રડાર ગાઇડેડ મિસાઇલોનું ધ્યાન બીજે વાળવા થાય છે - [એડવાન્સ યાકુ ટેકનોલોજી](#)
8. અફઘાનિસ્તાનનો આઝાદી દિવસ જણાવો-[19 ઓગસ્ટ 1919](#)
9. વર્લ્ડ ફોટોગ્રાફી ડે ક્યારે ઉજવાય છે - [19 ઓગસ્ટ](#)
10. વર્લ્ડ ફોટોગ્રાફી ડે-2021ની થીમ જણાવો - ["Pandemic lockdown through the lens"](#)
11. વિશ્વમાં સૌપ્રથમ વાર "વર્લ્ડ ફોટોગ્રાફી ડે" ઉજવવાનો પ્રારંભ ક્યા દેશમાં થયો - [ફ્રાંસ](#)

1. શ્રી સોમનાથ મંદિર ટ્રસ્ટ-સોમનાથ : વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે વિવિધ 4 પ્રકલ્પોનું ઈ-લોકાર્પણ

- ✓ દેશના વડાપ્રધાન અને સોમનાથ મંદિર ટ્રસ્ટના ચેરમેન નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ તા. 20 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ પવિત્ર શ્રાવણ માસમાં સોમનાથ મહાદેવના પવિત્ર તીર્થ સ્થળે રૂ. 85 કરોડથી વધુના ખર્ચે યાત્રિકોને સુખાકારી, સગવડતા, સુવિધા અને આસ્થા પ્રદાન કરતા ચાર પ્રકલ્પો સમુદ્રદર્શન પથ, સોમનાથ પ્રદર્શન ગેલેરી અને જૂના

સોમનાથ મંદિર જીર્ણોદ્ધાર નવીનીકરણનું વચ્ચુંઅલી લોકાર્પણ તેમજ પાર્વતીમાતાના મંદિરના નિર્માણ માટે શિલાન્યાસ કર્યો.

✓ સોમનાથ મંદિર ટ્રસ્ટના ચેરમેન : વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી

2. DCGI : 12થી 18 વર્ષના બાળકો-તરુણો માટે ઝાયડસ કેડિલા દ્વારા વિકસાવાયેલી કોરોનાની રસી ZyCoV-Dના ઈમરજન્સી ઉપયોગની મંજૂરી

સ્વદેશી રસી ZYCOV-Dની સિદ્ધિઓ :

✓ ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ બાયોટેકનોલોજી (DBT) તેમજ ભારત સરકારનાં મિશન કોવિડ સુરક્ષા હેઠળ તેને વિકસાવવામાં આવી છે.

✓ 28,000 લોકો પર તેની ત્રીજા તબક્કાની ક્લિનિકલ ટ્રાયલ કરાઈ હતી.

✓ DBTના સેક્રેટરી ડો. રેણુ સ્વરૂપે કહ્યું હતું કે, ભારતનાં સ્વદેશી વેક્સિન ડેવલપમેન્ટ મિશન માટે આ મહત્વની સિદ્ધિ છે જેણે આધુનિક અને નવીન વેક્સિન વિકસાવીને ભારતને વિશ્વના નકશામાં સ્થાન અપાવ્યું.

ડીએનએ આધારિત ઇન્ડ્રા ડર્મલ વેક્સિન છે, ડોઝની સાઈકલ

0-28-56 દિવસની

✓ ગુજરાતની ફાર્મા કંપની ઝાયડસ કેડિલાની વેક્સિન ZYCOV-Dએ ડીએનએ આધારિત પ્લાસ્મિડ બેઝડ વેક્સિન છે જેના 3 ડોઝ લેવા જરૂરી છે.

✓ આ વેક્સિન લીધા પછી વ્યક્તિનાં શરીરમાં રોગપ્રતિકારક શક્તિ વધે છે અને એન્ટિબોડીઝ વિકસે છે.

✓ આ ડોઝની સાઈકલ 0-28-56 દિવસની છે.

✓ આ ઇન્ડ્રા ડર્મલ વેક્સિન છે જે સિરિન્જ વિના લઈ શકાય છે. તેને 2થી 8 ડિગ્રી વચ્ચે ફ્રીઝમાં રાખવી પડે છે.

✓ ઝાયડસ કેડિલાની વેક્સિન માટે SECએ વધુ ડેટા માંગ્યા છે. અગાઉ નિષ્ણાતોની પેનલ દ્વારા તેને મંજૂરી આપવા ડ્રગ્સ કન્ટ્રોલર જનરલ ઓફ ઇન્ડિયા (DCGI)ને ભલામણ કરાઈ હતી.

ઝાયડસની વેક્સિન ZyCoV-Dની વિશેષતાઓ :

✓ વિશ્વભરમાં પ્લાસ્મિડ ડીએનએ આધારિત સૌથી પહેલી વેક્સિન જે ઇન્ડ્રાડર્મલ છે.

✓ ZYCOV-Dના ત્રણ ડોઝ લેવા અનિવાર્ય.

✓ વેક્સિન ફાર્માજેટ નિડલ ફ્રી સિસ્ટમ ટ્રોપિસ દ્વારા આપી શકાશે જેનાથી આડઅસરો ઓછી કરી શકાશે.

✓ આ વેક્સિન સિરિન્જ વિના દુખાવારહિત લઈ શકાશે.

✓ 18 વર્ષથી મોટી ઉંમરનાં લોકો ઉપરાંત ભારતમાં 12થી 18 વર્ષની વય જૂથનાં લોકો પણ વેક્સિન લઈ શકશે.

✓ આ વેક્સિન સુરક્ષિત, અસરકારક અને રોગપ્રતિકારક શક્તિ વિકસાવવા અકસીર.

✓ કંપની દ્વારા વેક્સિનનો પૂરતો જથ્થો સંગ્રહિત કરવાનું શરૂ કરાયું.

✓ વેક્સિન લેવાનો ગાળો પહેલા ડોઝ પછી બીજો ડોઝ 28મા દિવસે અને ત્રીજો ડોઝ 56મા દિવસે લઈ શકાશે.

✓ કંપની દ્વારા દર વર્ષે 10થી 12 કરોડ ડોઝનું ઉત્પાદન કરાશે.

✓ પોઝિટિવ કેસમાં અસરકારકતા 66.66 ટકા

✓ EUA : ઈમરજન્સી યુઝ ઓથોરાઈઝેશન

3. પ્રિ-પેઈડ સ્માર્ટ મીટર : વીજ મંત્રાલય ભારત સરકાર

વીજ ચોરી રોકવા મહત્વનો નિર્ણય : વર્ષ 2023 સુધી સરકારી,

વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગો સહિતના એકમોમાં વીજળી પુરવઠા

માટે પ્રિ-પેઈડ સ્માર્ટ મીટર ફરજિયાત કરાયા

✓ જાહેરનામાં મુજબ વર્ષ 2025 સુધીમાં તમામ ગ્રાહકો માટે લાગુ કરાશે

લક્ષ્યાંક :

✓ ભારત સરકારના નોટિફિકેશનમાં સમગ્ર દેશમાં માર્ચ-2025 સુધીમાં તમામ વીજ વપરાશકર્તા ગ્રાહકો માટે પ્રિ-પેઈડ સ્માર્ટ મીટરો લગાવવા સુચવાયુ છે. જો કે, સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી કમિશન આ સમયાવધિમાં વધુમાં વધુ બે વખત અને છ મહિના માટે લંબાવી શકશે.

✓ ગુજરાતમાં પણ વર્ષ 2025ના અંત સુધીમાં ખેતી સિવાયના વીજગ્રાહકોને ત્યાં સ્માર્ટ મીટર મારફતે વીજ વિતરણની સિસ્ટમ અસ્તિત્વમાં આવી જશે.

✓ નોટિફિકેશનમાં જ્યાં એગ્રિગેટ ટેકનિકેલ એન્ડ કમર્શિયલ લોસ AT&CL 15 ટકાથી વધુ હોય તેવા (સમાન્ય

સમજણમાં વીજ ચોરીનું પ્રમાણ વધુ હોય તેવા) ક્ષેત્રોમાં સૌથી પહેલા સ્માર્ટ મીટર લગાવવા કહેવાય.

પ્રિ-પેઈડ સ્માર્ટ મીટર શું છે ?

- ✓ હાલમાં જે રીતે નાગરીકો મોબાઈલ, ટીવીમાં કેબલ કનેક્શન કે પછી વાઈફાઈના વપરાશ માટે પહેલા પૈસા ચૂકવીને પછીથી તેની સેવાઓનો ઉપયોગ કરે છે તેમ નવા પ્રિ- પેઈડ સ્માર્ટ મીટર અસ્તિત્વમાં આવ્યા બાદ વીજગ્રાહકોને પહેલા પાવર સપ્લાય મેળવવા રિચાર્જ કરાવવું પડશે.
- ✓ રિચાર્જની રકમ પૂર્ણ થતા સપ્લાય બંધ થઈ જશે. જો કે, ખાસ પરિસ્થિતિઓમાં થોડા સમય માટે સપ્લાય ચાલુ પણ રાખી શકાશે.

વીજ ગ્રાહકોને શું ફાયદા થશે ?

- ✓ પ્રિ-પેઈડ સ્માર્ટ મીટરથી વીજબિલની ઝંઝટમાંથી છુટકારો મળશે. એટલું જ નહિ, આડેઘડ વપરાશ પર નિયંત્રણ આવવાથી બીલ વધારે નહીં આવે. વપરાશની પળેપળની માહિતી જાણી શકાશે.
- ✓ લો વોલ્ટેજની સમસ્યામાંથી મુક્તિ મળતા સપ્લાયનું સાતત્ય જળવાશે.
- ✓ અત્યારે માત્ર ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે પીક અવર્સમાં વીજ દર વધુ હોય છે. આ મોડ્યુલ રહેણાંક ક્ષેત્રમાં આવશે ત્યારે બીલ ઓછું કરવા પીક અવર્સમાં બચત વધશે.

4. કેન્દ્ર સરકાર : IPS સહિત પેરામિલિટરી દળોમાં ફિલ્ડ જોબ ધરાવતી સેવામાં દિવ્યાંગોની 4 ટકા અનામત રદ

નિર્ણય :

- ✓ કેન્દ્ર સરકારે તમામ IPS, RPF અને પેરા મિલિટરી દળો BSF, ITBP, આસામ રાઇફલ્સ, CRPF, CISFમાં નોકરીમાં દિવ્યાંગોને અપાતી 4 ટકા અનામત રદ કર કવાનો નિર્ણય લીધો.
- ✓ દિલ્હી સહિત અન્ય કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોની પોલીસમાં પણ દિવ્યાંગોને નોકરીમાં હવે પછી 4 ટકા અનામતનો લાભ નહીં મળે તેમ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલા જાહેરનામામાં જણાવવામાં આવ્યું.

કઈ સેવાઓમાંથી દિવ્યાંગ અનામત નાબૂદ :

- ✓ ઇન્ડિયન પોલીસ ફોર્સના તમામ હોદ્દા, દિલ્હી પોલીસ, આંદામાન નિકોબાર, લક્ષદ્વીપ, દીવ-દમણ, દાદરાનગર હવેલી પોલીસ.
- ✓ BSF, ITBP, SSB, આસામ રાઇફલ્સ, CISF, રેલવે પ્રોટેક્શન ગ્રૂપ

5. ભારતનો પ્રથમ ઇલેક્ટ્રિક વાહન હાઇવે : દિલ્હીથી ચંદીગઢ

- ✓ દિલ્હી-ચંદીગઢ હાઇવે દેશનો પ્રથમ ઇ-વાહન અનુકૂળ હાઇવે બની ગયો છે. હરિયાણાના કર્ણા લેક રિસોર્ટમાં તેનું નવું ચાર્જિંગ સ્ટેશન થયું છે.
- ✓ આ ચાર્જિંગ સ્ટેશન હાઇવેની મધ્યમાં છે. તે દેશમાં ચાલતા તમામ પ્રકારના ઇ-વાહનને ચાર્જ કરવા સક્ષમ. આ સ્ટેશન સૌરઊર્જાથી ચાલે છે.
- ✓ દર 25થી 30 કિલોમીટરે એક ચાર્જિંગ સ્ટેશન હશે. દિલ્હીથી ચંદીગઢ તરફ 10 અને ચંદીગઢથી દિલ્હી તરફના હાઇવે પર 9 ચાર્જિંગ સ્ટેશન છે.

ચાર્જ કરવામાં 3થી 4 કલાકનો સમય લાગશે :

- ✓ એક ઇ-કારને ચાર્જ કરવામાં 3થી 4 કલાકનો સમય લાગે છે. આ માટે રૂ. 300થી 350નો ખર્ચ થાય છે.
- ✓ ફાસ્ટ ચાર્જિંગ 2 કલાકથી પણ ઓછા સમયમાં થાય છે. આ માટેનો ખર્ચ રૂ. 400થી 450 આવે છે. સ્ફૂટર-બાઈક 20 મિનિટમાં ચાર્જ થઈ શકે છે તેનો ખર્ચ 50 રૂપિયા છે.

શું ફાયદો થશે :

- ✓ રૂફટોપ સોલર પ્લાન્ટથી ચાર્જિંગ સ્ટેશનને કારણે હરિત અને સ્વચ્છ ઊર્જા મળશે.
- ✓ પર્યાવરણ માટે અનુકૂળ તથા ઝીરો કાર્બન ઉત્સર્જન.
- ✓ એક શહેરથી બીજા શહેર વચ્ચે ઇ વાહનને પ્રોત્સાહન મળશે.
- ✓ ઇ-કારનું 2 કલાકમાં અને સ્ફૂટર-બાઈકનું ચાર્જિંગ 20 મિનિટમાં થશે

6. ચીન- દંપતીને વધુ પ્રોત્સાહન સાથે ત્રણ બાળકોની નીતિને મંજૂરી

- ✓ વિશ્વમાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતા ચીન દ્વારા તેની નીતિમાં ધરખમ ફેરફાર કરીને દંપતીને વધુ પ્રોત્સાહનો આપવાની દરખાસ્ત સાથે 3 બાળકોની નીતિને મંજૂરી આપવામાં આવી.

✓ યીનમાં જન્મદર ઝડપથી ઘટી રહ્યો છે અને વૃદ્ધોની સંખ્યામાં નોંધપાત્ર વધારો થઈ રહ્યો છે. આથી સરકારે તેની ફક્ત બે બાળકોની નીતિને જાકારો આપ્યો છે અને 3 બાળકોને જન્મ આપવા તેમજ ઉછેરવા માટે તમામ દંપતીને છૂટ આપી.

✓ ત્રીજા સંતાનને જન્મ આપનાર દંપતીને કેટલાંક પ્રોત્સાહનો આપવાની જોગવાઈ કરાઈ.

✓ નવા સુધારેલા પોપ્યુલેશન એન્ડ ફેમિલી પ્લાનિંગ કાયદામાં દંપતીને ત્રણ સંતાનોને જન્મ આપવા પરવાનગી અપાઈ છે જેને નેશનલ પીપલ્સ કોંગ્રેસની સ્ટેન્ડિંગ કમિટીએ મંજૂરી આપી.

દંપતીને વધુ સામાજિક અને આર્થિક સહાય અપાશે

✓ સરકારે દંપતી વધુ બાળકોને જન્મ આપવા તૈયાર થાય તે માટે તેમનો ઉછેર ખર્ચ ભરપાઈ કરવા દંપતીને સામાજિક તેમજ આર્થિક સહાય આપવાનું નક્કી કરાયું.

✓ બાળકોના ઉછેર તેમજ શિક્ષણનો ખર્ચ ભરપાઈ કરવા નવા કાયદામાં જોગવાઈ કરાઈ.

✓ આવા દંપતીને નાણાકીય સહાય આપવા, ટેક્સમાં રાહત આપવા, શિક્ષણ, હાઉસિંગ તેમજ નોકરી આપવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

✓ નવા જન્મતા દરેક બાળકનાં માતાપિતાને 1,56,000 ડોલરની સહાય આપવા પ્રોફેસર લિઆંગ ઝિઆનઝાંગે ભલામણ કરી.

7. અંડર-20 વર્લ્ડ એથ્લેટિક ચેમ્પિયનશિપ-2021

✓ યજમાન : નૈરોબી (રાજધાની) કેન્યા

8. દિન વિશેષ : 20 ઓગસ્ટ વિશ્વ મચ્છર દિવસ

✓ થીમ-2021 : "Reaching the zero malaria target"

World Mosquito Day

ઇતિહાસ : બ્રિટનના ડો. સર રોનાલ્ડ રોઝ વર્ષોના સંશોધન બાદ ઈ.સ. 1897માં એવા તારણ પર આવ્યા હતા કે માદા મચ્છરથી મલેરિયા ફેલાય છે.

✓ ડો. રોનાલ્ડ રોઝ જ્યારે આ તારણ પર આવ્યા ત્યારે 20 ઓગસ્ટ હતી. જેના કારણે તેમના દ્વારા જ એવો અનુરોધ

કરવામાં આવ્યો હતો કે ભવિષ્યમાં 20 ઓગસ્ટની ઉજવણી 'વર્લ્ડ મોસ્કિટોડે' તરીકે કરવામાં.

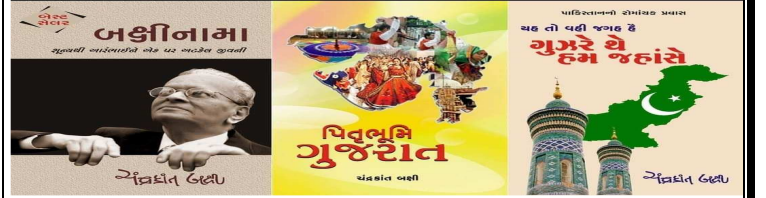
✓ મચ્છરજન્ય રોગોના શોધક-મૂળ બ્રિટીસર આર્મી ઓફિસર ડો. સર રોનાલ્ડ રોઝનો જન્મ 1857માં ભારતમાં અલ્મોરા ખાતે થયો હતો.

હેતુ :

✓ મચ્છરજન્ય રોગો સામે લડાઈ-જન જાગૃતિ માટે

9. જન્મ દિન વિશેષ : 20 ઓગસ્ટ

(1) બક્ષીનામા : ચંદ્રકાંત બક્ષી

જન્મ : 20 ઓગસ્ટ-1932

અવસાન : 25 માર્ચ-2006

✓ આજે સંશોધક રસિકલાલ પરીખ, નારાયણ ગુરુ, રાજીવ ગાંધી અને ચંદ્રકાંત બક્ષીનો જન્મદિવસ.

✓ લોકસંગીતજ્ઞ હેમુ ગઢવી, અવિનાશ વ્યાસ, રાજનેતા સનત મહેતા અને રશિયન સામ્યવાદી નેતા લિયોન ટ્રોટ્સ્કીની પુણ્યતિથિ.

✓ ચંદ્રકાંત બક્ષીનો જન્મ પાલનપુરમાં અને અભ્યાસ એમ.એ, એલ.એલ.બી સુધી.

✓ બક્ષી મુંબઈમાં ઇતિહાસ અને રાજનીતિ શાસ્ત્રના અધ્યાપક, આચાર્ય અને પત્રકાર પણ રહ્યા હતા.

✓ તેઓની વિશેષ ઓળખ સાહિત્યકાર અને કટાર લેખક તરીકેની હતી.

✓ સાહિત્ય સર્જન ક્ષેત્રે ચંદ્રકાંત બક્ષીએ પડઘા ફૂલી ગયા, રોમાં, એકલતાના કિનારા, આકાર, અતીતવન, પેરેલિસિસ, એક સાંજની મુલાકાત, હું કોનાર્ક શાહ, બક્ષીની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ, ચંદ્રકાંત બક્ષીના શ્રેષ્ઠ નિબંધો, તવારીખ, વાતાયન જેવાં નવલકથા, વાર્તા, ઇતિહાસ અને રાજકારણ જેવાં અનેક વિષયો પર 180થી વધુ પુસ્તકો લખ્યાં છે.

- ✓ આત્મકથા - બક્ષીનામા.
- ✓ ગુજરાતી સાહિત્યમાં લેખનનો નવાચારી અભિગમ શરૂ કરનાર બક્ષી સર્જનમાં ઘટનાના બેતાજ બાદશાહ ગણાતા હતાં.
- ✓ ચંદ્રકાંત બક્ષી મુંબઈના શેરીફ પણ રહ્યાં.
- ✓ તેમનું 25 માર્ચ 2006ના રોજ 73 વર્ષની વયે અમદાવાદમાં અવસાન થયું હતું.
- ✓ વિશાળ ચાહક વર્ગ ધરાવતા બક્ષી દિવ્ય ભાસ્કરના કટાર લેખક હતા.

(2) જન્મ દિન વિશેષ : 20 ઓગસ્ટ

સદભાવના દિવસ : પૂર્વ વડાપ્રધાન સ્વ. રાજીવ ગાંધીનો 77મો જન્મ દિવસ

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (20-08-2021)

1. તા. 20 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ શ્રી સોમનાથ મંદિર ટ્રસ્ટના કયા 4 પ્રકલ્પોનું વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે ઇ-લોકાર્પણ કરાયું - સમુદ્રદર્શન પથ, સોમનાથ પ્રદર્શન ગેલેરી, જૂના સોમનાથ મંદિર જીર્ણોદ્ધારનું વર્ચ્યુઅલી લોકાર્પણ તથા પાર્વતીમાતાના મંદિરના નિર્માણનો શિલાન્યાસ
2. શ્રી સોમનાથ મંદિર ટ્રસ્ટના વર્તમાન ચેરમેનનું નામ જણાવો - વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી
3. ઓગસ્ટ-2021માં DCGI દ્વારા 12થી 18 વર્ષના બાળકો-તરુણો માટે ઝાયડસ કેડિલા દ્વારા વિકસાવાયેલી કોરોનાની કઈ રસીને ઈમરજન્સી ઉપયોગની મંજૂરી અપાઈ - ZyCoV-D
4. સ્વદેશી રસી ZYCOV-Dને કયા મિશન હેઠળ વિકસાવવામાં આવી છે - ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ બાયોટેકનોલોજી (DBT) તેમજ ભારત સરકારનાં મિશન કોવિડ સુરક્ષા હેઠળ
5. વિશ્વની સૌપ્રથમ ડીએનએ આધારિત પ્લાસ્મિડ બેઝડ વેક્સિનનું નામ જણાવો - ZYCOV-D
6. સ્વદેશી રસી ZYCOV-Dના ડોઝની સાઈકલ જણાવો - 0-28-56 દિવસ

7. રસી માટે વપરાતા EUAનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - ઈમરજન્સી યુઝ ઓથોરાઈઝેશન
8. વીજ ચોરી અટકાવવા ભારતમાં કયા વર્ષ સુધીમાં સરકારી, વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગો સહિતના એકમોમાં વીજળી પુરવઠા માટે પ્રિ-પેઈડ સ્માર્ટ મીટર ફરજિયાત કરાયા - વર્ષ 2023
9. વીજ મંત્રાલયના જાહેરનામાં મુજબ કયા વર્ષ સુધીમાં તમામ ગ્રાહકો માટે પ્રિ-પેઈડ સ્માર્ટ મીટર લાગુ કરાશે - વર્ષ 2025
10. ઓગસ્ટ-2021માં કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા IPS સહિત પેરામિલિટરી દળોમાં ફિલ્ડ જોબ ધરાવતી સેવામાં દિવ્યાંગોની કેટલા ટકા અનામત રદ કરાઈ - 4 ટકા
11. ઓગસ્ટ-2021માં ભારતનો પ્રથમ કયો ઇલેક્ટ્રિક વાહન હાઇવે જાહેર કરાયો - દિલ્હીથી ચંદીગઢ
12. દેશના પ્રથમ ઇ-વાહન હાઇવે ઉપર દર કેટલા કિલોમીટર પર એક ચાર્જિંગ સ્ટેશન હશે - 25થી 30 કિલોમીટર
13. ઓગસ્ટ-2021માં ચીન દંપતીને વધુ પ્રોત્સાહન સાથે કેટલા બાળકોની નીતિને મંજૂરી અપાઈ - ત્રણ
14. અંડર-20 વર્લ્ડ એથ્લેટિક ચેમ્પિયનશિપ-2021નો યજમાનનું નામ જણાવો - નેરોબી (કેન્યા)
15. વર્લ્ડ મોસ્કીટો ડે ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - 20 ઓગસ્ટ
16. વર્લ્ડ મોસ્કીટો ડે-2021ની થીમ જણાવો - Reaching the zero malaria target
17. મચ્છરજન્ય રોગોના શોધક તથા તેનો જન્મ ક્યારે-કયા થયો હતો - ડૉ. સર રોનાલ્ડ રોઝ, વર્ષ-1857 તથા અલ્મોરા (ભારત)
18. ગુજરાતી સાહિત્યકાર ચંદ્રકાંત બક્ષીનો જન્મ ક્યારે-કયા થયો હતો - 20 ઓગસ્ટ-1932 તથા પાલનપુર
19. ગુજરાતી સાહિત્યકાર ચંદ્રકાંત બક્ષીની આત્મકથાનું નામ જણાવો - બક્ષીનામા
20. કયા વિવેચકે ગુજરાતી સાહિત્યમાં ચંદ્રકાંત બક્ષીને લેખનના મામલે ઘટનાના બેતાજ બાદશાહ ગણાવ્યા હતા - ડૉ. સુમન શાહ
21. પ્રતિ વર્ષ સદભાવના દિવસ ક્યારે-કયા મહાનુભાવના જન્મ દિવસની યાદમાં મનાવવામાં આવે છે - 20 ઓગસ્ટ તથા પૂર્વ PM સ્વ. રાજીવ ગાંધી

DATE : 21-08-2021

1. ગુજરાત સરકાર : GIADCની ચાર નીતિ વિષયક યોજનાઓ જાહેર

હેતુ :

- ✓ કોવિડ-19ની બીજી લહેર બાદ રાજ્યમાં MSME સહિતના ઔદ્યોગિક એકમો પૂનઃ બેઠા થઈ શકે તે ઉદ્દેશ્યથી ગુજરાત ઔદ્યોગિક વિકાસ નિગમ- GIDCએ 4 નીતિ વિષયક યોજનાઓ જાહેર કરી.
- ✓ 224 GIDCના 50 હજારથી વધુ ઉદ્યોગોને રૂ.500 કરોડનો ફાયદો થશે. અગાઉની નીતિ હેઠળ જે એકમો સમય મર્યાદાનો લાભ મેળવી શક્યા નથી તેમને માર્ચ 2023 સુધી વપરાશની સમય મર્યાદા વધારી આપ્યા હતા.

ચાર નીતિ વિષયક યોજનાઓ :

(1) મોરેટોરિયમ પિરિયડમાં પેનલ્ટી અને વપરાશ મર્યાદાના સમયમાં એક વર્ષ માફ :

- ✓ પ્લોટ ફાળવણી બાદ જે ઉદ્યોગકારોને ઉત્પાદન શરૂ કરવાની સમય મર્યાદા ચૂકી ગયા છે, તેમનો મોરેટોરિયમ પિરિયડ વધુ એક વર્ષ વણવપરાશી દંડ (પેનલ્ટી) વસૂલ કર્યા વગર વધારી અપાશે.
- ✓ આ નિર્ણયથી ઉદ્યોગકારોને મિલકતનો વપરાશ કરવા વધુ સમય મળશે અને દર વર્ષે વિતરણ કિંમતના બે ટકા લેખે વણવપરાશી દંડના રૂ.16.70 કરોડથી વધુ રકમ ભરવામાં છૂટછાટ મળશે.

(2) પ્લોટ અને બહુમાળી શેડ્સ માટે વર્ષ પહેલાના રેટ્સ, નવો ભાવ વધારો મોકૂફ :

- ✓ પ્લોટ અને બહુમાળી શેડ્સની ફાળવણીના દરોમાં પ્રતિવર્ષ વધારો થયા કરે છે, ચાલુ નાણાકિય વર્ષ 2021-22 માટે વધારો નહીં થાય. ગતવર્ષના રેટ્સ યથાવત રહેતા ઉદ્યોગકારોને રૂ.26 કરોડનો ફાયદો થશે.
- ✓ જ્યાં સૌથી વધુ ડિમાન્ડ છે તેવા સાયબા, સાયબા વુમન્સ પાર્ક, સાયબા MSME, દહેજ, હાલોલ અને હાલોલ વિસ્તરણ એમ છ GIDCમાં વર્ષ 2021-22 માટે અગાઉથી નિયત વધારો યથાવત્ રહેશે.

(3) ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર, પર્યાવરણ અભ્યાસ માટે 138 GIDCને રૂ.71.30 કરોડનો લાભ

- ✓ GIDCમાં ખાસ જરૂરિયાતવાળા કામો, ઉદ્યોગકારોની મિલકતોની માપણી, સર્વે, સ્થળ નિરીક્ષણ રિપોર્ટ, જરૂરિયાત મુજબ ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર, પર્યાવરણના અભ્યાસની કામગીરી માટે સરકાર દ્વારા પ્રતિ ચોરસ મીટરે રૂ.25 લેખે વહીવટી મંજૂરી મળે છે.
- ✓ બાંધકામ વિસ્તારના નક્શાની મંજૂરી વખતે સર્વિસ, એમિનિટીઝ ફી પેટે પ્રતિ ચો. મી.એ રૂ.50 લેખે વસુલાય છે. આ ગણતરીએ માત્ર 50 ટકા ખર્ચની જ મંજૂરી મળે છે ! આથી, ઉદ્યોગકારોની માગણી મુજબ 138 GIDCને રૂ.71.30 કરોડનો લાભ આપવા નિર્ણય કર્યો છે.

(4) ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર ફંડમાં 10 વર્ષે ફેરફારથી 59 GIDCને રૂ. 33.24 કરોડ ફંડ મળશે :

- ✓ વર્ષ 2009થી GIDCમાં ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર એપ્રોડેશન ફંડની રચના થઈ છે. જેના હેઠળ જે તે GIDCમાં પ્રતિ ચો.મી. રૂપિયા પાંચ લેખે વસૂલાત થાય છે. તેમાંથી ત્રણ રૂપિયા GIDC રાખે છે અને બે રૂપિયા જે તે એસોસિએશનને GIDCની નિભાવણી માટે મળે છે.
- ✓ 10 વર્ષ દરમિયાન આ ફંડમાં અસંખ્ય વિવાદો થતા તેના ઉકેલ સ્વરૂપે 59 GIDC એસોસિએશનને રૂ. 33.24 કરોડ આપવાનો નિર્ણય કર્યો.
- ✓ GIDC ચેરમેન : શ્રી બળવંતસિંહ રાજપૂત

2. ઇન્દોડા પ્રકૃતિ ઉદ્યાન-ગાંધીનગર : ઓપન મોટ-આધુનિક આવાસો તૈયાર કરાયા

શું છે ઓપન મોટ

- ✓ ગીર ફાઉન્ડેશન દ્વારા કુદરતી સંશાધનોનાં ઉપયોગ કરીને સિંહ-વાઘ-દિપડા માટે નૈસર્ગિક અનુભૂતિ થાય તે પ્રકારે ઓપન ટ્ર સ્કાય પ્રકારના આધુનિક આવાસો બનાવવામાં આવ્યા. જેને ઓપન મોટ કહેવામાં આવે છે.
- ✓ વન્યજીવોની સુરક્ષા, સલામતી અને અનુકૂળતાઓને ધ્યાનમાં રાખી આ “ઓપન મોટ” પ્રકારના આવાસો તૈયાર કરાયા છે જેમાં પથ્થર શિલાઓ, વૃક્ષ-વનસ્પતિઓ, ઘાસ-વાંસ સહિતના કુદરતી સંશાધનોનો ઉપયોગ કરી આવાસોને આબેહૂબ નૈસર્ગિક બનાવાયા છે.
- ✓ આ આવાસોમાં મુખ્યત્વે વન્યજીવોને આરામ કરવાના ગઝબો, પથ્થરની ગુફાઓ, પાણીના ઝરણા, નાના તળાવ, રેમ્પ અને સ્ટેજ પણ તૈયાર કરાયા છે. જેથી વન્યજીવોને પોતાના નૈસર્ગિક આવાસમાં જ રહેતા હોવાની અનુભૂતિ થાય.

- ✓ મુલાકાતીઓ માટે ખાસ ગેલેરી તથા પથ બનાવી આ આવાસોની અંદર તથા બહાર ધનિ વનિકરણ કરી કુદરતી ઓપ આપવામાં આવ્યો.

3. સ્વામિત્વ યોજના - કેન્દ્ર સરકાર :

ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ પાયલોટ પ્રોજેક્ટ તરીકે ગાંધીનગર

જિલ્લામાંથી 24 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ પ્રારંભ

યોજનાની વિગતો :

- ✓ વર્ષ 2024 સુધી ગુજરાતના સમગ્ર ગામડાઓને સ્વામિત્વ યોજના હેઠળ આવરી લેવાશે
- ✓ ગ્રામિણ વિસ્તારના લોકોને પ્રોપર્ટી કાર્ડ આપવા કેન્દ્ર સરકારે સ્વામિત્વ યોજના અમલમાં મૂકી છે. આ યોજનામાં ડ્રોનના માધ્યમથી મિલકતોનું સર્વેક્ષણ કરાશે અને તે આધારે પ્રોપર્ટી કાર્ડ બનાવવામાં આવશે.

ગાંધીનગરમાં પાયલોટ પ્રોજેક્ટ

- ✓ ગાંધીનગર જિલ્લાના રાજપુરા, મુબારકપુરા, પીઠારડા, માધવગઢ અને જાખારો ગામમાં ડ્રોન ઉડાડી મિલકતની માપણી કરવામાં આવશે.
- ✓ આ ગામડાઓમાં ડ્રોનથી કેવી રીતે જમીન માપણી કરાશે તેની ગ્રામજનોને સમજ આપવા ગ્રામસભા પણ યોજવામાં આવી છે. ડ્રોનથી સચોટ માપ લઈ ગામમાં દરેક ઘરના પ્રોપર્ટીકાર્ડ બનાવાશે.
- ✓ આ પ્રોપર્ટીકાર્ડના માધ્યમથી પંચાયતોની વેરા વસૂલવાનું વધુ સરળ બનશે. ગામના રહેણાંક વિસ્તારના રેકોર્ડ ગ્રામ પંચાયતો પુરા પાડશે.
- ✓ સ્પષ્ટ આકારણી અને મિલકતવની માલિકીને લીધે મિલકતનું મૂલ્ય પણ વધશે. આ યોજના હેઠળ ગ્રામિણ નાગરિકોને સંપત્તિના માલિકી હક્કો પણ મળશે.

કામગીરી કરનાર સંસ્થાઓ :

- ✓ ભારતીય સર્વેક્ષણ વિભાગ, પંચાયત વિભાગ તથા મહેસૂલ વિભાગ સંયુક્તપણે કામગીરી કરશે.

4. ZYCOV-D વેક્સિન વિશે

કંપની : ઝાયડસ કેડિલા હેલ્થકેર લિમિટેડ

કોને ZYCOV-D વેક્સિન અપાશે :

- ✓ 12 વર્ષથી વધુની ઉંમરની કોઈપણ વ્યક્તિને આ વેક્સિન અપાશે એટલે કે બાળકોને પણ આ વેક્સિન આપી શકાશે.

- ✓ દુનિયામાં હાલમાં અન્ય બે વેક્સિન ફાઈઝર અને મોડર્ના 12 વર્ષથી વધુની ઉંમરની વ્યક્તિને આપવામાં આવે છે.

- ✓ ભારતમાં આ પહેલા માત્ર 18 વર્ષથી વધુની ઉંમરની વ્યક્તિ માટે વેક્સિન ઉપલબ્ધ હતી.

ક્યારથી અપાશે ? :

- ✓ આ વેક્સિન સપ્ટેમ્બરના મધ્ય ભાગ સુધીમાં ઉપલબ્ધ થશે.
- ✓ શરૂઆતમાં 30થી 40 લાખ ડોઝ તૈયાર થશે. ત્યારપછી ઓક્ટોબર સુધીમાં 1 કરોડ ડોઝ અને જાન્યુઆરી સુધીમાં 5 કરોડ ડોઝ બનાવાશે.
- ✓ ઝાયડસ દર વર્ષે 10થી 12 કરોડ ડોઝ તૈયાર કરવાનું લક્ષ્ય રાખીને ચાલે છે.

વેક્સિનના કેટલા ડોઝ અપાશે?

- ✓ આ ત્રણ ડોઝવાળી વેક્સિન છે. દરેક ડોઝ વચ્ચે 28 દિવસનો ગાળો રહેશે. પહેલા ડોઝના 28 દિવસ પછી બીજો અને 56 દિવસ પછી ત્રીજો ડોઝ અપાશે. અત્યાર સુધીમાં ભારતમાં જે પણ વેક્સિન છે તેમાં 2 ડોઝ અપાય છે.

આ ડેલ્ટા વેરિયન્ટ સામે અસરકારક છે ?

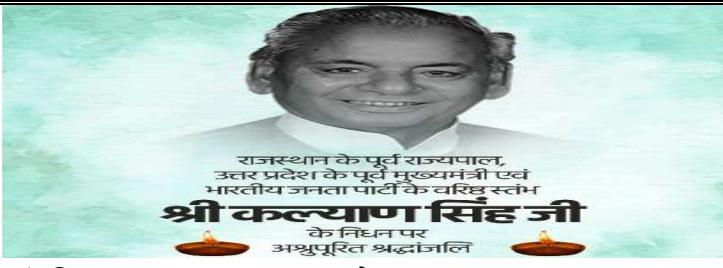
- ✓ દેશભરમાં 28 હજાર લોકો પર આ વેક્સિનની ટ્રાયલ કરાઈ છે, જે મુજબ આ વેક્સિન 66.6% અસરકારક છે.
- ✓ ઝાયડસ કેડિલાએ દાવો કર્યો છે કે તેની વેક્સિન કોરોનાના ડેલ્ટા વેરિયન્ટ સામે પણ અસરકારક છે. ડીએનએ આધારિત આ વેક્સિન વાયરસના મ્યુટેશનની જલદી ઓળખ કરી લે છે.

આ સોયમુક્ત વેક્સિન કેવી રીતે અપાશે ?

- ✓ આ વિશ્વની પ્રથમ ડીએનએ બેઝ્ડ વેક્સિન છે જ્યારે અન્ય વેક્સિન્સ એમ-આરએનએ આધારિત છે. આ વેક્સિન સિરિન્જ વગર ફાર્માજેટ ટેક્નિકથી અપાશે.
- ✓ સિરિન્જ વગરના ઇન્જેક્શનમાં દવા ભરી દેવાય છે, પછી તેને એક મશીનમાં લગાવીને બાવડા પર અપાય છે. મશીન પરનું બટન ક્લિક કરવાથી વેક્સિનમાંની દવા કોઈ જ દુખાવા કે આડઅસરો વિના વેક્સિન લેનારના શરીરમાં પહોંચી જાય છે.

5. નિધન : ઉત્તરપ્રદેશના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી ભાજપના વરિષ્ઠ નેતા કલ્યાણસિંહનું 89 વર્ષે નિધન

✓ निधन : लखनऊ (उत्तर प्रदेश)

राजकीय कारकीर्दि :

✓ उत्तर प्रदेशमां भाजपना प्रथम मुख्यमंत्री (कुल बे वषत)

✓ हिमाचल प्रदेश अने राजस्थानमां पूर्व राज्यपाल

परिचय :

✓ जन्म 5 जन्युआरी 1932ना रोज अलीगढना अतरौली तालुकाना मढौली गाममां ऐक सामान्य भेडूत परिवारमां थयो हतो.

✓ तेमना शासन काणमां डिसेम्बर 1992ना रोज अयोध्यामां बाबरी मस्जिदनो विवादास्पद माणभुं तोडवामां आव्युं हतुं. तेमणे कारसेवको पर गोपीबारा करवा मंजूरी नहोती आपी.

✓ 1990ना दायकामां भाजपना राममंदिर आंदोलनने कल्याणसिंहे ज ऐक अलग अलग ओणभ आपी हती.

6. युनिसेफ : ध क्लार्मेट काँसिस ईअ अ चाईल्ड राईट्स काँसिस : यिल्ड्रन्स क्लार्मेट रिस्क ईन्डेक्ष जाहेर

भारत विश्वमां 25मां क्रमे : भारत सहित विश्वना 33 देशोना 100 करोड बाणकोना स्वास्थ्य अने शिक्षण पर क्लार्मेट येन्जनों भतरो

✓ ईन्डेक्ष मुजब पाकिस्तानने 14मो, बांज्लादेशने 15मो अने अइघानिस्तान 25मां क्रमे.

✓ युनिसेफे क्लार्मेट रिस्क ईन्डेक्ष जाहेर कर्यो हतो. ऐ प्रमाणे साँथ ऐशियाना भारत, पाकिस्तान, बांज्लादेश अने अइघानिस्तान ऐम यार देशोना बाणको उपर क्लार्मेट काँसिसनुं सौथी वधु जोभम ऐ.

✓ पूर, वावाजोडां, वायु प्रदूषण, दूकाण जेवी होनारतो ज्यां सौथी वधु थवानी शक्यता ऐ ऐमां भारतनो पण समावेश थाय ऐ.

✓ अहेवाल मुजब भारतमां ऐक समये 60 करोड लोको पीवाना पाणीनी अछत सामे जूजता हशे ने बीजु तरङ्क करोडो लोको पूर अने वावाजोडां सामे जीक जीलता हशे.

✓ आवी परस्पर विरोधाभासी कुदरती होनारतोनुं साक्षी भारत बनशे तो भारतना करोडो बाणको तेनाथी प्रभावित थशे. ऐना कारणे आ बाणकोना हेल्थ अने ऐभ्युकेशन उपर तेनी गंभीर असरो पडशे.

7. दिन विशेष : 21 ओगस्ट

विश्व वरिष्ठ नागरिक दिवस (वर्ल्ड सिनियर सिटीजन्स डे)

थीम-2021 : Pandemics: Do They Change How We Address Age and Ageing

हेतु : वरिष्ठ नागरिकोनी परिस्थितियो विशे जागृति लाववा अने तेमने मदद करवा

✓ वरिष्ठ नागरिको अने तेमनी सामाजिक स्थितिने असर करता परिबणोने जागृत कराँ ऐ.

✓ आ दिवस द्वारा समाजमां वृद्ध नागरिकोना योगदान बदल तेमनो आभार मानवामां आवे ऐ.

✓ **इतिहास** : आ दिवसनी शुरुआत अमेरिकाना पूर्व राष्ट्रपति रोनाल्ड रेगने करी हती.

✓ श्री रेगने 19 ओगस्ट 1988ना रोज घोषणापत्र पर हस्ताक्षर करीने 21 ओगस्टने अमेरिकामां राष्ट्रीय वरिष्ठ नागरिक दिवस घोषित कर्यो हतो.

✓ संयुक्त राष्ट्र महासभामे 14 डिसेम्बर 1990ना रोज 21 ओगस्टने विश्व वरिष्ठ नागरिक रुपना मनाववानी घोषणा करी.

अगत्यना प्रश्नो अने तेना उत्तरो (21-08-2021)

1. कोविड-19नी बीजु लहेर बाद गुजरातमां MSME सहितना औद्योगिक ऐकमो पूनः शुरु थई शके ते हेतुथी गुजरात औद्योगिक विकास निगम द्वारा ओगस्ट 2021मां कई यार नीति विषयक योजनाओ जाहेर करी - मोरेटोरियम पिरियडमां पेनल्टी अने वपराश मर्यादाना समयमां ऐक वर्ष माइ, प्लोट अने बहुमाणी शेड्स माटे वर्ष पहेलाना रेड्स, नवो लाव वधारो मोकूङ्क, ईन्फ्रास्ट्रक्चर, पर्यावरण अभ्यास माटे 138 GIDCने

- રૂ.71.30 કરોડનો લાભ તથા ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફંડમાં 10 વર્ષે ફેરફારથી 59 GIDCને રૂ. 33.24 કરોડ ફંડ મળશે
- ગુજરાત સરકાર દ્વારા ચાર નીતિ વિષયક યોજનાઓ જાહેર કરવાથી 224 GIDCના કેટલા ઉદ્યોગોને કેટલા કરોડનો ફાયદો થશે - 50 હજારથી વધુ ઉદ્યોગો તથા અંદાજે રૂ.500 કરોડ
  - ગુજરાત ઔદ્યોગિક વિકાસ નિગમના વર્તમાન ચેરમેનનું નામ જણાવો - શ્રી બળવંતસિંહ રાજપૂત
  - ગીર ફાઉન્ડેશન દ્વારા કુદરતી સંશાધનોનાં ઉપયોગ કરીને સિંહ-વાઘ-દિપડા માટે નૈસર્ગિક અનુભૂતિ થાય તે પ્રકારે ઓપન ટુ સ્કાય પ્રકારના આધુનિક આવાસો બનાવવામાં આવ્યા. જે તેને ક્યા નામે ઓળખવામાં આવે છે - ઓપન મોટ
  - ગીર ફાઉન્ડેશન દ્વારા ઓપન મોટ-આધુનિક આવાસો ક્યાં તૈયાર કરાશે - ઇન્દ્રોડા પ્રકૃતિ ઉદ્યાન-ગાંધીનગર
  - કેન્દ્ર સરકારની સ્વામિત્વ યોજનાનો ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ પાયલોટ પ્રોજેક્ટ ક્યા જિલ્લામાં અને ક્યારે પ્રારંભ થશે - ગાંધીનગર તથા તા. 24 ઓગસ્ટ 2021
  - કેન્દ્ર સરકારની સ્વામિત્વ યોજના અંતર્ગત આગામી ક્યા સુધીમાં ગુજરાતના સમગ્ર ગામડાઓને આવરી લેવાશે - વર્ષ 2024
  - ભારતના ગ્રામિણ વિસ્તારના લોકોને ડ્રોનના માધ્યમથી મિલકતોનું સર્વેક્ષણ કરીને તે આધારે પ્રોપર્ટી કાર્ડ આપવા કઈ યોજના અમલી બનાવી છે - સ્વામિત્વ યોજના
  - ZYCOV-D વેક્સિન સિરિન્જ વગર ઈન્જેક્શનમાં ભરીને આપવાની ટેકનિક ક્યા નામે ઓળખાય છે - ફાર્માજેટ ટેકનિક
  - ઓગસ્ટ-2021માં ઉત્તરપ્રદેશના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી ભાજપના વરિષ્ઠ નેતા કલ્યાણસિંહનું 89 વર્ષે ક્યાં નિધન થયું - લખનઉ (ઉત્તર પ્રદેશ)

- ઉત્તર પ્રદેશ ભાજપના પ્રથમ મુખ્યમંત્રી કલ્યાણસિંહ ક્યા બે રાજ્યના રાજ્યપાલ પદે રહી ચૂક્યા હતા - હિમાચલ પ્રદેશ અને રાજસ્થાન
- ઓગસ્ટ-2021માં ધ ક્લાઈમેટ કાઈસિસ ઈઝ અ ચાઈલ્ડ રાઈટ્સ કાઈસિસ : ચિલ્ડ્રન્સ ક્લાઈમેટ રિસ્ક ઈન્ડેક્સ કઈ વૈશ્વિક સંસ્થા દ્વારા જાહેર કરાયો - યુનિસેફ
- ઓગસ્ટ-2021માં જાહેર કરાયેલા ધ ક્લાઈમેટ કાઈસિસ ઈઝ અ ચાઈલ્ડ રાઈટ્સ કાઈસિસ : ચિલ્ડ્રન્સ ક્લાઈમેટ રિસ્ક ઈન્ડેક્સ મુજબ વિશ્વમાં ભારતનો ક્રમ જણાવો - 25
- ધ ક્લાઈમેટ કાઈસિસ ઈઝ અ ચાઈલ્ડ રાઈટ્સ કાઈસિસ : ચિલ્ડ્રન્સ ક્લાઈમેટ રિસ્ક ઈન્ડેક્સ મુજબ ભારત સહિત વિશ્વના કેટલા દેશોના 100 કરોડ બાળકોના સ્વાસ્થ્ય અને શિક્ષણ પર ક્લાઈમેટ ચેન્જના ખતરાનો દાવો કરાયો છે - 33
- ધ ક્લાઈમેટ કાઈસિસ ઈઝ અ ચાઈલ્ડ રાઈટ્સ કાઈસિસ : ચિલ્ડ્રન્સ ક્લાઈમેટ રિસ્ક ઈન્ડેક્સ મુજબ સાઉથ એશિયાના ક્યા ચાર દેશ ઉપર ક્લાઈમેટ કાઈસિસનું સૌથી વધુ જોખમ રહેલું છે - ભારત, પાકિસ્તાન, બાંગ્લાદેશ અને અફઘાનિસ્તાન
- પ્રતિ વર્ષ વિશ્વ વરિષ્ઠ નાગરિક દિવસ ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - 21 ઓગસ્ટ
- વિશ્વ વરિષ્ઠ નાગરિક દિવસ -2021ની થીમ જણાવો - Pandemics: Do They Change How We Address Age and Ageing
- વિશ્વ વરિષ્ઠ નાગરિક દિવસ મનાવવાની શરૂઆત કોણે-ક્યારે કરી હતી - અમેરિકાના પૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ રોનાલ્ડ રેગને 19 ઓગસ્ટ 1988ના રોજ
- સંયુક્ત રાષ્ટ્ર મહાસભાએ ક્યા દિવસે 21 ઓગસ્ટને વિશ્વ વરિષ્ઠ નાગરિક રૂપના મનાવવાની ઘોષણા કરી હતી - તા.14 ડિસેમ્બર 1990

DATE : 22-08-2021

1. NMP યોજના : નાણા મંત્રી શ્રી નિર્મલા સીતારામન દ્વારા નેશનલ મોનેટાઈઝેશન પાઇપલાઇન (NMP) યોજના જાહેર

NMP યોજના વિશે :

- ✓ ચાર વર્ષના સમયગાળામાં સરકાર તેની માળખાગત મિલકતો ખાનગી કંપનીઓને અને ઉદ્યોગોને લીઝ પર આપીને રૂ. 6 લાખ કરોડનું ભંડોળ ઊભું કરવાનો લક્ષ્યાંક.
- ✓ વિવિધ 12 મંત્રાલયોની 20 જેટલી મિલકતો NMP હેઠળ લિઝ પર અપાશે.

✓ નાણાપ્રધાન દ્વારા નેશનલ મોનેટાઇઝેશન પાઈપલાઈન નામનું કિસિલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલું પુસ્તક લોન્ચ કરાયું

2. ખેલકૂદ : આર્મી સ્પોર્ટ્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ (ASI)-પૂણે : આર્મીના જવાનોને રમત ગમતની તાલીમ આપતી રાષ્ટ્રીય સંસ્થા

સશસ્ત્ર દળોના 16 ઓલિમ્પિયન્સનું સન્માન

- ✓ સંરક્ષણ મંત્રી શ્રી રાજનાથસિંહ સશસ્ત્ર દળો સાથે જોડાયેલાં 16 ઓલિમ્પિયન્સનું સન્માન કરશે.
- ✓ ડીઆઈએટીમાં રાજનાથસિંહ સંસ્થાનની મહાસભાની બેઠકની અધ્યક્ષતા કરશે. પરિસરમાં એક નવા ભવનનું ઉદઘાટન કરશે.

ASIની સિદ્ધિ :

- ✓ ઓલિમ્પિક - 34 ખેલાડીઓ પદક વિજેતા
- ✓ રાષ્ટ્રમંડલ ખેલોમાં - 22 ખેલાડી પદક વિજેતા
- ✓ એશિયન ગેમ્સ - 21 ખેલાડી પદક વિજેતા
- ✓ યુથ ગેમ્સ - 6 ખેલાડી પદક વિજેતા
- ✓ અર્જુન પુરસ્કાર વિજેતા - 13 ખેલાડી

3. મહિલા કમાન્ડો ધરાવતી દુર્ગા ફાઈટર ટીમ - CRPF

વિશેષતા : છત્તીસગઢના નક્સલી પ્રભાવિત સુકમા વિસ્તારમાં સી.આર.પી.એફ.ની 32 મહિલા કમાન્ડો ધરાવતી દુર્ગા ફાઈટર ટીમને સામેલ કરાઈ.

- ✓ આ ટીમને હજુ એક મહિના સુધી કોમ્બાટ કમાન્ડોની તાલીમ આપવામાં આવશે અને ત્યારબાદ તેમને નક્સલીઓ સામેના ઓપરેશનોની સક્રિય જવાબદારી અપાશે

4. નિધન : ભારતના ઓલિમ્પિયન ફૂટબોલર અને પૂર્વ નેશનલ કોચ સૈયદ શાહિદ હાકિમનું 82 વર્ષે ગુલબર્ગા-કર્ણાટક ખાતે નિધન

- ✓ 1960માં રોમ ઓલિમ્પિકમાં ભાગ લેનાર ભારતીય ફૂટબોલર **કારકિર્દી :** પાંચ દાયકા સુધી ભારતીય ફૂટબોલ સાથે જોડાયેલા રહેલા હાકિમનું દ્રોણાચાર્ય એવોર્ડથી પણ સન્માન.

ઈ.સ.1982માં નવી દિલ્હીમાં એશિયન ગેમ્સનું આયોજન કરવામાં આવ્યું ત્યારે તેઓ તત્કાલીન ભારતીય ફૂટબોલ ટીમના કોચ પી.કે. બેનર્જીના આસીસ્ટન્ટ હતા. તેઓએ ટુર્નામેન્ટ દરમિયાન સ્વતંત્ર રીતે ટીમના કોચની જવાબદારી પણ સંભાળી હતી.

- ✓ તેઓ ફિફા બેજ ધારક આંતરરાષ્ટ્રીય રેફરી પણ હતા. તેમણે 1988ની એએફસી એશિયન કપની મેચમાં ઓફિશિઅલ તરીકે ફરજ બજાવી હતી.
- ✓ ભારતીય વાયુ સેનાના ભૂતપૂર્વ સ્વોર્ડન લીડર હાકિમ સ્પોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયાના રિજનલ ડાયરેક્ટર પણ હતા.
- ✓ તેઓએ અંડર-17 ફિફા વર્લ્ડ કપ માટેની ભારતીય ટીમનું સ્કાઉટિંગ પણ કર્યું હતું.

5. માલાબાર યુદ્ધાભ્યાસ : કુલ બે તબક્કા

ક્વાડ સંગઠનના ચાર દેશો : ભારત, USA, જાપાન અને

ઓસ્ટ્રેલિયાની નેવીનો સંયુક્ત યુદ્ધ અભ્યાસ

- ✓ હેતુ : ચીનની દાદાગીરીને જવાબ આપવા ક્વાડ દેશોની સંયુક્ત કવાયત

યુદ્ધ અભ્યાસ વિશે :

- ✓ ક્વાડ એટલે કે ક્વાડ્રિલેટર સિક્યોરિટી ડાયલોગ સંગઠનના ચાર દેશ ભારત, અમેરિકા, જાપાન અને ઓસ્ટ્રેલિયા સાથે મળીને અત્યારે પશ્ચિમ પ્રશાંત મહાસાગરમાં સંયુક્ત દરિયાઈ યુદ્ધ અભ્યાસ કરી રહ્યા છે.

સમયગાળો :

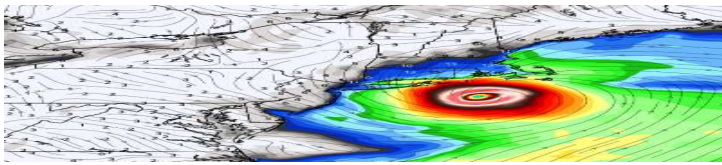
- ✓ તારીખ 21થી 24નો સૈન્ય અભ્યાસ અત્યારે ચાલી રહ્યો છે. એક દિવસના વિરામ બાદ બીજો તબક્કો તારીખ 25થી 29 દરમિયાન હશે.
- ✓ ક્વાડના દેશોનો આ પહેલો યુદ્ધ અભ્યાસ નથી. આ અગાઉ આવા અભ્યાસો થઈ ચૂક્યા છે.
- ✓ આ વર્ષે માર્ચ મહિનામાં ક્વાડ દેશોના વડા અમેરિકાના પ્રેસિડેન્ટ જો બાઇડેન, વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી, જાપાનના વડા પ્રધાન યોશિહેદે સુગા અને ઓસ્ટ્રેલિયાના વડા પ્રધાન સ્કોટ મારિસનની બેઠક યોજાઈ હતી.
- ✓ આ બેઠકમાં હિંદ મહાસાગરમાં ચીનની દાદાગીરીને રોકવા સંદર્ભે વિચાર વિમર્શ થયો હતો. ચીન ક્વાડ સામે પહેલેથી જ બખાળા કાઢતું આવ્યું છે.

કવાડ વિશે :

- ✓ કવાડ એટલે કવાડીલેટર સિક્યોરિટી ડાયલોગ
- ✓ સંગઠનના ચાર દેશ ભારત, અમેરિકા, જાપાન અને ઓસ્ટ્રેલિયા
- ✓ કવાડની શરૂઆત 2007માં થઇ હતી. ધરતીકંપ અને સુનામી પછી જાપાનને બેઠું કરવાના ઇરાદાથી એ સમયના જાપાનના વડા પ્રધાન શિંજો આબેએ કવાડની રચના કરી હતી.
- ✓ કવાડની સ્થાપના પછી થોડુંક કામ થયું હતું પરંતુ બાદમાં તે સુષુપ્ત અવસ્થામાં ચાલ્યું ગયું હતું.
- ✓ 2017થી કવાડને ફરીથી એક્ટિવ કરવામાં આવ્યું. અમેરિકાના પ્રેસિડેન્ટ જો બાઇડેને કહ્યું છે કે, હવે પછીનું કવાડનું શિખર સંમેલન ચારેય દેશના નેતાઓની રૂબરૂ હાજરીમાં થશે. બાઇડેન અમેરિકાના પ્રેસિડેન્ટ બન્યા એ પછી સૌથી પહેલા તેમણે કવાડ શિખર સંમેલનમાં હાજરી આપી હતી. કોરોનાના કારણે એ સંમેલન વર્ચ્યુઅલી યોજવું પડ્યું હતું.
- ✓ અત્યારે ચાલી રહેલો યુદ્ધ અભ્યાસ ચીનને ચેતવણી જ છે કે, તમે તમારા કરતૂતો પર લગામ મૂકો, બાકી અમે તૈયાર જ છીએ.
- ✓ ચીન અત્યારે તાલિબાનો માટે લોબિંગ કરી રહ્યું છે. ચીન આતંકવાદીઓને મદદ કરે છે એવી છાપ તો પહેલેથી છે જ, હવે તાલિબાનોને મદદ કરીને ચીન તેને વધુ પાક્કી કરે છે.
- ✓ ચીનની હરકતો કોઇથી છૂપી રહી નથી એટલે જ કવાડ અને બીજા સંગઠનો તરફ દુનિયાના દેશો આકર્ષાઇ રહ્યા છે. ચીને સામે આગામી સમયમાં હજુ ઘણા પડકારો ઊભા થવાના છે!

6. હેનરી વાવાઝોડું : ન્યૂયોર્ક અને આસપાસના વિસ્તારમાં અસરો

- ✓ ન્યૂયોર્ક સ્ટેટ અને કનેક્ટિકટમાં ઈમરજન્સી જાહેર

7. દિન વિશેષ : રક્ષાબંધન

(1) રક્ષાબંધન : સાથે જોડાયેલા અન્ય વિવિધ પર્વ (ધર્મ)

(1) દક્ષિણમાં અવનિ અવિત્તમ

- ✓ આજે ઉપાક્રમ એટલે કે નવી શરૂઆતનો દિવસ છે. બ્રાહ્મણો નવી યજ્ઞોપવિત પહેરીને અધ્યયન શરૂ કરશે. દક્ષિણ ભારતમાં તેને અવનિ અવિત્તમ કહે છે.

(2) મધ્ય ભારતમાં કજરીપર્વ

- ✓ મધ્ય ભારતમાં કજરી પર્વમાં સ્ત્રીઓ ઘરે ઉગાડેલા જવ નદીમાં વિસર્જિત કરીને સંતાનોના દીર્ઘાયુષની પ્રાર્થના કરે છે.

(3) ગુજરાતમાં પવિત્રોપના

- ✓ દેશમાં કાવડિયા નદીઓમાંથી લાવેલા જળથી શિવલિંગ પર અભિષેક કરીને કાવડયાત્રા પુરી કરે છે. તેને પવિત્રોપના પર્વ કહે છે.

(4) બંગાળમાં ઝૂલા પર્વ

- ✓ બંગાળ, ઉત્તર ભારત, ઓડિશામાં શ્રીકૃષ્ણને હિંડોળે ઝૂલાવાશે. માન્યતા છે કે આ દિવસે શ્રીકૃષ્ણાએ રાધાજીને હિંડોળે ઝૂલાવ્યા હતા.

(5) દમણમાં નાળિયેરી પૂર્ણિમા

- ✓ દીવ-દમણ, મહારાષ્ટ્રના તટીય વિસ્તારોમાં નાળિયેરી પૂનમ મનાવાશે. માછીમારો સમુદ્રના દેવતા વરુણદેવને નાળિયેર ચઢાવીને કામ શરૂ કરશે.

(2) દિન વિશેષ : સંસ્કૃત દિવસ

- ✓ હિન્દુ પંચાંગ અનુસાર રક્ષાબંધનનો તહેવાર શ્રાવણના પવિત્ર મહિનામાં પૂર્ણિમાના દિવસે ઉજવવામાં આવે છે.
- ✓ દર વર્ષે શ્રાવણ પૂર્ણિમાના દિવસે 'વિશ્વ સંસ્કૃત દિવસ'ની પણ ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- ✓ પ્રતિ વર્ષે રક્ષાબંધન અને 'વિશ્વ સંસ્કૃત દિન'ની ઉજવણી એકસાથે ભારત સહિત વિદેશોમાં પણ ઉજવણી થાય છે.
- ✓ હાલમાં જ ભારત દેશમાં નવી શિક્ષા નીતિનું જે નિર્માણ થયું છે, તેમાં પણ સંસ્કૃતને વિશેષ દરજ્જો આપવામાં આવ્યો
- ✓ સંસ્કૃત એ માત્ર ભાષા નથી, પરંતુ ભારતીય સંસ્કૃતિ, સભ્યતા અને અસ્મિતાનું પ્રતિક છે.
- ✓ હાલ વિશ્વભરમાં કોરોના વાઈરસની વિકટ પરિસ્થિતિ સર્જાઈ છે, ત્યારે વિશ્વની મહાસત્તાઓ અને આધુનિક વિજ્ઞાન પણ કોરોના મહામારીને ડામવામાં સફળ થઈ શક્યા નથી. પરંતુ સંસ્કૃત ભાષામાં લખાયેલ આયુર્વેદ ચિકિત્સાએ સારા પરિણામો આપ્યાં છે.

✓ સમગ્ર વિશ્વ ભારતની સંસ્કૃતિ અને સંસ્કૃતમાં પ્રાપ્ત આયુર્વેદ અને યોગ ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી રહ્યું છે.

(3) પોરબંદરને સ્થાપના દિવસ : શ્રાવણ સુદ પુનમ

(રક્ષાબંધન)

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (22-08-2021)

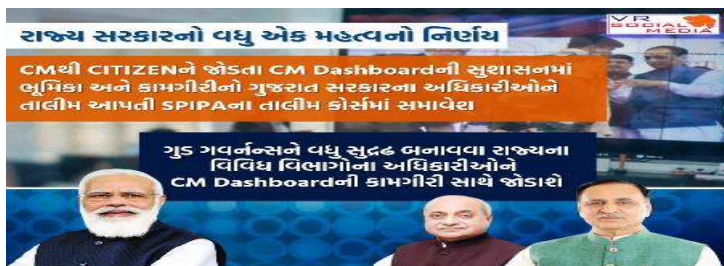
1. ચાર વર્ષના સમયગાળામાં ભારત સરકારના નાણા મંત્રાલયે તેની માળખાગત મિલકતો ખાનગી કંપનીઓને અને ઉદ્યોગોને લીઝ પર આપીને કેટલા લાખ કરોડનું ભંડોળ ઊભું કરવાના લક્ષ્યાંક સાથે કઈ યોજના લોન્ચ કરી છે - NMP યોજના તથા રૂ. 6 લાખ કરોડ
2. તાજેતરમાં નાણા મંત્રાલય દ્વારા જાહેર કરાયેલ NMP યોજનાનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - નેશનલ મોનેટાઈઝેશન પાઇપલાઇન
3. ભારતમાં આર્મિના જવાનોને વૈશ્વિકકક્ષાએ તાલીમ આપતી સંસ્થા અને તેનું મથક ક્યાં આવેલું છે - આર્મી સ્પોર્ટ્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ (ASI) તથા પૂણે
4. ઓગસ્ટ 2021માં મહિલા કમાન્ડો ધરાવતી દુર્ગા ફાઈટર ટીમ સૌપ્રથમ કયા અર્ધ લશ્કરી દળોમાં સામેલ કરાઈ છે - CRPF
5. 32 મહિલા કમાન્ડો ધરાવતી દુર્ગા ફાઈટર ટીમ નક્સલી પ્રભાવિત કયા વિસ્તાર-રાજ્યમાં સામેલ કરાઈ છે - સુકમા તથા છત્તીસગઢ
6. તા. 22 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ ભારતના કયા ઓલિમ્પિયન ફૂટબોલર અને પૂર્વ નેશનલ કોચનું 82 વર્ષે ગુલબર્ગા-કર્ણાટક ખાતે નિધન થયું - દ્રોણાચાર્ય એવોર્ડ વિજેતા સૈયદ શાહિદ હાકિમ
7. તારીખ 21થી 24 ઓગસ્ટ 2021 દરમિયાન માલાબાર યુદ્ધાભ્યાસ ક્યા સંગઠનના ક્યા ચાર દેશોના નૌકાદળ વચ્ચે યોજાયો - ક્વાડ તથા ભારત, USA, જાપાન અને ઓસ્ટ્રેલિયા

8. તા. 21થી 24 ઓગસ્ટ 2021 તથા તા. 25થી 29 ઓગસ્ટ દરમિયાન માલાબાર યુદ્ધાભ્યાસ સંયુક્ત રીતે ક્યા સમુદ્રમાં યોજાયો - પશ્ચિમ પ્રશાંત મહાસાગર
9. ચાર દેશોનું સંગઠન ક્વાડ એટલે શું - ક્વાડ્રિલેટર સિક્યોરિટી ડાયલોગ
10. ક્વાડનો સૌપ્રથમ પ્રારંભ ક્યારે થયો હતો - વર્ષ 2007
11. ઓગસ્ટ 2021માં હેનરી વાવાઝોડું ક્યા શહેર-દેશમાં ફૂંકાયું હતું - ન્યૂયોર્ક તથા USA
12. દક્ષિણ ભારતમાં બ્રાહ્મણો નવી યજ્ઞોપવિત પહેરીને કયા દિવસે અધ્યયન શરૂ કરે છે - શ્રાવણ સુદ પૂનમ
13. શ્રાવણ સુદ પૂનમના દિવસે દક્ષિણ ભારતમાં બ્રાહ્મણો નવી યજ્ઞોપવિત પહેરીને અધ્યયન શરૂ કરે છે તેને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે - અવનિ અવિત્તમ
14. મધ્ય ભારતમાં સ્ત્રીઓ ઘરે ઉગાડેલા જવ નદીમાં વિસર્જિત કરીને સંતાનોના દીર્ઘાયુષની પ્રાર્થના કરે છે તેને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે - કજરી પર્વ
15. ગુજરાતમાં કાવડિયાઓ નદીઓમાંથી લાવેલા જળથી શિવલિંગ પર અભિષેક કરીને કાવડયાત્રા પુરી કરે છે. તેને કયા પર્વ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે - પવિત્રોપ
16. ઉત્તર ભારત, બંગાળ, ઓડિશામાં રક્ષાબંધન નિમિત્તે શ્રીકૃષ્ણને હિંડોળે ઝૂલાવવામાં આવે છે તેને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે - ઝૂલા પર્વ
17. દીવ-દમણ, મહારાષ્ટ્રના તટીય વિસ્તારોમાં માછીમારો કયા દિવસે સમુદ્રના દેવતા વરુણદેવને નાળિયેર ચઢાવીને કામ શરૂ કરે છે - નાળિયેરી પૂનમ (રક્ષાબંધન)
18. દર વર્ષે 'વિશ્વ સંસ્કૃત દિવસ'ની ઉજવણી ક્યારે કરવામાં આવે છે - શ્રાવણ પૂર્ણિમાના દિવસે
19. પોરબંદરનો સ્થાપના દિવસ જણાવો - શ્રાવણ સુદ પુનમ (રક્ષાબંધન)

DATE : 23-08-2021

1. ગુજરાત સરકાર - નિર્ણય :

CM ડેશબોર્ડની કામગીરીનો SPIPANA તાલીમ કોર્સમાં સમાવેશ

CM ડેશબોર્ડ વિશે :

- ✓ પ્રારંભ : વર્ષ 2018
- ✓ ગુજરાતમાં 26 સરકારી વિભાગો, અંબાજીથી ઉમરગામ અને કચ્છથી દાહો સુધીના તમામ 33 જિલ્લા, 249 તાલુકા, શહેરો અને 18,000થી વધુ ગામડાઓમાં- છેવાડાના વિસ્તારોમાં યોજનાના લાભો, વિકાસના કામો- ફળ ક્યારે, કેવી રીતે કોને મળ્યા છે, પહોંચ્યા છે કે નહીં તેની જાણ કેવી રીતે થાય, તેના હકીકતલક્ષી પ્રતિભાવો

કેવી રીતે સીધી વાત કરીને સેક્ટોમાં એક જ ક્લિકથી મેળવી શકાય ? વાતને કેન્દ્રમાં રાખી રાજ્યના સંવેદનશીલ - નિર્ણાયક મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈના મનમાં CM થી CITIZEN ને જોડવાની એક સંકલિત વ્યવસ્થા શરૂ કરવાનો સૌપ્રથમ વિચાર આવ્યો.

- ✓ કુશળ વહીવટ માટે મુખ્યમંત્રીશ્રી દ્વારા નિર્ધારિત ચાર સ્તંભ- પારદર્શકતા, પ્રગતિશીલતા, સંવેદનશીલતા અને નિર્ણાયકતા અને “5C” - Command, Control, Computers, Communications, Combat કોન્સેપ્ટ પર આધારિત, નવીનતમ ડિજિટલ ટેકનોલોજીથી કાર્યરત સીએમ ડેશબોર્ડ મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના વિઝનને પરિપૂર્ણ કરે છે.
- ✓ સતત મોનીટરીંગ કરવા સીએમ ડેશબોર્ડ અને તેની સાથે જોડાયેલ જનસંવાદ કેન્દ્ર દ્વારા અત્યાર સુધીમાં વિવિધ યોજનાઓના લાભાર્થીઓ પાસેથી ફિડબેક લેવા અંદાજે ચાર લાખ સાથે સીધી ટેલિફોનિક વાત કરી માહિતી મેળવવામાં આવી છે.
- ✓ સીએમ ડેશબોર્ડ અંતર્ગત ગુજરાતના તમામ જિલ્લા અને અલગ અલગ તમામ વહીવટી વિભાગ તેની યોજનાઓને સિંગલ વિન્ડો પ્લેટફોર્મ પર 3,400 પૂર્વ નિર્ધારિત ઈન્ડિકેટર્સ દ્વારા મોનીટર કરવામાં આવે છે.
- ✓ આ પ્લેટફોર્મ પરથી જ મુખ્યમંત્રીશ્રી દ્વારા રાજ્યના તમામ મહત્વપૂર્ણ અધિકારીઓના વહીવટી કાર્યોનું સતત નિરીક્ષણ કરવામાં આવે છે. સરળ શબ્દોમાં કહીએ તો તાલુકા, જિલ્લા અને રાજ્ય કક્ષાએ અધિકારીઓને તેમના પરફોર્મન્સના આધારે અંક રેન્કિંગ આપવામાં આવે છે જે અંકોના આધારે A+, A, B અને C ગ્રેડ આપવામાં આવે છે.
- ✓ સ્થળ : CM નિવાસસ્થાન, ગાંધીનગર

2. ગૃહ વિભાગ - ગુજરાત સરકાર રાજ્યના 5 જિલ્લામાં નવા 19 પોલીસ સ્ટેશન અને 8 આઉટ પોસ્ટને મંજૂરી

- ✓ રાજ્યમાં કાયદો અને વ્યવસ્થાની સ્થિતિ વધુ મજબૂત બનાવવા માટે રાજ્ય સરકારે પીઆઇ- પીએસઆઇ કક્ષાના નવા 19 પોલીસ સ્ટેશન અને 8 નવી આઉટ પોસ્ટને મંજૂરી આપી. આ પોલીસ સ્ટેશનો માટે નવી 1401 જગ્યાને મંજૂરી અપાઈ.

જિલ્લા અને તેના નવા પોલીસ સ્ટેશનો

- ✓ **સુરત :** વેસુ, સારોલી, પાલ, ઉતરાણ અને અલથાણ તથા સુરત ગ્રામ્યમાં 3
- ✓ **વડોદરા :** અકોટા, કપુરાઇ, કુંભારવાડા અને અટલાદરા

- ✓ **વલસાડ :** ઉમરગામ
- ✓ **રાજકોટ :** રાજકોટ ગ્રામ્યના જેતપુર, ઉદ્યોગનગર, ધોરાજી અને ગોંડલ
- ✓ **ભરૂચ :** પાનોલી અને ઝઘડીયા જીઆઇડીસી
- ✓ **અરવલ્લી :** ટીટોઇ આઉટપોસ્ટને પોલીસ સ્ટેશન બનાવાશે.
- ✓ **ખાસ :** આગામી નવેમ્બર 2021 સુધીમાં રાજ્ય પોલીસ તંત્રમાં લોકરક્ષક ઇળ-LRDની અંદાજે નવી 12,000 જગ્યાઓ ભરાશે

3. કેન્દ્રીય નાણા મંત્રાલય : ભારત સરકાર

નેશનલ મોનેટાઇઝેશન પાઇપલાઇન (NMP) યોજના-પ્લાન લોન્ચ

યોજનાનો મુખ્ય હેતુ :

- ✓ નેશનલ મોનેટાઇઝેશન પાઇપલાઇન (NMP) લોન્ચ કરીને કેન્દ્ર સરકાર હસ્તકની યાવીરૂપ મિલકતોને મોનેટાઇઝ કરીને રૂ. 6 લાખ કરોડની જંગી રકમ ઊભી કરવાની યોજના રજૂ કરી

સમયગાળો અને જોગવાઈ :

- ✓ સરકારે મહત્વની ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર એસેટ્સને ચાર વર્ષમાં એટલે કે 2022થી 2025 સુધીમાં ખાનગી ભાગીદારીમાં પીપીપી મોડલ દ્વારા આપીને કે પછી લીઝ ઉપર આપીને અબજો રૂપિયા એકઠા કરવાનું આયોજન કર્યું.
- ✓ આ યોજનાની એક મહત્વની વાત એ છે કે મિલકતો વેચ્યા પછી તેનો માલિકીહક સરકાર પાસે જ રહેશે.
- ✓ જે એસેટ્સ વેચવાનું લિસ્ટ તૈયાર કરાયું છે તે તમામ કેન્દ્ર સરકારની માલિકીની છે આમાં રાજ્ય સરકાર હસ્તકની મિલકતોને સામેલ કરાશે નહીં. એસેટ મોનેટાઇઝેશન ડેશબોર્ડ દ્વારા મોનિટરિંગ કરાશે.

પ્લાનમાં કયા વિભાગની કેટલી મિલકતોનો સમાવેશ

મોનેટાઇઝેશન માટે તારવવામાં આવેલી એસેટ્સ	
રસ્તાઓ 26,700 કિ.મી. હાઇવે ₹1.6 લાખ કરોડ	સોલર પ્રદ્યુક્તિ 4,000 કિ.મી. IOC, HPCL પાઇપલાઇન્સ ₹0.22 લાખ કરોડ
રેલવે 400 સ્ટેશનો 150 ટ્રેન ₹1.5 લાખ કરોડ	ટેલિકોમ BSNL અને MTNL ટાવર્સ ₹0.39 લાખ કરોડ
પાવર ટ્રાન્સમિશન લાઇન્સ 42,300 સર્કિટ કિ.મી. ટ્રા.લાઇન્સ ₹0.67 લાખ કરોડ	માઇનિંગ 160 કોલ માઇનિંગ પ્રોજેક્ટ્સ ₹0.32 લાખ કરોડ
વોટરવે ગેસ પ્લાન્ટ્સ 8,000 કિ.મી. ગેઝલ પાઇપલાઇન્સ ₹0.24 લાખ કરોડ	એરપોર્ટ- પોર્ટ્સ 21 AAI પ્રોજેક્ટ્સ 31 પોર્ટ પ્રોજેક્ટ્સ ₹0.34 લાખ કરોડ
પાવર જનરેશન 5,000 મેગાવોટ હાઇડ્રો, સોલાર વિંડ એસેટ ₹0.32 લાખ કરોડ	સ્ટેડિયમ 02 સ્પોર્ટ્સ સ્ટેડિયમ ₹0.11 લાખ કરોડ

✓ ઈકોનોમીમાં રિકવરી માટે જાહેર રોકાણ અને પબ્લિક ઈન્વેસ્ટમેન્ટ મહત્વનું છે. અમે આ માટે કેટલાક મહત્વના અને ચાવીરૂપ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરને અલગ તારવ્યા છે જેનો અત્યાર સુધી ઓછો ઉપયોગ કરાયો છે.

✓ મોનેટાઈઝેશનનો મતલબ એવો નથી કે સરકારે તેની મિલકતો વેચવા કાઢી છે. કોઈ જમીન વેચાશે નહીં.

✓ નેશનલ પ્લાનમાં 12થી વધુ મંત્રાલયો અને 20થી વધુ એસેટ્સ ક્લાસને સામેલ કરાઈ છે.

✓ પ્લાનમાં રોડ મંત્રાલય, ટ્રાન્સપોર્ટ અને હાઈવે, રેલવે, પાવર, પાઈપલાઈન અને નેચરલ ગેસ, સિવિલ એવિયેશન, શિપિંગ પોર્ટ્સ અને વોટરવે, ટેલિકોમ્યુનિકેશન, ફૂડ એન્ડ પબ્લિક ડિસ્ટ્રિબ્યુશન, વેરહાઉસિંગ, માઈનિંગ, કોલસા મંત્રાલય તેમજ હાઉસિંગ અને શહેરી બાબતો મંત્રાલયોની એસેટ્સ આવરી લેવાશે.

NMPની ત્રણ મહત્વની ખાસિયતો :

✓ મોનેટાઈઝેશનના અધિકારીનો મતલબ જે તે એસેટ્સની માલિકી નથી. સોદાની સમયમર્યાદા પૂરી થયા પછી એસેટ્સ પરત લઈ લેવામાં આવશે.

✓ મહત્વની ઓછી જોખમી એસેટ્સનું મોનેટાઈઝેશન. સ્થિર આવકનો ઈરાદો

✓ નિશ્ચિત કોન્ટ્રાક્ટ દ્વારા ભાગીદારી. કાર્યદક્ષ માપદંડો.

શું છે નેશનલ મોનેટાઈઝેશન પાઈપલાઈન પ્લાન?

✓ નેશનલ મોનેટાઈઝેશન પાઈપલાઈન પ્લાન એટલે કેન્દ્ર સરકાર હસ્તકની કે તેની માલિકીની મિલકતોમાં ખાનગી સેક્ટર સાથે ભાગીદારી કરીને પૈસા ઊભા કરવા અથવા તો નિશ્ચિત સમય માટે તેને ભાડે આપીને ભાડાંની રકમ એકઠી કરવી.

✓ સરકારે 12 મંત્રાલયોની 20 એસેટ્સ ક્લાસમાં સમાવિષ્ટ કંપનીઓની યાદી તૈયાર કરી છે જેમાં ખાનગી ભાગીદારી વિકસાવવામાં આવશે અથવા તો મિલકતો ભાડે અપાશે.

✓ આ પ્લાન મુજબ સરકારી અને પ્રાઈવેટ કંપનીઓ સાથે મળીને કોઈ પ્રોજેક્ટને આગળ વધારશે.

✓ મિલકતો ભાડે આપવાનાં સંદર્ભમાં સરકારી કામકાજ પ્રાઈવેટ હાથોમાં સોંપીને તેની પાસેથી ભાડું વસૂલવામાં આવશે. સરકાર 2025 સુધીનાં 4 વર્ષમાં આ રીતે રૂ.6 લાખ કરોડ ઊભા કરવા ધારે છે.

રેલવે, એરપોર્ટ અને કોલસાની ખાણોનું મોનેટાઈઝેશન અગ્રતાક્રમે

✓ રેલવે, એરપોર્ટ તેમજ કોલસાની ખાણોનાં મોનેટાઈઝેશનને અગ્રતા આપવામાં આવશે જેમાં 15

રેલવે સ્ટેડિયમ, રેલવે સ્ટેશનો, ટ્રેનો, માઉન્ટેઈન રેલવે, 25 એરપોર્ટ્સ જેમાં હાલનાં એરપોર્ટમાં સરકારનો હિસ્સો, તેમજ 160 કોલસાની ખાણો, શિપિંગમાં 9 મોટા પોર્ટ, બે નેશનલ સ્ટેડિયમનું મોનેટાઈઝેશન કરાશે.

✓ નેશનલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્લાનમાં 14 ટકા હિસ્સો રોડ, રેલવે અને પાવર સેક્ટર દ્વારા આવશે જ્યારે રેલવે દ્વારા 26 ટકા હિસ્સો મળશે.

✓ જાહેરાત : કેન્દ્રીય નાણા મંત્રી શ્રી નિર્મલા સીતારામન

4. દેશનું પ્રથમ સ્મોગ ટાવર, નવી દિલ્હી

હેતુ : દિલ્હીમાં પ્રદૂષણની વધી રહેલી સમસ્યાથી છૂટકારો મેળવવા માટે શહેરના સૌથી મોટા કોમર્શિયલ વિસ્તાર ગણાતા કોનાટ પ્લેસમાં પ્રયોગના ધોરણે દેશનો સૌ પ્રથમ સ્મોગ ટાવર લગાવાયો

વિશેષતા : આ એક તદ્દન નવી ટેકનોલોજી છે જેની અમેરિકાથી આયાત કરી છે. આ ટાવર ઉપરના ભાગેથી પ્રદુષિત હવાને શોષી લેશે અને નીચેના ભાગેથી શુદ્ધ હવાને વાતાવરણમાં છોડશે.

✓ આ ટાવર પ્રતિ સેકન્ડે 1000 ક્યુબિક મિટર હવાને શુદ્ધ કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે

✓ અમેરિકાની યુનિવર્સિટી ઓફ મિનેસોટાના નિષ્ણાતો દ્વારા તૈયાર કરાયેલા આ સ્મોગ ટાવરમાં 40 પંખા અને 5000 ફિલ્ટર મૂકવામાં આવ્યા છે.

✓ આ નિષ્ણાતોએ ચીનના શિયાન પ્રાંતમાં ઊભા કરાયેલા 100 મિટર ઉંચા ટાવરને પણ વિકસાવ્યો હતો.

✓ ઉત્તર ચીનના શિયાન પ્રાંતમાં ઊભા કરાયેલા આ ટાવરના ખુબ સારા પરિણામ મળ્યા છે અને તેના કારણે હવાની ગુમવત્તામાં પણ નોંધપાત્ર સુધારો જોવા મળ્યો હતો.

✓ દિલ્હીના સૌથી મોટા કોમર્શિયલ વિસ્તાર ગણાતા કોનાટ પ્લેસમાં પ્રયોગના ધોરણે મૂકવામાં આવેલા સ્મોગ ટાવરની ઉંચાઈ 24 મિટર છે અને તેમાં 40 પંખા મૂકવામાં આવ્યા છે.

✓ આ ટાવરના સૌથી ઉપરના ભાગે છત્રી જેવું બાંધાકામ ઉભું કરાયું છે જ્યાંથી તે વાતાવરણની પ્રદુષિત હવાને શોષી લેશે અને નીચેથી ફિલ્ટરમાંથી શુદ્ધ થઈને પસાર થયેલી હવાને વાતાવરણમાં છોડશે જેના કારણે હવાની ગુણવત્તામાં સુધારો થશે અને પ્રદૂષણનું પ્રમાણ પણ ઘટશે

✓ ઉદ્ઘાટન : મુખ્યમંત્રી શ્રી અરવિંદ કેજરીવાલ

5. મણિપુર : રાષ્ટ્રપતિ શ્રી રામનાથ કોવિંદ દ્વારા મણિપુરના નવા રાજ્યપાલ તરીકે શ્રી લા ગણેશનની નિમણૂક

મણિપુર કે નવ રાજ્યપાલ કી નિયુક્તિ

લા ગણેશન (La Ganeshan) બને મણિપુર કે NEW GOVERNOR

6. હરિયાણા સરકાર : 'ગોરખધંધા' શબ્દ પર પ્રતિબંધ મૂકાયો

✓ ગોરખનાથ સંસ્થાન દ્વારા આ શબ્દ સામે વિરોધ નોંધાવાયો હતો

7. ખેલકૂદ : ASI, પૂણે સ્ટેડિયમને ટોક્યો ઓલિમ્પિક ભાલકેંક રમતમાં ગોલ્ડ મેડલ વિજેતા નીરજ ચોપરાનું નામ અપાયું

ASI : આર્મી સ્પોર્ટ્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ

ઓલિમ્પિક ને ઇતિહાસ રચને ચાલે નીરજ ચોપડા કે નામ પર પુણે ને હોગા સ્ટેડિયમ।

8. દિન વિશેષ : 20 ઓગસ્ટ અક્ષય ઊર્જા દિવસ

✓ પ્રથમ પ્રારંભ : વર્ષ 2004થી

9. સપ્તાહ વિશેષ : વિશ્વ જળ સપ્તાહ

તા. 23 થી 27 ઓગસ્ટ 2021

✓ થીમ-2021 : "Building Resilience Faster"

✓ ઉજવણીનો પ્રારંભ : વર્ષ 1991

✓ સંસ્થા: સ્ટોકહોમ ઇન્ટરનેશનલ વોટર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ -SIWI

10. જન્મ દિન વિશેષ : 23 ઓગસ્ટ

લેખક, ઇતિહાસકાર અને ફિલોસોફર નર્મદાશંકર મહેતા

જન્મ : તા. 23-8-1971 અવસાન : તા. 21-3-1939

✓ ગુજરાતી લેખક, ઇતિહાસકાર, દાર્શનિક નર્મદાશંકર મહેતાનો જન્મ તા. 23-8-1971માં થયો હતો. તેઓ

આનંદશંકર ધ્રુવના વિદ્યાર્થી અને બાલાશંકર કંથારિયાના ભત્રીજા થાય.

✓ મુંબઈ યુનિવર્સિટીમાંથી અંગ્રેજી અને સંસ્કૃત સાહિત્ય સાથે સ્નાતક થઈ ગુજરાત કોલેજમાં ફેલો નિમાયા

✓ આનંદશંકર ધ્રુવ પાસે સંસ્કૃત અને ભારતીય દર્શનશાસ્ત્રનો અભ્યાસ કર્યો.

✓ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં નાયબ કમિશનર નિમાઈ પછીથી ખંભાત રાજ્યના દિવાન બન્યા હતા.

✓ હિંદુ ધર્મ અને ભારતીય દર્શન પર તેમણે લગભગ 100 જેટલાં વિદ્વતાપૂર્ણ લેખ વિવિધ સામાયિકોમાં લખ્યા હતા.

✓ 1855થી તેમની સાહિત્યયાત્રા સતી નાટક રચનાથી થઈ. એમનાં ગ્રંથ ભારતીય તત્ત્વજીવનનો ઇતિહાસ બે ભાગમાં છે. જેમાં ભારતીય દર્શનશાસ્ત્ર છે.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (23-08-2021)

1. ગુજરાત સરકારના અધિકારી-કર્મચારીને તાલીમ આપતી SPIPANA તાલીમ કોર્ષમાં કઈ એક નવી કામગીરીનો સમાવેશ કરવાનો નિર્ણય લેવાયો છે - CM ડેશબોર્ડ

2. CM ડેશબોર્ડનો પ્રારંભ ક્યા વર્ષે થયો હતો - વર્ષ 2018

3. CM ડેશબોર્ડ ક્યાં કાર્યરત છે - CM નિવાસસ્થાન, ગાંધીનગર

4. CM ડેશબોર્ડ અંતર્ગત ગુજરાતના તમામ જિલ્લા અને તમામ 26 વહીવટી વિભાગ તેની યોજનાઓને સિંગલ વિન્ડો પ્લેટફોર્મ પર અંદાજે કેટલા પૂર્વ નિર્ધારિત ઈન્ડિકેટર્સ દ્વારા મોનીટર કરવામાં આવે છે - 3,400

5. CM ડેશબોર્ડ અંતર્ગત તાલુકા, જિલ્લા અને રાજ્ય કક્ષાએ અધિકારીઓને તેમના પરફોર્મન્સના આધારે અંક રેન્કિંગ આપવામાં આવે છે જે અંકોના આધારે ક્યા-ક્યા ગ્રેડ આપવામાં આવે છે - A+, A, B અને C

6. ઓગસ્ટ 2021માં ગુજરાતમાં ગૃહ વિભાગ દ્વારા રાજ્યના 5 જિલ્લામાં નવા કેટલા પોલીસ સ્ટેશન અને કેટલા આઉટ પોસ્ટને મંજૂરી અપાઈ જેને કારણે 1401 જેટલી નવી જગ્યા ઉભી થઈ - 19 તથા 8

7. કેન્દ્રીય નાણા મંત્રાલય દ્વારા નેશનલ મોનેટાઈઝેશન પાઇપલાઇન યોજના-પ્લાન ક્યારે-કોના દ્વારા લોન્ચ કરાઈ - તા. 23 ઓગસ્ટ 2021 તથા નાણામંત્રી શ્રી નિર્મલા સિતારામન

8. પ્રદૂષણની વધી રહેલી સમસ્યાથી છૂટકારો મેળવવા માટે ક્યા શહેર-વિસ્તારમાં દેશનું પ્રથમ સ્મોગ ટાવર ઉભુ કરાયું - નવી દિલ્હી તથા કોનાટ પ્લેસ

9. તાજેતરમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી અરવિંદ કેજરીવાલ દ્વારા દિલ્હીમાં ઉદ્ઘાટન કરાયેલા દેશના પ્રથમ સ્મોગ ટાવર પ્રતિ સેકંડે કેટલા ક્યુબિક મિટર હવાને શુદ્ધ કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે - 1000
10. ઓગસ્ટ 2021માં રાષ્ટ્રપતિ શ્રી રામનાથ કોવિંદ દ્વારા મણિપુરના નવા રાજ્યપાલ તરીકે કોની નિમણૂક કરાઈ - લા ગણેશન
11. હરિયાણામાં ગોરખનાથ સંસ્થાન દ્વારા વિરોધ કરતા રાજ્ય સરકારે ક્યા શબ્દ પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો - ગોરખધંધા
12. ઓગસ્ટ 2021માં આર્મી સ્પોર્ટ્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ પૂણે સ્ટેડિયમને ટોક્યો ઓલિમ્પિકમાં ભાલફેંક રમતમાં ગોલ્ડ મેડલ વિજેતા ક્યા ખેલાડીનું નામ અપાયું - નીરજ ચોપરા

વિધાનવાળા પ્રશ્નો-જવાબ

પ્રશ્ન-1

નેશનલ મોનેટાઈઝેશન પાઇપલાઇન યોજના અંતર્ગત નીચે પૈકી કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે -

- (1) કેન્દ્ર સરકાર હસ્તકની ચાવીરૂપ મિલકતોને મોનેટાઈઝ કરીને રૂ. 6 લાખ કરોડની રકમ મેળવાશે
- (2) વર્ષ 2022થી 2025 સુધીમાં ખાનગી ભાગીદારીમાં પીપીપી મોડલ દ્વારા લીઝ ઉપર અપાશે
- (3) નેશનલ પ્લાનમાં 12થી વધુ મંત્રાલયો અને 20થી વધુ એસેટ્સ ક્લાસ સામેલ
- (4) મિલકતો વેચ્યા પછી તેનો માલિકીહક સરકાર પાસે રહેશે નહીં
- (A) માત્ર 1 ખરૂ છે (B) માત્ર 1 અને 2 ખરૂ છે
- (C) માત્ર 1, 2 અને 3 ખરા છે (D) 1, 2, 3 અને 4 તમામ ખરા છે

13. અક્ષય ઊર્જા દિવસ ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - 20 ઓગસ્ટ
14. અક્ષય ઊર્જા દિવસનો પ્રથમ પ્રારંભ જણાવો - વર્ષ 2004થી
15. વિશ્વ જળ સપ્તાહ ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - તા. 23 થી 27 ઓગસ્ટ
16. વિશ્વ જળ સપ્તાહ-2021ની થીમ જણાવો - Building Resilience Faster
17. વિશ્વ જળ સપ્તાહ ઉજવણીનો પ્રારંભ ક્યા વર્ષે થયો - વર્ષ 1991
18. લેખક, ઇતિહાસકાર અને ફિલોસોફર નર્મદાશંકર મહેતાનો જન્મ ક્યારે થયો હતો - તા. 23-8-1971
19. નર્મદાશંકર મહેતા અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં નાયબ કમિશનર નિમાયા બાદ ક્યા રાજ્યના દિવાન બન્યા હતા - ખંભાત

પ્રશ્ન-2

NMPની મહત્વની ખાસિયતો બાબતે નીચેના પૈકી કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે -

- (1) મોનેટાઈઝેશનના અધિકારીનો મતલબ જે તે એસેટ્સની માલિકી નથી.
- (2) મહત્વની ઓછી જોખમી એસેટ્સનું મોનેટાઈઝેશન તથા સ્થિર આવકનો ઈરાદો
- (3) નિશ્ચિત કોન્ટ્રાક્ટ દ્વારા ભાગીદારી. કાર્યદક્ષ માપદંડો
- (4) સોદાની સમયમર્યાદા પૂરી થયા પછી એસેટ્સ પરત લઈ લેવામાં આવશે નહીં
- (A) માત્ર 1 ખરૂ છે (B) માત્ર 1 અને 2 ખરૂ છે
- (C) માત્ર 1, 2 અને 3 ખરા છે
- (D) 1, 2, 3 અને 4 તમામ ખરા છે

DATE : 24-08-2021

1. IBM : અમદાવાદમાં IBM અદ્યતન સોફ્ટવેર લેબ સ્થાપશે મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી અને IBMના MD વચ્ચે બેઠક

- ✓ IT ક્ષેત્રની જાણીતી કંપની આઇબીએમ દ્વારા અમદાવાદમાં અત્યાધુનિક સોફ્ટવેર લેબની સ્થાપના કરાશે.
- ✓ કંપનીએ 'સ્ટેટ ઓફ આર્ટ પ્રોડક્ટ એન્જિનિયરીંગ, ડિઝાઇન એન્ડ ડેવલપમેન્ટ સેન્ટર' તરીકે અમદાવાદમાં અદ્યતન સુવિધાઓ ઊભી કરવાની જાહેરાત કરી છે.
- ✓ બેંગ્લોર, પૂના, હૈદરાબાદ અને ચેન્નાઈ બાદ હવે અમદાવાદમાં આવી પાંચમી સોફ્ટવેર લેબ કાર્યરત કરાશે.
- ✓ IBM : ઇન્ટરનેશનલ બિઝનેસ મશીન

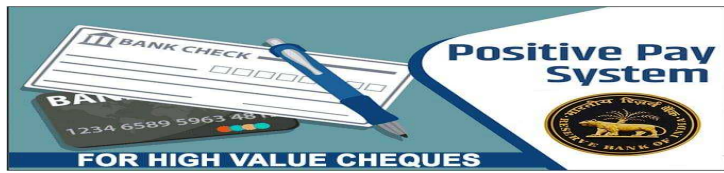
2. ઓપરેશન દેવી શક્તિ : ભારતીયો અને અફઘાન હિન્દુ-શીખોને ભારત પર લાવવાના ઓપરેશનને 'ઓપરેશન દેવી શક્તિ' નામ અપાયું

- ✓ કાબુલથી ભારતીય નાગરિકો અને અફઘાન શીખ તથા હિન્દુઓને ભારત લાવવા માટે ચાલી રહેલા ઓપરેશનને ભારત સરકારે ઓપરેશન દેવીશક્તિ નામ આપ્યું છે.
- ✓ વિદેશમંત્રી એસ. જયશંકરે આ ઓપરેશનને ઓપરેશન દેવીશક્તિ તરીકે ઓળખાવ્યું હતું.
- ✓ ઓપરેશન દેવી શક્તિ અંતર્ગત અત્યાર સુધીમાં 800 કરતાં વધુ ભારતીય, અફઘાન શીખ અને હિન્દુને કાબુલથી એરલિફ્ટ કરીને ભારત લવાયાં છે.
- ✓ ગુરુ ગ્રંથ સાહેબની ત્રણ પ્રતો અફઘાનથી ભારત પરત લવાઈ
- ✓ ઓપરેશન દેવી શક્તિ એ ભારતીય એરફોર્સ અને એર હન્ડિયાનું સંયુક્ત ઓપરેશન.

3. RBI : નવો નિયમ

પોઝિટિવ પે સિસ્ટમનો તા.1 સપ્ટેમ્બર 2021થી અમલ શરૂ

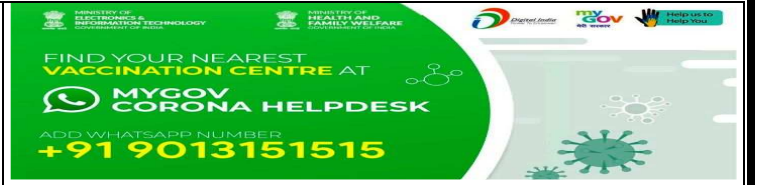

પોઝિટિવ પે સિસ્ટમ એટલે શું

- ✓ રૂ.50 હજારથી વધુના ચેક માટે ચોક્કસ વિગતો આપવી પડશે નહીંતર ચેક ક્લિયર નહીં થાય
- ✓ પોઝિટિવ પે સિસ્ટમ હેઠળ ખાતેદારે ઈશ્યૂ કરેલા ચેકની કેટલીક વિગતો વેરિફાઈ કરવાની રહેશે જેથી તે ચેક તમે જ ઈશ્યૂ કર્યો છે તેવી ખાતરી મેળવી શકાય.
- ✓ જે વિગતો દર્શાવવી પડશે તેમાં ચેક ઈશ્યૂ કર્યાની તારીખ, 6 આંકડાનો ચેકનો નંબર, ચેકમાં લખેલી રકમ, જેના નામે ચેક ઈશ્યૂ કરવામાં આવ્યો હોય તે લાભાર્થીનું નામનો સમાવેશ થાય છે. આ તમામ વિગતો ક્યાં તો ઈન્ટરનેટ બેન્કિંગ પર કે મોબાઈલ બેન્કિંગ દ્વારા કે બેન્કની જે તે બ્રાન્ચમાં જઈને આપી શકાશે.

4. કોરોના વેક્સિન : નવી સુવિધાનો પ્રારંભ

વેક્સિન લેવા માટે વોટ્સએપ પર બુકિંગ કરાવી શકાશે

- ✓ દેશના નાગરિકો અને 18 વર્ષથી મોટી ઉંમરના તમામ લોકો માટે હવે વેક્સિન લેવાનું વધુ આસાન.
- ✓ કેન્દ્રના આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય તેમજ myGovIndia દ્વારા ફેસબુકની માલિકીના મેસેજિંગ એપ્લિકેશન વોટ્સએપ સાથે આ માટે ટાઈ-અપ કરવામાં આવ્યું.
- ✓ વેક્સિન લેવાની પાત્રતા ધરાવતી વ્યક્તિઓ તેમાં રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યા પછી ફોન દ્વારા એપોઈન્ટમેન્ટ મેળવીને વેક્સિન લઈ શકશે.

MyGov કોરોના હેલ્પ ડેસ્ક :

- ✓ MyGov કોરોના હેલ્પ ડેસ્ક દ્વારા બુકિંગ તેમજ વેક્સિનેશન સેન્ટરો શોધવા માટેની પ્રોસેસ શરૂ કરાઈ છે અને લોકો આસાનીથી વેક્સિન લઈ શકે તે માટે મદદ કરાઈ રહી છે.
- ✓ તેની મદદથી વેક્સિન સ્લોટ તેમજ સિટફિકેટ મેળવવાનું આસાન બન્યું છે. ડિજિટલ સમાવિષ્ટ યૂઝર્સ માટે પ્રક્રિયા સરળ બનશે

વેક્સિન સિટફિકેટ મેળવવાનું પણ આસાન

- ✓ વેક્સિન માટે સ્લોટનાં બુકિંગ ઉપરાંત વેક્સિન લેનાર વ્યક્તિઓ તેમનું વેક્સિન સિટફિકેટ પણ આ રીતે મેળવી શકશે.
- ✓ 32 લાખ લોકો એ આ સર્વિસનો લાભ લીધો.
- ✓ 5 ઓગસ્ટે MyGov તેમજ વોટ્સએપ વચ્ચે વેક્સિન સિટફિકેટ Chatbot પરથી ડાઉનલોડ કરવા સહયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. આ પછી દેશમાં 32 લાખ સિટફિકેટ આ રીતે ડાઉનલોડ કરવામાં આવ્યા.

વેક્સિન બુકિંગની પ્રક્રિયા :

- ✓ કેન્દ્રીય આરોગ્ય મંત્રાલયે આ માટે વોટ્સએપ નંબર 91-9013151515 જાહેર કર્યો છે. તેના પર Book Slot લખીને મોકલવાથી ઓટીપી આવશે. ત્યારપછી કેટલાક સ્ટેપ ફોલો કરવાની સાથે જ સ્લોટ બુક થઈ જશે.
- ✓ કેન્દ્રીય આરોગ્ય મંત્રી : મનસુખભાઈ માંડવીયા

5. ભારતીય રેલ્વે : લોકલ ટ્રેનોની સ્પીડ વધારીને કલાકના 110 કિલોમીટર કરાશે

- ✓ અગાઉની સ્પીડ 100 કિલોમીટર

6. NSG ક્રમાન્કો : રાષ્ટ્રવ્યાપી મોકડ્રીલ 'ગાંડીવ' એક સપ્તાહ સુધી યોજાશે

✓ સમયગાળો : તા. 22 થી 28 ઓગસ્ટ 2021

મોકડ્રીલની વિગતો :

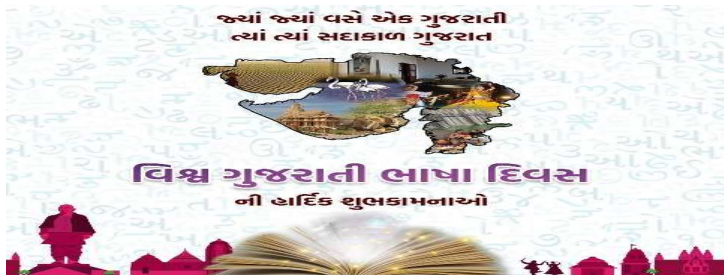
- ✓ એનએસજી દ્વારા હોસ્ટેજ અને હાઈજેક જેવી સ્થિતિ સામે તેમના ત્વરિત પ્રતિસાદની તપાસ માટે રાષ્ટ્રવ્યાપી સ્તરે આ મોકડ્રીલ હાથ ધરાઈ.
- ✓ એનએસજીની આ મોકડ્રીલ દેશમાં અનેક સ્થળો પર 22મી ઓગસ્ટથી શરૂ થઈ છે અને 28મી ઓગસ્ટ સુધી ચાલશે.
- ✓ એનસીઆર, ઉત્તર પ્રદેશ, મધ્ય પ્રદેશ અને ગુજરાતમાં અનેક શહેરોમાં સંભવિત ટાર્ગેટને આવરી લેતાં આ કવાયત હાથ ધરવામાં આવશે.
- ✓ આતંકી હુમલા, હાઈજેક અથવા હોસ્ટેજની પરિસ્થિતિમાં ક્રમાન્કો ફોર્સની કાર્યવાહીના આયોજન અને અસરકારકતાની ચકાસણી માટે આ ડ્રીલ હાથ ધરાશે.

7. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક 2020 પ્રારંભ : 24 ઓગસ્ટ 2021

- ✓ ભારતીય ટીમના ધ્વજ વાહક તરીકે ટેક ચંદે નેતૃત્વ કર્યું
- ✓ ખાસ: ટોક્યો બે વાર પેરાલિમ્પિક ગેમ્સની ચજમાન કરનાર પ્રથમ શહેર
- ✓ ભાગ રહે લઈ રહેલા કુલ ખેલાડી : 4403

8. દિન વિશેષ : 24 ઓગસ્ટ વિશ્વ ગુજરાતી ભાષા દિવસ

- ✓ વિશેષતા: ગુજરાતી અસ્મિતાના પ્રતિક એવા વીર નર્મદના જન્મ દિવસ 24 ઓગસ્ટ વિશ્વ ગુજરાતી દિવસ તરીકે ઓળખાય છે.

મને ફાંકડું અંગેજી
ન આવડવાનો અફસોસ નથી...
પણ મને કડકડાટ ગુજરાતી
આવડવાનો ગર્વ છે.

૨૪ઓગષ્ટ ગુજરાતી ભાષા દિવસની શુભેચ્છા

9. જન્મ દિન વિશેષ : 24 ઓગસ્ટ

(1) કવિ નર્મદા શંકર લાલશંકર

જન્મ : 24 ઓગસ્ટ 1833 અવસાન : 26-ફેબ્રુઆરી-1886

કવિ નર્મદાશંકર લાલશંકર
જન્મ : 24 ઓગસ્ટ 1833
અવસાન : 26 ફેબ્રુઆરી 1886

- ✓ “સૌ ચાલો જીતવા જંગ બ્યુગલો વાગે, યા હોમ કરીને પડો ફતેહ છે આગે” અને “છતરિયો હમે કા ના હોડિયે, પગરખાં હમે કા પહેરિયે, રાંડેલીનાં લગ્ન કા નહીં ?” આવી રાષ્ટ્રવાદી અને સમાજ પરિવર્તનને પ્રોત્સાહક કાવ્યપંક્તિઓનાં સર્જક, સુધારાના કડખેદ અને જેનાં મૂલ્યાંકન માટે વિશેષણો ટાંચા પડે અને અનેક રીતે અભૂતપૂર્વ એવા નર્મદા શંકર લાલશંકર દવે ઉર્ફે કવિ નર્મદનો આજે જન્મદિવસ.
- ✓ સુરતમાં જન્મેલા નર્મદ સુરત અને મુંબઈમાં ભણ્યા અને સુરત ઉપરાંત ગુજરાતમાં સમાજસુધારણાના આગેવાન બન્યા.
- ✓ નર્મ કવિતા, નર્મકોશ, નર્મગદ્ય, મારી હકીકત (આત્મકથા), દશમસ્કંધ (સંપા), ડાંડિયો (સાપ્તાહિક), કાઠીયાવાડ સર્વસંગ્રહ, ગુજરાત સર્વસંગ્રહ (અનુ.), રાજ્યરંગ જેવા અનેક સર્જનો કર્યા છે.
- ✓ કવિ, નિબંધકાર નર્મદનું 26 ફેબ્રુઆરી-1886ના રોજ 53 વર્ષની ઉંમરે મુંબઈમાં અવસાન થયું.

(2) શિવરામ હરી રાજગુરુ

જન્મ : 24 ઓગસ્ટ 1908 અવસાન : 23-માર્ચ-1931

- ✓ શિવરામ હરી રાજગુરુ ક્રાંતિકારી હતા. તેઓ મહારાષ્ટ્રનાં વતની હતા અને દેશસ્થ બ્રાહ્મણ પરિવારમાં જન્મ્યા હતા.
- ✓ તેમનો જન્મ પુના નજીક ખેડ નામનાં ગામમાં થયો હતો, આ ગામ હવે તેમનાં માનમાં "રાજગુરુનગર" થી ઓળખાય છે.
- ✓ લાલા લજપતરાય પર અંગ્રેજી સિપાહીઓએ લાઠીઓ વરસાવી અને તે ઇજાઓથી તેમનું મૃત્યુ થયું, તેમનો બદલો લેવા માટે રાજગુરુએ ભગત સિંહ અને સુખદેવ સાથે મળી લાહોરમાં અંગ્રેજ અમલદાર જે.પી.સૌડર્સની હત્યા કરી.

✓ આ ઐતિહાસિક કેસમાં તેમને અંગ્રેજો દ્વારા ફ્રાંસીની સજા કરવામાં આવી હતી અને 23 માર્ચ 1931 ના રોજ આ ત્રણે વીર ક્રાંતિકારીઓને ફ્રાંસી આપવામાં આવી.

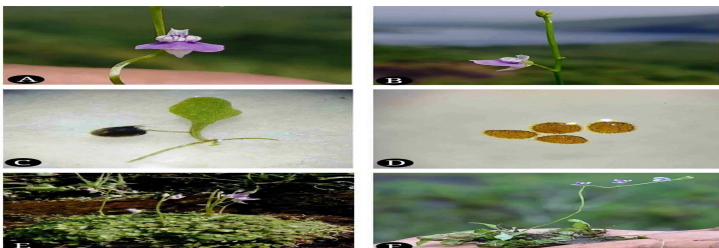
અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (24-08-2021)

1. તાજેતરમાં વિશ્વની કઈ અગ્રણી IT કંપનીએ અમદાવાદમાં અદ્યતન સોફ્ટવેર લેબ સ્થાપવાની તૈયારી દર્શાવી છે - ઇન્ટરનેશનલ બિઝનેસ મશીન (IBM)
2. IBM દ્વારા અમદાવાદમાં કયુ અદ્યતન સેન્ટર કાર્યરત કરાશે - 'સ્ટેટ ઓફ આર્ટ પ્રોડક્ટ એન્જિનિયરીંગ, ડિઝાઇન એન્ડ ડેવલપમેન્ટ સેન્ટર'
3. IBM દ્વારા ભારતના કયા શહેરોમાં સોફ્ટવેર લેબ કાર્યરત કરાઈ છે - બેંગ્લોર, પૂના, હૈદરાબાદ અને ચેન્નઈ
4. ભારતીયો અને અફઘાન હિન્દુ-શીખોને ભારત પર લાવવાના ઓપરેશનને વિદેશ મંત્રાલય દ્વારા કયુ નામ આપવામાં આવ્યું છે - 'ઓપરેશન દેવી શક્તિ'
5. 'ઓપરેશન દેવી શક્તિ' એ કઈ બે ભારતીય સંસ્થાઓનું સંયુક્ત ઓપરેશન છે - ભારતીય એરફોર્સ અને એર ઇન્ડિયા
6. ભારતના વર્તમાન વિદેશમંત્રીનું નામ જણાવો - એસ. જયશંકર
7. RBI દ્વારા પોઝિટિવ પે સિસ્ટમનો અમલ ક્યારથી શરૂ કરાશે - તા.1 સપ્ટેમ્બર 2021થી
8. પોઝિટિવ પે સિસ્ટમમાં હજારથી વધુના ચેક માટે ચોક્કસ વિગતો આપવી પડશે નહીંતર ચેક ક્લિયર નહીં થાય - રૂ.50 હજાર
9. કોરોના વેક્સિનના રજિસ્ટ્રેશન, એપોઈન્ટમેન્ટ તથા સર્ટિફિકેટ મેળવવા માટે આરોગ્ય મંત્રાલય દ્વારા કયો નવો વોટ્સએપ નંબર જાહેર કરાયો - 91-9013151515
10. ભારતના વર્તમાન કેન્દ્રીય આરોગ્ય મંત્રીનું નામ જણાવો - મનસુખ માંડવીયા

11. ઓગસ્ટ 2021માં ભારતીય રેલ્વેએ લોકલ ટ્રેનોની સ્પીડ કલાકના 100 કિલોમીટરથી વધારીને કેટલી કરાઈ - 110 કિલોમીટર
12. તા. 22 થી 28 ઓગસ્ટ 2021 NSG કમાન્ડો દ્વારા રાષ્ટ્રવ્યાપી કઈ મોકડીલ યોજાશે - 'ગાંડીવ'
13. NSG કમાન્ડો દ્વારા રાષ્ટ્રવ્યાપી મોકડીલ દરમિયાન કયા શહેરોમાં સંભવિત ટાર્ગેટને આવરી લેતી કવાયત હાથ ધરાઈ - એનસીઆર, ઉત્તર પ્રદેશ, મધ્ય પ્રદેશ અને ગુજરાત
14. ટેક્યો પેરાલિમ્પિક 2020નો પ્રારંભ ક્યારથી થયો - તા. 24 ઓગસ્ટ 2021
15. ટેક્યો પેરાલિમ્પિક 2020ના ઉદઘાટન સત્રમાં ભારતીય ટીમના ધ્વજ વાહક તરીકે કોણે નેતૃત્વ કર્યું - ટેક ચંદ
16. કયા ગુજરાતી સાહિત્યકારના જન્મદિવસ નિમિત્તે ક્યારે વિશ્વ ગુજરાતી ભાષા દિવસ મનાવવામાં આવે છે - 24 ઓગસ્ટ તથા નર્મદ
17. મને ફાંકડુ અંગ્રેજી ન આવડવાનો અફસોસ નથી પણ મને કડકડાટ ગુજરાતી આવડવાનો ગર્વ છે આ વિધાન કોનું છે - કવિ નર્મદ
18. ગુજરાતી સાહિત્યકાર નર્મદની આત્મકથાનું નામ જણાવો - મારી હકીકત
19. ગુજરાતી સાહિત્યની જાણીતી પંક્તિ "સૌ ચાલો જીતવા જંગ બ્યુગલો વાગે, યા હોમ કરીને પડો ફતેહ છે આગે" કયા સાહિત્યકારની રચના છે - નર્મદ
20. ગુજરાતી સાહિત્યના ડાંડિયો સાપ્તાહિકના સંપાદકનું નામ જણાવો - નર્મદ
21. અંગ્રેજો દ્વારા ક્રાંતિકારી શિવરામ રાજગુરુને ક્યારે ફ્રાંસી આપવામાં આવી હતી - 23 માર્ચ 1931

DATE : 25-08-2021

1. નવીન શોધ : જૂનાગઢના ગિરનાર પરથી "યુટ્રિક્યુલેરિયા જનાર્થનામી" અનોખી માંસાહારી વનસ્પતિની શોધ : મહારાષ્ટ્ર બાદ પહેલીવાર ગુજરાતમાંથી આ વનસ્પતિ મળી આવી

વિગત :

ગિરનારને વનસ્પતિનું હબ માનવામાં આવે છે ત્યારે ગિરનારમાંથી એક એવી વનસ્પતિ મળી આવી છે, હાલ દેશમાં માત્ર મહારાષ્ટ્રમાં જોવા મળે છે. બાદમાં વિશ્વભરમાં ક્યાંય જોવા નથી મળી.

✓ હવે ગુજરાતમાં પહેલીવાર શોધ થયેલ વનસ્પતિનું નામ છે યુટ્રિક્યુલેરિયા જનાર્થનામી.

✓ આ વનસ્પતિ માંસાહારી છે! કારણ કે, તેનો ખોરાક નાના જીવાણુ છે.

✓ ગિરનારમાં શોધમાં નીકળેલી આ ટીમે યુટ્રિક્યુલેરિયા જનાર્થનામી નામની વનસ્પતિ શોધી કાઢી.

વિશેષતા :

✓ દેખાવે તો વનસ્પતિ સામાન્ય છે, પરંતુ તેની વિશેષતા બીજી વનસ્પતિથી ઘણી અલગ છે.

✓ આ વનસ્પતિ માંસાહારી છે, તેના મૂળ કોથળી જેવા હોય છે, જ્યાંથી તે સૂક્ષ્મ જીવાતોને ચૂસી લે છે. આ વનસ્પતિ ભારતમાં અંદાજિત 100 વર્ષથી મહારાષ્ટ્રમાં જોવા મળે છે.

શોધ કરનારી ટીમ :

✓ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી-જૂનાગઢ લાઈફ સાયન્સિસ ભવનની ટીમ દ્વારા શોધ

2. કેન્દ્રીય કેબિનેટ - ભારત સરકાર : મહત્વના નિર્ણયો - મંજૂરી

(1) શેરડીની FRPમાં વધારો :

✓ કેબિનેટની બેઠકમાં શેરડીની વાજબી વળતર કિંમત(FRP) ચાલુ વર્ષે ક્વિન્ટલ ટી6 રૂ. 285 હતી તે 2021-22ના વર્ષ માટે વધારીને રૂ. 290 કરવામાં આવી.

સુશાહલ કિસાન - સમૃદ્ધ રાષ્ટ્ર

गन्ना किसानों के हित में मोदी सरकार का महत्वपूर्ण निर्णय

गन्ना सीजन 2021-22 के लिए चीनी मिनो द्वारा देय गन्ने के 'उचित एवं लाभकारी मूल्य' निर्धारण को केन्द्रीय मंत्रिमंडल की स्वीकृति

- 10% की रिकवरी के आधार पर FRP 290 रुपये प्रति क्विंटल निर्धारित
- 9.5% या उससे कम रिकवरी पर FRP 275.50 रुपये प्रति क्विंटल निर्धारित
- 2020-21 में गन्ना बकाया के 90,959 करोड़ रुपये में से 86,238 करोड़ रुपये का मुमताम किया जा चुका है

FRP - उचित एवं लाभकारी मूल्य

✓ शेरडीની FRP વધારવાથી પાંચ કરોડ શેરડી-ખેડૂતોને તથા ખેતરમાં, સુગર મિલો અને સંબંધિત કામોમાં આજીવિકા મેળવતા પાંચ લાખ કામદારોને લાભ થશે.

✓ ક્વિન્ટલ ટી6 રૂ. 290ની કિંમત એમને જ મળશે જેમની શેરડીની રિકવરી 10 ટકા હશે જો રિકવરી 9.5 ટકાથી ઓછી હશે તો શેરડીના ક્વિન્ટલ ટી6 રૂ. 275 જ મળશે.

✓ સુગર મિલોએ શેરડીની આ કિંમતો શેરડીનો રસ કાઢતાં પહેલાં જ ખેડૂતોને ચૂકવવાની રહેશે. સામાન્ય રીતે શેરડીના રસમાંથી ગોળ બનાવવાની પ્રક્રિયામાં એક કિલો રસમાંથી 100 ગ્રામ ગોળ મળતો હોય છે. તે 10 ટકા રિકવરી ગણાય છે.

(2) એન્કેરેજ ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર ઈન્વેસ્ટમેન્ટ હોલ્ડિંગ:

✓ એન્કેરેજ ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર ઈન્વેસ્ટમેન્ટ હોલ્ડિંગમાં FDIને મંજૂરી આપી દીધી છે. તે અનુસાર રૂ.15,000 કરોડ સુધી રોકાણ થઈ શકશે.

અન્ય નિર્ણયો :

(3) કોર્પોરેટ ક્ષેત્રે ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ ઈન્ડિયા અને ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પ્રોફેશનલ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ રશિયા વચ્ચે MOU કરવામાં આવશે

(4) ભારત-કઝાકિસ્તાન વચ્ચે સંયુક્ત સંરક્ષણ ટ્રેનિંગ 20 ઓગસ્ટથી શરૂ કરાઈ

(5) હવે પછી તમામ અફઘાન નાગરિકોને માત્ર ઈવિસા દ્વારા જ ભારતમાં પ્રવેશ આપવામાં આવશે

(6) કુદરતી આફત, હવામાન અને આરોગ્ય વિશે પ્રધાનોની પેનલની વીડિયો કોન્ફરન્સિંગ કરવામાં આવશે

(7) જળશક્તિ યોજના હેઠળ 100 દિવસનું સુજલામ અભિયાન ચાલુ કરવામાં આવશે

(8) 765 કિલોવોટની ડબલ સિંકટ વિન્યાયલ-વારાણસી ટ્રાન્સમિશન લાઈન ચાલુ કરવામાં આવશે

3. કર્ણાટક સરકાર : આગામી પેરિસ ઓલિમ્પિક માટે શ્રેષ્ઠ 75 ખેલાડીની પસંદગી માટે પેનલની રચના

4. નેત્રદાન જાગૃતિ પખવાડીયું : તા. 25 ઓગસ્ટથી તા. 8મી સપ્ટેમ્બર-2021

National Eye Donation Fortnight

25th of August - 8th of September

5. દિન વિશેષ : 23 ઓગસ્ટ

આંતરરાષ્ટ્રીય ગુલામ વ્યાપાર નિર્મૂલન દિવસ

INTERNATIONAL DAY FOR THE REMEMBRANCE OF THE SLAVE TRADE AND ITS ABOLITION

AUGUST 23

✓ સંસ્થા : UN અને UNESCO

6. જન્મ દિન વિશેષ : 25 ઓગસ્ટ

(1) રાષ્ટ્રવાદી પત્રકાર : અમૃતલાલ શેઠ

અમૃતલાલ શેઠ

વર્ષો દાન

જન્મ : 25 ઓગસ્ટ 1891 અવસાન : 30 જુલાઈ 1954

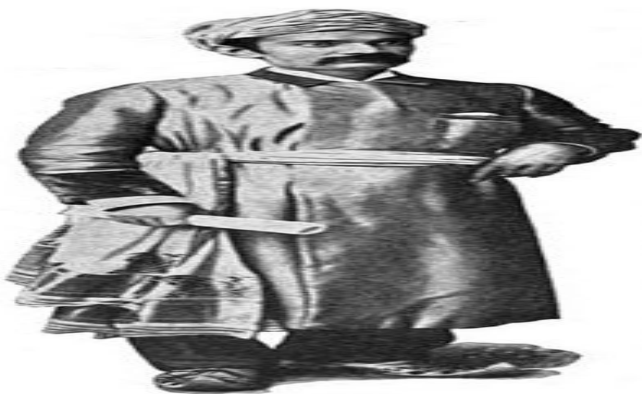
✓ કવિ-પત્રકાર સમાજ પરિવર્તન અને ક્રાંતિનું મસ્તિષ્ક છે.

✓ ગુલામ ભારતમાં ગુજરાત અને ખાસ તો કાઠીયાવાડને જગાડવાનું યુગ પરિવર્તનકારી કાર્ય અનેક પત્રકારોએ કર્યું તેમાંનું એક ગૌરવશાળી નામ અમૃતલાલ દલપતરામ શેઠનું છે.

- ✓ જન્મભૂમિ લીંબડી અને કર્મભૂમિ રાણપુર.
- ✓ બચપણથી લાલ, બાલ, પાલની રાષ્ટ્રવાદી ત્રિપુટીથી ગાઢ રીતે પ્રભાવિત થઇ તેમની છબીઓ ઘરમાં ટીંગાડી હતી, છબીઓ ઉતારવા આવેલા પોલીસોને તે ઉતારવા દીધી ન હતી.
- ✓ આવી દેશદાઝથી કાર્યરત અમૃતલાલની મુખ્ય ઓળખ રાષ્ટ્રવાદી પત્રકાર તરીકે છે.
- ✓ અમૃતલાલે "બોમ્બે કોનિકલ"માં કાઠીયાવાડ લેટર લખવાથી પોતાનું પત્રકારત્વ શરૂ કર્યું હતું પણ તેમનું મન તો અમુક અપવાદોને બાદ કરતાં લગભગ અંધેર વહીવટ અને અમલદારશાહીમાં સબડતા સૌરાષ્ટ્રની વેદનાને વાચા આપવા તડપતુ હતું.
- ✓ 2 ઓક્ટો.1921ના રોજ ગાંધી જયંતિના રોજ રાણપુરથી "સૌરાષ્ટ્ર"સાપ્તાહિક શરૂ કર્યું.
- ✓ જાનના જોખમે પણ રજવાડી ગુજરાતની કમજોરીઓ સૌરાષ્ટ્રના પાને પ્રગટાવતા મેઘાણી જેવા અનેક સર્જકો તેમની નિશ્રામાં પાંગર્યા હતા.
- ✓ 1931માં સૌરાષ્ટ્ર ઉપર પ્રતિબંધ મુકાયો હતો.
- ✓ અમૃતલાલ શેઠ 1934માં રાણપુર છોડી મુંબઈમાં સ્થાયી થયા તે પહેલા ધોલેરા મીઠા સત્યાગ્રહમાં સ્થાનિક પ્રજાને કુશળ નેતૃત્વ પૂરું પાડી ચુક્યા હતા.
- ✓ મુંબઈથી તેમણે "જન્મભૂમિ" (1934), "ડેઈલી સન" (1934), "નુતન ગુજરાત" (1942) જેવા પત્રો શરૂ કર્યા હતા તો 1935માં મરાઠી દૈનિક "લોકમાન્ય" પણ ખરીદી લીધું હતું.
- ✓ કાઠીયાવાડ રાજકીય પરિષદ, આરઝી હકુમત જેવી સંસ્થાકીય પ્રવૃત્તિઓ અને શિક્ષણની અનેક સંસ્થાઓમાં પણ અમૃતલાલ શેઠનું બહુમુલ્ય યોગદાન હતું.
- ✓ રાષ્ટ્રવાદી પત્રકાર અને ઉમદા સ્વત્રંતા સૈનિક અમૃતલાલ શેઠનું 30 જુલાઈ 1954ના રોજ મુંબઈમાં અવસાન થયું હતું

(2) વીરચંદ્ર રાઘવજી ગાંધીનો 158મો જન્મદિવસ :

જન્મ : 25 ઓગસ્ટ 1864 અવસાન : 7 ઓગસ્ટ 1901

- ✓ વીરચંદ્ર ગાંધીનો જન્મ ગુજરાતના ભાવનગર નજીક મહુવામાં નગરશેઠ રાઘવજી તેજપાલજી ગાંધીને ત્યાં થયો.
- ✓ વર્ષ-1893માં શિકાગોમાં પ્રથમ ધર્મ સંસદમાં સ્વામી વિવેકાનંદે હિંદુ ધર્મ તેમજ વીરચંદ્ર ગાંધીએ જૈન ધર્મનું પ્રતિનિધિત્વ કર્યું હતું.
- ✓ તેમણે 1899માં આંતરરાષ્ટ્રીય વાણિજ્ય સંમેલનમાં એશિયાનું પ્રતિનિધિત્વ કર્યું હતું.
- ✓ તેમણે પાલીતાણા અને શિખરજી વચ્ચેના કર વિવાદોનું સમાધાન કર્યું હતું

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (25-08-2021)

1. તાજેતરમાં જૂનાગઢના ગિરનાર પરથી કઈ અનોખી માંસાહારી વનસ્પતિની શોધ કરાઈ - યુદ્ધિક્યુલેરિયા જનાર્થનામી
2. ભારતમાં સૌપ્રથમ યુદ્ધિક્યુલેરિયા જનાર્થનામી નામની માંસાહારી વનસ્પતિ કયા રાજ્યમાંથી મળી આવી હતી - મહારાષ્ટ્ર
3. ગુજરાતમાં પ્રથમવાર યુદ્ધિક્યુલેરિયા જનાર્થનામી નામની માંસાહારી વનસ્પતિ કોના દ્વારા શોધાઈ - લાઈફ સાયન્સિસ ભવન, નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી-જૂનાગઢ
4. તા.25 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ કેન્દ્રીય કેબિનેટ દ્વારા શેરડીની વાજબી વળતર કિંમત(FRP) ચાલુ વર્ષે ક્વિન્ટલ દીઠ રૂ. 285 હતી તે 2021-22ના વર્ષ માટે વધારીને કેટલી કરાઈ - રૂ. 290
5. કેન્દ્રીય કેબિનેટ દ્વારા એન્કરેજ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ઈન્વેસ્ટમેન્ટ હોલ્ડિંગમાં FDIને મંજૂરી આપી તે અનુસાર કેટલું રોકાણ થઈ શકશે - રૂ.15,000 કરોડ સુધી
6. કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા જાગૃતિ યોજના હેઠળ કેટલા દિવસનું સુજલામ અભિયાન ચાલુ કરાશે - 100
7. કર્ણાટક સરકાર દ્વારા આગામી કયા ઓલિમ્પિકની તૈયારી માટે શ્રેષ્ઠ 75 ખેલાડીની પસંદગી માટે પેનલની રચના કરવામાં આવી - પેરિસ ઓલિમ્પિક 2024
8. નેત્રદાન જાગૃતિ પખવાડીયું-2021 ક્યારે ઉજવવામાં આવ્યું - તા. 25 ઓગસ્ટથી તા. 8મી સપ્ટેમ્બર
9. UN અને UNESCO દ્વારા આંતરરાષ્ટ્રીય ગુલામ વ્યાપાર નિર્મૂલન દિવસ ક્યારે મનાવવામાં આવે છે - તા.23 ઓગસ્ટ

10. ગુજરાતના જાણીતા પત્રકાર અમૃતલાલ શેઠનો જન્મ ક્યારે-ક્યાં થયો હતો- 25 ઓગસ્ટ 1891 તથા લીબડી અને રાણપુર
11. અમૃતલાલ શેઠે તા. 2 ઓક્ટો. 1921ના રોજ ક્યાંથી-કયુ સાપ્તાહિક શરૂ કર્યું હતુ - રાણપુરથી સૌરાષ્ટ્ર સાપ્તાહિક
12. અમૃતલાલ શેઠ એ કયા વર્ષમાં મુંબઈથી "જન્મભૂમિ" સાપ્તાહિક શરૂ કર્યું - વર્ષ 1934

13. વીરચંદ ગાંધીનો જન્મ ક્યાં થયો હતો - મહુવા (ભાવનગર)
14. વર્ષ-1893માં શિકાગોમાં મળેલી પ્રથમ ધર્મ સંસદમાં ભારતવતી હિંદુ ધર્મનું પ્રતિનિધિત્વ કોણે કર્યું હતુ - સ્વામી વિવેકાનંદ
15. વર્ષ-1893માં શિકાગોમાં મળેલી પ્રથમ ધર્મ સંસદમાં ભારતવતી જૈન ધર્મનું પ્રતિનિધિત્વ કોણે કર્યું હતુ - વીરચંદ ગાંધી

DATE : 26-08-2021

1. ઇ-શ્રમ પોર્ટલ - કેન્દ્ર સરકાર :

બિન સંગઠિત ક્ષેત્રના કર્મચારીઓ માટે ઇ-શ્રમ પોર્ટલ લોચ

ઇ-શ્રમ પોર્ટલ વિશે :

- ✓ આ પોર્ટલ ઉપર શ્રમિકો પોતાનું રજિસ્ટ્રેશન કરાવી શકશે. તે શ્રમિકોનો ડેટાબેઝ હશે. તેની મદદથી સરકાર સોશિયલ સિક્યોરિટી સ્કીમોને તેમના દરવાજા સુધી પહોંચાડશે.
- ✓ સરકાર તરફથી દેશના 38 કરોડ વર્કર્સને 12 આંકડાનું યુનિવર્સલ એકાઉન્ટ નંબર અને આગવું ઇ-શ્રમ કાર્ડ મળશે, જે પૂરા દેશમાં માન્ય ગણાશે.
- ✓ આ પોર્ટલ પર મજૂરો, પ્રવાસી મજૂરો, સ્ટ્રીટ વેન્ડર્સ, ઘરેલું કામદારો, કન્સ્ટ્રક્શન વર્કર્સ, પ્લેટફોર્મ વર્કર્સ, ખેતમજૂરો અને અસંગઠિત ક્ષેત્રના અન્ય વર્કર્સ રજિસ્ટ્રેશન કરાવી શકશે.

નામ નોંધાવવા ટોલ ફી નંબર 14434 :

- ✓ શ્રમિકોને રજિસ્ટ્રેશન કરાવવામાં મદદરૂપ થવા રાષ્ટ્રીય ટોલ ફી નંબર 14434 પણ શરૂ કરવામાં આવ્યો છે. જે શ્રમિકો પાસે ફોન નહીં હોય અથવા લખતા-વાંચતા આવડતું નથી તેઓ કોમન સર્વિસ સેન્ટરમાં જઈને રજિસ્ટ્રેશન કરાવી શકશે.

વિવિધ યોજનાઓના લાભ :

- ✓ આયુષ્યમાન ભારત યોજના (પ્રધાનમંત્રી જનઆરોગ્ય યોજના) હેઠળ દરેક પરિવારને વર્ષના પાંચ લાખ રૂપિયાનું મફત સ્વાસ્થ્ય વીમા કવર આપવામાં આવે છે. આ "આ યોજનાને ડેટાબેઝ સાથે જોડવામાં આવશે. પીએમ શ્રમયોગી માનધન યોજના હેઠળ દર મહિને રૂ. 3000નું પેન્શન આપવામાં આવશે.

2. SAMRIDH યોજના : કેન્દ્રના IT મંત્રાલય દ્વારા યોજના લોન્ચ

કેન્દ્રનું IT મંત્રાલય સ્ટાર્ટ-અપ માટે રૂ. 40 લાખ સુધીનું રોકાણ કરવા મદદ કરશે

હેતુ :

- ✓ દેશમાં સ્ટાર્ટ-અપને વેગ આપવા માટે ઇન્ફોર્મેશન એન્ડ ટેકનોલોજી મંત્રાલયે SAMRIDH યોજનાની શરૂઆત કરી. જે IT સેક્ટરમાં ચીન અને અમેરિકાને પાછળ છોડવા ભારત સરકારનું મહત્વાકાંક્ષી પગલું છે.
- ✓ આ યોજનાનો ઉદ્દેશ આઈટી સ્ટાર્ટઅપ્સને ફંડ અને આવશ્યક કુશળતા ઉપલબ્ધ કરાવવાનો.

SAMRIDH યોજનાની વિશેષતાઓ અને લક્ષ્યાંક

- ✓ SAMRIDH યોજના હેઠળ કેન્દ્ર IT સ્ટાર્ટ-અપ શરૂ કરવા રૂ. 40 લાખ સુધીની રોકાણ મદદ આપશે અને દેશમાં 100 યુનિકોર્ન તૈયાર કરવાનું લક્ષ્ય.
- ✓ યુનિકોર્નનો અર્થ એવા સ્ટાર્ટઅપથી છે જેનું બજાર મૂલ્ય એક અબજ ડોલર સુધી પહોંચી ગયું હોય. આ યોજના હેઠળ 300 સ્ટાર્ટ-અપ્સને મેન્ટરશિપ, ફંડિંગ અને અન્ય સહાયતા ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે. સ્ટાર્ટ-અપને છ મહિના સુધી સંરક્ષણ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે.
- ✓ આ યોજનાનું આયોજન સિલિકોન વેલીની એક્સેલેટર વાઇકોમ્બિનેટર અનુસારનું કરવામાં આવ્યું છે.

ભારતમાં સ્ટાર્ટઅપની વર્તમાન સ્થિતિ :

- ✓ સ્ટાર્ટ-અપ ઇકોસિસ્ટમ તૈયાર કરાશે
- ✓ હાલમાં સરકારનું ધ્યાન સ્ટાર્ટ-અપ્સ પર છે. આ કંપનીઓ ઝડપથી વૃદ્ધિ નોંધાવી રહી છે અને વિદેશી રોકાણકારોને આવી કંપનીઓમાં વધારે રસ છે.

- ✓ મોદી સરકાર દેશમાં સ્ટાર્ટ-અપ્સ માટે સ્વસ્થ ઇકોસિસ્ટમ બનાવવા માંગે છે. આરબીઆઈના ઓગસ્ટ 2021ના બુલેટિનમાં જણાવ્યું હતું કે દેશમાં હાલમાં 100 યુનિકોર્ન છે.
- ✓ 2019માં લિસ્ટમાં લગભગ 10 કંપનીઓ સામેલ થઈ હતી અને 2020માં 13 કંપનીઓનો ઉમેરો થયો હતો. યુનિકોર્નના મામલે ભારત અમેરિકા અને ચીન પછી ત્રીજા ક્રમે છે.
- ✓ IT મંત્રી : અશ્વિની વૈષ્ણવ

3. કાયદા મંત્રાલય-કેન્દ્ર સરકાર :

સુપ્રીમ કોર્ટના કોલેજીયમ દ્વારા ભલામણ કરાયેલ ત્રણ મહિલા જજ સહિત કુલ 9 જજની સુપ્રીમ કોર્ટના જજ તરીકે રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદની મંજૂરી

નવનિયુક્ત ન્યાયાધીશો અને કોર્ટ :

1. જસ્ટિસ વિક્રમ નાથ : ચીફ જસ્ટિસ ગુજરાત હાઇકોર્ટ
2. બેલાબહેન ત્રિવેદી : જસ્ટિસ ગુજરાત હાઇકોર્ટ
3. જસ્ટિસ એ.એસ.ઓકા : ચીફ જસ્ટિસ કર્ણાટક હાઇકોર્ટ
4. જસ્ટિસ હિમા કોહલી : ચીફ જસ્ટિસ તેલંગણા હાઇકોર્ટ
5. જસ્ટિસ જે.કે. મહેશ્વરી : ચીફ જસ્ટિસ સિક્કિમ હાઇકોર્ટ
6. જસ્ટિસ બી.વી. નાગરત્ના : ચીફ જસ્ટિસ કર્ણાટક હાઇકોર્ટ
7. જસ્ટિસ એમ.એમ. સુંદેશ : જસ્ટિસ મદ્રાસ હાઇકોર્ટ
8. જસ્ટિસ સી.ટી. રવિકુમાર : જસ્ટિસ કેરળ હાઇકોર્ટ
9. પી.એસ. નરસિમ્હા : સિનિયર એડવોકેટ

✓ સુપ્રીમ કોર્ટમાં આ નવનિયુક્તિ બાદ હવે કુલ ન્યાયાધીશોની સંખ્યા 33 થશે

4. નવી ડ્રોન પોલિસીની સત્તાવાર જાહેરાત : ભારત સરકાર

- ✓ નામ : Unmanned Aircraft System Rules-2021
- ✓ નવા ડ્રોન નિયમો સ્ટાર્ટઅપ અને યુવાનોને મદદરૂપ થશે

મહત્વની જોગવાઈ :

- ✓ ભારત સરકારે સત્તાવાર રીતે નવી ડ્રોન પોલિસીની જાહેરાત કરી. Unmanned Aircraft System Rules, 2021

અંતર્ગત હવે જનતા અને કંપનીઓ માટે ડ્રોનની માલિકી અને તેનું સંચાલન સરળ બનાવી દેવાયું છે. નવી ડ્રોન પોલિસીમાં ડ્રોનનું કવરેજ 300 કિ.ગ્રા.થી વધારીને 500 કિ.ગ્રા. કરાયું છે અને તેમાં હેવી પેલોડ-કેરિંગ ડ્રોન અને ડ્રોન ટેક્સીને પણ સામેલ કરાઈ.

- ✓ ડ્રોન માટે રજિસ્ટ્રેશન અને લાઇસન્સ જારી કરાય તે પહેલાં હવે કોઇ સિક્યુરિટી ક્લિયરન્સ મેળવવાનું રહેશે નહીં અને ડ્રોન ઉડાવવા માટેની મંજૂરી માટેની ફી પણ સામાન્ય કરી દેવાઈ.
- ✓ ઉપરાંત સંખ્યાબંધ મંજૂરીની જોગવાઈ નાબૂદ કરી દેવાઈ છે. મંજૂરી માટે ભરવાના ફોર્મની સંખ્યા 25થી ઘટાડીને પાંચ કરાઈ છે.
- ✓ નિયમોના ઉલ્લંઘન માટેનો મહત્તમ દંડ ઘટાડીને રૂપિયા એક લાખ કરાયો છે.
- ✓ ડિજિટલ સ્કાય પ્લેટફોર્મ પર ગ્રીન, યલો અને રેડ ઝોનની માહિતી અપાશે.
- ✓ યલો ઝોનને એરપોર્ટના પરિઘથી 45 કિમીથી ઘટાડીને 12 કિમી કરાયો છે. એરપોર્ટથી 8 થી 12 કિમીના વિસ્તારમાં 200 ફૂટ સુધી અને ગ્રીન ઝોનમાં ડ્રોન માટે કોઇ મંજૂરી લેવાની જરૂર રહેશે નહીં.

નવી ડ્રોન પોલીસી એટ એ ગ્લાન્સ :

- ✓ ફોર્મની સંખ્યા 25થી ઘટાડીને પાંચ
- ✓ ફીની સંખ્યા 72થી ઘટાડીને 4
- ✓ રિમોટ પાઇલટ લાઇસન્સ ફી રૂ. 3000થી ઘટાડીને રૂ. 100 કરાઈ
- ✓ રિમોટ પાઇલટ લાઇસન્સ હવે 10 વર્ષ માટે માન્ય રહેશે
- ✓ 30 દિવસમાં ગ્રીન, યલો અને રેડ ઝોન સાથે ડિસ્પ્લે કરાશે
- ✓ ગ્રીન ઝોનમાં ડ્રોન ઓપરેટ કરવા માટે મંજૂરીની જરૂર નહીં
- ✓ નોન કોર્મિશયલ યૂઝ માટેના માઇક્રો ડ્રોન માટે અને નેનો ડ્રોન માટે લાઇસન્સની જરૂર નહીં
- ✓ રજિસ્ટ્રેશન અથવા લાઇસન્સ જારી થયા પહેલાં સિક્યુરિટી ક્લિયરન્સની જરૂર નહીં
- ✓ ભારતીય ડ્રોન કંપનીઓમાં વિદેશી ભાગીદારી પર રોક નહીં
- ✓ ડ્રોનની આયાત માટે મંજૂરી લેવાની જોગવાઈ નાબૂદ
- ✓ DGCA 15 દિવસમાં રિમોટ પાઇલટ લાઇસન્સ જારી કરશે
- ✓ ડ્રોનના ટેસ્ટિંગ માટેના ટાઇપ સિટફિકેટ ક્વોલિટી કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા જારી કરાશે
- ✓ ભારતમાં ઉડાન માટે જ ટાઇપ સિટફિકેટની જરૂર પડશે
- ✓ નેનો અને રિસર્ડ ડ્રોનને ટાઇપ સિટફિકેશનમાંથી મુક્તિ

- ✓ 30 નવેમ્બર પહેલાં ભારતમાં હોય તેવા ડ્રોનને ડિજિટલ સ્કાય પ્લેટફોર્મ દ્વારા યુનિક આઇડેન્ટિફિકેશન નંબર અપાશે
- ✓ સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટિંગ પ્રોસિજર અને ટ્રેનિંગ મોડ્યુલ ડિજિટલ સ્કાય પ્લેટફોર્મ પર પ્રસિદ્ધ કરાશે

ડ્રોન ઉડાડવા માટે કઈ મંજૂરીઓ નાબૂદ કરાઈ

- ✓ યુનિક ઓથોરાઇઝેશન નંબર
- ✓ યુનિક પ્રોટોકોલ આઇડેન્ટિફિકેશન નંબર
- ✓ મેન્યુફેક્ચરિંગ અને એરવર્ધીનેસનું સિટિફિકેટ
- ✓ કોફોર્મન્સ સિટિફિકેટ
- ✓ મેન્ટેનન્સ સિટિફિકેટ
- ✓ ઇમ્પોર્ટ ક્લિયરન્સ
- ✓ પ્રવર્તમાન ડ્રોનની સ્વીકૃતિ
- ✓ ઓપરેટર પરમિટ
- ✓ આર એન્ડ ડી ઓર્ગેનાઇઝેશન ઓથોરાઇઝેશન
- ✓ સ્ટુડન્ટ રિમોટ પાઇલટ લાઇસન્સ
- ✓ રિમોટ પાઇલટ ઇન્સ્ટ્રક્ટર ઓથોરાઇઝેશન
- ✓ ડ્રોન પોર્ટ ઓથોરાઇઝેશન

5. તામિલનાડુ : પ્રોફેશનલ કોર્સમાં સરકારી સ્કૂલના

વિદ્યાર્થીઓને 7.5 ટકા અનામત

- ✓ તમિલનાડુ સરકારે સરકારી સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓને પ્રોફેશનલ કોર્સમાં 7.5% અનામત આપવાનો નિર્ણય કર્યો.
- ✓ મુખ્યમંત્રી એમ. કે. સ્ટાલિને વિધાનસભામાં આ મુદ્દે એક બિલ રજૂ કર્યું, જેમાં કૃષિ, કાયદા, મત્સ્યપાલન અને એન્જિનિયરિંગ જેવા પ્રોફેશનલ અભ્યાસક્રમોમાં સરકારી સ્કૂલના બાળકોને અનામત આપવાની જોગવાઈ.
- ✓ રાજધાની : ચેન્નઈ

6. ફોર્સ રિપોર્ટ 2021 : દિલ્હી સૌથી વધુ CCTV કેમેરા વાળું

વિશ્વનું નંબર 1 શહેર

- ✓ યાદીમાં ભારતના 3 શહેર ચેન્નાઈ ત્રીજા તો મુંબઈ 18મા સ્થાને
- ✓ રાજધાની દિલ્હીએ વિશ્વમાં સૌથી વધુ CCTV કેમેરાવાળાં શહેરનો રેકોર્ડ પોતાના નામે કર્યો છે.
- ✓ ફોર્સના રિપોર્ટ મુજબ, દિલ્હીનાં જાહેર સ્થળો પર દર ચોરસ મીટર વિસ્તારમાં 1,826 જ્યારે લંડનમાં દર ચોરસ મીટર વિસ્તારમાં 1,138 કેમેરા લાગેલા છે.

- ✓ દિલ્હી બાદ લંડન વિશ્વમાં બીજા ક્રમે છે. યાદીમાં ભારતનાં 3 શહેર છે. દિલ્હી પ્રથમ, ચેન્નાઈ ત્રીજા અને મુંબઈ 18મા ક્રમે છે.

- ✓ ચેન્નાઈમાં દર ચોરસ મીટર વિસ્તારમાં 609 અને મુંબઈમાં 157.4 કેમેરા લાગેલા છે.

7. 4th સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ 2021 :

ઈકોનોમિસ્ટ ઇન્ટેલિજન્સ યુનિટ દ્વારા વિશ્વના 60 સુરક્ષિત શહેરોની યાદી જાહેર કરાઈ

ડેનમાર્કની રાજધાની કોપનહેગન વિશ્વનું સૌથી સુરક્ષિત શહેર

વિશ્વના સુરક્ષિત TOP 10 શહેરો :

1. કોપનહેગન	: 82.4	2. ટોરોન્ટો	: 82.2
3. સિંગાપોર	: 80.7	4. સિડની	: 80.1
5. ટોક્યો	: 80.0	5. એમ્સટર્ડમ	: 79.3
6. વેલિંગ્ટન	: 79.0	7. હોંગકોંગ	: 78.6
8. મેલબોર્ન	: 78.6	9. સ્ટોકહોમ	: 78.0
- ✓ ટોપ 10 શહેરમાં એશિયાનાં ફક્ત ત્રણ શહેર છે. 2017 અને 2019માં અવ્વલ રહેલું ટોક્યો આ વખતે પાંચમા સ્થાને આવ્યું.
  - ✓ તાજા ઈન્ડેક્સમાં કોપનહેગનને 82.4 અંક, દિલ્હીને 56.1 અને મુંબઈને 54.4 અંક મળ્યા.
  - ✓ ડિજિટલ સુરક્ષાના મામલામાં સિડની અને આરોગ્યમાં ટોક્યો આગળ રહ્યું.
  - ✓ ઈન્ફ્રા સુરક્ષામાં હોંગકોંગનું પ્રદર્શન સાકું રહ્યું.
  - ✓ વ્યક્તિગત સુરક્ષામાં કોપનહેગન શ્રેષ્ઠ છે.
  - ✓ પર્યાવરણ સુરક્ષામાં વેલિંગ્ટને બધાને પાછળ છોડ્યા.
  - ✓ સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ પ્રોજેક્ટના ડિરેક્ટર પ્રતિમા સિંહે કહ્યું કે પર્યાવરણને લઈને કોપનહેગન અને ટોરોન્ટોએ જબરદસ્ત કામ કર્યું છે.
  - ✓ યાદીમાં ટોચના 50 શહેરની યાદીમાં દિલ્હી 48 અને મુંબઈ 50માં સ્થાને
  - ✓ કુલ માપદંડ 76 નક્કી કરાયા જેમાં વૈશ્વિક શહેરો, સુરક્ષાની સ્પષ્ટ તસ્વીરો સામે આવી શકે, તેમાં ડિજિટલ, હેલ્થ, ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, વ્યક્તિગત અને પર્યાવરણને લગતા માપદંડ સામેલ છે

અન્ય વિગતો :

✓ EIU દર બે વર્ષે સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ પ્રકાશિત કરે છે આ વર્ષે તેની ચોથી આવૃત્તિ જાહેર કરાઈ

8. જન્મ દિન વિશેષ : 26 ઓગસ્ટ ભારતરત્ન મધર ટેરેસા

જન્મ : 26 ઓગસ્ટ 1910 અવસાન : 5 સપ્ટેમ્બર 1997

✓ મધર ટેરેસાનું મૂળનામ ઇઝેશ ગોનએકસહે બોજાક્ષહિયું

✓ પ્રજાસત્તાક મેસેડોનિયાની રાજધાની ઉસ્કુલમાં જન્મ થયો હતો

✓ તેઓનાં નામમાં ગોનએકસહેનો મતલબ “ગુલાબની કળી” થાય છે.

✓ 18 વર્ષની ઉમરે લોરેટોની સિસ્ટરો સાથે જોડાવા અને મિશનરી બનવા માટે ઘર છોડ્યું. 1929માં ભારત આવ્યાં, દીક્ષાર્થી તરીકેનો અજમાયશી સમય દાજીલિંગમાં વીતાવ્યો, 24 મે 1931નાં રોજ નન તરીકે ધાર્મિક શપથ લીધા અને પોતાનું નામ ટેરેસા રાખ્યું.

✓ મધર ટેરેસાની સેવા પ્રવૃત્તિઓનું પદ્મશ્રી ભારત રત્ન અને શાંતિનાં નોબેલ પારિતોષિક જેવાં પુરસ્કારોથી સન્માનિત થઈ છે.

✓ નોબેલ પારિતોષિક વખતે તેમની સલાહ માંગતા કોઈએ પૂછ્યું કે વિશ્વ શાંતિ માટે અમે શું કરી શકીએ ? મધર ટેરેસાએ જવાબ આપ્યો : ઘરે જાઓ અને તમારા પરિવારને પ્રેમ કરો.

✓ મધર ટેરેસાનું 5 સપ્ટે.1997નાં રોજ 87 વર્ષની વયે અવસાન થયું હતું.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (26-08-2021)

1. તા. 26 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ બિન સંગઠિત ક્ષેત્રના કર્મચારીઓ માટે કેન્દ્ર સરકારે કયુ પોર્ટલ લોચ કર્યું છે - **ઇ-શ્રમ પોર્ટલ**

2. કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા લોન્ચ કરાયેલા ઇ-શ્રમ પોર્ટલ દ્વારા દેશના 38 કરોડ શ્રમિકોને કેટલા આંકડાનું યૂનિવર્સલ એકાઉન્ટ નંબર અને આગવું શ્રમ કાર્ડ મળશે જે પૂરા દેશમાં માન્ય ગણાશે - **12**

3. ઇ-શ્રમ પોર્ટલ પર નામ નોંધાવવા કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા શ્રમિકો માટે ક્યો ટોલ ફી નંબર શરૂ કરાયો - **14434**

4. દેશમાં સ્ટાર્ટ-અપને વેગ આપવા માટે ઇન્ફોર્મેશન એન્ડ ટેકનોલોજી મંત્રાલયે તા. 26 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ કઈ યોજના લોન્ચ કરી - **SAMRIDH યોજના**

5. કેન્દ્ર દ્વારા તાજેતરમાં જાહેર કરાયેલ SAMRIDH યોજના અંતર્ગત સ્ટાર્ટ-અપ માટે કેટલા રૂપિયા સુધીનું રોકાણ કરવા મદદ કરાશે - **રૂ.40 લાખ સુધી**

6. SAMRIDH યોજના હેઠળ દેશમાં કેટલા યુનિકોર્ન તૈયાર કરવાનું IT મંત્રાલય લક્ષ્યાંક ધરાવે છે - **100**

7. સ્ટાર્ટઅપથી જેનું બજાર મૂલ્ય એક અબજ ડોલર સુધી પહોંચી ગયું હોય તેને ક્યો વિશેષ દરજ્જો આપવામાં આવે છે - **યુનિકોર્ન**

8. વર્તમાન કેન્દ્રીય IT મંત્રીનું નામ જણાવો - **અશ્વિની વૈષ્ણવ**

9. તા. 26 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ સુપ્રીમ કોર્ટના કોલેજીયમ દ્વારા ત્રણ મહિલા જજ સહિત કુલ કેટલા જજની સુપ્રીમ કોર્ટના જજ તરીકે રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદ દ્વારા મંજૂરી અપાઈ - **9**

10. તા. 26 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ સુપ્રીમ કોર્ટના કોલેજીયમ દ્વારા કુલ 9 જજની સુપ્રીમ કોર્ટના જજ તરીકે નિમણૂક કરાઈ તેમાં ગુજરાત હાઈકોર્ટના કયા બે જસ્ટિસનો સમાવેશ થાય છે - **ગુજરાત હાઈકોર્ટના ચીફ જસ્ટિસ વિક્રમ નાથ તથા જસ્ટિસ બેલાબહેન ત્રિવેદી**

11. તા. 26 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ સુપ્રીમ કોર્ટના કોલેજીયમ દ્વારા કુલ 9 જજની સુપ્રીમ કોર્ટના જજ તરીકે નિમણૂક કરાઈ તેમાં કઈ ત્રણ મહિલા જસ્ટિસનો સમાવેશ થાય છે - **ગુજરાત હાઈકોર્ટના જસ્ટિસ બેલાબહેન ત્રિવેદી, તેલંગણા હાઈકોર્ટના ચીફ જસ્ટિસ હિમા કોહલી તથા કર્ણાટક હાઈકોર્ટના ચીફ જસ્ટિસ બી.વી. નાગરત્ના**

12. તા. 26 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ સુપ્રીમ કોર્ટના નવા 9 જજોની નિયુક્તિ બાદ સુપ્રીમ કોર્ટમાં હવે કુલ ન્યાયાધીશોની સંખ્યા કેટલી થઈ - **33**

13. તા. 26 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ કેન્દ્રના ઉડ્ડયન મંત્રાલય દ્વારા કઈ નવી ડ્રોન પોલિસીની સત્તાવાર જાહેરાત કરાઈ - **Unmanned Aircraft System Rules-2021**

14. નવી ડ્રોન પોલિસીમાં ડ્રોનનું કવરેજ 300 કિ.ગ્રા.થી વધારીને કેટલા કિ.ગ્રા. કરાયું - **500 કિ.ગ્રા.**

15. નવી ડ્રોન પોલિસી હેઠળ રિમોટ પાઇલટ લાઇસન્સ કેટલા વર્ષ સુધી માન્ય રહેશે - **10**

16. નવી ડ્રોન પોલિસી અંતર્ગત ડિજિટલ સ્કાય પ્લેટફોર્મ પર કયા ઝોનની માહિતી અપાશે - **ગ્રીન, યલો અને રેડ ઝોન**

17. નવી ડ્રોન પોલિસી અંતર્ગત યલો ઝોનને એરપોર્ટના પરિઘથી 45 કિમીથી ઘટાડીને કેટલા કિમી કરાયો - **12 કિમી**

18. ઓગસ્ટ 2021માં તામિલનાડુમાં પ્રોફેશનલ કોર્સમાં સરકારી સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓને કેટલા ટકા અનામત આપવાનો નિર્ણય કરાયો - 7.5 ટકા
19. ફોર્બ્સના રિપોર્ટ 2021 મુજબ સૌથી વધુ CCTV કેમેરા વાળુ વિશ્વનું નંબર વન શહેર જણાવો - દિલ્હી
20. ફોર્બ્સના રિપોર્ટ 2021 મુજબ સૌથી વધુ CCTV કેમેરા ધરાવતા શહેરોની યાદીમાં ભારતના દિલ્હી ઉપરાંત અન્ય બે શહેરો-તેનો ક્રમ જણાવો - ચેન્નાઈ- 3 તથા મુંબઈ-18
21. ફોર્બ્સના રિપોર્ટ 2021 મુજબ સૌથી વધુ CCTV કેમેરા ધરાવતા વિશ્વના શહેરોની યાદીમાં બીજા ક્રમના શહેરનું નામ જણાવો - લંડન
22. ઓગસ્ટ 2021માં જાહેર કરાયેલા સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ 2021માં વિશ્વના કેટલા સુરક્ષિત શહેરોની યાદી જાહેર કરાઈ - 60
23. ઓગસ્ટ 2021માં જાહેર કરાયેલા સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ 2021માં વિશ્વનું સૌથી સુરક્ષિત શહેર અને તેનો દેશ જણાવો - કોપનહેગન-ડેનમાર્કની રાજધાની
24. ઈકોનોમિસ્ટ ઇન્ટેલિજન્સ યુનિટ દ્વારા ઓગસ્ટ 2021માં કેટલામો સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ જાહેર કરાયો - 4th
25. ઈકોનોમિસ્ટ ઇન્ટેલિજન્સ યુનિટ દ્વારા ઓગસ્ટ 2021માં જાહેર કરાયેલા સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ મુજબ વિશ્વના

- સુરક્ષિત TOP 10 શહેરોના નામ જણાવો - કોપનહેગન, ટોરોન્ટો, સિંગાપોર, સિડની, ટોક્યો, એમ્સટર્ડમ, વેલિંગ્ટન, હોંગકોંગ, મેલબોર્ન તથા સ્ટોકહોમ
26. 4th સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ 2021 મુજબ ટોચના 50 સૌથી સુરક્ષિત શહેરોની યાદીમાં ભારતના દિલ્હી અને મુંબઈનો ક્રમ જણાવો - 48 તથા 50
27. 4th સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ 2021માં કુલ કેટલા માપદંડ નક્કી કરાયા હતા - 76
28. ઈકોનોમિસ્ટ ઇન્ટેલિજન્સ યુનિટ (EIU) દર કેટલા વર્ષે સેફ સિટીઝ ઈન્ડેક્સ પ્રકાશિત કરે છે - 2 વર્ષ
29. સમાજ સેવિકા મધર ટેરેસાનો જન્મ ક્યાં-ક્યારે થયો હતો - પ્રજાસત્તાક મેસેડોનિયાની રાજધાની ઉસ્કુલ તથા તા. 26 ઓગસ્ટ 1910
30. સમાજ સેવિકા મધર ટેરેસાનું મૂળ નામ જણાવો તથા તેઓ ભારત ક્યારે આવ્યા હતા- ઇઝ્નેશ ગોનએકસહે બોજાક્ષહિયું તથા વર્ષ 1929
31. ભારત સરકારે મધર ટેરેસાની સેવા પ્રવૃત્તિઓને ક્યા એવોર્ડ આપી બિરદાવ્યા છે - પદ્મશ્રી અને ભારત રત્ન
32. મધર ટેરેસાને કયો નોબેલ પારિતોષિક મળ્યો હતો - શાંતિનો નોબેલ

DATE : 27-08-2021

1. સુવિધા : અમદાવાદની GCRH હોસ્પિટલ અત્યાધુનિક 'રેડિયોથેરાપી મશીન' ધરાવતી ભારતની પ્રથમ સરકારી હોસ્પિટલ

ટુબીમ મશીન

- ✓ રૂ. 16.30 કરોડના ખર્ચે અમેરિકી કંપનીનું આ મશીન કાર્યરત કરાયું છે, જે મોઢા, ગળા, ગર્ભાશય, સ્તન, પ્રોસ્ટેટ ફેફસાં અને બ્રેઈન કેન્સરના નિદાનમા ઉપયોગી

સારવારની પદ્ધતિ :

- ✓ જે ભાગમાં બીમારી હોય તેટલા ભાગને જ રેડિયોથેરાપીની સારવાર આપવામાં આવે છે. જેના કારણે શરીરના અન્ય ભાગમાં રેડિયેશનની આડઅસર ઘટી જાય છે
- ✓ રોબોટિક ટેકનિકની મદદથી સાઈબર નાઈફ મશીન રેડિયેશનની આડઅસરની સંભાવતા નહિવત્ કરશે

- ✓ સાઈબર નાઈફ મશીન અંદાજે 27.56 લાખના ખર્ચે અમેરિકન કંપનીના સહયોગથી વિકસાવાયું
- ✓ રોબોટ દ્વારા આ મશીનથી સારવાર શક્ય બને છે. મગજના કેન્સર તથા શરીરમાં ખૂબ જ નાની કેન્સરની ગાંઠ હોય તેવા કિસ્સામાં કેન્સરગ્રસ્ત ભાગને જ સારવાર આપીને અન્ય ટીસ્યુને નહિવત્ નુકસાન પહોંચે તે પ્રકારે સારવાર ઉપલબ્ધ બને છે.

આધુનિક મશીન :

- ✓ અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ કેમ્પસની કેન્સર હોસ્પિટલમાં ટુબીમ, ટોમોથેરાપી, સાઈબર નાઈફ, બ્રેકીથેરાપી અને સીટી સીમ્યુલેટર જેવી અત્યાધુનિક રેડિયોથેરાપી મશીન અંદાજે રૂ. 75 કરોડના ખર્ચે ઉપલબ્ધ કરાવાયા.
- ✓ GCRH : ગુજરાત કેન્સર રિસર્ચ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ
- ✓ આરોગ્ય મંત્રી : નીતિન પટેલ

2. નિમણૂક : ગુજરાતના નવા મુખ્ય સચિવ તરીકે શ્રી પંકજકુમારની નિમણૂક

- ✓ IAS 1986 બેચ મૂળ વતન : પટણા, બિહાર
- ✓ ચાર્જ : 31 ઓગસ્ટ 2021થી

3. UIDAI : મહત્વની જાહેરાત

ભારતનો પાસપોર્ટ ધરાવતા NRIને હવે ઓન એરાઇવલ આધાર કાર્ડ ઇસ્યુ કરાશે

આધાર કાર્ડ મેળવવાની પ્રક્રિયા :

- ✓ નાગરિકો અને સગીરો માટે સમાનરૂપે મળશે.
- ✓ આધારકાર્ડ મેળવવા NRIએ પોતાના અધિકૃત પાસપોર્ટ સાથે આધાર કેન્દ્ર પર જવાનું રહેશે. ત્યાં આધાર એનરોલમેન્ટ ફોર્મ ભરીને ઈ-મેલ ID આપવાનું રહેશે.
- ✓ એનરોલમેન્ટ ફોર્મમાં NRI માટે વિગતો જાહેર કરવાની જરાક જુદી પદ્ધતિ હોવાથી બરાબર અભ્યાસ કરીને બધી વિગતો ભરવી અને પછી સહી કરી ફોર્મ સબમિટ કરવું.
- ✓ ત્યારપછી એનરોલમેન્ટ ઓફિસર પાસે જઈ NRIએ પોતાનો અધિકૃત પાસપોર્ટ ઓળખના પુરાવા તરીકે રજૂ કરી આધારકાર્ડની માગણી કરવી.
- ✓ અગાઉ આધારકાર્ડ માટે 182 દિવસની રાહ જોવી પડતી હતી જે હવે દૂર થશે.
- ✓ UIDAI : યુનિક આઇડેન્ટિફિકેશન ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા

4. અભિનેતા સોનૂ સૂદ : દિલ્હી સરકારના 'દેશ કે મેન્ટર્સ' કાર્યક્રમના બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર તરીકે નિયુક્ત કરાયા

- ✓ ભૂમિકા : સરકારી શાળાના વિદ્યાર્થીઓને કેરિયર માર્ગદર્શન આપશે
- ✓ સંભવત નવેમ્બરમાં કાર્યક્રમ શરૂ થશે

5. ઉત્તર પ્રદેશ સરકાર : કાકોરી કાંડનું નામ બદલીને 'કાકોરી ટ્રેન એક્શન ડે' કરાવ્યું

કાકોરી કાંડ का बदला नाम

- ✓ ઉત્તરપ્રદેશના મુખ્યમંત્રી યોગી આદિત્યનાથની સરકારે કાકોરી કાંડનું નામ બદલી 'કાકોરી એક્શન ડે' કર્યું
- ✓ ઉત્તરપ્રદેશ સરકાર દ્વારા કાકોરી ટ્રેન એક્શનની 97મી વર્ષગાંઠની ઉજવણીના આયોજન દરમિયાન મુખ્યમંત્રીશ્રીએ આ નામાંતરણની જાહેરાત કરી હતી.
- ✓ ઉલ્લેખનીય છે કે, 9 ઓગસ્ટ, 1925ના દિવસે 'હિન્દુસ્તાન રિપબ્લિક એસોસિએશન' સાથે સંકળાયેલ ક્રાંતિકારીઓ રામપ્રસાદ બિસ્મિલ, અશ્ફાક ઉલ્લાખાં, રાજેન્દ્રપ્રસાદ લાહિરી અને રોશનસિંહ દ્વારા કાકોરી ઘટનાને અંજામ આપવામાં આવ્યો હતો.
- ✓ બ્રિટિશકાલીન ઇતિહાસકારો દ્વારા ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ સાથે જોડાયેલ આ મહત્વપૂર્ણ ઘટના પાછળ 'કાંડ' શબ્દ જોડી દીધો હતો, જે અપમાનની ભાવના દર્શાવતો હતો.
- ✓ હવે યોગી સરકારે કાકોરી ઘટનાને 'ટ્રેન એક્શન ડે' જાહેર કરી કાંડ શબ્દને હંમેશા માટે હટાવી દીધો છે.

6. NASA : ડ્રેગન ફ્લાય મિશન

- ✓ મુખ્ય હેતુ : પૃથ્વીને મળતું આવતું વાતાવરણ ધરાવતી શનિ ગ્રહના મૂન ટાઇટન પર USની સ્પેસ એજન્સી નાસાનું ડ્રેગન ફ્લાય અભિયાન
- ✓ વર્ષ 2030 સુધીમાં ટાઇટન પર મોકલવાનું લક્ષ્યાંક

7. વૈશ્વિક આતંકવાદ : ISIS-K ઈસ્લામિક સ્ટેટનો ભાગ

- ✓ રિપોર્ટ્સ અનુસાર ઈસ્લામિક સ્ટેટના અફઘાન સહયોગી સંગઠન ISIS-K લાંબા સમયથી અમેરિકાના સૈનિકો ઉપર હુમલો કરવાની યોજના બનાવી રહ્યું હતું.
- ✓ અફઘાનિસ્તાનના તમામ જેહાદી અને ચરમપંથી સંગઠનોમાં આ આતંકવાદી સંગઠન સૌથી હિંસક ગણાય છે.
- ✓ આ સંગઠન પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાન બંને દેશોના લોકોની ભરતી કરે છે.

- ✓ આ સંગઠનમાં ખાસ કરીને એવા લોકોને સામેલ કરવામાં આવે છે જેમણે તાલિબાન છોડ્યું હોય.
- ✓ તાલિબાનના ઘણાં આતંકવાદીઓને લાગે છે કે તેમનું સંગઠન હવે કદર નથી રહ્યું અને અમેરિકાનું પીઠું બની ગયું છે એવા લોકો ઇસ્લામિક સ્ટેટમાં ભરતી થાય છે.
- ✓ ઇસ્લામિક સ્ટેટની ખોરાસન શાખા મૂળ રીતે તો સૌથી ખૂબાર ગણાયેલા ઇસ્લામિક સ્ટેટનો જ ભાગ છે.
- ✓ બે વર્ષ પહેલા અમેરિકાના કમાન્ડોએ ઇસ્લામિક સ્ટેટના સ્થાપક અબૂ-બકર અલ-બગદાદીને તેના જ ઘરમાં ધૂસીને ઘડો લાડવો કરી નાખ્યો ત્યારે દુનિયાભરમાં આશા જાગી હતી કે ઇસ્લામિક સ્ટેટનો કહેર ખતમ થશે પરંતુ એ આશા ઠગારી નીવડી છે.
- ✓ વર્ષ 2014માં સીરિયા અને ઇરાકમાં ભૂમધ્ય સમુદ્ર કિનારાથી લઈને દક્ષિણમાં બગદાદ સુધી આશરે 34 હજાર ચોરસ માઇલ ક્ષેત્રમાં ઇસ્લામિક સ્ટેટ કબજો જમાવ્યો હતો.
- ✓ ISIS-K એટલે ઇસ્લામિક સ્ટેટ ખોરાસન

8. જન્મ દિન વિશેષ : 27 ઓગસ્ટ

સનદી સેવાના સિંહ : એચ.એમ.પટેલ

જન્મ : 27 ઓગસ્ટ 1904 અવસાન : 30 નવેમ્બર-1993

- ✓ મૂળ ચરોતરી પાર્ટીદાર, વતન ધર્મજ પણ મુંબઈમાં જન્મેલા હીરુભાઈ મુળજીભાઈ પટેલનો આજ રોજ જન્મ થયો હતો.
- ✓ પિતા શિક્ષક ઉપરાંત મિલકતની દલાલી પણ કરતાં મુળજીભાઈનું ઘર મુંબઈમાં અતિથિઓનું આશ્રયસ્થાન હતું.
- ✓ એચ.એમ. પટેલનું શિક્ષણ મુંબઈની સેન્ટ ઝેવિયર્સ હાઈસ્કૂલ, પેટલાદમાં મોતીભાઈ અમીન પાસે અને ઈંગ્લેન્ડમાં થયું હતું.
- ✓ તેઓ 1926માં આઈ.સી.એસ થઈ સિંધના લારખાનામાં આસી. કલેક્ટર તરીકે નીમાયા
- ✓ તેમની વહીવટી પ્રગતિ મુંબઈ સરકારમાં નાયબ નાણાં સચિવ, ભારત સરકારમાં ટ્રેડ કમિશ્નર, જોઈન્ટ સેક્રેટરી તરીકે રહી હતી.
- ✓ આઝાદી બાદ પ્રથમ ભારતીય કેબિનેટ સેક્રેટરી બન્યા હતા.
- ✓ એચ.એમ. પટેલે દેશના ભાગલા પછી અસ્ક્યામતો, જવાબદારીઓ અને લશ્કરી દળોની કુનેહપૂર્વક, સમયસર અને સફળતાપૂર્વક વહેંચણી કરી.

- ✓ 1959માં નિવૃત્ત થયા પછી 1962મા વિદ્યાનગરના સરપંચ બન્યા.
- ✓ સ્વતંત્ર પક્ષની સ્થાપના થતાં તેમાં જોડાયા.
- ✓ 1967ની લોકસભાની ચૂંટણી હાર્યા પણ ધાંગધાના રાજાના આગ્રહથી ત્યાંથી ચૂંટણી લડી વિધાનસભામાં પ્રવેશ્યા.
- ✓ 1975માં કટોકટી વખતે વિરોધ પક્ષને સંગઠિત કર્યો. આ જ સમયે સાબરકાંઠાથી લોકસભાની ચૂંટણી જીત્યાં અને મોરારજી દેસાઈ સરકારમાં નાણામંત્રી બન્યા
- ✓ નાણામંત્રી તરીકે કુગાવો નાથવામાં તેમની મહત્વની ભૂમિકા રહી હતી.
- ✓ ચરણસિંહ સરકારમાં ગૃહમંત્રી બન્યા હતા.
- ✓ 1980માં સાબરકાંઠાથી લોકસભા ચૂંટણીમાં હાર્યા તો 1984માં ઇન્દિરા ગાંધીની હત્યા પછી વિરોધ પક્ષ માટે વિપરીત વાતાવરણમાં પણ ચૂંટણી જીત્યાં હતા.
- ✓ 1990માં રાજનીતિમાંથી નિવૃત્ત થયા
- ✓ ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રાપ્ત એચ.એમ.પટેલે "Rites of passeege", "A policy for foreign trade", "Defence of india", "Vithalbhai patel", "The first flush of freedom" જેવા પુસ્તકો લખ્યા.
- ✓ 30 નવે. 1993ના રોજ અવસાન થયું હતું.

અગત્યના પૂઝો અને તેના ઉત્તરો (27-08-2021)

1. કઈ કેન્સર હોસ્પિટલ અત્યાધુનિક 'રેડિયોથેરાપી મશીન' ધરાવતી ભારતની પ્રથમ સરકારી હોસ્પિટલ બની - અમદાવાદની GCRH હોસ્પિટલ
2. અમદાવાદની GCRH હોસ્પિટલમાં અમેરિકી કંપનીનું ટુબીમ મશીન કયા કેન્સરના કયા નિદાન માટે ઉપયોગી સાબિત થશે - મોઢા, ગળા, ગર્ભાશય, સ્તન, પ્રોસ્ટેટ ફેફસાં અને બ્રેઈન કેન્સર
3. તા. 31 ઓગસ્ટ 2021થી ગુજરાતના નવા મુખ્ય સચિવ તરીકે કોની નિમણૂક કરાઈ - ગુજરાત કેડરના 1986 બેચના IAS પંકજકુમાર
4. ગુજરાતના નવા મુખ્ય સચિવ પંકજકુમારનું મૂળ વતન જણાવો - પટણા, બિહાર
5. ભારતનો પાસપોર્ટ ધરાવતા NRIને હવે આધાર કાર્ડ ક્યારે ઇસ્યુ કરવામાં આવશે - ઓન એરાઇવલ
6. UIDAIનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - યુનિક આઇડેન્ટિફિકેશન ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા

7. ઓગસ્ટ 2021માં દિલ્હી સરકારે 'દેશ કે મેન્ટર્સ' કાર્યક્રમના બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર તરીકે કોની નિયુક્તિ કરી - અભિનેતા સોનૂ સૂદ
8. કાંકોરી કાંડની 97મી વર્ષગાંઠની ઉજવણી નિમિત્તે ઉત્તરપ્રદેશના મુખ્યમંત્રી યોગી આદિત્યનાથની સરકાર દ્વારા કાંકોરી કાંડ'નું કયુ નવું નામકરણ કરાયું - કાંકોરી એક્શન ડે
9. 'કાંકોરી એક્શન ડે'ની ઘટના ક્યારે બની હતી - તા.9 ઓગસ્ટ, 1925
10. પૃથ્વીને મળતું આવતું વાતાવરણ ધરાવતી શનિ ગ્રહના મૂન ટાઈટન પર USની કઈ સ્પેસ એજન્સી સંભવત વર્ષ 2030 સુધીમાં કયુ અભિયાન લોન્ચ કરશે - નાસા તથા ફ્રેગન ફ્લાય

11. ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ અફઘાનિસ્તાનમાં સક્રીય આતંકવાદી સંગઠન ISIS-Kનું વિસ્તૃત નામ જણાવો - ઈસ્લામિક સ્ટેટ ખોરાસન
12. સનદી સેવાના સિંહ સમાન એચ.એમ.પટેલનો જન્મ ક્યારે-ક્યાં થયો હતો - 27 ઓગસ્ટ 1904 તથા મુંબઈ (વતન-ધર્મજ)
13. એચ.એમ.પટેલ કયા વર્ષે આઈ.સી.એસ થઈ સિંધના લારખાનામાં આસી. કલેક્ટર તરીકે નીમાયા હતા - 1926
14. આઝાદ ભારતના પ્રથમ કેબિનેટ સેક્રેટરીનું નામ જણાવો - એચ.એમ. પટેલ
15. એચ.એમ.પટેલ કઈ લોકસભાની બેઠક પર વિજયી બન્યા બાદ મોરારજી દેસાઈ સરકારમાં નાણામંત્રી બન્યા હતા - સાબરકાંઠા
16. એચ.એમ.પટેલ કોની સરકારમાં ગૃહમંત્રી બન્યા હતા - ચરણસિંહ

DATE : 28-08-2021

1. રાષ્ટ્રીય શાયર ઝવેરચંદ મેઘાણીની 125મી જન્મ જયંતી - તા. 28/08/2021

કલરમે મેઘાણી
૧૨૫મા જન્મજયંતી

જન્મ : ૨૮ ઓગસ્ટ, ૧૮૯૬ ચોટીલા । નિધન : ૯ માર્ચ, ૧૯૪૭ બોટાદ

રાષ્ટ્રીય શાયરને શત શત નમન

કાર્યક્રમ

ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમીના નવા ભવન ઝવેરચંદ મેઘાણી સાહિત્ય અકાદમી ભવનનું ઈ-ખાતમુહૂર્ત

રાષ્ટ્રીય શાયર શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી-વેબ પોર્ટલનું લોકાર્પણ

ગ્રંથાલયોને શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણીના પુસ્તકોના સેટનું વિતરણ

શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી રચિત-સંપાદિત ગીતો પર આધારિત સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ પ્રસ્તુતિ : નામાંકિત કલાકારો દ્વારા

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના અધ્યક્ષસ્થાને રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી મહાત્મા મંદિર ગાંધીનગર ખાતે

✓ થીમ : કસુંબીનો રંગ ઉત્સવ

આમંત્રણ

સ્મતગમત, સુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્ય સંગીત નાટક અકાદમી અને ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગુજરાત રાજ્ય ઉજવે છે

સાહિત્યકાર, લોકસાહિત્યના સંશોધક, સ્વાતંત્ર્ય સેનાની, સમાજ સુધારક અને ગુજરાતના ઝવેરચંદ મેઘાણીના ૧૨૫મા જન્મજયંતી

કસુંબીનો રંગ ઉત્સવ

સમારોહના અધ્યક્ષ
શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી
માનનીય મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત રાજ્ય

તા. : ૨૮ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૧ શનિવાર । સમય : સવારે ૧૦.૦૦ વાને
સ્થળ : મહાત્મા મંદિર, ગાંધીનગર

રાજ્યકક્ષાની આ ઉજવણીમાં પથારવા ભાવભર્યું આમંત્રણ છે.

નિર્મત્રક
સી. વી. સોમ IAS
અધિક મુખ્ય સચિવ
સ્મતગમત, સુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ

પદાધી વિષ્ણુ પંડ્યા
અધ્યક્ષ
ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

પી. આર. જોષી IAS
કનિરાનર
સુલક સેવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ

પંકજ ભટ્ટ
અધ્યક્ષ
સંગીત નાટક અકાદમી

ઝવેરચંદ મેઘાણીની 125મી જન્મજયંતી નિમિત્તે યોજાયેલા વિવિધ લોકાર્પણ :

- ✓ ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમીના નવા ભવન શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી સાહિત્ય અકાદમી ભવનનું ઈ-ખાતમુહૂર્ત
- ✓ રાષ્ટ્રીય શાયર શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી-વેબ પોર્ટલનું લોકાર્પણ
- ✓ ગ્રંથાલયોમાં મેઘાણી કોર્નર માટે શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણીના પુસ્તકોના સેટનું વિતરણ નામાંકિત કલાકારો દ્વારા શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી રચિત ગીતો પર આધારિત સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ

✓ ચોટીલામાં રૂ. 5 કરોડના ખર્ચે મેઘાણી સ્મારક-મ્યુઝિયમ તૈયાર કરાશે

✓ શ્રી ઝવેરંદ મેઘાણીની 125મી જન્મજયંતી નિમિત્તે તાલુકા, જિલ્લા અને રાજ્યકક્ષાએ વિવિધ કાર્યક્રમોનું આયોજન

✓ શાળા, કોલેજ અને યુનિવર્સિટી કક્ષાએ શ્રી ઝવેરંદ મેઘાણી સંપાદિત લોકગીતોની સ્પર્ધાનું આયોજન

2. જલિયાવાલા બાગ સ્મારકનું પુનઃનિર્મિત પરિસરનું વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે લોકાર્પણ - તા. 28 ઓગસ્ટ 2021

જલિયાવાલા બાગ નરસંહાર : 13 એપ્રિલ, 1919

જ્વાલા સ્મારકનું પુનઃનિર્માણ

✓ જલિયાવાલા બાગના મુખ્ય સ્થળ જ્વાલા સ્મારકનું પુનઃનિર્માણ કરાયું.

✓ અહીં સ્થિત તળાવને એક 'લીલી તળાવ' તરીકે રિડેવલપ કરાયું છે.

✓ પરિસરને આધુનિક સુવિધાઓ સાથે જોડવામાં આવ્યું છે.

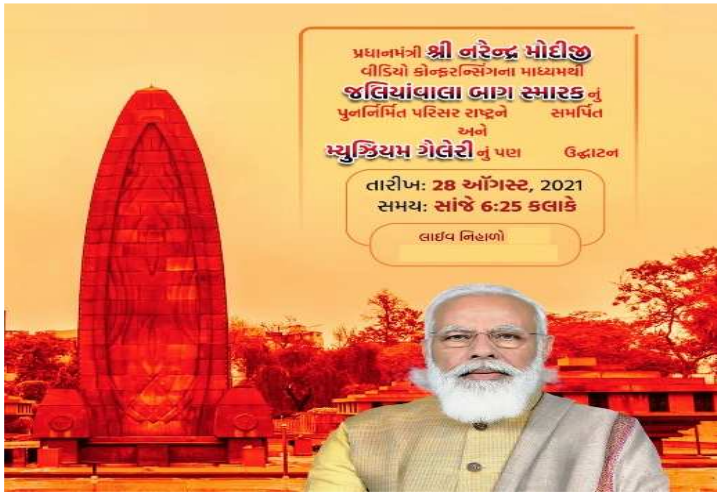
✓ બેકાર અને ઓછા ઉપયોગવાળી ઇમારતોનું સમારકામ કે પુનઃનિર્માણ કરીને તેમાં 4 મ્યુઝિયમ ગેલેરી બનાવાઈ છે.

જલિયાવાલા બાગ સ્મારકના નવીન આકર્ષણો :

✓ કૃતજ્ઞ રાષ્ટ્ર જલિયાવાલા બાગના શહીદોને ભાવભીની શ્રદ્ધાંજલિ અર્પિત કરે છે

✓ જલિયાવાલા બાગ સ્મારકનું પુનઃનિર્મિત પરિસર

✓ હિન્દી, પંજાબી અને અંગ્રેજી ભાષાઓમાં 3ડી પ્રસ્તુતિ તથા કલા અને શિલ્પ સ્થાપનો સાથે જલિયાવાલા બાગ નરસંહાર સંબંધિત ઘટનાઓનું ચિત્રણ કરતી ચાર શ્રાવ્ય-દ્રશ્ય સંગ્રહાલય ગેલેરીઓ

✓ 13 એપ્રિલ, 1919ના રોજની વિવિધ ઘટનાઓ પ્રદર્શિત કરવા ટેક-સંવર્ધિત 180° ધ્વનિ અને પ્રકાશ શો

✓ સમગ્ર બગીચામાં ઓડીયો નોડ્સ સ્થાપિત

✓ મોક્ષ સ્થળ, અમરજ્યોત અને ધ્વજદંડની આરપારાના ક્ષેત્રનો વિકાસ

✓ શહીદી ફ્લો, જ્યોતમારક પુનઃનિર્મિત કરાયા છે.

✓ લિલી તળાવ રૂપે જળસ્રોતને પુનઃજિવિત કરવામાં આવેલ છે તથા અવર-જવરની સારી સુવિધા માટે માર્ગોને વિસ્તૃત કરવામાં આવેલ છે.

✓ પરિસરને સુંદર બનાવવા વ્યૂહાત્મક સ્થાનો પર રોશની

✓ મંત્રાલય : સાંસ્કૃતિક મંત્રાલય

3. AFMS : શૈલા સામંતા મથાઈ પ્રથમ મહિલા ડીજી બન્યા

✓ સર્જન વાઈસ એડમિરલ શૈલા સામંતા મથાઈ આર્મ્ડ ફોર્સ મેડિકલ સર્વીસિસના ડાયરેક્ટર જનરલ બન્યા.

✓ નેવીમાં આ રેન્ક પર પહોંચનાર તેઓ પ્રથમ મહિલા અધિકારી.

પરિચય :

✓ પૂણે આર્મી મેડિકલ કોલેજમાંથી એમબીબીએસ થયેલા મથાઈ નેવી મેડલથી પણ સન્માનવામાં આવ્યા છે.

✓ તાજેતરમાં આર્મીમાં 5 મહિલાઓને પણ કર્નલપદે નિમણૂક આપવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું.

4. કેન્દ્ર સરકાર : આંતરરાજ્ય સરળ પરિવહન માટે 'બીએચ' રજિસ્ટ્રેશન સિરિઝ

હેવે રાજ્ય બદલતા વાહનના ફરી રજિસ્ટ્રેશનની જરૂર નહીં

જોગવાઈ :

✓ બીએચ-સિરિઝ હેઠળ નવા વાહન પર મોટર વ્હિકલ ટેક્સ વાહનની કિંમત મુજબ 8 ટકા, 10 ટકા અને 12 ટકા રહેશે

✓ રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો દ્વારા વસૂલવામાં આવતો મોટર વાહન ટેક્સ બીએચ સિરિઝની નોંધણી સમયે નોન-ટ્રાન્સપોર્ટ વાહન તરીકે રૂ. 10 લાખ સુધીના વાહનોના કિસ્સામાં આઠ ટકા, રૂ. 10થી 20 લાખ વચ્ચેની કિંમતના વાહનોના કિસ્સામાં 10 ટકા અને રૂ. 20 લાખથી વધુ કિંમતના વાહનોના કિસ્સામાં 12 ટકા રહેશે.

✓ ડીઝલ વાહનો માટે બે ટકા એક્સ્ટ્રા ચાર્જ વસૂલવામાં આવશે જ્યારે ઇલેક્ટ્રિક વાહનોને ટેક્સમાં બે ટકાની મુક્તિ મળશે.

હેતુ : દેશમાં વ્યક્તિગત વાહનોનું આંતરરાજ્ય પરીવહન સરળ બને તે હેતુથી કેન્દ્ર સરકારે નવા વાહનો માટે નવી

વાહન સિરિઝ ભારત સિરિઝ (બીએચ-સિરિઝ) લોન્ય કરી. આ એક પ્રકારનું રજિસ્ટ્રેશન માર્ક હશે.

- ✓ નવા વાહનોની નોંધણીની પદ્ધતિ વાહન માલિકોને એક રાજ્ય અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાંથી બીજા રાજ્યમાં જતા ફરીથી નોંધણી પ્રક્રિયામાંથી મુક્તિ અપાવે છે.
- ✓ સ્વૈચ્છિક ધોરણે ભારત સિરિઝ (બીએચ-સિરિઝ) હેઠળ વાહનોની નોંધણી સંરક્ષણ જવાનો, કેન્દ્ર સરકારના કર્મચારીઓ, રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ, કેન્દ્રના જાહેર એકમો, ચારથી વધુ રાજ્યોમાં ઓફિસો ધરાવતી સરકારી કંપનીઓ અને સંસ્થાઓ તેમજ ખાનગી કંપનીઓના અધિકારીઓને સુવિધા પૂરી પાડશે. આ સુવિધા વાહન માલિકોને એક રાજ્યમાંથી બીજા રાજ્યમાં જતાં વાહનની ફરીથી નોંધણી પ્રક્રિયામાંથી મુક્તિ અપાવશે.
- ✓ BH ભારત સિરિઝનો કોડ છે, #### ચાર આંકડાનો નંબર હશે અને XX બે આલ્ફાબેટ હશે.
- ✓ જાહેરાત : 26 ઓગસ્ટ 2021
- ✓ માર્ગ, પરિવહન અને ધોરીમાર્ગ મંત્રી : નીતિન ગડકરી
- ✓ મંત્રાલય : માર્ગ, પરિવહન અને ધોરીમાર્ગ (MORTH)

5. ઈડા વિનાશક વાવાઝોડું : ક્યુબા-USA

- ✓ **પ્રભાવિત વિસ્તાર** : લૂઇસિયાના અને ગલ્ફ કાંઠાનાં વિસ્તારો
- ✓ **પવનની ઝડપ** : પ્રતિ કલાક 80 માઈલ
- ✓ **અસરો** : 10 લાખ ઘરને નુકસાન અને 10 હજારથી વધુ લોકોનું સ્થળાંતર

6. જન્મ દિન વિશેષ : 28 ઓગસ્ટ

રાષ્ટ્રીય શાયર : ઝવેરચંદ મેઘાણી

જન્મ : 28 ઓગસ્ટ 1897 અવસાન : 9 માર્ચ 1947

રાષ્ટ્રીય શાયર ઝવેરચંદ મેઘાણી જન્મસ્થળ સ્મારક

‘હું પદાર્થનું બાળક છું’

‘મારું જન્મસ્થાન છે -- કેકુવરણી પાંચાલ ભોમનું કલેજું ચોટીલા. ચામુંડી માતાના ચોટીલા ડુંગરની લગભગ તળેટીમાં, એજન્સી-પોલીસના એ વેળાના અધ્યક્ષના લેખાતા ઘાણામાં, મારો જન્મ થયેલો.’

જન્મ : 28 ઓગસ્ટ 1896 (શ્રાવણ વદ પાંચમ : નાગ પંચમી)

ચોટીલાના તે વખતના પોલીસ-બેઠાના આ ક્વાર્ટરમાં જન્મ. બ્રિટીશ કાકિયાવાડ એજન્સી પોલીસમાં ફોજદાર તરીકે ફરજ બજાવતા પિતા કાળીદાસ દેવચંદ મેઘાણી નીડર અને નેક વ્યક્તિ હતા. પુત્રમાં ઉચ્ચ સંસ્કાર સંચિનાર હતાં ધર્મપરાયણ માતા ધોળીબાઈ.

બહુમુખી વ્યક્તિત્વ

સાહિત્યકાર • લોકસાહિત્યના સંયોજક • સ્વાતંત્ર્ય-સેનાની • પત્રકાર • વક્તા • ગાયક

- ✓ **હુલામણું નામ** : ઇ.સ.ણી., સાહિત્યયાત્રી, વિલાપી, તંત્રી, વિરાટ, શાણો
- ✓ **અભ્યાસ**: બી.એ. (સંસ્કૃત)
- ✓ **વ્યવસાય** : સાહિત્યકાર (કવિ, લેખક)
- ✓ **ખિતાબ** : રાષ્ટ્રીય શાયર
- ✓ **જીવનસાથી** : દમયંતીબેન, ચિત્રદેવી
- ✓ **માતા-પિતા** : ધોળીબાઈ-કાળીદાસ
- ✓ **જન્મ સ્થળ** : ચોટીલા.
- ✓ ઇ.સ. 1916માં તેઓએ ભાવનગરનાં શામળદાસ મહાવિદ્યાલયમાંથી અંગ્રેજી તેમજ સંસ્કૃતમાં સ્નાતકીય ભણતર પૂરું કર્યું.
- ✓ ભણતર પુરુ કર્યા બાદ ઇ.સ. 1917માં તેઓ કોલકાતા સ્થિત જીવનલાલ લીમીટેડ નામની એક એલ્યુમિનીયમની કંપનીમાં કામે લાગ્યા.
- ✓ બગસરામાં સ્થાયી થયા બાદ તેમણે રાણપુરથી પ્રકાશિત થતાં 'સૌરાષ્ટ્ર' નામનાં છાપામાં લખવાની શરુઆત કરી હતી. 1922 થી 1935 સુધી તેઓ 'સૌરાષ્ટ્ર'માં તંત્રી તરીકે રહ્યા હતા.
- ✓ તેઓએ 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર'નું સંકલન કર્યું તથા બંગાળી સાહિત્યમાંથી ભાષાંતર કરવાની પણ શરુઆત કરી.
- ✓ કવિતા લેખનમાં તેમણે પગલાં 'વેણીનાં ફુલ' નામનાં ઇ.સ. 1926માં માંડ્યા.
- ✓ ઇ.સ. 1928માં તેમને લોકસાહિત્યમાં યોગદાન બદલ પ્રથમ રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક આપવામાં આવ્યું હતું.
- ✓ તેમનાં સંગ્રામ ગીતોનાં સંગ્રહ 'સિંધુડો' - એ ભારતનાં યુવાનોને પ્રેરીત કર્યા હતાં અને જેને કારણે ઇ.સ. 1930માં ઝવેરચંદને બે વર્ષ માટે જેલમાં રહેવું પડ્યું
- ✓ આ સમય દરમ્યાન તેમણે ગાંધીજીની ગોળમેજી પરિષદ માટેની લાંડન મુલાકાત ઉપર 'ઝેરનો કટોરો' કાવ્યની રચના કરી હતી.
- ✓ ગાંધીજીએ ઝવેરચંદ મેઘાણીને રાષ્ટ્રીય શાયરના બિરુદથી નવાજ્યા હતાં.
- ✓ તેમણે જન્મભૂમિ નામનાં છાપામાં 'કલમ અને કીતાબ' નાં નામે લેખ લખવાની તેમજ સ્વતંત્ર નવલકથાઓ લખવાની શરુઆત કરી.
- ✓ ઇ.સ. 1936 થી 1945 સુધી તેઓએ ફુલછાબનાં સંપાદકની ભુમિકા ભજવી જે દરમ્યાન 1942માં 'મરેલાનાં રુધીર' નામની પોતાની પુસ્તીકા પ્રકાશિત કરી.

✓ ઇ.સ. 1946માં તેમની પુસ્તક 'માણસાઈનાં દીવા'ને મહીડાં પારિતોષિકથી સન્માનવામાં આવ્યું હતું અને તે જ વર્ષે તેમને ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનાં સાહિત્ય વિભાગનાં વડા તરીકે નીમવામાં આવેલાં.

સાહિત્ય સર્જન:

✓ મેઘાણીએ ચાર નાટકગ્રંથ, સાત નવલિકા સંગ્રહ, તેર નવલકથા, છ ઇતિહાસ, તેર જીવનચરિત્રની રચના કરી હતી.

✓ તેમણે લોકસેવક રવિશંકર મહારાજની અનુભવેલ કથાઓનું "માણસાઈના દીવા"માં વાર્તારૂપે નિરૂપણ કર્યું છે.

✓ તુલસીક્યારો, યુગવંદના, કંકાવટી, સોરઠી બહારવટિયા, સૌરાષ્ટ્રની રસધાર, અપરાધી વગેરે તેમનું નોંધપાત્ર સર્જન છે.

સન્માન :

✓ ભારતીય ટપાલ વિભાગ દ્વારા 14 સપ્ટેમ્બર 1999ના રોજ તેમના માનમાં ટપાલ ટિકિટ બહાર પાડવામાં આવી હતી.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (28-08-2021)

1. તા. 28/08/2021 રાષ્ટ્રીય શાયર ઝવેરચંદ મેઘાણીની કેટલામી જન્મ જયંતીની રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી કરાઈ - 125
2. મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીના અધ્યક્ષસ્થાને ઝવેરચંદ મેઘાણીની 125મી જન્મજયંતિની રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી ક્યાં-કઈ થીમ આધારિત કરાઈ - મહાત્મા મંદિર ગાંધીનગર તથા કસુંબીનો રંગ ઉત્સવ

3. રૂ. 5 કરોડના ખર્ચે ઝવેરચંદ મેઘાણી સ્મારક-મ્યુઝિયમ ક્યાં તૈયાર કરાશે - ચોટીલા
4. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમીના નવા ભવનનું કયા નામે ઈ-ખાતમુહૂર્ત કરાયું-શ્રી ઝવેરચંદ મેઘાણી સાહિત્ય અકાદમી ભવન
5. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે જલિયાવાલા બાગ સ્મારક/જવાલા સ્મારકનું પૂન:નિર્મિત પરિસરનું ક્યારે ઈ-લોકાર્પણ કરાયું - તા. 28 ઓગસ્ટ 2021
6. પંજાબમાં જલિયાવાલા બાગ નરસંહાર ક્યારે થયો હતો - તા. 13 એપ્રિલ, 1919
7. ઓગસ્ટ 2021માં ભારતમાં આર્મ્ડ ફોર્સ મેડિકલ સર્વિસિસના પ્રથમ મહિલા ડાયરેક્ટર જનરલ તરીકે કોની નિમણૂક કરાઈ - શૈલા સામંતા મથાઈ
8. કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા આંતરરાજ્ય સરળ પરિવહન માટે કઈ નવી રજિસ્ટ્રેશન સિરિઝ ઓગસ્ટ 2021માં શરૂ કરાઈ - ભારત સિરિઝ (BH)
9. ઓગસ્ટ 2021માં ક્યૂબા-USA કયુ વિનાશક વાવાઝોડું ફૂંકાયું-ઈંડા
10. ગુજરાતી સાહિત્યકાર ઝવેરચંદ મેઘાણીનો જન્મ ક્યારે-ક્યાં થયો હતો - 28/08/1897 તથા ચોટીલા
11. ઝવેરચંદ મેઘાણીને રાષ્ટ્રીય શાયરનું બિરુદ કોના દ્વારા આપવામાં આવ્યું હતું હતું - રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધી
12. વર્ષ 1928માં ગુજરાતી સાહિત્યનો પ્રથમ રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક મેળવનાર સાહિત્યકારનું નામ જણાવો - ઝવેરચંદ મેઘાણી
13. ઝવેરચંદ મેઘાણીના કયા કાવ્યસંગ્રહને અંગ્રેજો દ્વારા દ્વારા જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો - સિંધુડો
14. ગુજરાતી સાહિત્યકાર ઝવેરચંદ મેઘાણીએ કયા સાહિત્ય ક્ષેત્રે વિશિષ્ટ યોગદાન આપેલું છે - લોકસાહિત્ય

DATE : 29-08-2021

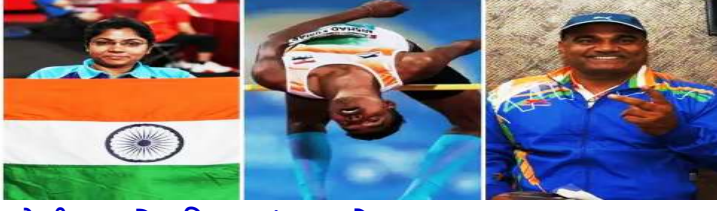
1. ભારત બાયોટેક કોવાક્સિન રસી પ્લાન્ટ-ભરૂચ : રસીનો પ્રથમ જથ્થો રીલિઝ

કેન્દ્રીય આરોગ્ય મંત્રી મનસુખ માંડવીયાની જાહેરાત : દર મહિને 1 કરોડ ડોઝનું પ્રોડક્શન થશે

✓ ભારત સરકાર દ્વારા હાલ દેશમાં કોવિશિલ્ડ અને કોવાક્સિન એમ બે રસી કોરોના સામે સુરક્ષા માટે લોકોને આપવામાં આવી રહી છે ત્યારે ભારત બાયોટેકની કોવાક્સિન કોવિડ રસીનું પ્રોડક્શન વધારવા માટે કંપની દ્વારા તેના હેડક્વાર્ટર હૈદરાબાદ પછી મલુર, બેંગાલુરુ અને પુને ઉપરાંત ગુજરાતના અંકલેશ્વરમાં પ્લાન્ટ શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

2. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક 2020 : ગુજરાતી ટેબલટેનિસ ખેલાડી ભાવિના પટેલ અને હાઈજમ્પર નિષાદને સિલ્વર, ડિસ્ક થ્રોમાં વિનોદને કાંસ્ય પદક

પહેલીવાર એક દિવસમાં ત્રણ મેડલ

ભારતીય એથલેટ સતત ત્રીજા પેરાલિમ્પિકમાં હાઈ જમ્પમાં મેડલ જીત્યો

- ✓ 21 વર્ષના હિમાયલ પ્રદેશના નિષાદે પુરુષ હાઈ જમ્પમાં ટી 47 ઇવેન્ટમાં સિલ્વર મેડલ પોતાના નામે કર્યો. તેણે 2.06 મીટર જમ્પ કરી એશિયન રેકોર્ડ બનાવ્યો.
- ✓ પેરાલિમ્પિકમાં હાઈજમ્પમાં ભારતનો આ ચોથો મેડલ છે. 2012 લંડનમાં ગિરિયા નાગરાજગોડાએ સિલ્વર મેડલ જીત્યો હતો. 2016 રિયોમાં એક જ ઇવેન્ટમાં મરિયપ્પને ગોલ્ડ અને વરુણ ભાટીએ સિલ્વર જીત્યો હતો.

ડિસ્કથ્રોમાં 37 વર્ષ બાદ ભારતે મેડલ જીત્યો, 1984માં પણ કાંસ્ય જીત્યો હતો

- ✓ ડિસ્ક થ્રોઅર વિનોદ કુમારે એક 52 ઇવેન્ટમાં ભારત માટે કાંસ્ય પદક જીત્યો. બીએસએના થ્રોઅર વિનોદે પાંચમાં પ્રયાસમાં 19,91 મીટર થ્રો કરી એશિયન રેકોર્ડ બનાવ્યો. આ તેનું પણ બેસ્ટ પ્રદર્શન છે.
- ✓ વિનોદ બીએસએફની ટ્રેનિંગ સમયે લેહમાં પહાડથી પડી ગયો હતો અને પગ ગુમાવી દીધો હતો. તે મહિનાઓ સુધી પથારી પર પડ્યા રહ્યા હતા.
- ✓ પેરાલિમ્પિકમાં ડિસ્ક થ્રોમાં ભારતનો આ બીજો મેડલ છે. 37 વર્ષ પહેલાં 1984 ગેમ્સમાં જોર્જિંદર સિંહ બેદીએ એલ 6 કેટેગરીમાં કાંસ્ય જીત્યો હતો.

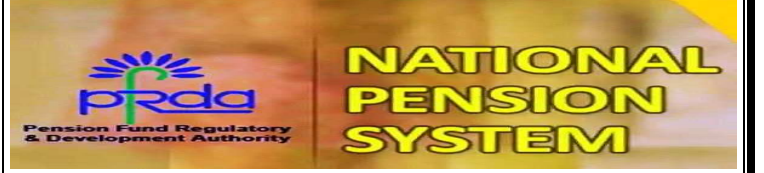
પેરાલિમ્પિકમાં પણ મહિલા ખેલાડીએ ભારતને પહેલો મેડલ અપાવ્યો

- ✓ ભારતીય ટેબલ ટેનિસ ખેલાડી ભાવિના પટેલ મહિલા સિંગલ્સ ક્લાસ 4ની ફાઇનલમાં ચીનની યિંગ ઝોઉથી હારતા તેણે સિલ્વર મેડલ જીત્યો, તે પેરાલિમ્પિકમાં મેડલ જીતનાર પહેલી ટેબલ ટેનિસ ખેલાડી અને બીજી ભારતીય ખેલાડી છે.
- ✓ આ પહેલાં ટોક્યો ઓલિમ્પિકમાં વેટલિફ્ટર મીરાબાઈ યાનુએ સિલ્વર મેડલ જીતીને દેશને અપાવ્યો હતો.

3. NPS રોકાણ : 65 વર્ષને બદલે હવે 70 વર્ષની ઉંમર સુધી રોકાણ કરી શકાશે (કેન્દ્ર સરકાર)

NPSમાં રોકાણ માટે મહત્વના ફેરફારો :

- ✓ પેન્શન ફંડ નિયામકે નેશનલ પેન્શન સ્કીમમાં એન્ટ્રી અને એક્ઝીટની ઉંમરની મર્યાદામાં ફેરફાર કર્યો.
- ✓ 65થી 70 વર્ષના ભારતીય નાગરિક અથવા ઓવરસીઝ સિટીઝન એનપીએસમાં જોડાઈ શકશે. તેઓ 75 વર્ષની ઉંમર સુધી આ યોજના ચાલુ રાખી શકશે.

- ✓ જે ગ્રાહકોએ પોતાનું એનપીએસ ખાતું બંધ કર્યું છે તેઓ પણ નવા નિયમ હેઠળ નવું ખાતું ખોલાવી શકશે.
- ✓ નવા નિયમ મુજબ 65 વર્ષની ઉંમર પછી જોડાતા ગ્રાહકોએ ઓછામાં ઓછા ત્રણ વર્ષ ચાલુ રહેવું પડશે. ત્યારપછી જ ખાતું બંધ કરી શકાશે.
- ✓ આવા લોકોએ પોતાના ફંડનો 40 ટકા હિસ્સો એન્યુટીમાં રોકવાનો રહેશે. એટલે કે આ રકમ નક્કી સમય મર્યાદા સુધી ઇન્સ્ટોલમેન્ટમાં પરત મળશે. બાકીનું ફંડ એક સાથે ઉપાડી શકાશે.
- ✓ જો ફંડ 5 લાખથી ઓછું કે એના જેટલું હોય તો ગ્રાહક એક સાથે સંપૂર્ણ ફંડ ઉપાડી શકશે.
- ✓ ગ્રાહક દ્વારા પીએફમાં રોકાણનો વિકલ્પ વર્ષમાં એકવાર બદલી શકાશે. જ્યારે એસેટ એલોકેશન વર્ષમાં 2 વાર બદલી શકાશે.

4. ફિટ ઇન્ડિયા મોબાઈલ એપ લોન્ચ : રાષ્ટ્રીય ખેલ દિવસે રમતગમત મંત્રી અનુરાગ ઠાકુરે ફિટ ઇન્ડિયા મોબાઈલ એપ લોન્ચ કરી

મોબાઈલ એપ વિશે :

- ✓ આ મોબાઈલ એપ ફિટનેસની દેખરેખમાં મદદ કરશે, ફિટનેસ માટે લોકો દરરોજ અડધો કલાક સમય ફાળવે.

- ✓ ફિટ ઇન્ડિયા અભિયાનની શરૂઆત 2 વર્ષ પહેલાં કરાઈ હતી. આ એપમાં દરેક ફિટનેસ એક્ટિવિટીનું ટ્રેકિંગ કરવામાં આવે તેવી સગવડ અપાવેલી છે.

5. 'મન કી બાત' : PM મોદી દ્વારા 'મન કી બાત'ની 80મી આવૃત્તિ રજૂ કરાઈ

✓ PM મોદી દ્વારા રમત માટે નવો નારો : 'સબ ખેલે...સબ ખીલે...'

મન કી બાતના મહત્વના અંશો :

- ✓ વડાપ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ મન કી બાત કાર્યક્રમમાં હોકીમાં દેશનું નામ રોશન કરનાર મેજર ધ્યાનચંદને યાદ કરી, શ્રદ્ધાંજલી અર્પી દેશના યુવાનો યુવતીઓને રમત-ગમત સ્પર્ધામાં કૌશલ્ય વિકસાવવા અપીલ કરી
- ✓ મન કી બાત : દર માસનો અંતિમ રવિવાર
- ✓ મન કી બાત કાર્યક્રમનું પ્રસારણ પ્રસાર ભારતી 23 ભાષાઓમાં કરે છે.

6. વૈશ્વિક સંબંધો : આતંકના સફાયા માટે રશિયા ભારતને 70 હજાર એકે-103 રાઇફલ આપશે

એકે-103 રાઇફલની વિશેષતા :

- ✓ અંધારામાં પણ કામ કરતી એકે-103 રાઇફલમાં 500 મિટર દુર સુધી એક મિનિટમાં 650 રાઉન્ડ ફાયરિંગની ક્ષમતા
- ✓ રશિયાએ ભારતને 70,000 એકે-103 અસોલ્ટ રાઇફલ આપશે. જે માટે ભારતે રૂ.300 કરોડનો સોદો રશિયાની સાથે કર્યો હતો.
- ✓ આ રાઇફલમાં ટેલીસ્કોપ અને નાઇટ વિઝનની સાથે જ યાકુ અને ગ્રેનેડ લોચર પણ ફીટ કરાયા છે. એક મિનિટમાં 650 રાઉન્ડ સુધી ફાયરિંગ કરી શકાશે. ઓટોમેટિક અને સેમી ઓટોમેટિકથી નિશાન લગાવે છે. ખાસ વાત એ છે કે તે 500 મિટર સુધી નિશાન સાધી શકે છે. હાલ એકે-47 રાઇફલ છે તેની રેંજ 400 મિટરની છે.

7. દિન વિશેષ : 29 ઓગસ્ટ

નેશનલ સ્પોર્ટ્સ ડે (રાષ્ટ્રીય રમત દિવસ)

કોની યાદમાં ઉજવણી : હોકીના જાદુગર મેજર ધ્યાનચંદનો જન્મદિવસ

- ✓ 29મી ઓગસ્ટ રાષ્ટ્રીય ખેલ એવોર્ડ પણ આ જ દિવસે એનાયત કરવામાં આવે છે

8. જન્મ દિન વિશેષ : 29 ઓગસ્ટ

ગુજરાતના પહેલા મુખ્યમંત્રી: જીવરાજ મહેતા

જન્મ : 29 ઓગસ્ટ 1887 અવસાન : 7 નવેમ્બર 1978

- ✓ આજે ઉદારવાદી બ્રિટિશ ચિંતક જોન લોક, ગાંધી ફિલ્મના નિર્માતા રિચાર્ડ એડનબરો, સાહિત્યકાર કટુણાશંકર ભટ્ટ, હોકીના જાદુગર ધ્યાનચંદ, આદિવાસી વિદ્યાના અભ્યાસી વેરિયર એલ્વિન અને ગુજરાતના પહેલા મુખ્યમંત્રી ડૉ.જીવરાજ મહેતાનો જન્મદિવસ
- ✓ હાસ્યકાર ધનસુખલાલ મહેતા અને દર્શકની પુષ્પતિથિ.
- ✓ અમરેલીમાં ગરીબ માવતરને ત્યાં 8 સંતાનો પૈકી 7મા સંતાન તરીકે જન્મેલા જીવરાજ મહેતાની શૈક્ષણિક કારકિર્દી એટલી તો તેજસ્વી હતી કે મોટાભાગની પરીક્ષાઓ પ્રથમ શ્રેણીમાં પસાર કરી હતી.
- ✓ અમરેલીમાં મેટ્રિક પાસ કરી તાતાની શિષ્યવૃત્તિ મેળવી બ્રિટનથી પ્રથમ ક્રમ સાથે એમડી થયા.
- ✓ લંડન નિવાસ દરમિયાન રાષ્ટ્રીય નેતાઓના પરિચયમાં આવ્યા અને ભારતીય વિદ્યાર્થીઓના સંગઠનમાં પણ કામ કર્યું હતું.
- ✓ સ્વદેશ પરત ફરી મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડના અંગત તબીબ તરીકે જોડાયા, તરત જ દેશની આઝાદીની લડાઈમાં જોડાયા અને જેલવાસ પણ ભોગવ્યો.
- ✓ વડોદરા રાજ્યના દીવાન પણ રહ્યા હતા.
- ✓ દેશ આઝાદ થયો એ પછી મુંબઈ રાજ્યના પ્રધાનમંડળમાં, ઉધોગ, નશાબંધી અને જાહેર બાંધકામ વિભાગના મંત્રી પદે રહ્યા હતા.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (29-08-2021)

1. ભારત બાયોટેક કોવાક્સિન રસીનો ગુજરાતમાં પ્રથમ પ્લાન્ટ ક્યાં કાર્યરત છે જ્યાં દર મહિને 1 કરોડ ડોઝનું પ્રોડક્શન થશે - અંકલેશ્વર-ભરૂચ
2. ઓગસ્ટ 2021ની સ્થિતિએ ભારત બાયોટેક કોવાક્સિન રસીના પ્લાન્ટ ક્યા-ક્યા શહેરોમાં કાર્યરત છે - હૈદરાબાદ, મલુર, બેંગાલુરુ, પુને અને અંકલેશ્વર

3. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક 2020માં તા. 29 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ ગુજરાતી ખેલાડી ભાવિના પટેલે ક્યો મેડલ કઈ રમતમાં જીત્યો - સિલ્વર મેડલ તથા ટેબલટેનિસ
4. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક 2020માં તા. 29 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ હિમાયલ પ્રદેશના ખેલાડી નિષાદે ક્યો મેડલ કઈ રમતમાં જીત્યો - સિલ્વર મેડલ તથા હાઈજમ્પ
5. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક 2020માં તા. 29 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ હરિયાણાના નિવૃત્ત BSFના જવાન-રમતવીર વિનોદકુમારે ક્યો મેડલ કઈ રમતમાં જીત્યો - બ્રોન્ઝ મેડલ તથા ડિસ્ક થ્રો
6. ઓગસ્ટ 2021માં કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા NPSમાં રોકાણની ઉંમર 65થી વધારી કેટલી કરાઈ - 70 વર્ષ
7. 65થી 70 વર્ષના ભારતીય નાગરિક અથવા ઓવરસીઝ સિટીઝન એનપીએસમાં જોડાઈ શકશે તેઓ કઈ ઉંમર સુધી આ યોજના ચાલુ રાખી શકશે - 75 વર્ષ
8. રાષ્ટ્રીય ખેલ દિવસે રમતગમત મંત્રી અનુરાગ ઠાકુરે કઈ એપ લોન્ચ કરી - ફિટ ઇન્ડિયા મોબાઈલ એપ
9. તા. 29 ઓગસ્ટ 2021ના રોજ PM મોદી દ્વારા 'મન કી બાત'ની કેટલામી આવૃત્તિ રજૂ કરાઈ - 80

10. PM મોદી દ્વારા 'મન કી બાત'ની 80મી આવૃત્તિમાં રમત માટે ક્યો નવો નારો આપ્યો - 'સબ ખેલે... સબ ખીલે...'
11. મન કી બાત ક્યારે યોજાઈ છે અને પ્રસાર ભારતી દ્વારા કાર્યક્રમનું પ્રસારણ કેટલી ભાષાઓમાં કરાઈ છે - દર માસનો અંતિમ રવિવાર તથા 23 ભાષા
12. આતંકના સફાયા માટે ઓગસ્ટ 2021માં ભારતે રશિયા પાસેથી કેટલી-કઈ રાઈફલ ખરીદવાનો સોદો કર્યો - 70 હજાર તથા એકે-103 રાઈફલ
13. તા. 29 ઓગસ્ટના રોજ કોની યાદમાં રાષ્ટ્રીય રમત દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે - હોકીના જાદુગર મેજર ધ્યાનચંદનો જન્મદિવસ
14. રાષ્ટ્રીય ખેલ એવોર્ડ કયા દિવસે એનાયત કરવામાં આવે છે - 29મી ઓગસ્ટ (રાષ્ટ્રીય રમત દિવસ)
15. ગુજરાતના પહેલા મુખ્યમંત્રી ડૉ. જીવરાજ મહેતાનો જન્મ ક્યારે થયો હતો - 29 ઓગસ્ટ 1887
16. ડૉ. જીવરાજ મહેતા દેશ આઝાદ થયો એ પછી મુંબઈ રાજ્યના પ્રધાનમંડળમાં કયા વિભાગના મંત્રી પદે રહ્યા હતા - ઉદ્યોગ, નશાબંધી અને જાહેર બાંધકામ

DATE : 30-08-2021

1. ભગવાન વિષ્ણુના શ્વેત સ્વરૂપની પૂજા : ગાંધીનગરના મહુડી ગામમાં શ્રીકોટયર્ક દેશનું એકમાત્ર મંદિર જ્યાં ભગવાન વિષ્ણુના શ્વેત સ્વરૂપની પૂજા થાય છે

✓ ગાંધીનગરના મહુડી ગામમાં ખડાયતા જ્ઞાતિના ઇષ્ટદેવ શ્રીકોટયર્ક પ્રભુનું મંદિર આવેલું છે. દેશભરમાં ભગવાન વિષ્ણુના અવતારોની શ્યામ સ્વરૂપે પુજા થાય છે.

ભગવાન વિષ્ણુના શ્વેત સ્વરૂપ મૂર્તિની વિશેષતા :

✓ મહુડીમાં ભગવાન વિષ્ણુની સૂર્ય સ્વરૂપની ચાર ભૂજાવાળી અને જનોઈ ધારણ કરેલી દેશની એક માત્ર શ્વેત મૂર્તિ છે. પ્રભુની ચાર ભૂજામાં શંખ, ચક્ર, ગદા અને પદ્મ ધારણ કરેલા છે. એક પણ હાથમાં કમળ ધારણ કરેલું નથી.

મંદિરનો ઇતિહાસ : શ્રીકોટયર્ક પ્રભુનું મૂળ મંદિર સાબરમતી નદીના કિનારે માટીના પહાડ પર આવેલું છે. આ મંદિરની સ્થાપના ઇ.સ.400માં થઈ હતી.

✓ લગભગ 100 વર્ષ પહેલાં નદીના ભારે પ્રવાહના કારણે પહાડની ભેખડો ધસવા લાગી હતી. જેને લઈ વર્ષ 1926માં મહુડી ગામના પશ્ચિમ છેડે લગભગ 22 વિદ્યા જમીનમાં નવું મંદિર ઊભું કરી શ્રીકોટયર્ક પ્રભુની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરાઈ હતી.

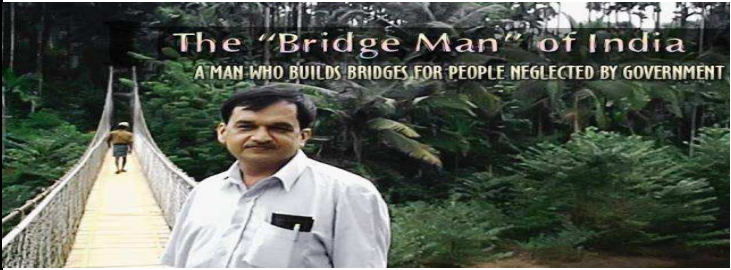
2. સૌથી વધુ 7 વર્ષ ગુજરાતના ચીફ સેક્રેટરી રહેવાનો વિક્રમ એચ.કે.એલ. કપૂરના નામે

ગુજરાતના 27 ચીફ સેક્રેટરી પૈકી લલિતચંદ્ર દલાલ ત્રણ વખત નિયુક્ત થયા હતા ગુજરાતના 30માં મુખ્ય સચિવ તરીકે શ્રી પંકજકુમાર તા. 1 સપ્ટેમ્બર-2021થી કાર્યરત

ગુજરાતના ચીફ સેક્રેટરી : 1960 થી 2021

1.	વી ઇશ્વરન	1મે 1960 થી 30 એપ્રિલ 1963
2.	વીએલ ગિડવાણી	1મે 1963 થી 26 ફેબ્રુઆરી 1968
3.	ઇએન રાણા	27 ફેબ્રુઆરી 1968 થી 6 એપ્રિલ 1969

4.	એલઆર દલાલ	7એપ્રિલ 1969 થી 5 જુલાઈ 1972	.	સુબ્રમણ્યમ	8
5.	એમડી રાજપાલ	6 જુલાઈ 1972 થી 4 નવેમ્બર 1972	23	ડી રાજગોપાલ ન	30 સપ્ટેમ્બર 2008 થી 31 ડિસેમ્બર 20 09
6.	એલઆર દલાલ	5 નવેમ્બર 1972 થી 28 ફેબ્રુઆરી 1974	24	એકે જોતિ	1 જાન્યુઆરી 2010 થી 31 જાન્યુઆરી 2 013
7.	એચટી સઘવાણી	1 માર્ચ 1974 થી 28 ફેબ્રુઆરી 1975	25	ડો. વરેશ સિંહ	1 ફેબ્રુઆરી 2013 થી 31 ઓક્ટોબર 201 4
8.	એલઆર દલાલ	1 માર્ચ 1975 થી 28 ફેબ્રુઆરી 1976	26	ડીજે પાંડિયન	31 ઓક્ટોબર 2014 થી 31 મે 2015
9.	એચકેએલ કપૂર	1 માર્ચ 1976 થી 28 સપ્ટેમ્બર 1983	27	જીઆર અલોરિયા	31 મે 2015 થી 30 જુલાઈ 2016
10	કે શિવરાજ	30 સપ્ટેમ્બર 1983 થી 30 નવેમ્બર 19 84	28	ડો. જયેન સિંઘ	30 જુલાઈ 2016 થી 30 નવેમ્બર 2019
11	એમ શિવજ્ઞાનમ	1 ડિસેમ્બર 1984 થી 8 જુલાઈ 1985	29	અનિલ મુકિમ	30 નવેમ્બર 2019 થી 31 ઓગષ્ટ 2021
12	આરવી ચંન્દ્રમૌલી	9 જુલાઈ 1985 થી 3 ફેબ્રુઆરી 1988	30	પંકજકુમાર	1 સપ્ટેમ્બર 2021 થી .....
13	એચઆર પાટણકર	4 ફેબ્રુઆરી 1988 થી 27 માર્ચ 1990	✓	3. બ્રિજમેન ગીરીશ ભારદ્વાજ : સામાન્ય બ્રિજની સરખામણીમાં 90 ટકા ખર્ચ ઓછો થાય તેવી ડિઝાઇન તૈયાર કરી	
14	એચકે ખાન	23 માર્ચ 1990 થી 27 ફેબ્રુઆરી 1992		ગીરીશ ભારદ્વાજનો પરિચય :	
15	કેવી હરિહર દાસ	28 ફેબ્રુઆરી 1992 થી 14 જૂન 1993	✓	ગીરીશ ભારદ્વાજનો જન્મ 1 મે 1950માં કર્ણાટકના સુલિયા ખાતે થયો હતો. તેઓ 1973માં મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગમાં ગ્રેજ્યુએટ થયા હતા.	
16	આર બાલાક્રિશ્નન	15 જૂન 1993 થી 30 જૂન 1995			
17	એસકે શેલત	1 જુલાઈ 1995 થી 30 એપ્રિલ 1997			
18	LNS મુકુન્દન	1 મે 1997 થી 31 મે 2001		વિશેષતા :	
19	જી સુબ્બારાવ	1 જૂન 2001 થી 30 એપ્રિલ 2003	✓	મિકેનિકલ એન્જિનિયર હોવા છતાં સિવિલ એન્જિનિયરિંગમાં રસ લીધો, નાનપણમાં તેમની ઇચ્છા કંપનીમાં મોટો હોદ્દો મેળવવાની હતી.	
20	પીકે લહેરી	1 મે 2003 થી 31 માર્ચ 2005			
21	સુધીર જી માંકડ	1 એપ્રિલ 2005 થી 31 ઓગષ્ટ 2007	✓	પિતાએ અંતરિયાળ ગ્રામીણોની સેવા કરવાની પ્રેરણા આપી હતી. અત્યાર સુધી તેઓ 200થી વધુ ગામોને બ્રીજ થકી જોડયા છે, બ્રિજમેન ગીરીશ ભારદ્વાજ પર ડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ બની છે	
22	મંજૂલા	1 સપ્ટેમ્બર 2007 થી 30 સપ્ટેમ્બર 200			

✓ પદ્મશ્રી એવોર્ડ : વર્ષ 2017

4. ખેલ ક્ષેત્ર : યુએસ ઓપન ટેનિસ

પ્રારંભ : તા. 30 ઓગસ્ટ 2021

✓ યજમાન : ન્યૂયોર્ક-USA

✓ સિઝનની આખરી ગ્રાન્ડ સ્લેમ ચેમ્પિયનશિપ

5. મહિલા સશક્તિકરણ : સાઉદી અરબના ઇતિહાસમાં પ્રથમવાર મહિલાને ટેક્સી ચલાવવાની મંજૂરી અપાઈ

✓ વર્ષોથી સંકુચિત કાયદાઓમાં જકડાયેલા સાઉદી આરબના ઇતિહાસમાં હવે પહેલી જ વખત સ્ત્રી પુરુષ સમાનતા અપનાવવામાં આવી રહી છે.

✓ એક પ્રયોગ તરીકે 500 મહિલાઓને લીમોઝીન પબ્લિક ટેક્સીઓ ચલાવવાની પરવાનગી આપવામાં આવી. તેઓ દેશના દરેક ભાગમાં ડ્રાઇવિંગ કરી રહી છે.

✓ 2018માં મહિલાઓ પર ડ્રાઇવિંગ કરવા સામેનો દાયકાઓ જૂનો પ્રતિબંધ રદ કરીને તેમને ડ્રાઇવિંગની છૂટ આપવામાં આવી હતી.

✓ હવે 17 વર્ષ ઉપરની કોઈપણ યુવતી ડ્રાઇવિંગ લાઇ સન્સ મેળવીને ડ્રાઇવિંગ કરી શકે

6. દિન વિશેષ : શ્રાવણ વદ આઠમ

5248મો શ્રીકૃષ્ણ જન્મોત્સવ-જન્માષ્ટમી

✓ દેશભરમાં 'નંદ ઘેર આનંદ ભયો..'નો નાદ ગુંજ્યો

✓ શ્રીકૃષ્ણ જન્મોત્સવની ઉલ્લાસભરે પરંપરાગત ઉજવણી. રાત્રે 12 વાગ્યે પરંપરાગત જન્મ ઉત્સવ ઉજવાયો. તા.31મીએ પારણા નોમ ઉત્સવ ઉજવાશે.

✓ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણના જીવન-કવન આધારિત પ્રતિકૃતિઓ સાથે સુશોભન નિહાળવા સેંકડો ભાવિકો ઉમટયા

✓ જન્માષ્ટમીનાં દિવસે સવારે 6 વાગ્યે શ્રીજીની મંગલા આરતી સાથે શ્રીકૃષ્ણ જન્મોત્સવની ઉજવણી ચાલુ થશે અને રાત્રે 12 વાગ્યે જન્મોત્સવ આરતી દર્શન બાદ 2.30 વાગ્યે મંદિરનાં દ્વાર બંધ થશે.

✓ કાળિયા ઠાકોરને સોના-ચાંદીનાં તારથી ભરતકામ કરેલા હીરાજડિત વાઘા પહેરાવાયા

✓ સેંકડો ભાવિકો ગોમતીઘાટે પાવન સ્નાન કરીને જગતમંદિરે દર્શનનો ધર્મલાભ લીધો

✓ વિશ્વ હીન્દુ પરિષદ, બજરંગદળ, દુર્ગાવાહીની દ્વારા બાઈક રેલી યોજાશે. જ્યારે મંદિરોમાં હવેલીઓમાં સવારથી સત્સંગ, કીર્તન, વિશેષ પૂજા, અર્ચના યોજાયા તેમજ રાત્રે શ્રીકૃષ્ણ જન્મોત્સવ યોજાયો અને નંદ ઘેર આનંદ ભયો જય કનૈયા લાલકીનો નાદ ગુંજ્યો.

7. જન્મ દિન વિશેષ : 30 ઓગસ્ટ નચિકેત : પ્રેમશંકર ભટ્ટ

જન્મ : 30 ઓગસ્ટ 1914 અવસાન : 30 જુલાઈ -1976

✓ છોટે સરદાર તરીકે પ્રસિદ્ધ ચંદુલાલ દેસાઈ અને ગુજરાતના અગ્રણી સામ્યવાદી નેતા દિનકર મહેતાની પુણ્યતિથિ.

✓ પ્રેમશંકર ભટ્ટનો જન્મ ધાંગઘા તાલુકાના રાજસીતાપુર ગામે 1914ના વર્ષે થયો હતો.

✓ તેઓએ પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ ધાંગઘા અને હળવદમાં લીધું.

✓ પ્રેમશંકર વિનયન અનુસ્નાતક થઈ બર્માશેલ કંપનીમાં પબ્લિક રિલેશન અધિકારી તરીકે કાર્યરત રહી સમાંતરે ગુજરાતી સાહિત્ય અને વિવેચનની પ્રવૃત્તિઓમાં પણ સક્રિય રહ્યા હતા.

✓ તેમણે મુંબઈની સિદ્ધાર્થ કોલેજ, અમદાવાદની સ્વામિનારાયણ કોલેજ અને દહેગામ કોલેજમાં ગુજરાતીના અધ્યાપક અને દહેગામ કોલેજમાં આચાર્ય તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

✓ વિશાળ વાંચન ધરાવતા પ્રેમશંકર ભટ્ટ ધરિત્રી, તીર્થોદક, મહારથી કર્ણ જેવી કવિતા, પદ્યરૂપક, લઘુનવલ, વિવેચન, સંપાદન અને વાર્તાને લગતા પુસ્તકો લખ્યા છે.

✓ તેમના સર્જન અને વિવેચનની બળવંતરાય ઠાકોર, ડોલરરાય માંકડ અને વિજયરાય વૈદ્ય જેવા વિવેચકોએ પ્રશંસા કરી છે.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (30-08-2021)

1. દેશનું એકમાત્ર મંદિર જ્યાં ભગવાન વિષ્ણુના શ્વેત સ્વરૂપની પૂજા થાય છે તે ક્યાં આવેલું છે - શ્રીકોટયર્ક મંદિર, મહુડી-ગાંધીનગર

2. શ્રીકોટયર્ક પ્રભુ કઈ જ્ઞાતિના ઇષ્ટદેવ તરીકે પૂજાય છે - ખડાયતા જ્ઞાતિ
3. સૌથી વધુ 7 વર્ષ ગુજરાતના ચીફ સેક્રેટરી રહેવાનો વિક્રમ કોના નામે છે - એચ.કે.એલ. કપૂર (1976 થી 1983)
4. ગુજરાતના વર્તમાન મુખ્ય સચિવ શ્રી પંકજકુમાર કેટલામાં મુખ્ય સચિવ તરીકે કાર્યરત છે - 30
5. સામાન્ય બ્રિજની સરખામણીમાં 90 ટકા ખર્ચ ઓછો થાય તેવી ડિઝાઇન તૈયાર કરનાર ભારતના બ્રિજમેન તરીકે ઓળખાતા પદ્મશ્રી એન્જિનિયરનું નામ અને વતન જણાવો - ગીરીશ ભારદ્વાજ તથા સુલિયા-કર્ણાટક
6. વર્ષની મુખ્ય ચાર પૈકી સિઝનની આખરી ગ્રાન્ડ સ્લેમ ચેમ્પિયનશિપ ક્યાં નામે ઓળખાય છે - યુએસ ઓપન ટેનિસ

7. ટેનિસની વર્ષની મુખ્ય ચાર ગ્રાન્ડ સ્લેમ ચેમ્પિયનશિપના નામ જણાવો - ઓસ્ટ્રેલિયન ઓપન, ફ્રેંચ ઓપન, વિમ્બલડન (UK) તથા યુએસ ઓપન ટેનિસ
8. ઓગસ્ટ-2021માં ઇતિહાસમાં પ્રથમવાર ક્યા દેશની મહિલાને પબ્લિક ટેક્સી ચલાવવાની મંજૂરી અપાઈ - સાઉદી અરબ
9. શ્રીકૃષ્ણ જન્મોત્સવ-જન્માષ્ટમી ક્યારે ઊજવવામાં આવે છે - શ્રાવણ વદ આઠમ
10. પ્રેમશંકર ભટ્ટનો જન્મ દિવસ જણાવો - 30 ઓગસ્ટ 1914
11. છોટે સરદાર તરીકે પ્રસિદ્ધ વ્યક્તિનું નામ જણાવો - ચંદુલાલ દેસાઈ
12. પ્રેમશંકર ભટ્ટનું જન્મ સ્થળ જણાવો - રાજસીતાપુર ગામ (તા. ધાંગધા)

DATE : 31-08-2021

1. નવીન શોધ : ભારતની સૌથી નાની ગરોળીની નવી પ્રજાતિ શોધાઈ

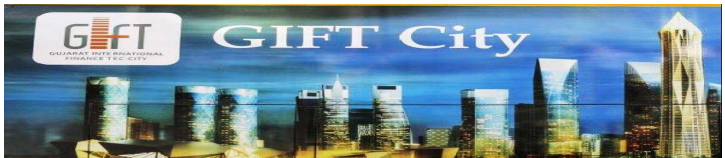

✓ નામ : 'ગોઅન સ્લેન્ડર ગેકો'

શોધ કરનાર અને સંસ્થા :

- ✓ મૂળ સુરતના અને વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના બાયોસાયન્સ વિભાગમાં ઝુઓલોજી બ્રાન્ચમાં અભ્યાસ પૂરો કરનારા અને પહેલેથી જ જીવસૃષ્ટીના ક્ષેત્રમાં સંશોધનનો રસ ધરાવતા રિસર્ચર દિકાંશ પરમાર હાલમાં ગોવા યુનિવર્સિટીના ઝુઓલોજી વિભાગમાં પ્રોજેક્ટ એસોસિયેટ-1 તરીકે કાર્યરત છે.
- ✓ તેઓ છેલ્લા દોઢ વર્ષથી સરીસૃપ અને ઉભયજીવીના ક્ષેત્રમાં સંશોધનકાર્ય સાથે સંકળાયેલા છે.
- ✓ તેમને મિનિસ્ટ્રી ઓફ એન્વાયરમેન્ટ એન્ડ ફોરેસ્ટ એન્ડ ક્લાઇમેટ એન્ડ દ્વારા ફંડ અપાયેલું હોય એવા પ્રોજેક્ટ 'હિપતોફોના ઓફ ગોવા, મહારાષ્ટ્ર એન્ડ કર્ણાટક' પર કામગીરી સાથે ગરોળીની નવી પ્રજાતિ શોધી કાઢી છે.

2. ગિફ્ટ સિટી : ભારતના પ્રથમ 'પ્લેટિનમ રેડેટ સિટી' તરીકે ગિફ્ટ સિટી-ગાંધીનગરને માન્યતા

- ✓ ભારતના એકમાત્ર ઓપરેશનલ સ્માર્ટ સિટી અને ઇન્ટરનેશનલ ફાઇનાન્સિયલ સર્વિસિસ સેન્ટર (આઇએફએસસી), ગિફ્ટ સિટીને સીઆઇઆઇ ઇન્ડિયન ગ્રીન બિલ્ડિંગ કાઉન્સિલ (આઇજીબીસી) તરફથી ગિફ્ટ સિટીના પ્રથમ તબક્કાના વિકાસ માટે ગ્રીનર માસ્ટર પ્લાનિંગ અને ડિઝાઇન તથા અમલીકરણ માટે ગ્રીન સિટીઝ પ્લેટિનમ સર્ટિફિકેટ એનાયત કરવામાં આવ્યું છે.

ગિફ્ટ સિટીની વિશેષતા :

- ✓ ગિફ્ટમાં 65 ટકા ખુલ્લો ગ્રીન વિસ્તાર છે અને 100 ટકા રોડ કનેક્ટિવિટી, ગ્રીન મેન્ડેટ અને એલઇડી લાઇટિંગની કાર્યક્ષમતા હાંસલ કરી છે
- ✓ ગિફ્ટ સિટી ભારતનું પ્રથમ ગ્રીનફિલ્ડ સ્માર્ટ સિટી છે કે જેણે આઇજીબીસી ગ્રીન સિટીઝ પ્લેટિનમ રેટિંગ મેળવ્યાં છે.
- ✓ ભારતીય અને વૈશ્વિક કંપનીઓ ગિફ્ટ સિટીને તેમના પર્યાવરણ અને ટકાઉપણાના લક્ષ્યાંકો સાથે આદર્શ ડેસ્ટિનેશન ગણે છે.
- ✓ ઇન્ડિયન ગ્રીન બિલ્ડિંગ કાઉન્સિલ પ્રોજેક્ટમાં અપનાવાયેલી વિવિધ પહેલોને માન્યતા આપે છે, જેમાં શહેરમાં એકીકૃત જમીનનો ઉપયોગ, કોમ્પેક્ટ સિટી ડેવલપમેન્ટ, 35 ટકા જાહેર અને ખુલ્લો વિસ્તાર, વાસ્તવિક આવાસ, બીઆરટીએસ સાથે પરિવહનલક્ષી વિકાસ, મેટ્રો રેલ કનેક્ટિવિટી, સ્ટ્રીટસ્પેસ સાથે 100 ટકા રોડ નેટવર્ક તથા 100 ટકા ગ્રીન મેન્ડેટ સામેલ છે.

- ✓ ગિફ્ટ સિટીએ ડિસ્ટ્રિક્ટ ફૂલિંગ સિસ્ટમ અને 100 ટકા LED લાઇટિંગ દ્વારા વ્યૂહાત્મક આયોજનથી ઉચ્ચ ઉર્જા કાર્યક્ષમતા હાંસલ કરી
- ✓ સિટીએ પીવાના પાણીમાં 35 ટકાનો ઘટાડો તેમજ ગંદા પાણીના 100 ટકા ટ્રીટમેન્ટ અને પુનઃઉપયોગ દ્વારા જળ વ્યવસ્થાપન અપનાવ્યું
- ✓ સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટની મહત્વતાને જોતાં ગિફ્ટ સિટીએ ઓટોમેટેડ વેસ્ટ કલેક્શન અને સેગ્રીગેશન પ્લાન્ટ સ્થાપિત કર્યો છે.

3. FY 2021-22ના પ્રથમ ક્વાર્ટરમાં ભારતના GDPમાં 20.01

ટકાનો વિક્રમી વૃદ્ધિદર

- ✓ આગલા નાણાકીય વર્ષના પ્રથમ ક્વાર્ટરમાં 24.4 ટકાનું વિક્રમી સંકોચન નોંધાયું હતું.

- ✓ કોરોનાગ્રસ્ત અર્થતંત્ર ઝડપથી પાટા પર આવી રહ્યું હોવાનો શુભ સંકેત મળ્યો છે. FY22ના પ્રથમ ક્વાર્ટરમાં દેશના ગ્રોસ ડોમેસ્ટિક પ્રોડક્શન(જીડીપી)માં 20.1% નો વિક્રમી વૃદ્ધિદર નોંધાયો છે જે નીચા બેઝનું પરિણામ પણ છે.
- ✓ એક વર્ષ અગાઉના ત્રિમાસિક ગાળાનો તુલનાત્મક આધાર નીચો હોવાના કારણે આ વર્ષના ત્રિમાસિક ગાળાનો વૃદ્ધિદર ઊંચો રહ્યો છે.
- ✓ સરકારે પાછલા વર્ષે કોવિડ-19 રોગચાળાને અટકાવવા માર્ચથી મે સુધીના ગાળા દરમિયાન દેશવ્યાપી લોકડાઉન લાદી દીધું હતું અને તેને કારણે ગ્રોથ રેટ નેગેટિવમાં જતો રહ્યો હતો.
- ✓ 2021-22ના પ્રથમ ત્રિમાસિક ગાળા માટે જીડીપી અંદાજે રૂ. 32.38 લાખ કરોડની હતી જે આગલા નાણાકીય વર્ષના પ્રથમ ત્રિમાસિક ગાળા માટે રૂ. 26.95 લાખ કરોડની હતી, જે 20.1 ટકાનો જંગી વધારો દર્શાવે છે.
- ✓ 1990ના મધ્યમાં સત્તાવાર રીતે ત્રિમાસિક આંકડાની જાહેરાત કરવાની શરૂઆત થઈ ત્યારથી અત્યાર સુધીમાં ભારત માટે આ સૌથી ઊંચો વૃદ્ધિદર છે.

- ✓ આગલા ત્રિમાસિક ગાળા માટે એટલે કે જાન્યુઆરીથી માર્ચ-2021ના ત્રિમાસિક ગાળા માટે ભારતનો જીડીપી વૃદ્ધિદર ફક્ત 1.6 ટકા નોંધાયો હતો.

રાજકોષીય ખાધ FY22ના અંદાજિત લક્ષ્યના 21.3 ટકા એ પહોંચી :

- ✓ ચાલુ નાણાકીય વર્ષના પ્રથમ ચાર મહિના દરમિયાન એટલે કે એપ્રિલથી જુલાઈ 2021માં દેશની રાજકોષીય ખાધ રૂ.3.21 ટ્રિલિયન(43.98 અબજ ડોલર) નોંધાઈ છે જે જે FY22ના સંપૂર્ણ વર્ષના અંદાજિત લક્ષ્યના 21.3% એ પહોંચી છે.
- ✓ સીજીએ દ્વારા જાહેર આંકડા અનુસાર સમીક્ષા હેઠળના ગાળા દરમિયાન ચોખ્ખી કરની આવક રૂ. 5.21 ટ્રિલિયન નોંધાઈ હતી, ગૈર-કર આવક રૂ.1.40 લાખ કરોડ અને ગૈર-ઋણ મૂડી 14148 કરોડ હતી જ્યારે તેની સામે કુલ ખર્ચ રૂ. 10.04 ટ્રિલિયન નોંધાઈ હતી.
- ✓ ચાલુ નાણાકીય વર્ષના રાજકોષીય ખાધના આંકડા પાછલા વર્ષની તુલનાએ ઘણા સારા લાગે છે.
- ✓ અહેવાલ : સ્ટેટિકિસ્ટિક્સ એન્ડ પ્રોગ્રામ ઈમ્પલિમેન્ટેશન મંત્રાલય - ભારત સરકાર

GDP એટલે શું :

- ✓ દેશમાં એક નિર્ધારિત સમય હેઠળ તૈયાર કરવામાં આવેલી વસ્તુઓ અને સેવાઓના કુલ બજાર મૂલ્યને જીડીપી કહેવામાં આવે છે.
- ✓ જીડીપી કોઈ પણ દેશના ડોમેસ્ટિક ઉત્પાદનનું વ્યાપક માપન હોય છે અને તેનાથી કોઈ પણ દેશના અર્થતંત્રની સ્થિતિની ખબર પડે છે.
- ✓ તેની ગણતરી સામાન્ય રીતે વાર્ષિક ધોરણે થાય છે પણ ભારતમાં દર ત્રણ મહિને જીડીપીના આંકડા જાહેર કરવામાં આવે છે.
- ✓ કેટલાક વર્ષ અગાઉ તેમાં શિક્ષણ, આરોગ્ય, બેંકિંગ અને કોમ્પ્યુટર જેવી અલગ અલગ સેવાઓ એટલે કે સર્વિસ સેક્ટરને પણ જોડવામાં આવ્યું હતું.

4. સુપ્રીમ કોર્ટ : ભારતમાં પ્રથમવાર એકસાથે 9 જજોએ શપથ લીધાં

- ✓ ન્યાયમૂર્તિ બી.વી. નાગરત્ના સહિત ત્રણ મહિલા ન્યાયમૂર્તિઓએ તા. 31 ઓગસ્ટ-2021ના રોજ દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતના જજ તરીકેના શપથ લીધા.
- ✓ ન્યાયમૂર્તિ નાગરત્ના સિનિયોરિટિમાં સૌથી આગળ હોવાથી તે 2027ની સાલમાં સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ મહિલા ચીફ જસ્ટિસ બની શકે છે
- ✓ સુપ્રીમ કોર્ટના ભૂતપૂર્વ ચીફ જસ્ટિસ એસ. વેંકટરમૈયાના પુત્રી એવા જસ્ટિસ નાગરત્ના સુપ્રીમ કોર્ટમાં નિયુક્ત થયા તે પહેલાં તે કર્ણાટક હાઇકોર્ટમાં ન્યાયમૂર્તિ તરીકે પોતાની સેવાઓ આપતા હતા.

અત્યારસુધીના મહિલા ન્યાયમૂર્તિ :

- ✓ ન્યાયમૂર્તિ બેલા ત્રિવેદી, હિમા કોહલી અને નાગરત્ના શપથ ગ્રહણ કરે તે પહેલાં દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતમાં અત્યાર સુધીમાં ફક્ત આઠ મહિલા ન્યાયમૂર્તિઓની નિયુક્તિ થઇ હતી જેમાં વર્તમાન ન્યાયમૂર્તિ ઇન્દિરા બેનરજીનો પણ સમાવેશ થઇ જાય છે.
- ✓ 1959ની સાલમાં અસ્તિત્વમાં આવેલી સુપ્રીમ કોર્ટમાં તેની સ્થાપનાથી આજદિન સુધીના 71 વર્ષમાં ફક્ત આઠ મહિલા ન્યાયાધિશોએ સુપ્રીમ કોર્ટના જજનું પદ શોભાવ્યું હતું.
- ✓ સુપ્રીમ કોર્ટમાં દેશના પ્રથમ મહિલા ન્યાયમૂર્તિ તરીકે નિયુક્તિ પામનારા ફાતિમા બીબીની નિમણૂક 6 ઓક્ટોબર, 1989ના રોજ થઇ હતી અને તે 29 એપ્રિલ, 1992માં સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયમૂર્તિ તરીકે સેવાનિવૃત્ત થયા હતા.

5. અલ્જેરિયન નૌકાદળ સાથે ભારતીય નૌકાદળની પ્રથમ કવાયત

પ્રથમ કવાયત વિશે :

- ✓ યુરોપ અને આફ્રિકાની તેની ચાલુ સદભાવના મુલાકાતના ભાગરૂપે INS તબરે 29 ઓગસ્ટ, 2021ના રોજ અલ્જેરિયન નૌકાદળના જહાજ 'ઇઝાદજેર' સાથે મેરીટાઇમ પાર્ટનરશિપ કવાયતમાં ભાગ લીધો.
- ✓ અલ્જેરિયાના દરિયાકિનારે યોજાયેલી ઐતિહાસિક કવાયતમાં ફ્રન્ટલાઇન અલ્જેરિયન યુદ્ધ જહાજ 'ઇઝાદજેર' ની ભાગીદારી જોવા મળી હતી.
- ✓ આ કવાયતે બે નૌકાદળોને એકબીજાના પગલે ચાલતા ઓપરેશનના ખ્યાલને સમજવામાં સક્ષમ બનાવ્યા, આંતર-કાર્યક્ષમતામાં વધારો કર્યો અને ભવિષ્યમાં તેમની વચ્ચે

ક્રિયાપ્રતિક્રિયા અને સહયોગ વધારવાની શક્યતાને વધારી છે.

6. ભારતીય હવાઈદળ : 75 યુદ્ધ વિમાન સાથે IAFનું 'એલિફન્ટ વોક'

વિશેષતા :

- ✓ ભારતીય હવાઈ દળ દેશની સ્વતંત્રતાના 75 વર્ષ પૂરા થયા તે નિમિત્તે તાજેતરમાં 75 યુદ્ધ વિમાન સાથે એલિફન્ટ વોક કરી. તેમાં રફાલ ફાઇટર જેટ અને જેગુઆર પણ જોડાયા.
- ✓ એલિફન્ટ વોક શબ્દ અમેરિકન એર ફોર્સની શોધ છે. સૈન્ય વિમાનો ટેકઓફ પૂર્વે જમીન પર એક લાઇનમાં ચાલે તેને એલિફન્ટ વોક કહે છે. સૌપ્રથમ વખત બીજા વિશ્વયુદ્ધમાં 'એલિફન્ટ વોક' શબ્દ વપરાયો હતો.

7. લદાખ : 18,600 ફૂટની ઊંચાઈએ વિશ્વનો સૌથી ઊંચો રોડ બનશે

વિશેષતા :

- ✓ લેહના પેંગોંગ સરોવરને જોડતો અને ચીન સાથેની સુરક્ષાની દૃષ્ટિએ અત્યંત મહત્વનો માર્ગ બનવાની શરૂઆત થઈ.
- ✓ લદાખના સાંસદ જામયાંગ સેરિંગે તેનું ઉદ્ઘાટન કરતા કહ્યું કે, કેલા પાસથી પસાર થનારો 18600 ફૂટની ઊંચાઈએ બનતો આ દુનિયાનો સૌથી ઊંચો રસ્તો હશે.
- ✓ તેનું નિર્માણ ભારતીય સેનાની 58 એન્જિનિયર રેજિમેન્ટે કર્યું છે. તે બન્યા પછી લેહથી પેંગોંગ સરોવર સુધીનું અંતર 41 કિ.મી. ઘટી જશે.

8. ટોક્યો પેરાલિમ્પિક-2020 :

તા. 30-08-2021ના રોજ ભારતના વિજેતા ખેલાડી, રમત અને મેડલ

- ✓ **સુમિત અંતિલે :** જ્વેલિન થ્રો : ગોલ્ડ મેડલ
- ✓ **પ્રથમ મહિલા શૂટર અવનિ લેખરા :** 10 મીટર એર રાઈફલ સ્ટેન્ડિંગ SS-1 : ગોલ્ડ મેડલ
- ✓ **દેવેન્દ્ર ઝારિયા :** જ્વેલિન થ્રો : સિલ્વર મેડલ
- ✓ **સુંદરસિંહ ગુર્જર :** જ્વેલિન થ્રો : બ્રોન્ઝ મેડલ

✓ **યોગેશ કપૂરિયા :** ડિસ્કસ થ્રો : સિલ્વર મેડલ.

તા. 31-08-2021ના રોજ ભારતના વિજેતા ખેલાડી, રમત અને મેડલ

✓ **મરિયમ્મન થંગાવેલુ :** હાઈજમ્પ : સિલ્વર મેડલ

✓ **શરદકુમાર :** હાઈજમ્પ : બ્રોન્ઝ મેડલ

✓ **સિંહરાજ અધાના :** શૂટિંગ : બ્રોન્ઝ મેડલ

9. **USA :** અફઘાનિસ્તાનની ધરતી પર USAની સત્તાવાર વિદાય બે દાયકાના લાંબા આતંકવાદ સામેના યુદ્ધનો અંત

✓ US એરફોર્સના છેલ્લા C-17 વિમાને રાત્રે 11:59 કલાકે કાબુલ એરપોર્ટથી ઉડાન ભરી

US-અફઘાન યુદ્ધની વિગતો :

✓ USને કુલ 2.3 ટ્રિલિયન ડોલરનો ખર્ચ

✓ કુલ 1.74 લાખના મોત અને 2461 US સૈનિકના મોત

✓ 11 સપ્ટેમ્બર 2001ના રોજ ન્યૂયોર્ક શહેરના વર્લ્ડ ટ્રેડ સેન્ટર પર વિશ્વના સૌથી ભયાનક આતંકવાદી હુમલા બાદ 18 સપ્ટેમ્બર 2001ના રોજ અફઘાનિસ્તાનમાંના તાલિબાન અને અલકાઇદાના આતંકવાદીઓ સામે યુદ્ધની જાહેરાત કરનાર સુપર પાવર અમેરિકાએ આખરે અફઘાનિસ્તાનની ધરતી પરથી વિદાય લીધી

✓ અમેરિકી સેનાના છેલ્લા મિલિટરી C-17 વિમાને કાબુલ એરપોર્ટ ખાતેથી તા.30 ઓગસ્ટ-2021ની રાત્રે 11:59 કલાકે ઉડાન ભરતાંની સાથે જ અફઘાનિસ્તાનની ધરતી પર હવે કોઈ અમેરિકન સૈનિકની હાજરી રહી નહોતી.

✓ થોડા દિવસ પહેલાં અમેરિકાએ કાબુલ સ્થિત દૂતાવાસ પણ બંધ કરી દીધું હતું અને તેના રાજદ્વારીઓ કાબુલ એરપોર્ટ પર જ કામ કરી રહ્યાં હતાં. હવે અમેરિકાનું અફઘાન દૂતાવાસ કતારના દોહાથી કામગીરી કરશે.

10. **UNSC :** અફઘાનિસ્તાનને આતંકવાદીઓનો અડ્ડો નહીં બનવા દેવાય : ભારતની અધ્યક્ષતાના છેલ્લાં દિવસે

UNSCમાં પ્રસ્તાવ

વિગત : સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સુરક્ષા પરિષદમાં અમેરિકાએ અફઘાનિસ્તાનથી આખરી સૈનિકદળ પાછું બોલાવી લીધાના ગણતરીના કલાકોમાં, અફઘાનિસ્તાન પર તાલિબાનોએ સંપૂર્ણ

કબજો કરી લીધા પછી, અમેરિકા, બ્રિટન અને ફ્રાન્સે પ્રસ્તાવ મૂક્યો હતો કે અફઘાનિસ્તાનને આતંકવાદીઓનો અડ્ડો નહીં બનવા દેવાય.

✓ અહીં આતંકવાદને પોષણ નહીં આપવા દેવાય, અહીંથી અન્ય કોઈપણ દેશ પર આતંકવાદી હુમલો નહીં કરવા દેવાય, અહીં કોઈ જાતની આતંકવાદી તાલીમના કેમ્પ ચલાવવા નહીં દેવાય.

✓ અફઘાનિસ્તાન પર સતત નજર રાખવામાં આવશે અને આતંકવાદી પ્રવૃત્તિને પાલનપોષણ થતું હોવાનું જાણવા મળતાં જ તેનો નાશ કરવામાં આવશે.

✓ આ પ્રસ્તાવ ઉપરના મતદાનમાં કુલ 15 સભ્યોની સુરક્ષા સમિતિના 13 સભ્યોએ તેની તરફેણમાં મતદાન કર્યું હતું જ્યારે ચીન અને રશિયાએ મતદાનનો બહિષ્કાર કર્યો હતો.

11. **જન્મ દિન વિશેષ : 31 ઓગસ્ટ કવયિત્રી અમૃતા પ્રીતમ**

જન્મ : 31 ઓગસ્ટ 1919 અવસાન : 31 ઓક્ટોબર 2005

✓ અવિભાજિત ભારતના ગુજરાનવાલામાં જન્મેલાં અમૃતાને કવિતા પિતા કરતારસિંહ તરફથી વારસામાં મળી હતી.

✓ 10 વર્ષની નાની વયે જ માતા અમૃતા રાજબીબીનું અવસાન થતાં અમૃતાના ઉછેરની જવાબદારી પિતાના માથે આવી હતી, પિતા તેમને મીરાંબાઈ જેવાં કવયિત્રી બનાવવા યાહતા હતા, પણ પુત્રી મીરાં જેવી ત્યાગી કવયિત્રી બનવા સર્જાઈ ન હતી.

✓ નાસ્તિક અમૃતા રાત્રે વાંચતાં અને દિવસે સૂઈ રહેતાં.

✓ 16 વર્ષની વયે ચિત્રકાર ઇન્દ્રજિત ઇમરોજ સાથે લગ્ન કર્યો, પણ નિષ્ફળ રહ્યાં.

✓ પોતાની સર્જક કારકિર્દીમાં અમૃતા પ્રીતમે 60થી વધુ પુસ્તકો લખ્યાં છે.

✓ આત્મકથા : રેવન્યુ સ્ટેમ્પ

✓ તેમાં સુનહરે ડે, દિલ્હી કી ગલિયા, પિંજર, જેબ કતરા, કોરા કાગઝ જેવા કાવ્ય, નવલકથા, આત્મકથા, ટૂંકી વાર્તા, પ્રવાસ વર્ણનો નોંધપાત્ર.

✓ તેમનાં સર્જનો પરથી ફિલ્મો અને ટીવી શ્રેણીઓ પણ બની છે. સ્વતંત્ર મિજાજ અને આગવી પ્રતિભાના આ સર્જકનું

જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કાર, પદ્મશ્રી, પદ્મવિભૂષણ, દિલ્હી યુનિ. દ્વારા ડી લીટુ વગેરેથી સન્માન થયું.

✓ અમૃતા પ્રીતમનું 31 ઓક્ટોબર 2005ના રોજ 86 વર્ષની ઉંમરે અવસાન થયું.

અગત્યના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરો (31-08-2021)

1. ઓગસ્ટ 2021માં ભારતની સૌથી નાની ગરોળીની નવી પ્રજાતિ શોધાઈ તેનું નામ જણાવો - ગોઅન સ્લેન્ડર ગેકો
2. ભારતની સૌથી નાની ગરોળીની નવી ગોઅન સ્લેન્ડર ગેકો પ્રજાતિની શોધ કરનાર સંશોધક તથા તેની સંસ્થાનું નામ જણાવો - દિકાંશ પરમાર તથા ઝુઓલોજી વિભાગ-ગોવા યુનિવર્સિટી
3. ઓગસ્ટ 2021માં ભારતના પ્રથમ પ્લેટિનમ રેડેટ સિટી તરીકે કોને સન્માન અપાયું - ગિફ્ટ સિટી-ગાંધીનગર
4. ભારતના પ્રથમ પ્લેટિનમ રેડેટ સિટી તરીકે ગિફ્ટ સિટી-ગાંધીનગર કોના દ્વારા ગ્રીન સિટીઝ પ્લેટિનમ સર્ટિફિકેટ અપાયું - સીઆઇઆઇ ઇન્ડિયન ગ્રીન બિલ્ડિંગ કાઉન્સિલ
5. ભારતનું પ્રથમ ગ્રીનફિલ્ડ સ્માર્ટ સિટી તરીકે કોને ઓળખ મળેલી છે - ગિફ્ટ સિટી-ગાંધીનગર
6. તા. 31 ઓગસ્ટ 2021ના ભારત સરકારના સ્ટેટિકિસ્ટિક્સ એન્ડ પ્રોગ્રામ ઇમ્પલિમેન્ટેશન મંત્રાલયના અહેવાલ મુજબ નાણાકીય વર્ષ 2021-22ના પ્રથમ ક્વાર્ટરમાં ભારતના GDPમાં કેટલા ટકાનો વિક્રમી વૃદ્ધિદર નોંધાયો - 20.01 ટકા
7. ભારતમાં રાજકોષીય ખાધ FY22ના અંદાજિત લક્ષ્યના કેટલા ટકા એ પહોંચી છે - 21.3 ટકા
8. ચાલુ નાણાકીય વર્ષના પ્રથમ ચાર મહિના દરમિયાન એટલે કે એપ્રિલથી જુલાઈ 2021માં ભારતની રાજકોષીય ખાધ કેટલા ટ્રિલિયન નોંધાય છે કે જે FY22ના સંપૂર્ણ વર્ષના અંદાજિત લક્ષ્યના 21.3% એ પહોંચી છે - રૂ.3.21 ટ્રિલિયન(43.98 અબજ ડોલર)
9. દેશમાં એક નિર્ધારિત સમય હેઠળ તૈયાર કરવામાં આવેલી વસ્તુઓ અને સેવાઓના કુલ બજાર મૂલ્યને શું કહેવામાં આવે છે - GDP
10. તા. 29 ઓગસ્ટ, 2021ના રોજ પ્રથમવાર ભારતીય નૌકાદળે કયા દેશ સાથે મેરીટાઇમ પાર્ટનરશિપ ક્વાયટમાં ભાગ લીધો હતો - અલ્જેરિયા
11. અલ્જેરિયા અને ભારતીય નૌકાદળ વચ્ચે પ્રથમવાર કયા દરિયાકિનારે મેરીટાઇમ પાર્ટનરશિપ ક્વાયટ યોજાઈ હતી - અલ્જેરિયાના દરિયા કાંઠે

12. બીજા વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન એરફોર્સ માટે વપરાયેલો એલિફન્ટ વૉક કયા દેશના એરફોર્સની શોધ છે - અમેરિકા
13. વાયુ સૈન્યના વિમાનો ટેકઓફ પૂર્વે જમીન પર એક લાઇનમાં ચાલે તેને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે - 'એલિફન્ટ વૉક'
14. લદ્દાખમાં 18,600 ફૂટની ઊંચાઈએ નિર્માણ પામનાર વિશ્વનો સૌથી ઊંચો રોડ લેહના કયા સરોવરને ચીનની સરહદ સાથે જોડશે - પેંગોંગ સરોવર
15. ટેકવો પેરાલિમ્પિક-2020માં તા. 30-08-2021ના રોજ ભારતના વિજેતા ખેલાડી, રમત અને મેડલનું નામ જણાવો - સુમિત અંતિલે : જ્વેલિન થ્રો : ગોલ્ડ મેડલ, પ્રથમ મહિલા શૂટર અવનિ લેખરા : 10 મીટર એર રાઈફલ સ્ટેન્ડિંગ SS-1 : ગોલ્ડ મેડલ, દેવેન્દ્ર આરિયા : જ્વેલિન થ્રો : સિલ્વર મેડલ, સુંદરસિંહ ગુજર : જ્વેલિન થ્રો : બ્રોન્ઝ મેડલ, યોગેશ કપૂરિયા : ડિસ્ક્સ થ્રો : સિલ્વર મેડલ
16. ટેકવો પેરાલિમ્પિક-2020માં તા. 31-08-2021ના રોજ ભારતના વિજેતા ખેલાડી, રમત અને મેડલનું નામ જણાવો - મરિયપ્પન થંગાવેલુ : હાઈજમ્પ : સિલ્વર મેડલ, શરદકુમાર : હાઈજમ્પ : બ્રોન્ઝ મેડલ તથા સિંહરાજ અઘાના : શૂટિંગ : બ્રોન્ઝ મેડલ
17. અફઘાનિસ્તાનની ધરતી પર USAએ સત્તાવાર રીતે ક્યારે વિદાય લીધી - તા.30 ઓગસ્ટ-2021
18. 'અફઘાનિસ્તાનને આતંકવાદીઓનો અણો નહીં બનવા દેવાય' તેવો પ્રસ્તાવ UNSCમાં કયા દેશની અધ્યક્ષતાના છેલ્લા દિવસે પસાર કરાયો - ભારત
19. UNSCમાં 'અફઘાનિસ્તાનને આતંકવાદીઓનો અણો નહીં બનવા દેવાય' તે પ્રસ્તાવ પરના મતદાનમાં કુલ 15 સભ્યોની સુરક્ષા સમિતિના કેટલા સભ્યોએ તેની તરફેણમાં મતદાન કર્યું હતું જ્યારે કયા દેશોએ મતદાનનો બહિષ્કાર કર્યો હતો - 13 તથા ચીન અને રશિયા
20. UNSCમાં કયા મહિના દરમિયાન ભારતે અધ્યક્ષતા સંભાળી હતી - ઓગસ્ટ-2021
21. કવયિત્રી અમૃતા પ્રિતમનો જન્મદિવસ જણાવો - તા. 31 ઓગસ્ટ 1919
22. કવયિત્રી અમૃતા પ્રિતમની આત્મકથાનું નામ જણાવો - રેવન્યુ સ્ટેમ્પ
23. અમૃતા પ્રિતમના મહત્વના પુસ્તકોના નામ જણાવો - સુનહરે ડે, દિલ્હી કી ગલિયા, પિંજર, જેબ કતરા, કોરા કાગઝ

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

જનરલ નોલેજ-1

વિવેકાનંદ એકેડમી, ગાંધીનગર

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

જનરલ નોલેજ-2

વિવેકાનંદ એકેડમી, ગાંધીનગર

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

જનરલ નોલેજ-3

વિવેકાનંદ એકેડમી, ગાંધીનગર

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

ગુજરાતી વ્યાકરણ

જોડણી સર્વનામ સામાસ સમાનાર્થી
વિભક્તિ ઇંદ સહિ વિરુદ્ધાર્થી
સુંદત અલંકાર નિપાત કહેવલો

વિવેકાનંદ એકેડમી

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

ગુજરાતી સાહિત્ય

વિવેકાનંદ એકેડમી

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

ગુજરાતની ભૂગોળ

વિવેકાનંદ એકેડમી, ગાંધીનગર

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

રીઝનીંગ
(વાર્લ્ડ ક્લેસિકલ)

વિવેકાનંદ એકેડમી

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

સરભાગી ગણિત સીખવનું એક પુસ્તક
II સુગણિતમ્ II

વિવેકાનંદ એકેડમી

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

પૂર્ણ જ સરભાગી સુગણિત સીખવનું એક પુસ્તક
અંગ્રેજી વ્યાકરણ

વિવેકાનંદ એકેડમી

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

ભારતનું સંવિધાન

વિવેકાનંદ એકેડમી

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

પૂર્ણ જ સરભાગી ભારતની ઇતિહાસ પોથી
ભારતનો ઇતિહાસ

વિવેકાનંદ એકેડમી, ગાંધીનગર

॥ (10), જાનો અને ધ્યેયાતિ સુધી કાર્યવર રહો. ॥

પૂર્ણ જ સરભાગી ગુજરાતનો ઇતિહાસ પોથી
ગુજરાતનો ઇતિહાસ

વિવેકાનંદ એકેડમી, ગાંધીનગર

વિવેકાનંદ એકેડમી, ગાંધીનગર.

સંસ્થાની વિશેષતા :

- નિષ્ણાંત અને અનુભવી ફેકલ્ટી દ્વારા માર્ગદર્શન
- ગણિત અને અંગ્રેજી વિષય માટે ખાસ આયોજન
- દરરોજ ટેસ્ટ દ્વારા મૂલ્યાંકન
- OMR દ્વારા દર અઠવાડિયે ૧૦૦ ગુણની ટેસ્ટ
- દર મહિને ૧૦૦ ગુણની ટેસ્ટ
- અઠવાડિયામાં ત્રણ વાર સબ્જેક્ટ વાઇઝ ટેસ્ટ
- લાયબ્રેરીની સુવિધા
- ગુણવત્તાસભર મટિરિયલ્સ
- દરેક વિદ્યાર્થી ઉપર પર્સનલ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

GPSC (1/2)

Dy.S.O. / નાયબ મામલતદાર

PSI / ASI / Constable

TET / TAT / HTAT

ક્લાર્ક / તલાટી

વિવેકાનંદ એકેડમી

700, મુખ્ય શોપીંગ સેન્ટર, ઇન્ડવાયરી ઓફિસ સામે, સેક્ટર-22, ગાંધીનગર.

M:9925698721 | 8490927713

ખાસ નોંધ : સંસ્થાની એલિકેશન "Vivekanand Academy" પર રોજરોજનું કરન્ટ મુકવામાં આવે છે. જેની વિગીટ કરવા વિનંતી

